

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, चोपडा संचलित

कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा, जि. जळगाव

नेक पुर्नमुल्यांकित 'ब' श्रेणी

सहस्र
सर्व कोरोना योद्धांना

शरभंग

२०१९-२०

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, चोपडा जि. जळगाव

कार्यकारी मंडळ

पदाधिकारी नांव	पद	गांव
मा.श्री.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील (माजी आमदार, चोपडा)	संस्थापक अध्यक्ष	चोपडा
मा.अॅड.श्री.संदीप सुरेश पाटील	अध्यक्ष	चोपडा
मा.सौ.आशाताई विजय पाटील	उपाध्याक्ष	चोपडा
मा.डॉ.सौ.स्मिताताई संदीप पाटील	सचिव	चोपडा
मा.प्राचार्य डॉ.डी.ए.सुर्यवंशी	सहसचिव	चोपडा
मा.श्री.चुडामण हिरामण पाटील	सदस्य	धानोरा
मा.श्री.मो.ईब्राहिम शेख अकबर पटेल	सदस्य	चोपडा
मा.श्री.सुरेश सिताराम पाटील	सदस्य	खडगांव
मा.सौ.सुषमाताई सुभाष पाटील	स्विकृत सदस्य	हातेड खु।।
मा.श्री.प्रा.डी.बी.देशमुख	सदस्य	चोपडा
मा.श्री.दिलीपराव माणिकराव साळुंखे	सदस्य	चोपडा
मा.श्री.नितीन हिंमतराव पाटील	सदस्य	लासुर
मा.श्री. आदित्य संदीप पाटील	सदस्य	चोपडा
मा.श्री.एम.जी.पाटील	प्राध्यापक प्रतिनिधी	चोपडा

॥ विद्या ददाति विनयं विनयात् याति पात्रताम् ॥

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, चोपडा संचलित

कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा

जि. जळगाव

नॅक पुनर्मुल्यांकित 'ब' श्रेणी

शरभंग

२०१९-२०

वार्षिक नियतकालिक

अंक - ५१

- * संपादक मंडळ * -

प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी	-	सल्लागार
श्री. ए. बी. सूर्यवंशी	-	संपादक
डॉ. एस. आर. पाटील	-	सदस्य
श्री. एम. एल. भुसारे	-	सदस्य
श्री. डी. डी. कर्दपवार	-	सदस्य
श्री. वाय. एन. पाटील	-	सदस्य
श्री. आर. ई. लांडगे	-	सदस्य
सौ. आर. पी. जयस्वाल	-	सदस्य

जाहीर प्रकटन

या अंकात प्रकाशित झालेल्या साहित्यातील मते, विचार, कल्पना संबंधित लेखकाची आहेत. संस्था, महाविद्यालय, प्राचार्य आणि संपादक मंडळ त्या मतांशी सहमत असतीलच असे नाही. (दि फ्रेम अॅण्ड रजिस्ट्रेशन अॅक्ट नियम ८ फॉर्म ४ प्रमाणे)

– * प्रकाशक * –

प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी

– * मालकी * –

कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा, जि. जळगाव

– * संपादक * –

श्री. ए. बी. सूर्यवंशी (हिंदी विभाग)

– * मुखपृष्ठ * –

राहुल गोविंदा निकुंभ
वर्ग – तृतीय वर्ष कला, नं. ०१

– * अक्षरजुळवणी व मुद्रक * –

मथुर ऑफसेट, एम.आय.डी.सी., जळगाव

‘शरभंग’ हे सातपुड्यातील महान तपस्वी ऋषी होते.

मी प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी जाहीर करतो की, वर दिलेली माहिती माझ्या माहिती व समजुतीप्रमाणे बरोबर आहे.

॥ ध्येयवाक्यम् ॥

छात्राणां सर्वाङ्गीणविकासार्थं शिक्षणप्रक्रियायाः
सृजनशीलता, विवेकदृष्टिः, सौन्दर्यसाधना,
सामाजिकसंलग्नता, स्वयं उपजीविकालब्धिः एभिः
गुणैः सह पर्यापरणज्ञानं, सांस्कृतिकता,
क्रीडानैपुण्यंच आदर्श नागरिकत्वमूल्यानि (छात्रेषु)
वपन्तः वयं विरामयजनतन्त्रसंवर्धनार्थं सदैव
प्रयत्नशीलाः भवेम ।

॥ ध्येयवाक्यम् ॥

विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाठी
शिक्षण प्रक्रियेतून सृजनशीलता,
विवेकदृष्टी, सौंदर्यसाधना,
सामाजिक बांधिलकी, स्वयंरोजगार या
गुणांबरोबरच पर्यावरणाची जाणीव,
सांस्कृतिकता, क्रीडा नैपुण्य आणि
आदर्श नागरिकत्वाची मूल्ये रूजवत
निकोप लोकशाहीच्या संवर्धनासाठी
आम्ही सतत प्रयत्नशील राहू.

॥ आमचे पावन श्रद्धास्थान सातपुड्यातील संजीवनी ॥

कै. मा.ना.सौ. अक्कासो शरश्रंद्रिका सुरेश पाटील
माजी शिक्षणमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

॥ शैक्षणिक क्रांतीद्वारे परिवर्तनाचे व्रत घेतलेले कर्मयोगी ॥

शिक्षण महर्षी

कै. मा.श्री. दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील

माजी आमदार चोपडा

संस्थापक अध्यक्ष, महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, चोपडा जि. जळगाव

॥ आमचे आदर्श । आमची प्रेरणा । आमचे नेतृत्व ॥

मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील

अध्यक्ष, महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, चोपडा

अधिसभा सदस्य, कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
माजी नगराध्यक्ष, चोपडा, माजी उपाध्यक्ष नगरपरिषद महासंघ, महाराष्ट्र राज्य
अध्यक्ष, राष्ट्रीय काँग्रेस जळगाव जिल्हा, माजी अध्यक्ष जळगांव जिल्हा नगराध्यक्ष फोरम

॥ व्रतस्थ शिक्षणप्रेमी ॥

उपाध्यक्षा

मा.सौ. आशाताई विजय पाटील

सचिव

मा.डॉ.सौ. स्मिताताई संदीप पाटील

॥ कुशल प्रशासक ॥

डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी
प्राचार्य

प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी
उपप्राचार्य वरिष्ठ महाविद्यालय

डॉ. व्ही. टी. पाटील
उपप्राचार्य वरिष्ठ महाविद्यालय

श्री. एन. एस. कोल्हे
उपप्राचार्य वरिष्ठ महाविद्यालय

डॉ. के. एन. सोनवणे
उपप्राचार्य वरिष्ठ महाविद्यालय

श्री. बी. एस. हळपे
उपप्राचार्य कनिष्ठ महाविद्यालय

श्री. व्ही. वाय. पाटील
पर्यवेक्षक कनिष्ठ महाविद्यालय

श्री. डी. एम. पाटील
प्र. रजिस्ट्रार वरिष्ठ महाविद्यालय

अंतरंग

१.	प्राचार्यांचे मनोगत	५
२.	संपादकीय	६
३.	मराठी विभाग	९
४.	हिंदी विभाग	३१
५.	इंग्रजी विभाग	३९
६.	विभागीय अहवाल	४५
७.	प्राध्यापकांचे वैयक्तिक योगदान	८८
८.	महाविद्यालयाचा संक्षिप्त अहवाल	११५

॥ महाविद्यालय गीत ॥

संस्कारांच्या शिस्तीसंगे ज्ञान-शिदोरी मिळे
 खान्देशाच्या मातीमध्ये महाविद्यालय फुले ॥१॥
 वेल लाविली आक्कांनी जी गगनापरी गेली
 सातपुड्याचा कागद केला, तापी शाई झाली
 पार्थासंगे एकलव्याची मैत्री येथे जुळे ॥१॥
 नाटेश्वराचे उपनवदेवशी उष्णशैव नाते
 उमविच्या छात्राखाली छात्र-छात्र डुले ॥२॥
 शांतिनिकेतन जणू सुरम्य परिसर भासे
 समाजासवे अत्यानंदे, गुरुकुल उल्हासे
 सर्वधर्म समभावाची ज्योत इथे पाजले ॥३॥
 गांधीजींच्या तत्त्वप्रणाली दादांची श्रद्धा
 बघा जणू वस्तीला आली येथे मायशारदा
 साक्षरतेचा धडा शिकवती प्रौढांना ही मुले ॥४॥
 रोखू प्रदूषण आणि राखू आपल्या पर्यावरणा
 जनामनाला जागवण्याला होत इथे साधना
 संधी रोजगाराची आम्हा शिक्षणाने या मिळे ॥५॥
 भाईच्या सम शिक्षक गुणी अभियंते धन्वंतरी
 दिधले या संस्थेने आपुल्या समर्थ नेतृत्वधी
 इमारती या उभारल्या की ऋषिंचीच ही कुळे ॥६॥
 नमतो माथा विनम्रतेने करादरे जुळती
 बळ जगण्याचे दिले गुरूंनी पिढ्या नव्या घडती
 विद्येचे हे मंगल मंदिर सर्वांसाठी खुले ॥७॥
 संस्कारांच्या शिस्तीसंगे ज्ञान-शिदोरी मिळे
 खान्देशाच्या मातीमध्ये महाविद्यालय फुले

- कवीवर्य अशोक सोनवणे

प्राचार्यांचे मनोगत

माझ्या प्रिय विद्यार्थी मित्र-
मैत्रिणींनो,

मित्रहो, आपले भावी आयुष्य घडविण्यासाठी या महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाने १९६९ पासून चालविलेल्या कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाची आपण निवड केल्याबद्दल आपले मनःपूर्वक अभिनंदन संस्थेच्या प्रेरणास्रोत कै. मा. आक्कासो. शरच्चंद्रिका सुरेश पाटील (माजी शिक्षणमंत्री, महाराष्ट्र

राज्य) व संस्थेचे आधारस्तंभ कै. मा.दादासो सुरेश जी. पाटील यांच्या अथक परिश्रमातून साकारलेल्या या ज्ञान सागरातील विद्यार्थ्यांच्या लेखन कौशल्याला चालना देणारा प्रतिभाबिंदू म्हणजे 'शरभंग २०१९-२०' या वर्षीचा अंक तुमच्या हातात देताना मला मनस्वी आनंद होतो आहे. मित्रहो, गगनाला गवसणी घालण्याची किमया साधते ती ध्येयासक्तीच्या व परिश्रमाच्या बळावर. विद्यार्थ्यांनी स्वयंअध्ययन करीत राहिले पाहिजे तसेच थोडे वाचणे व अधिक विचार करणे आणि थोडे बोलणे अधिक ऐकणे हाच खरा बृद्धिमान बनण्याचा मार्ग आहे. या मार्गाने गेल्यास विद्यार्थी मित्रहो, तुमचे भविष्य निश्चित उज्वल होईल यात शंका नाही. विद्यार्थ्यांनो शब्द व वचन पाळा, जिद्द बाळगा, सतत कार्यमग्न राहा, कारण उत्साहाने कोणतेही कठीण काम सोपे होते.

महाविद्यालयात अभ्यासक्रमाबरोबरच एन.एस.एस., एन.सी.सी., कमवा व शिका योजना, कार्यशाळा, वक्तृत्व स्पर्धा, भिक्तीपत्रक स्पर्धा यातून सुसंस्कारित, सुजाण, निस्पृह व राष्ट्रभिमानी नागरिक घडविण्याचे कार्य महाविद्यालयातर्फे केले जाते. संस्थेने विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाच्या दृष्टीने विविध कोर्सेस व नवीन अभ्यासक्रम देखील सुरू केले आहेत. महाविद्यालयात एन.सी.सी. व एन.एस.एस. च्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना समाज सेवेचे धडे दिले जातात. आधुनिक व धावपळीच्या युगात विद्यार्थ्यांना रोजगाराच्या संधी मिळव्यात म्हणून विविध कपण्यांद्वारे 'कॅम्पस इंटरव्हू' चे आयोजन केले जाते. यातून बऱ्याच विद्यार्थ्यांना रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होत आहेत. यंदाच्या विद्यापीठ परीक्षेत भूगोल, अर्थशास्त्र, इलेक्ट्रॉनिक्स या विषयात विद्यापीठ गुणवत्ता यादीत मिळविलेले स्थान, 'अविष्कार' स्पर्धेत सहभाग नोंदवून विद्यार्थी व प्राध्यापक यांनी राज्यस्तरावर घेतलेली झेप तसेच क्रीडा क्षेत्रात राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील विविध स्पर्धांमध्ये मिळविलेली पदके ही महाविद्यालय व संस्थेच्या नावलौकिकात भर टाकणारी बाब आहे.

सध्या या स्पर्धेच्या युगात बेरोजगारी, अस्थिरता, असुरक्षितता असे असंख्य प्रश्न निर्माण झाले आहेत, असे असतांना आमच्या महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना जीवनाश्यक मूल्य शिक्षणातून देऊन त्यांना ध्येयाप्रत घेऊन जाणे व विद्यार्थ्यांचे हित जोपासण्याचे व्रत महाविद्यालयाने अंगिकारले आहे. आजच्या स्पर्धेच्या युगात विद्यार्थ्यांमध्ये प्रयत्नशीलता व नाविन्याची ओढ या गोष्टी रूजविण्यासाठी महाविद्यालयातर्फे विद्यार्थ्यांना युवारंग, प्रतिबिंब, आविष्कार या कार्यक्रमांद्वारे व्यासपीठ खुले करून दिले जाते. प्रत्येक विद्यार्थ्यांमध्ये शिक्षक, शास्त्रज्ञ, लेखक, विचारवंत, कलावंत, तंत्रज्ञ, उद्योजक, कृषीतज्ञ लपलेला असतो, अशा विद्यार्थ्यांना त्यांच्या या स्वप्नांच्या परिपूर्तीसाठी योग्य मार्गदर्शक करून दिशा देण्याचे काम महाविद्यालय करते. मित्रहो, आजच्या स्पर्धेच्या युगात वेळ, नियोजन, योग्य श्रम, धडाडी, दूरदृष्टी व

संघर्ष हे गुण फार तोलामोलाचे आहेत, म्हणूनच महाविद्यालयातील शैक्षणिक वर्षात या मौल्यवान संस्काराचे बळ आपल्या पंखात जास्तीत जास्त कसे भरता येईल, याचा ध्यास घेऊन महाविद्यालय सतत कार्यरत असते.

महात्मा गांधी नेहमी म्हणत, 'आदर्शांशिवाय मनुष्य हा सुकाणूशिवाय जहाजासारखा आहे', म्हणून दोस्तांनो, जर तुमचा प्रयत्न योग्य असेल व शक्तीनुसार केलेला असेल, तर तुम्ही प्रयत्नांवर संतुष्ट राहावे. आपले प्रयत्न सफल व्हावेत यासाठी जिद्द, ईर्ष्या, प्रतिकूल परिस्थितीशी झगडण्याची चिकाटी, विनम्रता, नवनवीन जाणण्याची उत्सुकता, निसर्गाप्रमाणे, परिस्थितीनुसार स्वतःमध्ये बदल करण्याची तयारी ठेवली तर आपण सूर्याप्रमाणे स्वयंप्रकाशित व्हाल. राजहंसाप्रमाणे चांगले ते घेण्याची व नको ते त्याज्य करण्याची वृत्ती आपोआप तुमच्यात निर्माण होईल.

मित्रांनो, आपण महाविद्यालयात प्रवेश करतांना स्वताच्या अंगी शिस्त बाळगायला हवी. महाविद्यालय हे विद्यार्थ्यांसाठी ज्ञानमंदिर असते, म्हणून विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयात प्रवेश केला की, सूचनांचे फलक वाचले पाहिजेत. आपले वाहन शिस्तीने आणून लावले पाहिजे. आबारात व वर्गात स्वच्छता राखली पाहिजे. 'No Vehicle Day' च्या दिवशी महाविद्यालयात कोणतेही वाहन न आणता पायी यायला पाहिजेत. आपल्या परिसरात होणारे प्रदूषण रोखायला मदत केली पाहिजे, या सर्व गोष्टीची सतत जाणीव ठेवून वर्तन करायला पाहिजे.

मित्रहो, आपल्या महाविद्यालयात वस्तीगृहापासून ते अभ्यासिकेपर्यंत, कार्यालयापासून ते ग्रंथालयापर्यंत, प्राध्यापक दालनापासून ते नेहरू, आंबेडकर, महात्मा गांधी दालनापर्यंत जिमखान्यापासून ते प्रयोगशाळेपर्यंत मोटमोठी संकुले व्यवस्थापनाने आपणाकरिता उभारलेली आहेत. सर्व सोई-सुविधांनी सजलेले असे हे महाविद्यालय आपल्या सेवेसाठी सदैव कार्यरत असते, परंतु हे सर्व असले म्हणजे महाविद्यालय मोठे होत नाही तर येथील सभ्य, परिश्रमी, गुणवान, जिद्दी, लौकिक मिळविणारे विद्यार्थी, व्यासंगी, ज्ञानदानी, निस्वार्थी आपले ज्ञान विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोविण्याची तन्मयता, धडपड, जागरूकता असणारे प्राध्यापक व प्राचार्य यांचा दर्जा, विद्यार्थी केंद्रीभूत मानून सतत विद्यार्थ्यांसाठी झटणारे, शिस्तीने वागणारे कर्मचारी, यांमुळे महाविद्यालय अधिक सुंदर व मोठे होणारे आहे.

आपले महाविद्यालय नाविन्यपूर्ण गोष्टी करून सतत ध्येयाच्या दिशेने वाटचाल करीत आहे. याकरिता महाविद्यालयात अनुदानित विभागातील उत्साही, तरुण सहकारी सर्वतोपरी आपले कौशल्य पणाला लावत आहेत. आमच्या संस्थेचे अध्यक्ष मा. भैर्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, संस्थेच्या उपाध्यक्ष मा.ताईसाहेब आशाताई विजय पाटील, संस्थेच्या सचिव ताईसाहेब डॉ.सौ.स्मिता संदीप पाटील व सर्व व्यवस्थापन मंडळ यांचे योगदान व मार्गदर्शन नेहमीच लाभत असते.

मित्रहो, शरभंग ऋषीच्या तपोभूमीतील उनपदेवच्या सतत अखंड वाहणाऱ्या गमत पाण्याच्या झऱ्याप्रमाणे आपल्या प्रयत्नांचा झरा अखंड वाहत राहावा अशी आपणाकडून अपेक्षा बाळगतो आणि हा शब्दाप्रपंच संपवितो.

धन्यवाद!!!

डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी
प्राचार्य

संपादकीय...

‘शरभंग’ २०१९-२० चा ५१ वा वार्षिक अंक रसिक वाचकांच्या हाती देतांना मनस्वी आनंद होत आहे. संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष शिक्षणमहर्षी माजी आमदार आदरणीय कै. दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील व आदरणीय कै. ना.सौ. अक्कासाहेब शरश्रंद्रिका सुरेश पाटील, (माजी शिक्षणमंत्री, महाराष्ट्र

राज्य) यांनी घालून दिलेल्या मूल्यावर व आदर्शावर आमच्या महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचलित, कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या प्रगतीची वाटचाल सुरू आहे. संस्थेचे विद्यमान अध्यक्ष मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, उपाध्यक्षा मा. ताईसाहेब सौ. आशा विजय पाटील, संचिव मा. ताईसाहेब डॉ. सौ. स्मिता संदीप पाटील व संस्थेचे सन्माननीय कार्यकारी मंडळ सतत शिक्षण क्षेत्रातील नाविण्याचा वेध घेत आहेत. विद्यार्थी केंद्रीत शिक्षण आणि नवतंत्रज्ञानाचा सुयोग्य वापर हे त्यांच्या विचारांचे सुत्र आहे आणि हे सुत्र महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाच्या माध्यमातून समाजाच्या तळागळापर्यंत पोहोचविण्याची त्यांची तळमळ आहे.

प्रकाशित वाड्मयाच्या विश्वात नियतकालिकांना स्वतःच असं एक वैशिष्टपूर्ण स्थान आहे. शिक्षण संस्थेच्या आणि तिच्या अध्यापकांच्या कार्याची नोंद, विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक आणि अभ्यासेत्तर उपक्रमांमधील यशाचं कौतुक आणि त्यांच्या वैचारिक आणि साहित्यिक अभिव्यक्तिसाठीच व्यासपीठ अशा अनेक अंगानी ही नियतकालिकं म्हणजे समाजाच्या शैक्षणिक विश्वाचा जणू आरसाच असतात. पुढे मागे कोणाला या शैक्षणिक विश्वाच्या वाटचालीचा अभ्यासपूर्ण आढावा घ्यावासा वाटला तर त्यासाठीचा एक बहुमोल दस्तावेज म्हणून या नियतकालिकांचं महत्त्व अधोरेखित होईल.

‘शरभंग’ नियतकालिकाचा मुख्य उद्देश्य म्हणजे विद्यार्थ्यांच्या लेखना विषयीच्या सुप्त कलागुणांना संधी उपलब्ध करून देणारे विचारपीठ आहे. विद्यार्थी वर्गात शिकतात आणि वर्गाबाहेर घडतात असा ठाम विश्वास असल्यामुळे उसळत्या तरूणाईसाठी कला, क्रीडा, स्पर्धात्मक परीक्षा अशा विविधांगी संधी महाविद्यालयाने उपलब्ध करून दिल्या आहेत. या सर्व घडामोडींच प्रतिबिंब ‘शरभंग’ मध्ये वस्तुनिष्ठपणे, नेमकेपणाने आणि आकर्षक स्वरूपात उमटावे असा संपादक मंडळाचा प्रयत्न असतो. २०१८-१९ या अंकाच्या मुख्यपृष्ठाला कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर

महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या विद्यार्थी कल्याण विभागाच्या वार्षिक नियतकालिक स्पर्धेत उत्कृष्ट मुखपृष्ठाचे प्रथम क्रमांकाचे पारितोषिक मिळाले. असे यश सुखविणारे असते तसेच वाढत्या जबाबदारीची जाणीव करून देणारेही.

‘शरभंग’ नियतकालिक संपादक मंडळाच्या या सगळ्या प्रयत्नांच्या मागे मातृसंस्था महात्मा गांधी शिक्षण मंडळातील अध्यक्ष मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, उपाध्यक्षा मा. आशाताई विजय पाटील, सचिव मा. ताईसाहेब डॉ.सौ. स्मिता संदीप पाटील व सन्माननीय कार्यकारी मंडळ, स्थानिक व्यवस्थापन समिती, महाविद्यालय विकास समिती, हितचिंतक पालक, माजी विद्यार्थी, सर्वांचे सहाकार्य व मोलाचा सहभाग आहे. हा अंक नेटका, देखणा आणि वाचनीय होण्याच्या दृष्टिकोनातून महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी यांनी मला वेळोवेळी मार्गदर्शन आणि सूचनाही केल्या. त्यांनी दाखविलेल्या माझ्यावरील विश्वासामुळे अंकाचे संपादन करणे सोपे झाले. उपप्राचार्य प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी, उपप्राचार्य, डॉ. व्ही. टी. पाटील, उपप्राचार्य, श्री. एन. एस. कोल्हे, उपप्राचार्य डॉ. के. एन. सोनवणे, उपप्राचार्य श्री. बी. एस. हळपे, पर्यवेक्षक श्री. व्ही. वाय. पाटील, रजिष्ट्रार श्री. डी. एम. पाटील तसेच जेष्ठ प्राध्यापक सहकारी, कार्यालयीन सहकारी यांनी वेळोवेळी मार्गदर्शन केले, त्यामुळे मला अंकाचे स्वरूप आकर्षक बनविणे सोपे झाले. त्यांच्या विषयीची कृतज्ञता भाव मी नम्रभावे व्यक्त करतो. तसेच विद्यार्थी वर्गाकडून साहित्य उपलब्ध करणे पासून तो अंक छपाई व त्यांच्या सुशोभिकरणा पर्यंत संपादक मंडळातील सर्वच सदस्यांनी मला मनापासून सहकार्य केले. त्या सर्वांचे मी मनापासून आभार व्यक्त करतो. विद्यार्थी मित्रांनी केलेले सहकार्यही अनमोलच म्हणावे लागेल. त्यांनाही धन्यवाद, हा अंक प्रत्यक्षात येण्यासाठी मयुर प्रिटींग चे संचालक श्री. मनिष जाधव व त्यांचे सहकारी यांनी या अंकाची उत्कृष्ट छपाई केली त्यांचे मनःपूर्वक आभार.

कावीड महामारीच्या काळात अनेक व्यवधानं सांभाळण्याच्या तारांबळीत या अंकाच्या घडणीची कसरत झाली. काही त्रुटी अनवधानाने राहिल्या असतील, त्यासाठी मनापासून क्षमायाचना एवढं खरं की अंक शक्य तितका निर्दोष करण्याची धडपड मनापासून केली.

संपादक

– श्री. ए. वी. सूर्यवंशी
हिंदी विभाग

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, चोपडा

कार्यकारी मंडळ

श्री. चुडामण हिरामण पाटील

श्री. मोह. इनाहीम शेख अकबर पटेल

श्री. सुरेश सिताराम पाटील

सौ. सुषमाताई सुभाष पाटील

श्री. प्रा. डी. बी. देशमुख

श्री. दिलीप माणिकराव साळुंखे

श्री. नितीन हिम्मतराव पाटील

श्री. आदित्य संदीप पाटील

श्री. एम. जी. पाटील
(प्राध्यापक प्रतिनिधी)

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, चोपडा
नियामक मंडळ

डॉ. एन. आर. पाटील
अंमळनेर

डॉ. संजय माणिकराव पाटील
अडावद

श्री. जयवंत जगन्नाथ पाटील
चोपडा

श्री. मगनलाल रामदास बडगुजर
चोपडा

श्री. मधुकर हिलाल पाटील
गणपूर

श्री. प्रमोद सिताराम पाटील
चोपडा

डॉ. हनुमंतराव गंगाधर सूर्यवंशी
बढोदा

श्री. अशोक नारायण पाटील
चहाडी

श्री. गोविंद किसनलाल गुजराथी
चोपडा

श्री. के. डी. चौधरी
चोपडा

डॉ. बी. आर. पाटील
घोडगांव

श्री. तुळशिराम धोंडू पाटील
रूखणखेडा

श्री. शशिकांत एस. हिवाळे
धानोरा

श्री. यशवंत दोघू खैरनार
चोपडा

श्री. जगन्नाथ माणिकराव पाटील
वडी

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, चोपडा
नियामक मंडळ

श्री. गणपती भाऊराव साठे
चिंचोली

श्री. निलेश रमेशचंद्र जैन
चोपडा

श्री. जिजाबराव उत्तमराव शिंदे
चोपडा

श्री. चंद्रशेखर युवराज पाटील
खर्डी

श्री. अशोक त्र्यंबकराव पाटील
चोपडा

श्री. जगन्नाथ भिका बाविस्कर
चोपडा

श्री. रामचंद्र बन्सीलाल अग्रवाल
चोपडा

श्री. अरूण सदाशिव कंखरे
चहाडी

श्री. लिंबा मोतीराम पाटील
घोडगांव

श्री. मधुकर शिवराम निकम
चोपडा

श्री. नितीन सत्यनारायण काबरे
चोपडा

श्री. देविदास हरिचंद्र धनगर
वडती

सौ. शर्मिला सुधीर जैन
चोपडा

सौ. चंदना संजय पवार
धुळे

श्री. नरेंद्र नागेश्वर शिंदे
वर्डी

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, चोपडा
विश्वस्त मंडळ

डॉ. अशोकराव पी. कदम

श्री. दगा सखाराम कोळी

श्री. विजय व्ही. सपकाळे

* विनम्र आदरांजली *

कै. श्री. रमेशचंद्र किसनलाल जैन
म. गांधी शिक्षण मंडळ-माजी सचिव
नगरखाचन मंदिर-माजी सचिव
चोपडे नगरपरिषद-माजी नगरसेवक
चोपड्यातील एक प्रतिष्ठित व्यापारी

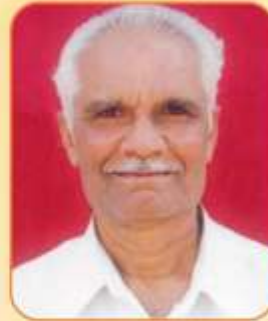
कै. श्री. मो. इनाहीम शेख अकबर पटेल
चोपडे नगरपरिषद-माजी नगरसेवक
मुस्तफा एज्युकेशन सोसायटी-माजी अध्यक्ष
म. गांधी शिक्षण मंडळ-कार्यकारी मंडळ सदस्य

कै. श्री. चुडामण हिरामण पाटील
म. गांधी शिक्षण मंडळ-कार्यकारी मंडळ सदस्य
जळगाव जिल्हा मध्यवर्ती सहाकारी बँक-माजी संचालक
सातपुडा शिक्षण मंडळ, भुसावळ-माजी अध्यक्ष
धानोरा ग्रामपंचायत-माजी सरपंच
चोपडा शेतकरी सहाकारी साखर कारखाना-माजी संचालक

कै. श्री. जगन्नाथ माणिकराव पाटील
वडीं ग्रामपंचायत-माजी सदस्य
वडीं विविध कार्यकारी सोसायटी-माजी संचालक
म. गांधी शिक्षण मंडळ-गव्हर्निंग कौन्सिल सदस्य

कै. श्री. जगन्नाथ भिका वाविस्कर
म्युनिसिपल हायस्कूल, चोपडा-माजी मुख्याध्यापक
महावीर नागरी सह. पतपेढी-माजी संचालक
चोपडे तालुका कोळी समाज वस्तीगृह-माजी अध्यक्ष
म. गांधी शिक्षण मंडळ-गव्हर्निंग कौन्सिल सदस्य

कै. श्री. जिजावराव उत्तमराव शिंदे
कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय-मुख्य लिपीक
चोपडा महाविद्यालयीन सेवकांची पतपेढी-माजी सचिव
म. गांधी शिक्षण मंडळ-गव्हर्निंग कौन्सिल सदस्य

महाविद्यालय विकास समिती

श्री. प्रा. डी. वी. देशमुख

श्री. राजाराम बाबराव पाटील

श्रीमती. वृषाली उमेश देशमुख

प्राचार्य डॉ. जी. पी. वडनेरे

प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी

डॉ. के. एन. सोनवणे

श्री. एम. जी. पाटील

श्रीमती. एम. टी. शिंदे

श्री. पी. एल. पाटील

श्री. डी. एस. पाटील

-* संपादक मंडळ *-

- डॉ. के. एन. सोनवणे, डॉ. व्ही. टी. पाटील, प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी, श्री. वी. एस. हळपे, श्री. एन. एस. कोल्हे, श्री. एस. पी. पाटील,
- सी. आर. पी. जैमवाल, डॉ. एस. आर. पाटील, श्री. ए. बी. सूर्यवंशी, श्री. डी. एम. पाटील, श्री. आर. ई. लांडगे, श्री. वाय. एन. पाटील, श्री. एम. एल. भुसारे, श्री. डी. डी. कर्दपवार.

Internal Quality Assurance Committee

- डॉ. एम. बी. पटले, श्री. डी. एस. पाटील, डॉ. के. एन. सोनवणे, प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी, श्री. डी. एम. पाटील, श्री. एस. ओ. बारी,
- डॉ. के. डी. गायकवाड, श्री. के. एस. भावसार, डॉ. एस. ए. वाघ, श्री. ए. बी. सूर्यवंशी, डॉ. एस. आर. पाटील, डॉ. पी. के. लभाणे

* सेवापूर्ती निमित्त स्नेहपूर्वक निरोप *

श्री. एम. के. पाटील
अध्यक्षता विभाग प्रमुख

श्री. एम. वी. हांडे
उपस्थाचार्य

श्री. पी. आर. चोरसे
किमान बीडालय विभाग प्रमुख

श्री. व्ही. वाय. पाटील
पर्यवेक्षक कनिष्ठ महाविद्यालय

श्री. पी. एल. पाटील
परिचर प्रमुख

श्री. एम. एम. ठाकरे
प्रयोगशाळा परिचर

श्री. एस. आर. शिरसाठ
प्रयोगशाळा परिचर

आदरणीय
दादासाहेब
यांच्या स्मृति...

“गांधीवादी विचारसरणीचे पुरस्कर्ते स्व.मा.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील : एक उत्तुंग व्यक्तिमत्त्व”

दि.१८ नोव्हेंबर १९२५ रोजी होळ ता. शिंदखेडा येथे शेतकरी कुटुंबात स्व.मा.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील यांचा जन्म झाला. चोपडा तालुक्यातील हातेड येथे त्यांचे प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षण पूर्ण झाले असून बडोदा व गुजरात येथे वैद्यकीय शिक्षण झाले. त्यांनी स्त्रीरोग तज्ञ म्हणून चोपडा येथे १९५६ पासून वैद्यकीय सेवा केली. चोपडा तालुक्यातील पहिले एम. बी. बी. एस. (डी. जी. ओ.) डॉक्टर म्हणून त्यांची ओळख होती. त्यांनी चोपडा तालुक्यात खेडोपाडी सायकलीवर फिरून कोणत्याही पध्दतीचा भेदभाव न बाळगता घरोघरी जाऊन जनतेला वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून दिली. नामपूर ता.सटाणा जि.नाशिक येथील कै.मा.श्री.धर्मराज जयदेवराव सावंत व कै.मा.सौ.वासंतिकाबाई सावंत यांच्या उच्च शिक्षित थोरल्या कन्या माजी शिक्षणमंत्री मा.ना.अक्कासाहेब श्रीमती शरश्चंद्रिका पाटील यांचा स्व.मा.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील यांच्याशी विवाह झाला. स्व. मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील यांनी समविचारी शिक्षणप्रेमी मंडळी यांना एकत्र घेवून १९६९ मध्ये महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाची स्थापना करून कला, शास्त्र व वाणिज्य कनिष्ठ व वरिष्ठ महाविद्यालय सुरु केले. माजी शिक्षणमंत्री कै. मा.ना.अक्कासाहेब सौ. शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील यांनी महात्मा गांधी शिक्षण मंडळांतर्गत वरिष्ठ महाविद्यालयातील विज्ञान शाखेतील वनस्पतीशास्त्र विभागात मानद प्राध्यापक म्हणून सेवा दिली. स्व.मा. दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील यांच्या धर्मपत्नी कै.मा.ना.अक्कासाहेब शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील यांना १९८२ साली तत्कालीन मुख्यमंत्री मा.श्री.बाबासाहेब भोसले यांच्या मंत्रिमंडळात शिक्षणमंत्री म्हणून काम करण्याची संधी मिळाली. परंतु ५ डिसेंबर १९८२ रोजी कै.मा.ना. अक्कासाहेब सौ.शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील यांचे हृदयविकाराने दुर्दैवी निधन झाले. त्यानंतर १९८३ साली कै.मा.ना.अक्कासाहेब सौ.शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील यांच्या निधनानंतर रिक्त जागेसाठी झालेल्या चोपडा विधानसभेच्या पोट निवडणुकीत स्व.मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी.पाटील विधानसभेवर निवडून गेले. त्यानंतर स्व.मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी.पाटील यांनी सूतगिरणी सुरु करण्यासाठी अथक प्रयत्न केले तसेच चोपडा साखर कारखाना उभा करण्यासाठी स्व.मा.आप्पासो.श्री.धोंडू उखाजी पाटील यांना खंबीर साथ दिली. महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ अंतर्गत पदविका, पदवी व पदव्युत्तर औषध निर्माण महाविद्यालय, तंत्रनिकेतन पदविका विद्यालय, शिक्षण शास्त्र विद्यालय, नर्सिंग विद्यालय, औद्योगिक प्रशिक्षण विद्यालय, महात्मा गांधी व कस्तुरबा प्राथमिक, माध्यमिक विद्यालय, ऑक्सफर्ड इंग्लिश मेडियम स्कुल आदि शैक्षणिक विद्याशाखा सुरु केल्या तसेच आदिवासी विद्यार्थ्यांसाठी कर्जाणे येथे वि.प्र.देशमुख पोस्ट बेसिक आश्रम प्राथमिक, माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक विद्यालय सुरु केले.

स्व.मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी.पाटील व कै.मा.ना.सौ. अक्कासाहेब शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील यांचा मोठा परिवार असून

त्यांच्या पश्चात तीन मुली, दोन मुले, सुना नातवंडे असा परिवार आहे. मा. सौ. शैलजाताई, मा.सौ.सुषमाताई, मा.सौ.शुभांगीताई या तीर्थ मुली प्रपंचात सुखी असून त्यांचे जेष्ठ सुपुत्र मा.डॉ. शेखरदादा व मा.डॉ.शेखरदादा यांच्या धर्मपत्नी मा.डॉ.सौ.उषाताई हे मुंबई येथे वैद्यकीय सेवा देत आहेत. तर दादासाहेबांचे लहान सुपुत्र मा.भैर्यासाहेब अॅड.संदीप सुरेश पाटील हे, काँग्रेस पक्षाचे जिल्हाध्यक्ष व महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे अध्यक्ष म्हणून काम पाहत आहेत. तर त्यांच्या अर्धांगिनी मा.ताईसाहेब डॉ.सौ.स्मिता संदीप पाटील ह्या महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाच्या सचिव आहेत. स्व.मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील हे काँग्रेस पक्षाचे व गांधी विचारांचे शेवटपर्यंत पाईक राहिले. काँग्रेस पक्षाने अनेक चढ-उतार पाहिलेले पण काँग्रेस पक्षाची साथ मा.दादासाहेबांनी शेवट पर्यंत कधीही सोडली नाही.

स्व.मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी पाटील ही व्यक्ती नसून प्रेरणा शक्ती होते. सतत हसतमुख चेहरा, मधुर स्वभाव, माणसं जोडण्याची कला, माणुसकीने ओथबलेलं असं एक गुणवान व्यक्तीमत्त्व होते. मा.दादासाहेब यांनी ६५ वर्षांपूर्वी चोपडा शहरात वैद्यकीय सेवा सुरु केली. लोकप्रिय आणि आदर्श डॉक्टर म्हणून नाव कमविले. चोपडा तालुक्यात कदाचित असं एक ही घरं नाही की जेथे स्व. मा. दादासाहेब डॉ. सुरेश जी पाटील हे पोहचले नाही. त्यांचे स्मित हास्य हेच अनेक रुग्णांना बरे करत असायचे. स्व.मा.ना. अक्कासो.शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील (माजी शिक्षणमंत्री, महाराष्ट्र राज्य) व स्व. मा.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी पाटील यांनी जिद्द आणि चिकाटीच्या जोरावर चोपडा येथे शैक्षणिक क्षेत्रात नेत्रदिपक कार्य केले. शैक्षणिक आवाऱात सर्व प्रकारच्या विद्याशाखा असून शिक्षण क्षेत्रातील त्यांचे योगदान तालुका कदापि विसरणार नाही. राजकारणात त्यांनी निस्वार्थी हेतूने सेवा करून समाजात आदर्श निर्माण केला. विरोधक राजकीय व्यक्तींवर देखील त्यांनी प्रेम केले होते, असे ते निर्मळ मनाचे राजकारणी होते. त्यांनी आयुष्यभर सर्व धर्म समभाव जोपासला. स्व.मा.ना. अक्कासो.सौ.शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील व स्व.मा. दादासाहेब डॉ.सुरेश जी.पाटील यांचा परिचय संपूर्ण महाराष्ट्राला आहे. त्यांच्या संदर्भात मा. श्री. अरुणभाई गुजराथी (माजी विधानसभा अध्यक्ष) नेहमीच म्हणायचे की, “मी प्रत्यक्ष देव पाहिला नाही पण माणसातील देवमाणूस पाहिला”. स्व.मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी पाटील यांनी आपल्या सोबत काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना आपल्या कुटुंबाचाच घटक मानले व कर्मचारी वयोवृद्ध झाल्यावर देखील त्यांनी त्यांचे कुटुंब कसे चालेल त्यासाठी सर्वोतोपरी मदत केली. ज्या काळात भूखंडाचा व्यापार करण्यातच अनेक लोक धन्यता मानत होते, त्या काळात मा. दादासाहेबांनी छत्तीस एकर जमीन खरेदी करून उदात्त हेतूने

महाविद्यालय उभे केले. मा.दादासाहेब त्यांच्या मित्रमंडळीना नेहमी म्हणायचे की, 'मला कुणाकडे लाचार म्हणून राजकारणासाठी नेऊ नका. मला कोणतेही पद नको, मी समाधानी आहे.' 'मा. दादासाहेबांनी एम.बी.बी.एस. झाल्यानंतर बडोदा येथील दवाखान्यात जवळपास चार वर्षे नोकरी केली आणि त्यानंतर ते आपल्या खान्देशच्या मायभूमीत परतले. त्यांनी सातपुड्याच्या पायथ्याशी असलेल्या चोपडा या तालुक्याच्या ठिकाणी १४ मार्च १९५६ रोजी गरीब जनता व सर्वसामान्यांच्या सेवेसाठी खाजगी दवाखाना सुरु केला. त्यांनी चोपडा तालुक्यातील लोकांची मने जिंकून घेतली आणि अफाट लोकप्रियता मिळविली. स्व.मा.दादासाहेब सुरेश जी.पाटील व स्व.मा.ना.आक्कासो.सौ.शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील या दोघा पती-पत्नींनी १४ मार्च १९८१ रोजी आपल्या दवाखान्याचा उच्चांक गाठत रौप्यमहोत्सव साजरा केला. मा.दादासाहेबांची वैद्यकीय क्षेत्रातील निपुणता व शांत स्वभाव पाहून अनेकांनी त्यांना परदेशात, अमेरिकेत जाऊन नोकरी करावी व शिक्षण घ्यावे असा सल्ला दिला आणि त्यासाठी आर्थिक मदत देखील करण्याची तयारी अनेकांनी दाखविली, परंतु स्व.मा.दादासाहेबांनी या गोष्टीस नकार दर्शविला आणि त्यांनी सल्ले देणाऱ्या अनेकांना निरुत्तर करतांना सांगितले की, 'आम्ही भारतातच शिक्षण घेऊ व गोर गरीब जनतेची आयुष्यभर सेवा करू.' परदेशात जाऊन पैसा कमविणे ही अनेकांसाठी पर्वणी असते परंतु या गोष्टीस त्यांनी नाकारून आपली समाजाशी असलेली नाळ घट्ट कशी राहिल व आपल्या देशाची, गावाची, मातीतील माणसांची सेवा अखेरपर्यंत करित राहणे हेच त्यांनी आपले ध्येय मानले. चोपड्यासारख्या ठिकाणी अनेक जाती-धर्माच्या लोकांमध्ये राहूनही धर्मनिरपेक्ष हेतूने त्यांनी सर्व चोपडावासियांची मनोभावे सेवा केली व समाजात समाजसेवेचा नवा आदर्श निर्माण केला. माझ्यामध्ये जे परिवर्तन झाले आहे ते घेतलेल्या शिक्षण व संस्कारामुळेच म्हणून गोरगरीब घरातील मुला-मुलींनी शिक्षण घ्यायला हवे तरच परिवर्तन होईल या विचारातूनच त्यांनी शिक्षण संस्था उभारण्याचा निर्णय घेतला. साध्या वेषात राहून अहिंसक मार्गाने समाजाला संघटीत करणाऱ्या महात्मा गांधीजींचे विचारामुळेनेर येथे ऐकल्यानंतर ते भारावून गेले, म्हणूनच शैक्षणिक विचारातून अंगी अहिंसक वृत्ती निर्माण करून समाजात वैचारिक परिवर्तन घडवून आणणाऱ्या महात्मा गांधीजींचे नाव त्यांनी संस्थेला दिले ही महत्वपूर्ण बाब आहे. आजच्या आधुनिक काळात मुलांना पुस्तकी शिक्षण देण्यापेक्षा त्यांना कौशल्ययुक्त शिक्षण द्यायला हवे, विद्यार्थ्यांना त्यांच्या आवडीचे क्षेत्र निवडण्याचे स्वातंत्र्य द्यायला हवे. शिक्षण पध्दती ही कालसापेक्षा असायला हवी. विद्यार्थ्यांनी नेहमी आपल्या आवडीच्या क्षेत्रात कार्य करायला हवे तरच त्यांची प्रगती

होईल. स्व.मा.दादासाहेबांना आई आणि वडिलांची मिळालेली प्रेरणा व अनमोल सहकार्य सुसंस्कारी ठरले. शैक्षणिक विचारांच्या बाबतीत स्व.मा.दादासाहेबांचे विचार महत्वपूर्ण आहेतच परंतु वैद्यकीय क्षेत्राबद्दल ते नेहमी म्हणायचे की, 'वैद्यकीय क्षेत्रात नेहमी सेवाव्रत न हरविता कार्य करायला हवे' असा त्यांचा मनोदय होता. स्व.मा.दादासाहेब एका मुलाखतीत आपल्या सर्वसामान्य जनतेला निरोगी जीवनाचा मूलमंत्र देतांना म्हणाले होते की, 'माझ्या जीभेला नियंत्रित करू शकलो हे माझ्या निरोगी आयुष्याचे मूळ कारण आहे. जीभ माणसं जवळ करते व दुरही सारते. कुणाचे मन दुखवू नका, स्वतःबरोबरच दुसऱ्यांना देखील आनंदी ठेवा, जिभेचे चोचले पुरविण्यासाठी आपल्या शरीराची नासाडी होऊ देऊ नका. ज्याला जिभेवर ताबा मिळविता आला त्याला विवेक व योग दोन्ही गोष्टी साधता येतात. समाजाचे सुक्ष्म निरीक्षण व सेवाव्रती धोरण यामुळे स्व.मा. दादासाहेबांची तत्वचिंतकदृष्टी अतिशय प्रगल्भ होती हे मा.दादासाहेबांच्या विचारातून निश्चितच दिसून येते. चोपडा तालुक्यातील असंख्य गोरगरिबांचा सेवक, निस्वार्थी सेवाव्रती, समाजसेवक व महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे आधारस्तंभ असलेले चोपडा तालुक्याचे माजी आमदार, महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे संस्थापक अध्यक्ष स्व.मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील यांनी दि.०१ मे २०२० रोजी दुपारी साडे चार वाजता चोपडा शहरातील नृसिंह हॉस्पिटलमध्ये अखेरचा निरोप घेतला. निर्मळ मनाच्या, हसतमुख, मृदू स्वभावी, असंख्य गोरगरिबांचे वाली व धर्मनिरपेक्ष अशा दादासाहेबांना विनम्र अभिवादन....!

डॉ.डी.ए.सुर्यवंशी

प्राचार्य

कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय,
चोपडा जि.जळगांव

“ कै.मा.ना.सौ.अक्कासाहेब शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील यांचे शैक्षणिक कार्यातील योगदान ”

माणूस किती किमतीचे कपडे वापरतो यावरून त्याची किंमत होत असते परंतु तो इतरांची किती किंमत करतो यावरून त्याची किंमत ठरत असते असेच प्रभावी व्यक्तीमत्व असलेल्या स्व. मा.ना. अक्कासो.सौ. शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील (माजी शिक्षणमंत्री, महाराष्ट्र राज्य) म्हणजेच आपल्या लाडक्या मा.अक्कासाहेब होय. साधे राहणीमान, उच्च विचार असलेल्या मा. अक्कासाहेब ग्रामीण भागातील एक हुशार, शांत, सदा हसतमुख चेहऱ्यातून प्रत्येकाला आकर्षित करणाऱ्या प्रेमळ व्यक्ती होत्या. राजमाता जिजाऊ, पुण्यश्लोक अहिल्याबाई होळकर, राणी लक्ष्मीबाई यांच्यासारखी एक कर्तबगार स्त्री म्हणजेच मा.अक्कासाहेब होय. महाराष्ट्राच्या शिक्षण मंत्री म्हणून अवघ्या एका वर्षाच्या काळात महाराष्ट्राच्या शिक्षण क्षेत्रास त्यांनी नवीन दिशा दिली. आपल्या कर्तृत्वाने व कष्टाळूपणाने महाराष्ट्र राज्याच्या विकासाबरोबरच चोपडा तालुक्याचा विकास साधणाऱ्या मा.अक्कासाहेबांनी आपल्या प्रेमळ, निर्मळ व नम्र स्वभावाने महाराष्ट्रात प्रभावीपणे आपली छाप पाडली होती.चोपडा तालुक्याची खरी ओळख म्हणजे स्व. मा. ना. अक्कासो.सौ. शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील होय.

नाशिक जिल्यातील मोसम नदीच्या काठी नामपूर येथे दि. ०५ नोव्हेंबर १९२७ रोजी मा.श्री.धर्मराज जयदेवराव सावंत आणि मा.सौ. वासंतीकाबाई सावंत या दांपत्यांच्या घरी दिवाळीच्या दिवशी शुभप्रभाती एक कन्यारत्न जन्माला आले ते कन्यारत्न म्हणजेच मा.अक्कासाहेब होत. मा. अक्कासाहेबांचे वडील मा.श्री.धर्मराज सावंत हे देशप्रेमी, स्वातंत्र्यप्राप्तीसाठी वाटेल ते करणारे एक प्राथमिक शिक्षक होते. त्याकाळातील सर्व स्वातंत्र्यप्रेमी यांच्याशी मा.श्री. धर्मराज सावंतांची जवळीकता होती. सेनापती बापट यांच्यासारखे स्वातंत्र्यप्रेमी नेहमी त्यांच्या घरी येत असत. मा.अक्कासाहेबांच्या मातोश्री मा.सौ. वासंतिकाबाई सावंत या देखील नामपूर येथे मराठी मुलींच्या शाळेत मुख्याध्यापिका होत्या. अशा या शिक्षणप्रेमी व देशभक्तांच्या कुटुंबातील मा.अक्कासाहेब या थोरल्या कन्या होत्या. घराचे वातावरण सुसंस्काराने, देशनिष्ठेने व समाजसेवेने भरलेले होते. मा. अक्कासाहेबांवर या सर्व गोष्टींचा सहाजिकच प्रभाव पडला होता. मा. अक्कासाहेब देखील एक उत्कृष्ट समाजसेवक, देशनिष्ठ व सुसंस्काराने भरलेल्या आगळ्या वेगळ्या व्यक्तिमत्त्वाच्या होत्या. मा. अक्कासाहेबांचे प्राथमिक शिक्षण हे त्यांच्याच गावी नामपूर येथे मराठी मुलींच्या शाळेत झाले. दि.१० जून १९३९ रोजी सटाणा येथे मराठा इंग्लिश स्कूलची स्थापना झाली व त्या शाळेतील प्रथम विद्यार्थीनी म्हणून कु.शरश्चंद्रिका धर्मराज सावंत म्हणजेच मा.अक्कासाहेबांची नोंद झाली. १९४५ साली उच्च शिक्षणासाठी गुजरात राज्यातील बडोदा येथील सयाजीराव महाराज गायकवाड विद्यापीठातील सायन्स

महाविद्यालयात मा.अक्कासाहेबांनी प्रवेश घेतला व तेथे बीएस्सी. मध्ये विशेष प्राविण्य मिळवून त्या उत्तीर्ण झाल्या. १९५० साली रंगपंचमीच्या दिवशी अमळनेर तालुक्यातील अमळगावचे रहिवाशी मा.श्री गंभीरराव खुशालराव पाटील यांचा होतकरू मुलगा म्हणजे मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील यांचा विवाह प्रस्ताव मा.अक्कासाहेबांना आला, मात्र वडिलांनी 'आधी शिक्षण मग कन्यादान'असे धोरण अवलंबले व त्यांनी ०५ मे १९५० रोजी मा.अक्कासाहेबांचा विवाह मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील यांच्याशी लावला. लग्नानंतर मा.अक्कासाहेबांनी बी. एस्सी व एम.एस्सी ची पदवी पूर्ण केली. पुढे मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील यांनी एम.बी.बी.एस पदवीचे शिक्षण पूर्ण केले. नंतर मा.अक्कासाहेबांनी आपले पीएच.डी.चे.काम सोडून मा.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील यांना चोपडा येथील त्यांच्या दवाखान्याच्या कामात गोरगरिबांच्या उपचारासाठी व सेवेसाठी मदत केली.

मा.श्री. माधवराव बापू यांनी मा.अक्कासाहेबांना राजकारणात आणले आणि १९६७ साली मा.अक्कासाहेब विधानसभा निवडणुकीत उभ्या राहून राजकारणात पदार्पण केले व अवघ्या ३०० मतांनी पराभूत झाल्या. १९७२ साली चोपडा विधानसभा निवडणुकीत मा.अक्कासाहेब ह्या ४२ हजारांच्या प्रचंड मताधिक्याने विजयी ठरल्या. अत्यंत अल्प काळात मा. अक्कासाहेबांनी लहान मोठी विकासाची कामे यशस्वीपणे पूर्ण केली. त्यात त्यांनी शैक्षणिक, सामाजिक कार्य पूर्णत्वास आणले. शिक्षण क्षेत्रात तसेच महिलांच्या बाबतीत त्यांनी बहुमोलाचे कार्य केले. त्यांच्या निस्वार्थ कामगिरीमुळे २४ जानेवारी १९८२ रोजी मा.अक्कासाहेबांना मंत्रिपद मिळाले. त्यांच्याकडे शिक्षण खाते सोपविण्यात आले. शिक्षण खाते म्हटले की, भविष्याचा वेध घेणारे खाते आहे. मा. ना. अक्कासो.सौ. शरश्चंद्रिका सुरेश पाटील यांच्यासारख्या व्यक्तीला शिक्षण खाते प्राप्त होणे ही चोपडा तालुक्याच्या दृष्टीने नक्कीच महत्वपूर्ण घटना होती. मा.अक्कासाहेबांनी हे खाते आन्धान म्हणून स्वीकारले. अवघ्या ९ ते १० मिन्यांच्या कालावधीत विलक्षण कामगिरी करून दाखविली. मा.अक्कासाहेब जवळपास १० वर्ष आमदार होत्या. त्यामुळे त्यांना सर्व तालुकाच नव्हे तर संपूर्ण जळगांव जिल्हा ओळखत होता. मा.अक्कासाहेबांनी राज्यपातळीवर काम केले असले तरीही त्यांची खरी ओढ जळगांव, धुळे व नाशिक या जिल्ह्यांकडे होती. मा.अक्कासाहेब नेहमी शिक्षण क्षेत्रातील प्रगती पाहून प्रफुल्लित होत. मा. अक्कासाहेबांनी सर्वात महत्वपूर्ण कामगिरी केली ती म्हणजे शिक्षण क्षेत्रात. मा. अक्कासाहेबांना शिक्षण, तांत्रिक शिक्षण, क्रीडा, रोजगार प्रशिक्षण व सांस्कृतिक खाते अशा पाच

खात्यांच्या कामकाजाची जबाबदारी सोपविण्यात आली होती. त्यात त्यांनी स्वतःला झोकून देऊन सर्व कामे यशस्वीपणे पार पाडली. शैक्षणिकदृष्ट्या बदल कसे करायचे? कोणते बदल करावयाचे? शिक्षण क्षेत्रात अजून कसे बदल घडवून आणावयाचे? शिक्षण क्षेत्राला विकसित कसे करावयाचे? हाच मा.अक्कासाहेबांचा ध्यास होता. मा. अक्कासाहेब शिक्षणमंत्री असतांना त्यांनी कित्येक सभामधून तसेच मुलाखतींमधून महाराष्ट्राच्या शिक्षण क्षेत्रास चालना देणारे विचार मांडले. प्राथमिक शिक्षण विस्तार योजना, प्रौढ शिक्षण यावर मा.अक्कासाहेबांनी आपले लक्ष केंद्रित केले. नवीन महाविद्यालयाचे ०६ प्रस्ताव मंजूर केले. शिक्षणाशिवाय सर्व जीवन मातीमोल आहे, हा विचार डोळ्यासमोर ठेऊन त्यांनी त्याकाळी दळणवळणाची साधने नसल्याने चोपडा तालुक्यात बालवाड्या, महाविद्यालय स्थापन केले. दुर्बल समाजातील घटकांसाठी सहकारी संस्था, महिलांसाठी शिवणकला वर्ग इत्यादी सामाजिक कार्यातही त्यांनी आपला ठसा उमटविला. सातपुडा आदिवासी भाग असल्याकारणामुळे बहुसंख्य आदिवासी सातपुडा या दुर्गम भागात स्थायिक झाले आहेत. या भागातील आदिवासी बांधवांसाठी देखील मा. अक्कासाहेबांनी आश्रमशाळा स्थापन केली. शिक्षक, पालक, विद्यार्थी हे शिक्षण प्रक्रियेचे महत्वपूर्ण घटक आहेत. मनुष्य हा आयुष्यभर विद्यार्थीच असतो, असे मा.अक्कासाहेब नेहमी म्हणायच्या. मा.अक्कासाहेब नेहमीच शैक्षणिक उपक्रम राबवीत असत. त्यांनी अनेक शैक्षणिक स्वप्न उराशी बाळगली होती, ती यशस्वीरीत्या पूर्ण देखील केली. मा.अक्कासाहेबांनी कनिष्ठ महाविद्यालयीन प्राध्यापकांच्या वेतन श्रेणीचा प्रश्न, शिक्षकांसाठी न्यायाधीकरण स्थापना, नागपूर अमरावती येथील महाविद्यालयांची फेरपरीक्षा, विद्यापीठ परीक्षा-तांत्रिक महाविद्यालयांची समस्या, स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुलांना मोफत शिक्षणासाठी मुक्त हस्त परवानगी देणे, तांत्रिक, शिक्षणासाठी खाजगी संस्थांना प्रोत्साहन इत्यादी महत्वपूर्ण कामे अवघ्या १० महिन्यांच्या कालावधीत धडाडीने पूर्ण करून दाखविली. 'चांगल्या कामाची सुरुवात घरापासून करावी' या म्हणीला अनुसरून मा.ना.अक्कासो. सौ.शरशचंद्रिका सुरेश पाटील (माजी शिक्षणमंत्री, महाराष्ट्र राज्य) आणि मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील यांनी चोपडा येथे महाविद्यालयाची स्थापना केली. मा.अक्कासाहेबांनी स्वतः महाविद्यालयात वनस्पतीशास्त्र(बॉटनी) हा विषय शिकविला. शिक्षण क्षेत्रास मा.अक्कासाहेबांचे योगदान नेत्रदिपक ठरले. सातपुडा पर्वतरांगांमधील कर्जाणे येथे एक आदर्श आश्रमशाळा, प्राथमिक शाळा व हायस्कूल सुरु केले. चोपडा शहरात त्यांनी कस्तुरबा माध्यमिक विद्यालय, बालवाडी यांची स्थापन करून त्याचा विस्तार केला. त्याचप्रमाणे चोपडा तालुक्यात महात्मा गांधी शिक्षण मंडळातील ज्युनियर कॉलेजात इलेक्ट्रॉनिक्स हा विषय सुरु केला. मा.अक्कासाहेबांनी केलेले हे कार्य अद्वितीय आहे. खरं म्हणजे मा.अक्कासाहेब या सातपुडा परिसराला तसेच चोपडा शहराला

लाभलेली एक नवसंजीवनी होत्या. मा. अक्कासाहेब या सातपुड्याच्याच काय तर अवघ्या महाराष्ट्राच्या लाडक्या होत्या. असं म्हणतात की, 'जो सर्वांना आवडतो तो देवाला देखील आवडतो.' अशातच काळाच्या ओघात दि.०५ सप्टेंबर १९८२ चा दिवस उगवला आणि या दिवसाने संपूर्ण महाराष्ट्राला हादरवून सोडले. आपल्या सर्वांच्या लाडक्या स्व. मा. ना. अक्कासो. सौ. शरशचंद्रिका सुरेश पाटील (माजी शिक्षणमंत्री, महाराष्ट्र राज्य) ह्या पंचतत्वात विलीन झाल्या.

मा. अक्कासाहेब आज आपल्यात नसल्या तरी देखील त्यांनी उभारलेली शैक्षणिक संस्था म्हणजे चोपडा येथील कला,शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय. हे महाविद्यालय स्व.मा.ना.अक्कासो. सौ. शरशचंद्रिका सुरेश पाटील यांच्या सर्वात जास्त आवडीचे महाविद्यालय होते.

स्व.मा.ना.अक्कासो.सौ.शरशचंद्रिका सुरेश पाटील (माजी शिक्षणमंत्री, महाराष्ट्र राज्य) व स्व.मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील यांनी शैक्षणिक संस्थेच्या रुपाने जे रोपटे लावले होते, त्याचे वटवृक्षात रुपांतर झालेले दिसते. आज या वटवृक्षरूपी शैक्षणिक संस्थेच्या स्थापनेला ५० वर्ष पूर्ण झाली आहेत. या शैक्षणिक संस्थेत मी शिक्षण घेत आहे, याचा मला अभिमान वाटतो.

मा.अक्कासाहेबांनी खडतर परिस्थितीमध्ये शिक्षण घेतले, ही स्त्री शिक्षणाच्या दृष्टीने गर्वाची गोष्ट आहे. आज लोकांमध्ये शिक्षणाविषयी जागरूकता निर्माण झाली असून शिक्षणाच्या अनेक सुविधा निर्माण झालेल्या आहेत. मा. अक्कासाहेब यांनी कलेले हे शैक्षणिक कार्य परिवर्तनीय आहे असेच म्हणावे लागेल. या त्यांच्या कार्यातून इतकेच सांगावेसे वाटते की, 'उंच भरारी घ्यावयाची असेल तर ऊन सहन करण्याची तयारी असली पाहिजे.'

गायत्री मनोज धनगर
११ वी. वाणिज्य

स्त्री भ्रुण हत्या : एक सामाजिक गुन्हा

मुलगा म्हणजे 'वंशाचा दिवा' ही भावना समाजात घट्ट रूजल्याने स्त्री भ्रुणहत्येचे प्रमाण दिवसेंदिवस वाढतच आहे. कायदा असला तरी तो समाजाने खिशात घातला आहे. हे दृष्टचक्र येथेच थांबले नाही. तर एक दिवस पश्चाताप करण्याची वेळ येईल हे नक्कीच.

भारत देशाचे नाव संपूर्ण जगात पसरलेले आहे. आर्थिक, सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक, व्यवस्थापन, संगणक या सर्वच क्षेत्रात उच्चांक गाठलेला आहे. अशा प्रगत देशामध्ये स्त्रीला अत्यंत महत्त्वाचे स्थान मानले जाते. आपल्या भारतीय संस्कृतीमध्ये स्त्रियांच्या संदर्भात 'यत्र मार्तुस्तु पुज्यन्ते, रमन्ते, तत्र देवता' असे मानत.

आपल्या देशामध्ये पुरुषप्रधान संस्कृती असल्या कारणाने स्त्रीला मुलगी, आई, पत्नी या विविध भूमिकांमध्ये आपले कर्तव्य पार पाडावे लागते. राणी, सावित्रीबाई फुले, लता मंगेशकर, पी.टी.उषा, किरण बेदी, कल्पना चावला यासारख्या अनेक स्त्रियांनी आपल्या कर्तृत्वाने आपला संपूर्ण जगभर लौकिक मिळविला आहे.

२१ व्या शतकात वाटचाल करणाऱ्या आपल्या देशात हुंडा, बालविवाह, बहुपत्नीत्व, गरीबी या सर्वच कारणांमुळे आज समाजात स्त्रियांकडे पाहण्याची दृष्टीच पूर्णतः बदलून गेलेली आहे. त्याचा परिणाम स्त्रियांच्या संख्येवर झालेला दिसतो.

सन १९०९ मध्ये १००० पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण ९७८ होते. १९११ मध्ये ९६६, १९२१ मध्ये ९५० तर १९८१, २००१ मध्ये ९२२ इतकी कमी झाली. याचे कारण म्हणजे 'स्त्री भ्रुणहत्या'.

स्त्री भ्रुणहत्या ही एक भारतीय जनतेसमोर उभी असलेली एक मोठी समस्या आहे आणि ही समस्या निर्माण करण्यापाठीमागे समाजातील शिक्षित आणि अशिक्षित कुटुंबातील आईवडील आजकाल भ्रुणहत्या करीत आहेत.

आज माणसाच्या सामाजिक दृष्टीकोन बदलल्यामुळे गर्भात मुलगा आहे, की मुलगी हे डॉक्टरांकडून तपासले जाते. जर गर्भ मुलीचा असला तर तो नको वाटतो. आणि ती मुलगी जन्माला येण्याआगोदरच तीची हत्या केली जाते. यातूनच स्त्री भ्रुणहत्या वाढत आहे. दुसरे कारण म्हणजे सामाजिक जुन्या प्रथा आणि परंपरेमुळे मुलाला खूप महत्त्व दिले जाते. मुलगा घराचा वारस असतो. कुलदिपक असतो. कुठं माहिती असते की, तोच कुलदिपक आपल्या म्हातारपणी आपला सांभाळ करतो की नाही?

आजची स्त्री कुठल्याही क्षेत्रात पुरुषांच्या मागे नाही. डॉक्टर असो की वकील, शिक्षक, इंजिनियर, नेता, अंतराळवीर, शास्त्रज्ञ अगदी राष्ट्रपती, प्रधानमंत्री पदासारख्या उच्च पदापर्यंत स्त्रिया आज पोहोचल्या असून त्या कुठेही कमी नाहीत.

स्त्रीची भ्रुणहत्या करणे हे आपल्या हातून महापाप होत आहे.

“बेटी हूँ मे, बेटी मै तारा! बनूंगी तारा! बनूंगी मै तो सहारा बनूंगी”

ही तीच आहे. जी छत्रपती शिवाजी घडवणारी 'जिजामाता' तर कृष्ण बनवणारी यशोदा.

नेवे पौर्णिमा भालचंद्र
प्रथम वर्ष बी.ए.

प्रा.ना.सी. फडके आणि कै.वि.स.खांडेकर यांच्या सामाजिक कादंबऱ्या

निसर्गत: चुमनुष्य हा गोष्टीवेल्हाळ प्राणी आहे जीवन संगोपनासाठी त्याला अन्नपाणी उनवारा, पाऊस ह्या नैसर्गिक गोष्टीची जशी आवश्यकता असते. ज्ञान मग ते कुटूनही, कसेही केले तो प्रश्न वेगळा, जीवन जगत असताना काही वेळेला त्याला स्वतःच्या वास्तव जगापेक्षा काल्पनिक जगात प्रतिसृष्टित आनंद अधिक मिळतो आणि ही प्रतिसृष्टी त्याला, साहित्यात पहायला मिळते. क्षणकाळ का होईना पण तो त्या सृष्टीत रमतो म्हणून साहित्याचा “कादंबरी” हा वाङ्मय प्रकार मी अभ्यासाठी निवडला.

कादंबरी म्हणजे “कदंब पुष्पाची दारू” किंवा मधार्क याचा पहिला गुण “गुंगवून टाकणे” त्याचप्रमाणे कादंबरीत सुद्धा बाह्य जगात भुलवण्याची विसरण्याची शक्ती असते. “कादंबरी” हा शब्द संस्कृतातून मराठीत आला. म्हणजे हा शब्द आपलाच पण यांची कल्पना मात्र परकीयच म्हणावी लागेल. कादंबरी ह्या वाङ्मय प्रकाराची खरी सुरुवात १७४० मध्ये सॅम्युअल रिचर्डसन (१६८९-१७६१) ह्या इंग्रज लेखकाने लिहिलेल्या पॅमेली और व्हल्यू रिवाइंड (१७४०) या पत्रात्मक कादंबरीने केली असे मानले जाते. कादंबरीची व्याख्या अनेक विद्वानांनी आपापल्या परिने केलेली आहे. मराठी साहित्यात पाश्चिमात्यांच्या सानिध्याने कादंबरी वाङ्मयाला सुरुवात झाली. सर्वांत अगोदर मराठीत १८५७ मध्ये “बाबा पद्मजींनी “ यमुनापर्यटन ही” कादंबरी लिहिली नंतर “मुक्तामाला” आणि “मंजुघोषा” रिसबुड यांची ह्या कादंबऱ्या लिहिण्यात आल्या हा अद्भुतरम्य कादंबऱ्याचा काळ होता. अशात-हेनी “कादंबरी म्हणजे काय?” ह्या पहिल्या प्रकरणात कादंबरी शब्दाची उत्पत्ती “व्याख्या घटक आणि कादंबरीची सुरुवात ह्या सर्वांचा विचार केलेला आहे”.

दुसऱ्या प्रकरणात अद्भुतरम्य वातावरणात वावरणाऱ्या कादंबरीला वास्तविक जगात हरी नारायण आपटे यांनी आणले कादंबरी सामाजिक स्वरूपाची झाली. ऐतिहासिक घटनाही कादंबरीत रंगविण्यात येऊ लागल्या समाजातील राजकीय चळवळीचे वर्णनही कादंबरीत येऊ लागले. विशिष्ट एका प्रदेशाचे सुक्षा निरीक्षण प्रादेशिक कादंबरीत येऊ लागले अशा प्रकारे कादंबरी असे प्रकार पडले.

तिसऱ्या प्रकरणात ह. ना. आपटे, वा.म. जोशी, डॉ.केतकर, ग.त्र्यं.माडखोलकर, भा.वि.वरेरकर, पु.ल.देशपांडे, विभावरी शिरूरकर, श्री.ना.पेंडसे ह्या प्रमुख मरमठी कादंबरीकारांचा विचार केलेला आहे.

प्रकरण चवथ्या मध्ये प्रा.ना.सी.फडके यांच्या सुरुवातीच्या कादंबऱ्या कशा होत्या ते आपल्या कादंबऱ्यातून सौंदर्याची दौलत सतत देणारे कादंबरीकार कसे आहोत. त्याचे कादंबरी वाङ्मयाच्या क्षेत्रात स्थान कोणत्या स्वरूपाचे आहे, “कलेसाठी कला” या सिद्धान्ताचे ते उद्गाते कसे आहेत वगैरे सर्वसामान्य

चर्चा ह्यात आलेली आहे.

पुढील प्रकरणात कै.वि.स.खांडेकर यांचे जीवन त्यांच्या सुरवातीच्या कादंबऱ्या “दोन ध्रुव” कादंबरीची लोकप्रियता सामाजिक समस्या कादंबरीतून मांडण्याचे खांडेकरांचे कौशल्य त्यांच्या आणखी काही लोकप्रिय कादंबऱ्या, जीवनासाठी कला या सिद्धान्ताने उद्गाते कसे आहेत त्याच्या कलाकृती यांना कृत्रिम भाषा आणि उपमादृष्टांताचे गालबोट कसे लागेले. शिवाय ते सतत लिहणारे लेखक होते. या सर्वांचा विचार करण्यात आलेला आहे.

सौंदर्याच्या दृष्टीने फडके यांच्या कादंबऱ्या सरस तर परिणामांच्या दृष्टीने खांडेकर यांच्या कादंबऱ्या कशा श्रेष्ठ आहेत दोघांच्याही कादंबऱ्यांची लोकप्रियता कशात आहे. “भाषा चरित्र चित्रात” कथानक, वातावरण वगैरे दृष्टीने दोघा कादंबरीकारांच्या कादंबऱ्याचा अन्य भाषेत झालेला अनुभव यावरील चर्चा सहाव्या प्रकरणात केली आहे.

सामाजिक कादंबऱ्यांची वाटचाल प्रकरण सातवे मध्ये साने गुरुजी, दत्त रघुनाथ कवठेकर, गो.नी.दाण्डेकर, पु.भा.भावे, डॉ. सुमती क्षेत्रमोडे, सौ.जोत्सना देवधर, ह्या आणखी काही सामाजिक कादंबरीकारांचा काही लोकप्रिय सामाजिक कादंबऱ्याचा सामाजिक कादंबरी कोणत्या स्वरूपाची आहे. ह्या बाबतीत विवेचन केलेले आहे.

शेवटचे प्रकरण म्हणजे प्रबंधाचे समालोचन आहे. ह्यात निष्कर्ष काढले ते असे. मानवाला गोष्ट का आवडते मराठी साहित्यातील गोष्टीचे स्थान कसे आगळे आहे. दोघा लेखकाचे दोन्ही वाद कला कलेसाठी की जीवनासाठी आहे. पुढे दोघांनी एकमेकांच्या मतांना कसे मान्य केले हे सांगून ना.सी.फडके, वि.स.खांडेकर जिद्दीचे लेखक होते मराठी कादंबरीने वाङ्मयाने अनेक समस्या सुटल्या आणि अनेक समस्या निर्माण झाल्या तरीही मराठी कादंबरीची गंगा अशीच सतत खळखळत वाहणार म्हणजे कादंबरी वाङ्मयाने लोकांचे असेच मनोरंजन होत राहणार आणि मनोरंजनाबरोबर वाचकांच्या पदरी काही पडत राहणार.

बागुले भुपेश नामदेव
तृतीय वर्ष बी.ए. मराठी

दलित साहित्यातून घडणारे समाजदर्शन

दलित साहित्याचा प्रवाह आज मोठ्या जोमदारपणे सुरू झालेला दिसून येतो आज आखिल भारतीय पातळीवर त्याची चर्चा होत आहे, ही अत्यंत अभिमानास्पद बाब आहे. परंतु दलित साहित्याचे उगमस्थान महाराष्ट्र आहे आणि त्यांचे प्रेरणास्थान डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विचार आणि साहित्य आहे. मी आज दलित साहित्याचा विचार करतांना साहित्य हे विचाराचे शास्त्र आहे. त्या दृष्टीने त्यांचे मुल्यमापन न होता या साहित्यप्रवाहाची समीक्षा फक्त साहित्याचा दृष्टिकोनातून होती आहे. परंतु दलित साहित्य हे समाज उद्बोधनाचे साहित्य आहे. आणि हे साहित्य आज विविध प्रांतातून (भारताच्या) चर्चिते जात आहे. बंगालमध्ये या साहित्याचा फार मोठ्या प्रमाणात लेखन होत आहे.

म्हणून मी आज या दलित साहित्याचा जेव्हा विचार करतो तेव्हा मला काही आशादायक बाबी आढळतात. विशेषतः दलित साहित्याच्या गेला पाचवर्षात १९८५-९० या कालावधीत तीन पैलू प्रामुख्याने दिसून येतात.

१. ऐतिहासिक संशोधन - इतिहासाकडे बघण्याची किंवा इतिहासाचा शोध घेण्याची आणि त्यातून आपल्या अस्मितेचा शोध घेण्यासाठी वृत्ती दिसते. निग्रो साहित्यात याची मोठ्या प्रमाणात प्रचीती येते. मराठी मध्ये पेशवाई ते आज अखेर दलित जीवनाचा वेध घेण्याची प्रकृती दिसून येते. विशेष बाबुराव बागुल यांनी यादृष्टीने फार मोठा प्रयत्न केलेला आहे.

२. तात्विक परिणामे - यामध्ये प्रामुख्याने रावसाहेब कसबे, बाबुराव बागुल यशवंत मनोहर ही विचारवंत मंडळी दलित साहित्याला अधिष्ठान व विश्वात्मक मूल्य प्राप्त करून देण्याचा प्रयत्न करित आहे.

३. आपल्या दलित जातीच्या पलीकडे जाऊन इतर जातींशी संबंध, नाते शोधण्याचा, तसेच सांस्कृतिक संबंधाचा शोध घेणे गरजेचे आहे.

त्या सुप्त प्रवृत्ती पुढील १०-१२ वर्षात फोफावतीत असे वाटते या अनुषंगाने दलित साहित्याची काही वैशिष्ट्ये सापडतात.

१. अनुभवातील प्रांजळपणा: मराठी साहित्यात अनुभवातील प्रांजळपणा याचे महत्त्व कमी झाले होते. त्यामुळे समाजातील अंतर्विरोध समाजाची वास्तवता झाकली जात होती. दलित साहित्यमुळे समाजातील गुंतागुंत समाजातील दाबलेल्या लोकांच्या अनुभवाचे अनेक पदर स्पष्ट होऊ लागले. उदा: मुक्काम पोस्ट देवाचे गोठणे या आत्मकथन माधव कोंडविलकर, दया पवारांचे “बलुतं” यामधून अनुभवाचा प्रांजळपणा स्पष्ट होऊ लागला.

२. Upward moving-Linking to Main Staevr डॉ. आंबेडकरांचा प्रेरणेने अस्मिता जागृत झालेल्या, शिकला सवरलेला समाज, हळूहळू वरती येणाऱ्या दलित समाज मुख्यधारेचे सरकतांना दिसतो आहे. आणि मुख्य धारेशी त्यांचे संबंध प्रस्थापित होतांना समाजशास्त्राचा प्रबंधात अस्पृश्यता नाहीशी झाल्याचे सांगण्यात येते. परंतु दलित साहित्यातून मात्र

ग्रामीण भागातील मागासवर्गांच्या अस्पृश्यतेचे दर्शन घडते म्हणून समाजशास्त्र जी ढोबळ विधाने करित होते ती बाद ठरवले गेली. बंधुमाधव यांची ‘सव्वा रूपया’ ही कथा या कथेतील मुंबईत ट्रेड्युनियन मध्ये काम करणारा शहरी दलित नायक जेव्हा खेड्यात येतो. तेव्हा त्याला गावातील हॉटेलवाला कपात चहा देत नाही. तेव्हा तो भांडतो तेव्हा चहावाला त्याला चाटेल तिथे जाण्यास सांगतो, हे सर्व आज १९८७ मध्ये घडलेले दिसते.

३. नवा प्रवाह बागुलांचा “सूड” या कथेने दलित साहित्यातून स्त्रीवादाला मुखरित केले आहे. मुरळी किंवा दलित स्त्री जवळ फक्त आपले शरीर आहे. आणि विषमतेवर आधारलेल्या व्यवस्थेवर स्त्रीजवळ फक्त शरीर हेच भांडवल आहे. बागुल “सूड” या कथेत या सर्वांच्या पलीकडे जाऊन विश्वात्मक जाणीव व्यक्त करतात. जागतिक साहित्य आणि पददलितांचे साहित्य यात काही समान प्रश्न आढळतात. माझे किती आणि कोणते अनुभव मी मांडावे How Much I Should recond my experience हा निग्रो लेखक त्यांचा साहित्यात उंची दिसत नाही. असे म्हणल्यावर तो म्हणतो, माझ्या साहित्याची उंची मोजू नका. मी किती खोलीतून लिहतो ते पहा त्याची Deph पहा high पाहू नका. साहित्यिक प्रगल्भता ही खोली मोजावी, सर्व समाज समाज एकसंध नाही. तो अनेक समूहामध्ये विभागलेला आहे तर सर्व साहित्याला एकच निष्कर्ष कसा लावता येईल? त्यासाठी विश्वात्मक मानतावादी दृष्टिकोन ठेवायला हवा.

४. Object se subject voice दलित साहित्याचे वेदनेला, दुःखाला वाचा दिली आहे. Object & Subject मध्ये त्यांच्या शब्दांना धार आहे. अनुभवात बोलकेपणा आहे. एक टोकदारपणा आहे. त्यातून त्यांची सृजनशिलता व्यक्त होत आहे. बाबुराव बागुलांची “मरणस्वस्त” होत आहे” ही कलाकृती समाजशास्त्राला लावण्याऐवजी राज्यशास्त्राला लावण्यासारखी आहे. झोपड्यातील राजकारण त्यात व्यक्त झालेले आहे.

दलित साहित्यात विनोद का नाही? विनोद ही जीवनाचे अंगच आहे. थोडा विनोद, उपहास वामन होवाळ्यांचा कथेत येतो तर बंधुमाधवांच्या कथेत दलितांची आकांक्षा दिसते, त्याप्रमाणे नवे व जुने नेतृत्व याचे दर्शन घडते. त्याप्रमाणे दलित व ब्राम्हण दलित मुस्लीम जातीय ताणतणाव संबंध, तपासण्याची गरज आहे. तसेच जातीजातीमधील अंतर्गत ताणतणाव याचेही दर्शन घडते लक्ष्मणाला “उपरामध्ये पुन्हा जाती प्रथाप्रमाणे लग्न केल्यानंतर जाती मध्ये घेतले जाते. तसेच आज हिन्दु-मुस्लिम प्रश्नांबद्दल दलितांची निरीक्षणे तपासण्याची गरज आहे. ब्राह्मणी लेखकांनी केलेले मुस्लिमांचे लेखन व दलितांची मुस्लिमावर केलेले लेखन पाहण्यासारखे आहे. उदा.: मुस्लिम, महार, ख्रिश्चन, महार, मुस्लिम व दलितात सांस्कृतिक आत्मीयता दिसते. मुक्काम पोष्ट देवाचे गोठणे, “बलुतं” यातून हे दिसते. हिन्दु-मुस्लिम संबंध तपासण्यासाठी दलित साहित्याचा उपयोग होऊ शकतो.

५. Dialects द्वंद्व अंतविरोध दलित साहित्यातून पुढील स्वरूपांचे अंतर्द्वंद्व दिसून येते. स्वतःचे प्रश्न तो स्वतःला विचारतो यातूनच त्यानी आंदोलनासाठी, चळवळीसाठी नव्या समस्या गाव-तालुका-जिल्हा-महानगरे असा प्रवास दलित लेखकाला होता. त्याचा अनुभवात फरक पडतांना दिसतो. चांगल्या सवर्णाबद्दल चांगले उद्गार दिसतात ते सवर्ण यांना विरोध करित नाही.

६. Class Transformation वर्गीय जाणवा निर्माण होत आहे ती कुठे आतापर्यंत का नाही क्लास अॅनॅलिमिस करणाऱ्या लोकांचीही एक जात आहे ते स्वतः त्यांची जात विसरली असतील पण जातीय पूर्वसंस्कारामुळे त्याचा परिणाम वर्गीय संस्कारावर होतो. त्याचे सुलभीकरण होते. वर्ग हा एक सांस्कृतिक प्रश्न आहे. हे आपण विसरतो स्त्रियांचा प्रश्न ही दलितांमध्येच द्यावा लागेल स्त्रियांचा स्वातंत्र्य समस्यांकडे कोणाचे लक्ष दिले नाही. स्त्रियांनी हा

प्रश्न दलिताप्रमाणे आता विचारले पाहिजे “द्रौपदी वस्त्रहरण” ही एक धारणा नसून ती एक स्त्रीजातीच्या मानहरणाची, सावहरणाची ऐतिहासिक प्रक्रिया आहे. नरक सफाईचा गोष्ट-आवर्जून सांगणे मधुनाथ म्हणाले की या पुस्तकाखाली त्या लेखकाला पी.एच.डी. द्यावी.

पाटील सुनिल उत्तम
तृतीय वर्ष बी.ए.

बिचारी! गर्भाशय नसते, तर साऱ्या वेदनापासून वाचली असती !

आजकालच्या रामायणात लव-कुश कांड नसतेच, वाल्मिकी रामायणातील या कांडामध्ये एक मार्मिक रूपक आहे. वाल्मिकींच्या आश्रमात राहणारी सीता एकदा पाणी आणायला गेली असताना तिला एक माकडीण आपल्या पिलांना छातीशी कवटाळून पारंब्यांवरून विहिरीच्या या टोकापासून त्या टोकापर्यंत उड्या मारत असल्याचे दिसते. सीता विचारते, ही पिले विहिरीत पडली तर? उत्तर मिळतं, या पिलांचे जे होईल, ते तिच्या आईसमोर होईल. तुझा मुलगा (लव) तर तिकडे आश्रमात झोपला आहे. आणि ऋषी ध्यानात मग्न आहेत. कोण उचलून नेईल सांगता येत नाही. सीता आश्रमाकडे धाव घेते आणि लव बाळाला सोबत घेऊन परत येते. ऋषींच ध्यान होतं ते पाहतात तर झोळी रिकामी असते. त्यांना प्रश्न पडतो आता मी सीतेला काय उत्तर देऊ? मग ते उशीच्या पेंढ्यातील एक काडी काढतात आणि ती झोळीत काढून झोका देतात. तयार झाला कुश! लवचा लहान भाऊ म्हणजे काही अघटीत घडल्यास त्यातून मार्ग काढण्याचे उपाय सर्वाजवळ होते. त्यांच्याकडे काहीना काही उत्तरे होती. आम्हा पुरुषांकडे काय उत्तर आहे? कुठे आहे? ते पुरुष तरी कसे, जे नराधम बनून मुलींशी घृणास्पद कृत्य करत आहेत? त्यांना मारत आहेत, पाळत आहेत...?

मुलींवर होणाऱ्या या अन्यायाची, अत्याचाराची सुरुवात ती गर्भात असल्यापासूनच होते. कोणी त्यांना गर्भातच मारतो, तर कोणी त्यांना नाळेपासून वेगळी होताच संपवतो. आणि अनेक वेळा तर ती मोठी झाली, लग्न करून आई बनली, अगदी आजी झाली तरी तीला सोडले जात नाही कुठलीही आणि कोणत्याही वयाची महिला आज सुरक्षित नाही. या देशातील पुरुष इतके क्रूर बनले आहेत का, की ज्या गर्भातून आपला जन्म झाला, त्याचाही

ते सन्मान ठेवू शकत नाही? जगात असे अनेक देश आहेत की जिथे गुन्ह्याचे प्रमाण शून्य आहे. तिथे महिला नसतात का? तिथले पुरुष खरोखरच महिलांचा सन्मान ठेवतात? कदाचित तसे होत असेल पण त्या देशामध्ये अशी स्थिती असण्यामागे तिथले कायदे हेही एक कारण आहे. चोरी केली तर हात छाटा, लैंगिक अत्याचार केला तर भर चौकात फाशी द्या, आपल्या देशात मात्र असे काही होत नाही. अत्याचारी पकडले गेले तर लांबलचक सुनावणी आणि वाद-विवादांची गरजच काय? किमान महिलांवरील अत्याचाराच्या प्रकरणात तरी आरोपीला चौकात फाशी दिली जाऊ शकते. ह्या याचिकेसारख्या तरतुदी तरी कशाला हव्यात? कसली ह्या? आणि का? समाज आणि सगळ्या संस्था, व्यवस्था पुरुष प्रधान आहेत म्हणून ही स्थिती आहे. पुरुषांच्या या सार्वत्रिक करते बदल एवढच म्हणता येईल, की गर्भाशय नसतं, तर स्त्री या जगातल्या सगळ्या वेदनांनासून वाचली असती...

दिपाली रविंद्र शिंपी
प्रथम वर्ष एम.ए. मराठी

अजून काय हवे असते आयुष्याकडून?

एकच चहा, तो पण कटिंग...
एकच पिक्चर, तो पण टॅक्स फ्री...
एकच साद, ती पण मनापासून
अजून काय हवे असते मित्राकडून?

एकच कटाक्ष, तो पण हळूच...
एकच होकार, तो पण लाजून...
एकच स्पर्श, तो पण थरथरून...
अजून काय हवे असते प्रियेकडून?

एकच भुताची गोष्ट, ती पण रंगवून...
एकच श्रीखंडाची वडी, ती पण अर्धी तोडून...
एकच जोरदार धपाटा, तो पण शिवी हासडून...
अजून काय हवे असते आजीकडून?

एकच मायेची थाप, ती पण कुरवाळून...
एकच गरम पोळी, ती पण तुप लावून...
एकच आशिर्वाद, तो पण डोळ्यात आसवे आणून...
अजून काय हवे असते आईकडून?

एकच कठोर नकार स्वैराचाराला,
तो पण हृदयावर दगड ठेऊन....
एकच सडेतोड उपदेश, तो पण घोगच्या आवाजातून...
एकच नजर अभिमानाची, ती पण आपली प्रगती पाहून...
सगळ्यांनी खूप दिले, ते पण न माघून...
स्वर्गच जणू मला मिळाला, तो पण न मरून...
फाटकी ही झोळी माझी, तो पण वाहिली भरून...
अजून काय हवे आहे आयुष्याकडून?

कोष्टी धनश्री दिलीप
द्वितीय वर्ष बी.कॉम.

मैत्रीचं नातं

आपण जेव्हा जन्माला येतो, तेव्हा आई वडिलांसोबत आपल्याला अनेक नाते निर्माण होतात. बहीण-भाऊचे नाते वडील-मुलांचे नाते, असे अनेक नाते निर्माण होतात. परंतु मैत्रीचं नातं हे आपल्याला स्वतः निर्माण करावं लागतं आपल्या विचारांची जुळणी म्हणजे मैत्री होय. “ज्याप्रमाणे आपण एखादं रोपट लावतो व ते जसजसे मोठं होतं तसतसे त्याच्या फांद्या मोठ्या होतात त्याचप्रमाणे मैत्रीचं नातं असतं की जसजसे नातं वाढत तसतसे त्याच्यात योग्यता निर्माण होते”

मला शांता शेळके ची एक ओळ आठवते ‘मैत्री ही जुन्या लोणच्यासारखी असते.’ म्हणजेच मैत्रीचं नातं हे मुरत जाते लोणच्या प्रमाणे त्याच्यात गोडवा येतो. “मैत्री म्हणजे वाद नाही संवाद आहे”

जर आपल्या विचाराची जुळणी झाली तर आपलं मैत्रीच नातं पक्कं समजा !

ममता विकास धोबी
प्रथम वर्ष बी.कॉम.
स्वलिखित लेख

शिवबानेच पुन्हा जन्माला, का यायचं.....? (का म्हणतोय, राजा पुन्हा जन्माला या)

शिवाजी या नावातच मोठे पराक्रम लपलेले आहे शि - म्हणजे शिका, वा - म्हणजे वागा, जि - म्हणजे जिंका थोडक्यात विचार केल्यास, शिकून त्यानुसार वागू तेव्हाच जिंकू शकतो” व त्यांच्या नावा प्रमाणेच त्यांनी पराक्रम गाजवलेले दिसतात.

आज १९ फेब्रुवारी २०२० चहुकडे महाराजाच्या जयतीचे कार्यक्रम सर्व त्यात रमलेले आहेत. सर्वजन उत्सहात आहेत मोठ-मोठ्याने घोषणा करित आहेत. ‘राजा पुन्हा जन्माला या. त्यांनी पुन्हा जन्माला का यायचं? त्यांनी जे स्वराज्य निर्माण करून दिलयं विचार किती अमलात आणतोय याचा विचार कोणी करतयं का? फक्त एक दिवस मोठ-मोठ्याने घोषणा केल्या जातात की, त्या दिवसापासून सर्वकाही बदलणार आहे. जागृती होत आहे पण मात्र दुसऱ्याच दिवशी मात्र लोकांची प्रवृत्ती ही कधीच न बदलणारी होते अशा या काळात राजांनी का यावे? व कशासाठी हा प्रश्न निर्माण होतो.

आजचा तरुण वर्ग काय करतोय फक्त आणि फक्त घोषणा, राजा पुन्हा या’ पण का? तुम्ही का त्या परीणे प्रयत्न करू शकत नाही. तुम्ही का नाही बनू व घडवू शकत शिवाजी. त्यांनीच का जन्माला यायचं ‘तुम्ही कसं करताय मग’ हा एक मोठा प्रश्न तरुण वर्गासमोर निर्माण झाला पाहिजे. ज्या काळात शिवराय जन्माला आले तेव्हा देखील स्त्रियांवर मोठ्या प्रमाणात अन्याय अत्याचार होत होते. तेव्हा माता जिजाऊने त्यांना जी शिकवणा दिली की परस्त्री ही माता किंवा भगिनीसारखी असते. परंतु आज ती जिजाऊ कुठे गेली जर जिजाऊच निर्माण झाली नाही तर शिवबा कुठे अस्तित्वात येणार आहे. त्या काळी ज्याप्रमाणे स्त्रीयांवर अत्याचार होत होते. त्याच प्रमाणे आत काही वेगळी परिस्थिती नाही. जसे की, कोपडी घटना, हैद्राबाद घटना, जालना घटना, बुलढाणा

घटना असे अनेक अत्याचार आज देखील चालूच आहेत त्यासाठी शिवबाला जन्माला येण्याची गरज नसून प्रत्येक घरात शिवबा निर्माण होण्याची गरज आहे. कारण जोपर्यंत आपले आचरण चांगले होत नाही तो पर्यंत हे अत्याचार थांबणार नाही त्यासाठी तरुण वर्गाने जागृत होणे आवश्यक आहे

ज्याप्रमाणे तरुण वर्गाने प्रयत्न करायला हवे त्याचप्रमाणे स्त्रियांनीही प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. कारण आज जिजाऊ निर्माण होणे महत्त्वाचे आहे. आजच्या स्त्रिया कार्टून पाहायला लावणाऱ्या कॉमेडी पाहणाऱ्या आहेत. त्यामुळे अशी आई माझ्या दृष्टीने शिवाजी घडवूच शकत नाही. कारण जेव्हा त्यांचे विचार बदलती तेव्हाच ही परिस्थिती आटोक्यात येईल इतकेच नव्हेतर आज स्त्रिया-मुली ज्याप्रमाणे फॅशन करतात. ती फॅशन दाखविताना आपली संस्कृती खालवणार नाही. याचा बारकाईने विचार करणे आवश्यक आहे. कारण भारताची संस्कृती ही एक महान संस्कृती म्हणून ओळखली जाते व तिला आचरणात आणणे महत्त्वाचे आहे.

पाटील शारदा एकनाथ
प्रथम वर्ष एम.ए.

बदलत्या राजकारणात युवकांचा सहभाग

बदलत्या राजकारणात युवकांचा सहभाग आपण जर आधुनिक राजकारणात युवकांचा सहभाग पण ही परिस्थिती कुठेतरी बदलायला हवी. कारण राजकारण म्हटले म्हणजे हा आपला विषय नाही असा मत प्रवाह लोकांचा आहे. आज नवशिक्षित तरूणाला राजकारणात येण्याची आवश्यकता आहे. तेव्हाच देशाचा विकासाला हातभार लागेल नाहीतर भारताचा विकास घडवण्यासाठी कितीही प्रयत्न झालेत, तरी विकास घडणे शक्य नाही.

आज भारताचा विचार केला तर राजकारणात ८०% लोक हे वयोवृद्ध आहेत. व २०% लोक हे तरुण आहे हे दृश्य कोणीतरी

बदलायला हवे व राजकारणात युवकांचे व महिलांचे वर्चस्व वाढायला पाहिजे. जर युवक जागृत झाले नाहीत तर भारताचा शाश्वत विकास कधीही घडणार नाही. भारत आजही विकसन देश म्हणून ओळखला जातो. पण तो विकसीत कधी होईल याची शाश्वती कोणीही देत नाही पण माझ्या मता नुसार जोपर्यंत युवक हा राजकारणात सक्रीय सहभाग घेत नाही तो पर्यंत विकास घडवून आणणे शक्य नाही.

असे म्हटले जाते की ‘भारत हा तरूणाचा देश आहे तरी देखील भारताचा विकास पाहिजे तसा घडत नाही आज विचार केला तर भारतीय राजकारणात युवकांचा सहभाग हा जास्त

असायला पाहीजे होता पण हे भारताचे दुर्दैवच म्हणावे लागेल कोणत्याही देशासाठी धर्माचा आधारावर राजकारण हे घातक आहे.

आज भारताचा राजकारणाची स्थिती पाहता ही दयनीय असल्याचे दिसते भारताचा विचार केला तर धर्माचा आधारावर राजकारण होतांना दिसतंय पण हे थाबलं पाहीजे कारण कोणत्याही देशासाठी धार्मिक कट्टरता ही योग्य नसते. आपल्या भारत हा धर्मनिरपेक्ष आहे व भारताचा विकासात सर्व धर्माचा लोकांचे योगदान हे महत्त्वाचे आहे अशी विचार सरणी ठेवली तरच या देशाचा विकास घडू शकतो मागील काही घटनांचा विचार केला तर शैक्षणिक संस्थामध्ये राजकारण घुसतांना दिसते आहे. पण हे आपल्या देशासाठी योग्य नाही मागील काळात JNU सारख्या कॉलेज मध्ये राजकारण करण्याचा प्रयत्न करण्यात आला या मुळे युवकांचे भविष्य धोक्यात येते.

युवकांसाठी राजकारण हे महत्त्वाचे आहे. पण शैक्षणिक संस्थापासून राजकारणाला दूर ठेवण्याची आवश्यकता आहे. कारण शिक्षणामुळे माणसांची विवेकी बुद्धी जागृत होते. म्हणून आगोदर शिक्षण घ्या व नंतर राजकारणात पडा. शिक्षण करत असतांना राजकारणात पडण्याची आवश्यकता नाही. आज

राजकारणात युवकांना भडकण्याचा प्रयत्न होत असल्याचे दिसते काही मुठ्ठीभर लोक राजकारणात युवकांचा फक्त वापर करून घेतांना दिसतात. या मुळे तरूणांनी शिक्षण झाल्या नंतर राजकारणात पडावे.

आजचा युवकांला गोष्ट लक्षात घ्यावी लागेल की स्वातंत्र्य म्हणजे एक स्वैराचार नव्हे जर स्वातंत्र्य उपभोगायचे असेल तर काही समाजाप्रती कर्तव्य पार पाडावे लागतात. पण आजच्या युवकांला हक्क हवेत पण कर्तव्य नको. जर अधिकार पाहिजे असतील तर कर्तव्य पार पाडणे आवश्यक आहे.

हर्षल दगाडू शिंपी
द्वितीय वर्ष बी.ए.

आत्मविश्वास – यशाची गुरूकिल्ली

“भविष्य विचारण्यापेक्षा आत्मविश्वासाने भविष्य घडवावे.”

आपण पुष्कळ वेळा ‘आत्मविश्वास’ या विषयी ऐकतो – वाचतो पण आपल्याला आत्मविश्वास म्हणजे नेमके काय? याची कल्पना येऊ शकत नाही. आपल्याकडे अशा काही गोष्टी असतात की ज्याची कल्पना स्वतःच्या देखील नसते त्यापैकीच एक म्हणजे आत्मविश्वास.

आपल्या मनामध्ये विश्वास आणि अविश्वास अशा दोन भावनांचे वास्तव्य असते. यापैकी ज्याची कल्पना मनावरील पकड अधिक असते. त्याचा प्रभाव आपल्या पूर्ण वर्तनावर होत असतो जर आपल्या मनात स्वतःच्या कर्तव्यावर पूर्ण विश्वास असेल तर ती यशाची पहिली पायरी व आत्मविश्वासाची सुरुवात असते.

एकलव्याचे उदाहरण सर्वश्रुतच आहे. एकलव्याने आपल्या गुरूवर असणाऱ्या केवळ श्रद्धेवर अर्जुनापेक्षा श्रेष्ठ धनुर्धारी होण्याचा मान मिळवला असे म्हटले जाते, की आज जे सिद्ध आहे ते एकेकाळी कल्पनेत होते म्हणजे कल्पनेतील गोष्टीवर श्रद्धा ठेवून ती गोष्ट साध्य करता येऊ शकते बरेच शास्त्रीय शोध-संशोधन याच तत्त्वावर सिद्ध झालेले आहेत.

एखादी गोष्ट प्रत्येक्षात, पूर्ण केल्यानंतरच आत्मविश्वास सिद्ध

होत असतो तो बोलून दाखवून सिद्ध होत नाही. आत्मविश्वास संपादन करण्यासाठी काही मानसिक प्रक्रिया परिपक्व असाव्या लागतात.

१. आपल्या कुवतीबद्दलचा निश्चित अंदाज: यामध्ये स्व:ताला स्व व्यक्तिमत्त्वाची ओळख असणे गरजेचे आहे. प्रत्येकाने आपल्या जीवनाच्या प्रक्रियेमध्ये आपल्या क्षमता ओळखल्या पाहिजेत आणि त्यानुसार आपल्या क्षमतांना प्रारूप दिले पाहिजे. म्हणजेच त्या क्षमतेचा विकास करून आयुष्याच्या वाटेवर यशाचा दिशेने आगमन करता येईल.

२. परिस्थितून मार्ग काढायचा आहे व यशस्वी व्हायचे आहे. त्या परिस्थित येण्याच्या संभाव्य अडचणी व समस्या यांची कल्पना येणे आवश्यक आहे शिवाय अडथळ्यामधून पुढे जाण्याच्या दृष्टीकोनातून झालेली मनाची तयारी याची जाणीव होण्याची कुवत आपल्यामध्ये निर्माण झाली पाहिजे.

३. परिस्थितीवर मात करण्याचे साहस परिस्थितीवर मात करून यशस्वी होण्याबाबतच्या स्वतःच्या अभिव्यक्तिवरचा विश्वास म्हणजे जीवनात येणाऱ्या बऱ्या वाईट गोष्टी स्वतःला जुळवून घेणे व त्यावर यशस्वीपणे मात करण्याचे साहस असेल तर त्या ठिकाणी आत्मविश्वास असतो.

वरील तिन्ही अवस्थांमधून जो सुखरूपणे बाहेर पडतो त्यानेच खऱ्या अर्थाने आत्मविश्वास संपादन केला असे म्हणता येईल.

“आत्मविश्वासात कुवतीपेक्षा साहसाला, मर्यादेपेक्षा निश्चयाला आणि सामर्थ्यापेक्षा श्रद्धेला अधिक महत्त्व आहे.”

प्रत्येक पराभवातून मी काय शिकलो? मी का हारलो? माझे मित्र व शत्रू दोघेही कसे पुढे गेले? मी कुठे कमी पडलो? मी माझ्यातील क्षमतांच्या योग्य वापर केला का? अशा विचारांच्या लाव्हा सतत मनात धगधगत ठेवा म्हणजे आपल्यातील जोश नेहमी आपल्याला स्फूर्ती देत राहिल अशात आपल्यामधील आत्मविश्वास वाढून अपयशाचे देखील यशात रूपांतर करता येईल. यात काही शंका नाही.

“म्हणून आत्मविश्वास हीच यशाची गुरुकिल्ली आहे”!

सुषमा रविंद्र पाटील

प्रथम वर्ष एम.ए.

‘दुसरा पेशवा’ रंगभूमीच्या दृष्टीकोनातून : एक दृष्टीक्षेप

वि.वा.शिरवाडकर लिखित दुसरा पेशवा चार अंकी ऐतिहासिक नाटक आहे. ऐतिहासिक नाटक असल्यामुळे या नाटकांचे सादरीकरण ही तसचे भव्यदिव्य असायला हवे. विशेषकरून शाहु महाराजांना व बाजीराव पेशवा, मस्तानी, काशीबाई यांचा महाल भारदस्त असायला हवे. विशेषकरून या चार अंकी नाटकातील पहिल्या अंकात तीन प्रवेश, दुसऱ्या अंकात चार, तिसऱ्या अंकात पाच व चौथ्या अंकात तीन प्रवेशांची संकल्पना नाटककाराने केली आहे. यात प्रवेशाप्रमाणे विचार केला तर दृष्याची मांडणी करावी लागते. त्यात प्रवेशाप्रमाणे विचार महालींचे दृश्य तीन वेळा, देवालयतील दृश्य एक, बाजीरावांची बुंदेलखंड व नर्मदाचा तिरावरील छावणी क्रमशः एक पुणे शहरातील रस्ता दोन, शनिवारवाड्यातील काशीबाईचा महाल दोन, विसाजीचे घर दोन, शनिवार-वाड्यातील बाजीराव व मस्तानीचा महान दोन, पुणे शहरातील लहानसे गाव एक.

रंगभूमीवर स्वतंत्रपणे नऊ दृश्य दाखविणे अशक्य आहे. पण त्या दृश्यात सामंजस्य ठेवले तर काहीही कठीण नाही. रंगभूमीचे तीन भाग करावे लागतील. त्या भागात सातारा येथील शाहू महाराजांचा महालांचे दृश्य रेखाटायचे, महालाची देखावा दर्शविण्यासाठी तसेच सामान लावावे लागेल. या एका दृश्यातच काशीताई व मस्तानीचा महालातील दृश्यासोबत बाजीरावांची छावणी सादर करावयाची रंगभूमीचा भागात विसाजीचे घर, देवालय व मस्तानीचा शेवट होत असलेले घर दाखवायचे आणि रंगभूमीचा पुढील भागात पुणे शहरातील रस्ता दाखवावा या तीन दृश्यबंधात नऊ दृश्य तयार करता येतील. फक्त प्रवेशाप्रमाणे महालातील सामान कमीजास्त ठेवावे लागेल. बाजीरावांची छावणी दाखविण्यासाठी पडदे सोडून ते दृश्य तयार करता येईल सर्व भारी सामान लावण्याऐवजी पडदे रंगवून महालाचे दृश्य उभारता येईल.

कमी खर्चात जास्त सामान न वापरणारा प्रतीकात्मक रंगपंचमी सज्जाही करता येईल. मंचाचा एका भागात उंचवोटा तयार करून त्यावर चारच स्टुल ठेवावे तेथे राजवाड्याचे सर्व दृश्य

होतील दुसऱ्या भागात साधा पतंग लावावा.

प्रकाशयोजना: प्रकाशयोजनेचा माध्यमातील दृश्याची विभागणी करावी जेव्हा महालातील दृश्य चालू असेल तेव्हा मंचाचा इतर भागात अंधार असेल घंटा, तुतारी, शिंगे वैगेरे आवाज नेपथ्यापासून टेपरेकार्डर ऐकवून वातारण निर्मिती करता येईल. बाजीरावांचे व मस्तानीचे स्वगतकथन सुरू असतांना फक्त त्यांच्यावर प्रकाशझोत टाकून त्यांचा मागील भागाला चांगले उभारता येईल.

संघर्ष: नाटककाराने अंतर्द्वंद्व व बाहेराच्या वादातून नाट्यसंघर्ष उभारलाय नाटकात ऐतिहासिक पार्श्वभूमी तयार व्हावी तसेच बाजीराव पेशव्या विरुद्ध श्रीपतराव प्रतिनीधी सुमंत व सरलष्कर हैबतराव तसेच शाहू महाराजांचे कान भरतात हे प्रतिनिधीचा या संवादातून दिसते. स्वामी महाराजांच्या सेवेचं निमित्त करून दौलतीचा जुन्या अनुभवी मानक यांना हतप्रभ करण्याचं कारस्थान शनिवारवाड्याबरोबर उभं राहिले नाही, अशी ग्वाही चिटणीस आपण द्याल काय? कोणत्या जुन्या नामांकित घराण्यांचा बोज प्रधानांनी राखला आहे? सेनापती दाभाड्यांना गुजराथचा चतु मेत बद्ध करून त्यांच समाधान झालं नाही म्हणून गुजरातच्या भुमीवरूनही पेशव्यांचा फौजा मस्ती करू लागल्या. निबाळकरांचं सरलष्कर हे अधिकारपद हे नावापुरतं शिल्लक राहिल. त्या सुमतांचा शब्दाशिवाय परराष्ट्रीय राजकारणांचं मान हालू नये. त्यांचा हृदयाची थोरवी आहे. पण उत्तरे कडील राजपुताकडील किंवा निजामाकडील मसलती करतांना बाजीराव बथवा चिमाजीपंत सुमतांना एका शब्दांतरी विचारतात काय?

संवाद: नाटक काराने संवादाची जुगलबंदी चांगलीच रंगवून कथानकाला गती दिली आहे. बाजीरावाच संवाद त्यांचा व्यक्तिमत्त्वाला शोभला आहे. सुमंत लष्कर व प्रतिनिधीं बाजीराव ठणकावतो “आपण ज्याला मस्तीनं राजकारणं त्याला आम्ही मराठ्यांचे राजकारण म्हणतो. वेशीवर शत्रू आला परीधान करून जोहार करण्यासाठी बाहेर पंडायच या राजस्थानी भारताची आजवर हानी केली आहे. शत्रुचा स्वतः हाच्या दाराशी नव्हे तर त्यांचा

राहत्या घरातच पादाक्रांत केलं पाहीजे.” नाटककाराने लक्षणा व्यंजना, अभिधा या शब्दार्थाच प्रयोग करून पात्रानुरूप भाषा वापरली आहे. त्यामुळे ऐतिहासिक वातावरण निमिर्ती रंगली.

पहिल्या अंकातील तिसऱ्या प्रवेशातच मस्तानीचा प्रवेश नाटककाराने रेघाटलाय जणू भूमीवर स्वर्गाची अप्सरा स्वप्नातील दुनियेतून उतरली आहे. बाजीरावाला असे वाटते जणू तो स्वप्न बघत आहे. त्याच्या स्वगत कथनात ती त्याचा मनात भरली आहे. पण या उत्सवात एका कथनेकडून त्यांनी कुद पेशव्याचांही पराभव केला.

बाजीराव मस्तानीला घेऊन पुण्यातही येतो आणि तेथून त्याला विरोध होतो. चिमाजीआप्पा पुण्यातील ब्राम्हणवृंद आणि काशीबाईचा विरोध दिसतो. पुण्यातील ब्राम्हणवृंदाचा विरोध दर्शविण्यासाठी नाटककाराने विसाजी कावेरी व महादेवीशास्त्री या तीन पात्रांची रचना केलेली आहे. या दुःखात नाटकात विनोदाची झालर जोड्याची काम विसाजी व महादेवशास्त्रीचा उपकथातून नाटककाराने साधले.

चरित्रचित्रण: एकीकडे कर्तबगार बाजीराव तर दुसरीकडे प्रेमळ बाजीराव युद्ध आणि प्रेमाचा सुंदर मिलाप बाजीराव व मस्तानीचा रूपात नाटककाराने हळूवारपणे दर्शविला आहे. उलट काशीबाईला चवथ्या अंकातील पहिल्या प्रवेशात बाजीराव सांगतो, “ओळखलं” माझी धर्मपत्नी आहेस तू। जिचा विषयांचा कर्तव्य मला पार पांडता आले नाही ती माझी धर्मपत्नी आहेस तू !

बाजीराव मृत्यूचा दाढेत उभा असतांना पश्चातापाच्या आगीत जळून काशीबाईना बोलतो. काशीबाईला जेव्हा चिमाजी आप्पाकडून कळते की बाजीरावाची तब्येत बरी नाही, तेव्हा अंथरूणावर खिळलेली काशीबाई आपल्या तब्येतीची तया न बाळगता बाजीरावाला भेटायला जाते. येवढे नव्हे तर नजर कैदत, यातून तिची औदार्य दिसते. बाजीरावाचा मृत्यू जवळ आला त्यांची नियती आणि जाणीव त्यांचा संवादातून जाणवते संस्कार श्रीमंत, पंतप्रधान पेशवे हे सारे बडेजावा किताब या घटकेला निरर्थक वाटत आहेत. निर्जन वनामध्ये सोन्याची शलाका आणि दगडाचा तुकडा यांच मोलं वेगळं असत नाही? जगाचा व्यवहारात माणूस नसतो, तो केवळ एक विशेषण केवळ विशेषण असतो, तो श्रीमंत असतो. दारीद्र्य असतो. सज्जन नसतो, दुर्जन असतो, भेकड असतो! पण जीवनाची यात्रा आटोपून परमेश्वराकडे जातांना हातास विसारा गळून पडतो.

नाटककाराने एकीकडे पेशवा बाजीराव व दुसरीकडे सर्वसामान्य माणसारखे जीवन जगून शकणाऱ्या पेशव्याची मनोकथा तिसऱ्या अंकात दर्शवली आहे. मस्तानी बाजीरावावर प्रेम करते पण तिला आपल्या कर्तृत्वापासून दुर होऊ शकत नाही. तिला फक्त प्रेम करणारा बाजीराव नको हवा आहे. ती म्हणते “मला माहीत आहे, महाराज मला माहीत नाही अधिक व्हायला लागलं नाही. आपल्या कर्तव्यात अंतर पडायला लागले आहे. बाजीरावाला दारूपासून ती प्ररावृत्त करते. यात एक त्यागी निश्चार्थी मस्तानी दिसते जी आगळी यवनिका आहे.

नियतीचा पूर्व संकेत: बाजीराव म्हणतो “मस्तानी जवळ असल्यावर पराक्रम कुठ आणि...जीवन कुठंच ! या संवादातून नाटककाराने दोघांनी ताटातुट होणार आणि बाजीरावाला

नादीरशहांचा बिमोड करण्यासाठी मस्तानी शिवाय जावे लागेल या नियतीचा पूर्ण संकेत दिला आहे. नाटककाराने इतिहासाची कुठेही थट्टा न करता हे ऐतिहासिक नाटक रेखाटलय कल्पना व इतिहासाचा सुंदर संगम यात दिसतो.

बाजीराव वारला तेव्हाच नाटक संपायला हवे होते असे काही जणांना वाटले. पण चवथ्या अंकातील पहिल्या प्रवेशात संपलेल्या बाजीरावानंतर मस्तानीचे काय झाले? हे जर प्रेक्षकांसमोर नाटककाराने ठेवले नसते तर मस्तानी खचून जाऊन विषप्राशन करते. तिचा संवादावर नाटकाचा सुंदर शेवट केला आहे. मी तुम्हाला सांगितले नाही का, की तुमचा रिक्कीबचा बरोबर राहतील म्हणून? एक रसभर माझा सांरग मांगे राहणार नाही... झालात स्वर? चला...मोत्यासारख्या चांदण्यातून...रूपेरी मेघावरून...तांरकांची फुल खुंडीत....क्षितीजा-वरील किनखाची झालरी बाजूला सारीत..माझ्या बाजीरावा..आपण दोघं, तुफान...वे....गा...नं

या नाटकात पात्रांची संख्या जास्त नाही, पाहीजे.तेवढेच पात्र घेतले आहे. प्रमुख पात्रात बाजीराव, मस्तानी, शाहू महाराज, चिताजीआप्पा, काशीबाई यांचा तर गौण पात्रात विसाजी महादेवशास्त्री सुंमत, लष्कर, प्रतिनिधी सेविका यांचा सोबत इतर पात्राचा समावेश होतो.

बाजीराव मस्तानी नंतर नाटककाराने चिमाजीआप्पा या पात्रावर मेहरनेजर केली आहे. एक शुरवीर चिमाजी आपल्या वडील भाऊस बाजीरावांस लहान असूनही तो अधिकार गाजवून लहान तोंडी मोठा घास घेतो. पण बाजीरावास लहान असूनही तो अधिकार गाजवून ऐकतो कारण त्याला माहीत आहे की, माझे हित-अहिताचा तो विचार करित आहे. नादीरशहावर स्वारी करायला जांताना मस्तानीला सोबत घेऊन जाण्यास बाजीराव तयार असतो पण आपल्या कणखर व्यक्तिमत्वाने प्रेरीत झालेल्या चिमाजी मस्तानीला जाऊ तर देतच नाही उलट तिला अटक करतो. ही गोष्ट बाजीरावाचा जिव्हारी लागली आहे. असे समजूनच चिमाजी त्याची क्षमा लागतो. वडील भावाचा मान राखतो पण बाजीराव त्यामुळे दुखावलेल्या असूनही त्यास क्षमा करतो. मुलांचा मुंजीला न थांबता रागाचा भरातल्याच दिवशी सैन्यासह निघून जातो. एकीकडे चिमाजी बाजीरावाला सांभाळतो, दुसरीकडे काशीबाईला, तर तिसरीकडे मस्तानीलाही कड्यात ठेवतो, अशाप्रकारे रंगभूमीच्या दृष्टीकोनातून दुसरा पेशवा हे नाटक उजवे ठरले.

पानपाटील प्रभाकर आनंदा
द्वितीय वर्ष बी.ए. मराठी

मानवता हाच खरा धर्म

देवाने जीवसृष्टी तयार केली. त्यात मानव प्राणी सुद्धा बनवता. माणसाला बुद्धी दिली, भावना व्यक्त करण्यासाठी भाषा दिली. मात्र हे इतर प्राण्यांना दिले नाही. पुढे माणूस समूहाने एकत्र राहू लागला. आणि त्या त्या प्रदेशानुसार माणसाचे नियम वेगवेगळे झाले आणि मग उदा. मुस्लीम, ख्रिश्चन असे धर्म सोयीसाठी बनले. सगळे धर्म चांगलेच आहेत, कोणताच धर्म दुसऱ्या धर्माविषयी चुकीचा विचार सांगत नाही पण तरीही नेहमी दोन धर्मांमध्ये भांडण होतात. या पार्श्वभूमीवर असा एखादा धर्म नाही का निर्माण होऊ शकत, जेथे माणसे भांडणं करणार नाही, लढाया करणार नाही असा धर्म माझ्या मते, मानव धर्म, सर्व धर्मातल्या संतांनी मानवता धर्माचाच पुरस्कार केला आहे. आता मानवता धर्म म्हणजे काय? तर माणुसकीचे वर्तन म्हणजे मानवता धर्म, जे जे मला हवे ते ते दुसऱ्याला देणं म्हणजे माणुसकी.

गाडगे बाबांनी भुकेलेल्यांना अन्न दिले, तहानलेल्यांना पाणी पाजले, रोग्यांची सेवा केली, धर्माशाळा बांधल्या सावित्रीबाई फुले, महात्मा फुलेंनी शाळा काढली हे खरे मानवता धर्माचे पाईक आहेत. आपणही आपल्या आयुष्यात दुसऱ्यांच्या सुखासाठी, आनंदासाठी, हितसाठी काही करू शकत असू तर आपणही मानवता धर्माचे पाईक राहू.

हातातून फेकलेला दगड १०० फूट दूर जातो, बंदुकीतून निघालेली गोळी १००० फूट दूर जाते, परंतु एका गरिबाला दिलेला भाकरीचा तुकडा स्वर्गाच्या दारापर्यंत जातो.

कोणत्याही धर्मात असा उल्लेख केलेला नाही की, फक्त आपलाच धर्म श्रेष्ठ आहे आणि दुसऱ्यांचा नाही. सर्वात महत्त्वाचा धर्म म्हणजे मानवता धर्म. एकमेकांना मदत करणे, प्रत्येकाविषयी सहानुभूती, आदर मनात बाळगणे, समोरच्याला कधीही तुच्छ न लेखणे, तो गरीब असो की श्रीमंत असो, कोणत्याही वर्णाचा असो, कुठल्याही जाती धर्मातून आलेला असो, शारीरिक आणि मानसिक दृष्ट्या सबल असो, मनुष्यावर असा किंवा कुठल्यातरी प्राणी मात्रावर असो आपल्या मनात त्या विषयी हाच खरा मानवता धर्म.

माणसाने आधी माणूस बनवा एक माणूस म्हणून स्वतःची काहीतरी ओळख बनवावी. मग त्याने म्हणावं, मी अमुक धर्माचा आहे किंवा मी इतका श्रीमंत आहे किंवा इतका गरीब आहे, मी ह्या जातीचा आहे, किंवा ह्या कुळाचा आहे किंवा वगैरे. जे काही असेल. सर्वात आधी मनुष्याने स्वतः बदलावे स्वतःला ओळखावे, त्या गुणांचा योग्य ठिकाणी वापर करावा आणि दुर्गुणांना दूर काढून फेकावे. या ठिकाणी एक उदाहरण द्यावेस वाटते.

माणूस मरत असतांना शरीराचे भाग खालील प्रमाणे बंद होतात.

डोळे - ३९ मिनिट नंतर

मेंदू - १० मिनिट्स नंतर

पाय - ४ तासानंतर

त्वचा - ५ दिवसानंतर

हृदय - त्याच क्षणाला बंद पडते

हाडे - ३० दिवसानंतर

पण, उभ्या आयुष्यात जिकलेली मने, मिळवलेलं प्रेम, केलेली मदत मरणानंतर सुद्धा जीवंतच राहते. आणि यालाच आपण मानवता धर्म असे म्हणतो.

कोणत्याही भेदाभेद मनात न ठेवता. प्रत्येक प्राणीमात्रावर प्रेम करणे हाच खरा मानवता धर्म आहे. या धर्मासमोर माणसाने तयार केलेली सर्व धर्म फिके आहेत. हिंदू धर्मात तर एकच आहे परंतु जातीभेद खूप आहेत. एकदा असच मी एका मुस्लीम व्यक्तिला विचारले की तुच्या इस्लाम धर्मांमध्ये ही असेच आहे तर, त्या व्यक्तीने अतिशय छान उत्तर दिले ते काय ते नीट ऐका तो व्यक्ती बोलला की इस्लाम धर्मात नाही आहे पण मुस्लिमांमध्ये आहे.

शुल्लक कारणांवरून भांडत बसण्यापेक्षा मी श्रेष्ठ की तू श्रेष्ठ असा वाद घालत बसण्यापेक्षा प्रत्येक मनुष्याने स्वतःला एक प्रश्न विचारायला हवा. की मी माणूस म्हणून जन्माला आल्यापासून इतरांसाठी काय काय केले आहे मग ते कोणीही असो आपले असो की परके असो कुठल्याही व्यक्तीसाठी मी माणूस म्हणून काय केले आहे. भिकाऱ्यांना आणि दानपेटीत दान केल्याशिवाय इतर काही आठवत का आपल्याला? मग ते काम छोट्यात छोटे असो की मोठ्यात मोठे असो, तर उत्तर काय मिळले. बोटार मोजण्या इतक्या व्यक्ती सोडल्या तर बऱ्याच लोकांकडे या प्रश्नाचे उत्तर देखील नसेल. इथे एक गोष्ट मला व्यक्त करावीशी वाटते की एकदा बसमध्ये प्रवास करताना एक मुलगा त्याचे अनुभव मला सांगत होता. “रोजच्या प्रमाणे बसमध्ये गर्दी होती. मी बसमध्ये चढलो माझ्या मागोमाग एक म्हातारे आजोबा चढले वाला ‘मला पुढे जाऊ दे’ असे म्हणताच मी त्यांना पुढे जाण्यास जागा दिली. एवढ्या गर्दीने भरलेल्या बसमध्ये एकच जागा रिकामी होती ती म्हणजे खिडकीजवळची सीट. आणि त्या सीटच्या बाजूच्या सीटवर एक तरुण मुलगी बसली होती. त्या आजोबांनी तिला त्या सीटवर बसायला सांगितले. आजोबा म्हणाले ‘पोरी सरकारेस का तिकडे, मला बसू दे तिथे.’ ती मुलगी म्हणाली ‘दिसत नाही का तुम्हाला त्या सीटवर पावसाचे पाणी पडतय ते’ की वयानुसार अक्कल पण गेली. हा सर्व प्रकार माझ्यासमोर घडत होता. तिने एवढ्या उद्धट भाषेत बोलल्यावर माझी तर सटकलीच पण मी त्या मुलीला काही बोललो नाही सरळ माझ्या खिशातून रूमाल काढला, जी सीट पुसून दिली. आणि त्यांना बसायला सांगितले. माझा हा सर्व प्रकार बघून तिला तिची लाज वाटली असावी, कारण तिने लगेच मान खाली घातली. आजोबा म्हणाले, काय गरज होती पोरा इथे पुढेच उतरायचे आहे. मी म्हणालो बाबा बसा

हो उतरेपर्यंत बसा. काही लोकांना आहे ना! सुंदरतेचा मान असला तरी माणुसकी सुंदरतेपेक्षा मोठीच आहे. त्याने तिला न कळत टोमणा मारला तेवढ्यात ती त्याच्याकडे मान वर करून रागाने बघायला लागली. आजोबा म्हणाले, बरं पोरा बसतो मी. “अरे तुझ्यासारखा विचार सर्वांनी केला तर भलं होईल रे तरूण पिढीचं. खुश रहा बाळा.” त्या मुलाची गोष्ट ऐकून तात्पर्य एवढेच निघते की, एकमेकांना सहकार्य करायला शिका मग काय फरक पडतो. समोरचा व्यक्ती ओळखीचा आहे की परका रक्ताच्या नात्यातला आहे की, मानलेला. चांगले कर्म करा त्याचे फळ देव तुम्हाला नक्कीच देईल. शेवटी मानवता हाच खरा श्रेष्ठ धर्म आहे. शेवटी एकच सांगावेसे वाटते की,

मनुष्य प्राणी चंद्रावर गेला आहे. मंगळावर पोहोचला आहे. एवढेच नव्हे तर वेगवेगळ्या सौरमालेत सजीवाला राहण्याजोगे नवीन एखादे घर म्हणजेच. एखादा ग्रह आहे का? हे शोधतोय परंतू

त्याचं माणसाला आपल्या शेजारी कुणाचे घर आहे हे देखील माहित नसते. मग त्या माणसाला आपण काय म्हणावे तो प्रगती करतोय की कळत न कळत मानव धर्माची अधोगती करतोय.

चेतन पंढरीनाथ बाविस्कर
प्रथम वर्ष बी.कॉम.
स्वयंसेवक विद्यार्थी प्रतिनिधी

कसं आहे ना (कविता)

कसं आहे ना शांत झालेलं मला आवडतं
त्या शांततेत न कोणाला दुखवावं लागतं ना कोणाला हसवाय...!

मन खूप बोलतं पण मी मुळात शांत असतो
कारण अशांततेत कोण आपलं रूसायला नको म्हणून मी शांतच असतो

ही वाणी आहे ना कधी कधी प्रेमळ बोलते कधी कधी कडवट
प्रेमळ तर सर्वांना आवडत मात्र कडवट नको असतं म्हणून मी शांतच असतो

जास्त बोलण्याने ती लोक आपल्याला असंच समजतात
आणि कमी बोलल्याने मतलबी समजतात म्हणून मी शांतच असतो

दुःख लपवायचं म्हटलं की शांतताच कामात येते, हल्ली बोलणाऱ्याचं दुःख कोणाला कळत नसतं म्हणून मी शांतच असतो

मी जरासा नाराज आहे मला ठळक पणे शांत राहून दर्शवता येतं
कसं आहे ना हल्ली शांत चेहरे पण लोकांना कळत असतात म्हणून मी शांतच असतो.

प्रशांत श्रीपत पाटील
द्वितीय वर्ष एम.कॉम.

लढाई

फुलाने अपेक्षा केली का कधी
काट्या कडून आधारानी ?

जमिनीने कधी वाट पाहीली का
आभाळाच्या सावलीची ?

किनाऱ्याला वाटली का
कधी भिती समुद्राच्या पाण्याची ?

कधी वाऱ्याने संगत धरली का
शेवटपर्यंत पाचोळ्याची ?

अशीच लढाई आहे हो
आपल्या एका जीवनाची

फक्त एकट्यानेच लढून
आहे ती जिंकायची !

चारोळी

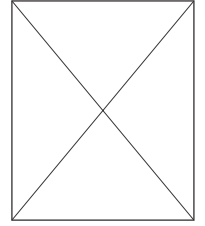
जीवन बदलण्यासाठी वेळ
सगळ्यांसाठी मिळते... पण वेळ
बदलण्यासाठी दोन वेळा जीवन
मिळत नाही हे जरूर लक्षात असू द्या
आरसा आणि हृदय दोन्ही तसे
नाजूक असतात फरक एवढाच
आरशात सगळे दिसतात, आणि
हृदयात फक्त आपलेच दिसतात !!

कोळी सपना देवराम
तृतीय वर्ष बी.ए. मराठी

जीवनात खूप करण्या जोगं असतं

संकटाला कधी कंटाळायचं नसतं
त्याला सामोरे जायचं असतं
कुणी नांव ठेवली तरी थांबायचं नसतं
आपलं चांगलं काम करायचं असतं
अपयशाने कधी खचायचं नसतं
जिद्दीचा कस वाढवायचं असतं
नाराज मुळीच व्हायचं नसतं
चैतन्य सदा फुलवायचं असतं
पाय ओढले म्हणून परतायचं नसतं
पुढे अन पुढेच जायचं असतं
लोक निंदेला घाबरायचं नसतं
आपले सामर्थ्य दाखवायचं असतं
जीवनात खूप करण्या जोगं असतं
आपलं फक्त तिकडं लक्ष नसतं

बागुले भुपेश नामदेव
तृतीय वर्ष बी.ए. मराठी

खान्देशी भाषा अहिरानी

धुये जयगाव सहेर सुंदर मन्हा खान्देश मझार
पिकस कपाशी भरपूर मन्हा खान्देश मझार

चंदनपुरी मालेगाव देव मल्हारन से सासर
सप्तश्रृंगीन बेहावद माहेर मन्हा खान्देश मझार

सतीमाय उनपदेव संत सखाराम सेत बोरीतीर
पांझरा काठले एकवीरान् मंदिर से मन्हा खान्देश मझार

साने गुरूजीनी करमभूमी प्रतापशेठन् अमयनेर
लता दिदीन आजोळ थाळनेर मन्हा खान्देश मझार

धरणगावना बाल कवीनी किरती से महाराष्ट्र भर
बहीणाबाईन असोदाले से घर मन्हा खान्देश मझार

तापीगिरणानी पुण्याई शेती दिखस हिरवीगार
से उभा उत्तर ले सातपुडा डोंगर मन्हा खान्देश मझार

लिखस येड्यावाकड्या ओव्या मास अहिरानीना उपकार
माय अहिरानीना “मी” मानस आभार मन्हा खान्देश मझार

जोशी ज्ञानेश्वर अरूण
प्रथम वर्ष बी.ए.

आई

आई म्हणजे मंदिराचा उंच कळस
आई म्हणजे अंगणातील पवित्र तुळस
आई म्हणजे भजणात गुणगुणावी
अशी संतापणी...
आई म्हणजे वाळवंटात प्यावं
अस थंडगार पाणी
आई म्हणजे आई असते
तिच्या सुरावर घर रमत असतं
तिच्या तालावर घर चालत असतं
म्हणूनच आई म्हणजे आई असते...

प्रेरणा...

नशीबाने साथ सोडली
म्हणून रडायचे नसते.
स्वतःच्या हिंमतीवर
जगायचे असते.

मनातले सारे आठवण
करून रडायचे नसते.
भविष्याचे विचार करून
जगायचे असते.

कर्तृत्वाने माणूस घडतो.
हे महत्त्वाचे असते

एकटेपणा आले म्हणून
थांबायचे नसते
अंधार वाट
आली म्हणून
डगमगायचे नसते.

प्रकाशाचे ज्योत लावून
ध्येय गाठायचे असते...

बाप

आई घराची अस्तित्व असते
तर बाप घराचा मांगल्य असतो
आईच्या पदरात दुःखाचा मोठा
पहाड कोसळला असतो...
पण बाप रडून मोकळा होतो
कारण त्याला धाकट्या भावा
पोरांना साभाळायचे असते...
शेतात राबराब राबतो तो बाप
भावा लेकरांसाठी मरमर मरतो तो बाप
समध्या, घरातल्या व्यक्तींना जेवण
घालतो तो बाप...
बापाच्या पायात चंपल नसेल तरी
लेकरांसाठी नवे चंपल आनेल तो बाप
स्वतःहा पाई चालेल तो बाप
लेकराला शाळेत तो बाप...
स्वतःच्या आंगावर बन्धान तर
फाटलेले आहेत ते कपडे तरी
लेकरासाठी नवे, कपडे आनेल तो बाप
बाप म्हणजे मंदिराची पहिली पायरी
असतो तो बाप...

बारेला अनिता शांताराम
द्वितीय वर्ष बी.ए.

अनोळखी प्रेम

अनोळखी चेहऱ्यामध्ये तिचा
चेहरा शोधतो
ती नाही जीवनात तरी तिचा
चेहरा शोधत फिरतो.
प्रत्येक वेळा तिच्या श्वासातच राहतो.
काय करू मी माझं मी तिच्या
आठवणीत राहतो.
अरे काय सांगू तुम्हाला कसे
मी तिला प्रेम करतो.
ती करते की नाही करते,
मी तर करतच राहतो.
अरे बोलते ती माझ्याशी गोड,
पण मलाचं का वाटतं मीच तिच्यावर प्रेम करतो.
बघते ती माझ्याकडे हसून मी
बघताच का ती मान वळवते.
प्रेम तर असच असतं
ज्याच्याकडे असतं त्यालाच ते दिसतं
अरे प्रेमात हिंमत पाहिजे
किंमत तर सर्वांकडे असते
ही कविता तिच्यासाठी जिच्यावर मनापासून
मी प्रेम करतो

किशोर भरत पाटील
प्रथम वर्ष बी.कॉम

कचऱ्याचा पाढा

१. कचरा एके कचरा
२. कचरा दुणे प्रदुषण
३. कचरा त्रिक हानी
४. कचरा चौक रोगजंतू
५. कचरा पाचे दवाखाना
६. कचरा सक हॉस्पिटल
७. कचरा साते सलाईन
८. कचरा आठे आजार
९. कचरा नवे रोगप्रसार
१०. कचरा दाहे मृत्यु

प्रियंका रविंद्र सोनवणे
प्रथम वर्ष बी.ए.

पाणी

पाणी हा शब्द नुसता शब्द नाही
पाणी हा शब्द फक्त उच्चार नाही
पाणसारखं इतर काय आहे जगात
पाण्याशिवाय दुसरी आसक्ती काय मनात
त्याचा वाहता आवाज, झुळझुळनारा नाद
आदिम अवस्थे पासूनच मानवाला घालतो आहे साद
तप्त गोळा पृथ्वीचा शांत होऊ लागला
लगेच त्यावर वरुण खुश होऊन बरसला
पाण्याच्या ह्या वर्षावाने पृथ्वी न्हाऊन निघाली
अंतराळा मध्ये कुठेच नाही अशी किमया झाली
पाण्यामध्ये जन्म झाला त्या पहिल्या अमिबाचा
जो असे खरा जन्मदाता आजच्या मानवाचा
पाण्यातून जन्मला, पाण्यावरीच जगला
असे साक्षी सृष्टी सारा मानव पाण्यावरच तगला
असे मुबलक पाणी ही निसर्गाची किमया भारी
तोलून धरली वरील जीवसृष्टी सारी
पाण्याला नसेल कोणाचीही ठराविक आकृती
पण ह्याच पाण्यावर उभी आहे मानवी संस्कृती
विसरला उपकार, विसरला आपली जन्मगाथा
विसरतो जसा आपल्या जन्मदात्या तशीच ही कथा

नाश आरंभला पाण्याचा
मानव काय तुझी ही करणी
नष्ट करशी जीवन
तर तुझं मरणं तुझ्याच कारणी

असे आहे नाते पाण्याचे आणि हेच खरे जगण्याचे सूत्र
नष्ट करू पाहता मानव पाणी उरेल केवळ मृत्यु मात्र!

शारदा एकनाथ पाटील
प्रथम वर्ष एम.ए.

बांधावरचं झाड

बांधावरचं झाड
नका कधीच तोडू हो !
घोर परिणामांचे संकट
नका आत्ताच ओढू हो !!

धरणीची माया त्यांस
आभाळाचे दान !
तुमच्या, माझ्या, साऱ्यांच्या
सृष्टीचा तो प्राण

टोकदार कुऱ्हाडीचा
नका घालू हो घाव !
मोठा परोपकारी जीव तो,
च्यावा त्याच्या काळजाचा ठाव !!

अशी विपरीत करणी,
नाही मानवांस शोभे
सृष्टीच्या कल्याणासाठी
ते ऊन-पावसात उभे !!

शारदा एकनाथ पाटील
प्रथम वर्ष एम.ए.

बाप

बाप माझा स्वाभिमानी बाणा
लाजाळूची सौपजणा
स्वाभिमानी बाणा
कणखर कणा.....॥१॥

ज्याच्या पाहाडाची छाती
आहे हृदय गुलाब
ज्याच्या घामाच्या थेंबानी
आहे हिऱ्यामोत्याचा रूबाब.....॥१॥

बाप तलवारी ढाल
बाप पेटती मशाल
तो जगतो म्हणूनी

घर जोपतो कुशाल

बाप घराचा तो पाया
आई कळस त्यावर
जेव्हा खचतो ना पाया
तेव्हा कोसळते घर.....॥२॥

कर्तव्याचे ओझे
पाहुनी तो थकला
आधी ताठ होता
आता तो झुकला

अशा बापासाठी यावे
थोडे आसवे डोळ्यात
बाप थकल्यावर ती
त्यांचा बनावे आधार.....॥३॥

एक दृष्टांत

हातात हात घेतला तर
मैत्री होते
दोन्ही हात जोडले तर
भक्ती होते
हातवर हात आपटला
तर टाळी वाजते
कुणाला हात दिला तर
मदत होते,
कुणाला हात दाखवला तर
धमकी होते,
हात वर केला तर
असाहाय्यता दिसते
हातावर हात ठेवले तर
निष्क्रियता दिसते
हात पुढे केले तर मदत
होते हात पसरले तर
मागणी होते
हाताचे महत्त्व इतकं की
अनेक हात पुढे आले तर
अशक्य ते शक्य होते

राहूल अरूण पाटील
तृतीय वर्ष बी.ए.

अक्षरमित्र

“मोजले अंक, गिरवले अक्षर
चालता बोलतं झाले साक्षर
किती जण ?
गल्लीबोळात फिरून
विकतांना दही
अंगठ्याच्या जागी करते
का सही ?
गंगूबाई
वास्तव आजचे काय
सांगता ?
कागदावर ठेवतो डावा
अंगठा
निशाणी म्हणून असे
येशले बदलावे चित्र
सत्यात व्हावे अक्षरमित्र
सारते येशे
काय घ्यावा आज वसा ?
कागदावर कोठेही
अंगठ्याचा ठसा
उमटू नेये.”

काजल गोरख महाजन
प्रथम वर्ष बी.ए.

मिठी

“ तो पहिला दिन शाळेचा
भयभीत कोकरू झाले
सुटल्यावर इवली शाळा
आईला बिलगून रडले
ती मिठी आठवे अजुनी
अगदीच आणि हक्काची
सर्वात सुरक्षित होती”
“अक्षता शिरावर पडता
मी क्षणात परकी झाले
सजलेल्या मांडव दारी
बांबाना बिलगून रडले
ती मिठी आठवे अजुनी
अगदीच अलौकिक होती
उबदार आणि हक्काची
सर्वात सुरक्षित होती”
“त्या पाऊस भिजल्या रात्री
मी तुझ्या संगती रमले
चमकता वीज आभाळी
भिऊनी तुज घट्ट बिलगले
ती मिठी आठवे अजुनी
अगदीच आणि हक्काची
सर्वात सुरक्षित होती.”

काजल गोरख महाजन
प्रथम वर्ष बी.ए.

उद्याची आई

“आगं ये ताई उद्याची आई
आई शब्दाची होईल हानी
चारित्र्याची वाईट बनेल कहानी
असे नको वागू.....
ठेवून चाल वयाचं भान
चारित्र्य असते महान
आई शब्दाचा जाईल मान
असे नको वागू.....
जिजाऊचे धडे ठेव पुढे
नको पडू देवू पाऊल वाकडे
सुसंस्काराला पडतील तडे
असे वागू नको.....
उद्याची जगत जननी माता
आई शब्दाचा बनेल गाथा
आईकडे बघून ठणकेल माथा
असे वागू नको.....
आई आईच असेल
त्यामध्ये काहीच शंका नसेल
तिच्याकडे बघून जग हासेल
असे नको वागू.....”

काजल गोरख महाजन
प्रथम वर्ष बी.ए.

एक पणती

काळोखाच्या गुहेत
अडकलेल्या मनाला
पुरतं आरसपानी करून टाकणारी... एक पणती
स्निग्ध प्रकाशाने
काळवंडलेल्या दिशांना
आपुलकीचा मंगलमय स्पर्श करणारी... एक पणती
निराशेच्या काजळीला
तत्परतेने झटकून
चैतन्याच्या उंबरठ्यावर आशेने तेवणारी... एक पणती
गगनाला भिडणारे आकाशदिवे
अन् दारापुढच्या रांगोळ्या
यांत स्नेहमयी तेजाने लखलखणारी... एक पणती
मागत असतं ध्यानस्थ मन
अंधाराच्या धास्तीने
आपल्या अस्तित्वाला उजाळा देणारी... एक पणती

योगेश प्रकाश चौधरी
द्वितीय वर्ष बी.ए.

साडी डे स्पेशल

जिन्स टॉपच्या जमान्यात
ती साडी नेसून आली
मला वाटते एका दिवसासाठी
फॉरेन संस्कृती फॉरेन मध्ये गेली
काही तरी चुकलंस वाटून
पदर सावरत ती बेंचवर बसली
इतरांपेक्षा भारतीय संस्कृती
तेव्हा किती-किती श्रेष्ठ वाटली
येवून बसताच ती वर्गात
नजर सर्वांची खिळली
लक्षात येता ते तिच्या
तिला आपलीच काही चूक वाटली
चूक तिच्या साडीची नव्हती
चूक आमच्या नजरेच होती
कारण शेवटी कशीही असलो तरी
ती भारतीय संस्कृती होती

बोरसे कविता बाबुलाल
प्रथम वर्ष बी.ए.

धारा लागतीस डोयाले

लगिन व्हताच नवरा माल्हे
लयी ऊना पुनाले
सुखी सगळा शेतस घरमा
तरी धारा लागतीस डोयाले ।
याद येस माहेरणी सासरनी
सपनमा देखस मि सगळासले
काम करतस त्या वावरमा
पाणी नही त्यासले पेवाले ।
आठे दोन सावा पाणी
नयले येईसन जास बाया
गावमा घागरी डोकावर धरीसन
उनमा कोसभर जातीस बाया ।
कंटाया करीसन सयपांक ना
आम्ही जातस हाटेलमा जेवाले
गावकडे सासू आणि माय
अंधारामा फुकतीस चुल्हाले ।
भारी भरस बाप त्यावर
म्याचींग पोलका लेस नवरा माल्हे
गावले मनी माय आणि सासु
ठिगया लावतीस लुगडाले ।
कस इसरू मायबाई
मन्ह सासर माहेरले,
खास सोनाना घास आठे तरी
जीव रास तठे ।
दुखंनं खुपंनं आम्हंनं तरी
चैन पडत नाही त्यासले,
कर्ज काढीसन येतस
त्या आम्हले भेटाले ।
एवढ इश्वासन गोत
सोडी उनु मी पुनाले,
याद येताज त्यासनी
धारा लागतीस डोयाले ।
धारा लागतीस डोयाले ॥

सुषमा रविंद्र पाटील
प्रथम वर्ष एम.ए.

बाबा

असा का रे बाबा तू
कितीही थकलास तरी
का नाही रे
चिडत तू

तू तूझ्या भावना
कधीच व्यक्त करत नाहीस
तुझ माझ्यावरच प्रेम
कधीच बोलून दाखवत नाहीस.....

तूझा कुठलाही त्रास
एक लेकच समजू शकते
तू कितीही नाही बोललास
तरी तुझं मन मीच वाचू शकते.....

तुझी शिकवण
आजही मला आठवते
तुझ्या सोबत हालवलेला प्रत्येक क्षण
मी रोजच जगत असते.....

रोज येते रे बाबा
तुझी आठवण मला
तुझी लेक आता मोठी झाली
हे कळलयं ना रे तुला.....

आवड

त्याला गर्दी हवी असते,
मला एकांत हवा असतो.
त्याला शब्द हवे असतात,
मला शांतता हवी असते.
त्याला बाल्कनी हवी असते,
मला कोपरा हवा असतो.

कॉफी दोघांनाही आवडते पण....
त्याला कोल्ड हवी असते
मला हॉट हवी असते.
आवड वेगळी असली तरीही....
मला तो हवा असतो.
त्याला मी हवी असते.

चारोळी

१. किती क्षणाचं हे आयुष्य असतं
आजचं अस्तित्व उद्या नसतं
मग जगाव तर कुणासाठी कारण
कुणीच कुणाचं नसतं
२. तुझ्या वेणीतील फुल घेण्याची
मी नक्कीच इच्छा धरली असती
जर का फुल सुकल्यानंतर फेकण्याची
पद्धत नसती

सुषमा कैलास धनगर
द्वितीय वर्ष बी.कॉम.

बाप

बाप माझा नेहमी कामात झिजला
शेतातल्या कामात तो घामात भिजला
वस्तुचा भाव जरी आकाशात भिडला
परी त्याचा हात कधी माग ना आडला
कष्ट करून त्यान भक्कम संसार जोडला
संकटाना तो कसा त्वेषाने भिडला
शिक्षणात जरी तो अशिक्षित राहिला
कुणी त्याला मानला आपला, कुणी नाकारता
माझ्यासाठी मात्र तो सरून उरला
त्याच्यासाठी कंठ माझा दाटला-दाटला
असा बाप मी माझ्या शब्दात टिपला

रोहीणी गोकुळ धनगर
प्रथम वर्ष बी.ए.

माझा बाप

बाप फोडायचा दगडा
अंगी घामाच्या हो धारा
तवा बाप शोभून दिसायला
जसा आकाशातील तारा

दिवसभराच्या मेहनतीनं
बाप दमायचा, धकायचा
उभ्या संसाराचा गाडा
तो मोठ्या हिमतीने हाकायचा

भाकरीच्या लुकड्यासाठी
रोज बैलगाडी घायचा हाती
आम्हा लेकराच्या शाळेसाठी
रोज जायचा पेरण्यासाठी

घास-मुटका भरवायचा
आमच्या इवल्या मुखात
त्याचा जलम कष्टाचा
आम्ही सदा हो सुखात

कष्ट करून त्याचा
देह सारा शिणायचा
पण....काळजातलं दुःख कधी
तो चेहऱ्यावर नाही आणायचा

उभं आयुष्य घालवंय
त्यांन कष्ट करण्यात सारं
आता नाही तोलवत
त्याला स्वतःचाच भार

त्याच्या सुखासाठी झटतो,
आज मी होऊन चंदन,
त्याच्या असण्यात फुलतं,
आमच्या घराच अंगण,

त्याच्या सेवेसाठी
जीव माझा वेडा व्हावा,
अशा गुणवान बापापोटी,
जन्म पुन्हा पुन्हा घ्यावा,
जन्म पुन्हा पुन्हा घ्यावा.

रोहीणी गोकुळ धनगर
प्रथम वर्ष बी.ए.

लाखात एक माझा फौजी

फौजी म्हणून निवड झाली
आईच्या डोळ्यात काळजी पेटली
पाण्याचा दिवस आला
जाता जाता बापानं
हाथ पाठीवरून फिरवला

हसत हसत काळजी घे काळ्या
बहीन माझी म्हणत होती
हसण्यामागची तीची काळजी
माझ्या काळजाला भिडत होती

गळ्या पडूनच हसत हसत
भाऊ म्हटला
दादा लवकर ये माघारी
नाहितर वहिनी जाईल माहेरी

संस्कृतीसाठी सजलेली बायको
दारा आड अश्रू लपवत उभी
होती मी रडू नको म्हणताच
डोळ्यात कचरा गेला सांगत होती
कारण संसाराची अर्धी स्वप्न
आम्ही फोनवरच रंगवली होती

बाबा तुम्ही कुठे निघालात
चिमुर्डी माझी विचारात होती
सिमेवर चाललोय सांगताच
लवकर माघारी या
असं आतुरतेने बोलत होती.

पण उद्याची शरवतो
माझी मला सुद्धा नव्हतो
कारण सिमेवर अशीच
परीस्थिती होती

तरीही अभीमानाने सलाम
या वर्दिला
तिच्या रक्षणास लाखो
वाघ आले जन्माला

छाती ठोकून सांगेल आई माझी
मुलगा आहे माझा फौजी
बायको ती वाघीन माझी
म्हटले लय असतील मन मौजी
लाखात एक माझा फौजी

नयना यशवंतराव धनगर
प्रथम वर्ष बी.ए.

आईची माया....

आईनं जीवन दिलं,
बाबानं जगायला शिकवलं
दोघांच्या आशिर्वादने
माझ जीवन सुधारलं
आईची माया, बाबांचं शिकवणं
दोघांच्या आशिर्वादने
झाले माझे शिक्षण
त्याच्या आशिर्वादने मिळाली मला नोकरी
पण मला आजही आठवते ती आईच्या हातची भाकरी
आजही त्या आठवणीने डोळ्यात येते पाणी,
लहापणी माझी आई म्हणायची कशी गाणी.

नेवे पौर्णिमा भालचंद्र
प्रथम वर्ष बी.ए.

घरटे माझ्या मैत्रीचे

थकलेले जीव सारे
सावलीला निजले होते
बाभळीचे झाड दाराशी
फुलांनी सजले होते.
पाखरांनी आपले घरटे
छपराला टांगले होते.
भातुकलीचे डाव दारी
खेळ सारे मांडले होते
तेव्हा उमगले ते घर
माझ्या मित्राने बांधले होते.

नेवे पौर्णिमा भालचंद्र
प्रथम वर्ष बी.ए.

संत गाडगेबाबाचा संदेश

संत गाडगेबाबाचा संदेश
॥ सेव परमोधर्म ॥
भुकलेल्यांना : अन्न
तहानलेल्यांना : पाणी
उघड्यानागड्यांना : वस्त्र
गरीब-मुलामुलींना : शिक्षण
बेघरांना : आसरा
अंध, पंगु, रोग्यांना : औषधोपचार
बेकरांना : रोजगार
पशु, पक्षी, मुक्या प्राण्यांना : अभय
गरीब तरूण तरूणीने : लग्न
दुःखी व निराशांना : हिंमत

माझी कविता

शालेश जीवनात माझी एक
'मनिषा' होती
'संगिता' वर
'नम्रते' ने प्रेम करावं
'भावना' तशी मनात होतीच
'प्रेरणा' तर रोजच
'स्वप्ना' तू भेटायची
'साधना' माझी पक्की होती
'आशा' जवळ असतांना
'आकांक्षा' पदरात पडली
'माया' असावी म्हणून
'कल्पना' तेवढी बाकी होती
'अपेक्षा' ही माझी
'उपेक्षा' राहिली
'शारदे' च्या पवित्र मंदिरात
'प्रतीक्षा' च हाती आली
सांगा बरं माझी
'कविता' कशी वाटली ?

ममता विकास धोबी
प्रथम वर्ष बी.कॉम.

- * आमचा मान, आमचा अभिमान : विशेष प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थी * -
॥ पदवी विभाग ॥

विसावे मनिषा अशोक
टी.वाय.बी.ए.
इंग्रजी प्रथम

देवराज दामिनी धनराज
टी.वाय.बी.ए.
इंग्रजी द्वितीय

पाटील माधुरी नंदलाल
टी.वाय.बी.ए.
इंग्रजी तृतीय

महाजन जयश्री साहेबराव
टी.वाय. बी.ए.
मराठी प्रथम

पाटील सुष्मा रविंद्र
टी.वाय. बी.ए.
मराठी द्वितीय

शिंपी दिपाली रविंद्र
टी.वाय. बी.ए.
मराठी तृतीय

पाटील ममता पद्माकर
टी.वाय.बी.ए.
अर्थशास्त्र प्रथम

पाटील शारदा एकनाथ
टी.वाय.बी.ए.
अर्थशास्त्र द्वितीय

कुमावत पुनम अशोक
टी.वाय.बी.ए.
अर्थशास्त्र तृतीय

जैन प्रनिता आकाश
टी.वाय.बी.ए.
हिंदी प्रथम

महाजन सुजाता मनोहर
टी.वाय.बी.ए.
हिंदी द्वितीय

रल हितेश रामदास
टी.वाय.बी.ए.
हिंदी तृतीय

पाटील कविता अंबादास
टी.वाय.बी.ए.
भूगोल प्रथम

पाटील शुभांगी ज्ञानेश्वर
टी.वाय.बी.ए.
भूगोल द्वितीय

पाटील माधुरी गजेंद्र
टी.वाय.बी.ए.
भूगोल तृतीय

भालेकार पियुष सुधाकर
टी.वाय.बी.ए.
राज्यशास्त्र प्रथम

चौधरी प्रियंका संजय
टी.वाय.बी.ए.
राज्यशास्त्र द्वितीय

शिरसाळे मयुरी आनंदा
टी.वाय.बी.ए.
राज्यशास्त्र तृतीय

पाटील दिपाली आनंदराव
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
केमेस्ट्री प्रथम

मंगरे पुजा नवल
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
केमेस्ट्री द्वितीय

पाटील मनोज गणेश
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
केमेस्ट्री तृतीय

पवार मनिषा पांडुरंग
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
फिजिक्स प्रथम

पाटील प्रांजली ज्ञानेश्वर
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
फिजिक्स द्वितीय

विसावे पळुवी कैलास
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
फिजिक्स तृतीय

माळी नुतन रामचंद्र
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
झुलॉजी प्रथम

धनराज एकता विठ्ठल
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
झुलॉजी द्वितीय

चौधरी रूपाली कैलास
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
झुलॉजी तृतीय

राजोड श्रद्धा दत्तात्रय
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
गणित प्रथम

पाटील राजश्री भुषण
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
गणित द्वितीय

पालीवाल आयुषी अनिल
टी.वाय.बी.ए.एस्सी
गणित तृतीय

- * आमचा मान, आमचा अभिमान : विशेष प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थी (पदवी विभाग) * -

माळी देवेंद्र रामचंद्र
टी.वाय.बी.एस्सी
बॉटनी प्रथम

पारधी संजय शांतराम
टी.वाय.बी.एस्सी
इलेक्ट्रॉनिक्स प्रथम

केळकर शुभांगी सुरेश
टी.वाय.बी.एस्सी
इलेक्ट्रॉनिक्स द्वितीय

ठाकरे वृषाली शामकांत
टी.वाय.बी.एस्सी
इलेक्ट्रॉनिक्स तृतीय

अग्रवाल किर्ती पुरुषोत्तम
टी.वाय.बी.एस्सी
कॉम्प्युटर सायन्स प्रथम

पाटील अश्विनी सुनिल
टी.वाय.बी.एस्सी
कॉम्प्युटर सायन्स द्वितीय

आसोदेकर भाग्यश्री महेंद्र
टी.वाय.बी.एस्सी
कॉम्प्युटर सायन्स तृतीय

बडगुजर सोनल मंगल
टी.वाय.बी.एस्सी
मायक्रोबायोलॉजी प्रथम

चौधरी माधुरी विजय
टी.वाय.बी.एस्सी
बायोटेक्नॉलॉजी प्रथम

माळी प्रियंका रमेश
टी.वाय.बी.एस्सी
बायोटेक्नॉलॉजी द्वितीय

पाटील नुतन ज्ञानेश्वर
टी.वाय.बी.एस्सी
बायोटेक्नॉलॉजी तृतीय

जाधव प्रियंका निंबाजी
टी.वाय.बी.कॉम.
प्रथम

चौधरी प्रियदर्शनी घनश्याम
टी.वाय.बी.कॉम.
द्वितीय

पाटील अमित गुरूदास
टी.वाय.बी.कॉम.
तृतीय

पाटील भाग्यश्री संजय
टी.वाय.बी.सी.ए.
प्रथम

चौधरी पुनम ज्ञानेश्वर
टी.वाय.बी.सी.ए.
द्वितीय

माळी नम्रता सुरेश
टी.वाय.बी.सी.ए.
तृतीय

पाटील उर्वशी प्रविण
टी.वाय.बी.बी.ए.
प्रथम

पवार गायत्री राजेश
टी.वाय.बी.बी.ए.
द्वितीय

विरारी अंकिता अनिल
टी.वाय.बी.बी.ए.
तृतीय

- * यशवंत गुणवंत : विद्यार्थी मानांकन * -

शंखला स्नेहा सुनिल
एम.कॉम. प्रथम

निकम खुशबु सुनिल
एम.कॉम. द्वितीय

पाटील रेखा रविंद्र
एम.कॉम. तृतीय

पाटील मयुरी प्रविण
एम.एस्सी झुलॉजी प्रथम

लविना शेख मोहम्मद शाखिर
एम.एस्सी झुलॉजी द्वितीय

पावरा मिना शामसिंग
एम.एस्सी झुलॉजी तृतीय

- * यशवंत गुणवंत : विद्यार्थी मानांकन * -

भदाणे हर्षल सुनिल
एम. एस्सी
केमेस्ट्री प्रथम

पाटील माधुरी सुनिल
एम. एस्सी
केमेस्ट्री द्वितीय

बाविस्कर हरिश गणेश
एम. एस्सी
केमेस्ट्री तृतीय

पाटील रोशनी श्रीराम
एम. एस्सी
कॉम्प्युटर सायन्स प्रथम

महाजन माधुरी अशोक
एम. एस्सी
कॉम्प्युटर सायन्स द्वितीय

पाटील प्रज्ञा दिलीप
एम. एस्सी
कॉम्प्युटर सायन्स तृतीय

पावरा वंदना दीलत
एम. एस्सी
फिजिक्स प्रथम

पाटील जयश्री ताराचंद
एम. एस्सी
फिजिक्स द्वितीय

चौधरी वैशाली अंबक
एम. एस्सी
मायक्रोबायोलॉजी प्रथम

पाटील पुजा प्रविण
एम. एस्सी
मायक्रोबायोलॉजी द्वितीय

बुवा नीता मुकुंद
एम. एस्सी
मायक्रोबायोलॉजी तृतीय

शेख साजिद शेख अल्ताफ
एम. एस्सी
इलेक्ट्रॉनिक्स प्रथम

पाटील निखील उल्हासराव
एम. एस्सी
इलेक्ट्रॉनिक्स द्वितीय

पाटील माधुरी गणेश
एम. ए.
इंग्रजी प्रथम

ढवु अश्विनी अवदुत
एम. ए.
इंग्रजी द्वितीय

ठाकरे ज्युली राजेंद्र
एम. ए.
इंग्रजी तृतीय

सावंत ललिता प्रदीप
एम. ए.
मराठी प्रथम

शिंदे आरती राजेंद्र
एम. ए.
मराठी द्वितीय

पावरा पुनमचंद देवसिंग
एम. ए.
मराठी तृतीय

अगले उत्पलवर्णा जयप्रकाश
एम. ए.
राज्यशास्त्र प्रथम

भादले मनिषा रामचंद्र
एम. ए.
राज्यशास्त्र द्वितीय

मोरे सोनिका मच्छाराम
एम. ए.
राज्यशास्त्र तृतीय

मुसळे प्रियंका राजेंद्र
एम. ए.
अर्थशास्त्र प्रथम

ताम्हणे मनिषा दिगंबर
एम. ए.
अर्थशास्त्र द्वितीय

पाटील हेमंत खुशाल
एम. ए.
अर्थशास्त्र तृतीय

शिंदे सुषमा कैलास
एम. ए.
भूगोल प्रथम

सूर्यवंशी जयश्री रविंद्र
एम. ए.
भूगोल द्वितीय

पाटील करिष्मा अनिल
एम. ए.
भूगोल तृतीय

- * यशवंत गुणवंत : विद्यार्थी मानांकन * -

पाटील अक्षय रविंद्र
१२वी आर्ट्स, प्रथम

ठाकरे गायत्री सुनिल
१२वी आर्ट्स, द्वितीय

बोरसे कविता बाबुलाल
१२वी आर्ट्स, तृतीय

अग्रवाल खुशी रविंद्र
१२ वी कॉमर्स, प्रथम

अग्रवाल पलक मनोज
१२ वी कॉमर्स, द्वितीय

गुजराती राधा अनिल
१२ वी कॉमर्स, तृतीय

पाटील चेतना छोटू
१२ वी कॉमर्स, तृतीय

पाटील दुर्वेश नरेश
१२ वी सायन्स, प्रथम

गाडीलोहार जयेश बापू
१२ वी सायन्स, द्वितीय

पाटील गौरव संजय
१२ वी सायन्स, तृतीय

- * अभियांत्रिकी व वैद्यकीय अभ्यासक्रमास प्रवेशीत गुणवंत विद्यार्थी * -

भोसले रत्नेश संभाजी
IIT, खरगपुर

नरेंद्र राजू पाटील
NIT, कर्नाटक

घनश्री अशोक पाटील
NIT, सुरत

राजपूत प्रांजल ईश्वर
BAMS, जळगाव

सिन्हा सुजय बागेश्वर
BAMS, पुणे

तायडे तनश्री प्रल्हाद
BAMS, जळगाव

गौरव संजय पाटील
MBBS, मुंबई

रितु सुदाम सापनर
MBBS, मुंबई

प्राची चंद्रशेखर चौधरी
MBBS, पालघर

मयुर जितेंद्र पाटील
MBBS, मिरज

पाटील भावेश सुनिल
BDS, मुंबई

पाटील दिव्या सुनिल
BDS, मुंबई

- * जिमखाना विभाग : वरिष्ठ महाविद्यालय * -
ऑल इंडिया व विद्यापीठ खेळाडू

पाटील कामिनी रामर्सिंग
टी.वाय.बी.ए.
कुस्ती
ऑल इंडिया कबड्डी
विद्यापीठ खेळाडू

बोरसे भाग्यश्री प्रभाकर
एम.ए. द्वितीय
पिस्तोल शूटिंग
ऑल इंडिया खेळाडू

धनगर विशाल नामदेव
टी.वाय.बी.ए.
८०० मी. व १५०० मी.
घावणे
ऑल इंडिया खेळाडू

शिरसाठ योगेश सुरेश
एस.वाय.बी.ए.
व्हॉलीबॉल
विद्यापीठ खेळाडू

पाटील शितल संजय
एफ.वाय.बी.कॉम.
टेबल टेनीस
विद्यापीठ खेळाडू

वाघ पुजा ज्योतेश्वर
एफ.वाय.बी.ए.
टेबल टेनीस
विद्यापीठ खेळाडू

- * जिमखाना विभाग : कनिष्ठ महाविद्यालय (राष्ट्रीय व राज्यस्तरीय खेळाडू) * -

सपकाळे आशीषकुमार समाधान
१२वी विज्ञान - मैदानी स्पर्धा
लांब उडी राष्ट्रीय खेळाडू

धनगर सुदीप शरद
११वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

पाटील दिपेश संजीव
१२वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

धोबी योगराज सुरेश
११वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

पाटील नितिन सतिष
१२वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

पाटील मयूर किरण
११वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

पाटील राम पारस
११वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

कोळी सागर सदाशिव
११वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

सूर्यवंशी ललित अशोक
१२वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

पाटील अविनाश गोकुळ
११वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

देशमुख राहुल संजय
१२वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

जोशी अथर्व विजय
११वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

शिंपी भूषण किशोर
११वी विज्ञान - व्हॉलीबॉल
राज्यस्तरीय खेळाडू

खजुरे जितेंद्र कचरू
११वी कला - तांग-सू-डो
(कोरियन कराटे)
राज्यस्तरीय खेळाडू

पाटील लिना शरदचंद्र
११वी विज्ञान - लॉन टेनिस
राज्यस्तरीय खेळाडू

- * जिमखाना विभाग : वरिष्ठ महाविद्यालय विभागीय यशस्वी खेळाडू * -

अहिराव हरिष अशोक
एफ.वाय.बी.ए.
खो-खो विभाग खेळाडू

अहिरे गायत्री भास्कर
एफ.वाय.बी.ए.
वेट व थायर लिफ्टिंग खेळाडू

खजुरे गोविंद कचरू
एफ.वाय.बी.ए.
तायक्वांदो विभाग खेळाडू

खैरनार भाग्यश्री भट्ट
एफ.वाय.बी.ए.
बॉल बॅडमिंटन विभाग खेळाडू

गुजर भूषण हिरालाल
टी.वाय.बी.ए.
खो-खो विभाग खेळाडू

जाधव रूपाली लक्ष्मण
टी.वाय.बी.ए. - गोळा फेक
वेट लिफ्टिंग विभाग खेळाडू

जैन प्रविण महेंद्र
टी.वाय.बी.कॉम.
व्हॉलीबॉल विभाग खेळाडू

जोशी समाधान गणेश
एफ.वाय.बी.ए.
बॉडी बिल्डिंग विभाग खेळाडू

नगराळे प्रतीक माधव
एफ.वाय.बी.ए.
व्हॉलीबॉल विभाग खेळाडू

पाटील इंदिरा गजानन
एफ.वाय.बी.ए.
बॉल बॅडमिंटन विभाग खेळाडू

पाटील चेतन विजय
एस.वाय.बी.ए.
घनुर्विद्या विभाग खेळाडू

पाटील धिरज शशिकांत
एफ.वाय.बी.एस्सी
टेबल टेनिस विभाग खेळाडू

पाटील भूषण प्रवीण
एफ.वाय.बी.एस्सी
टेबल टेनिस विभाग खेळाडू

पाटील ममता देवीदास
टी.वाय.बी.ए.
कबड्डी व खो-खो विभाग खेळाडू

पाटील वैष्णवी रविंद्र
एस.वाय.बी.कॉम.
तायक्वांदो विभाग खेळाडू

पाटील शिल्पा विजय
एफ.वाय.बी.ए.
व्हॉलीबॉल व कबड्डी विभाग खेळाडू

बारेलका अनिल गिलदार
एफ.वाय.बी.ए.
लांब उडी विभाग खेळाडू

बावीस्कर गणेश दगडू
टी.वाय.बी.कॉम.
बॉडी बिल्डिंग विभाग खेळाडू

विरारी धनश्री गणेश
एफ.वाय.बी.कॉम.
टेबल टेनिस, बॉल बॅडमिंटन
लॉन टेनिस विभाग खेळाडू

बोडखे सुषमा प्रभू
एफ.वाय.बी.ए.
तायक्वांदो विभाग खेळाडू

महाजन अंकित सुभाष
एफ.वाय.बी.ए.
व्हॉलीबॉल विभाग खेळाडू

माळी निलेश प्रकाश
एस.वाय.बी.ए.
१०० मी. विभाग खेळाडू

साळुंखे सुविता बाळू
एफ.वाय.बी.ए.
कबड्डी विभाग खेळाडू

सूर्यवंशी अश्विनी नितिन
टी.वाय.बी.ए.
गोळाफेक, वेट लिफ्टिंग
विभाग खेळाडू

सोनवणे रेवती संदीप
एफ.वाय.बी.एस्सी
मैदानी स्पर्धा लांब उडी
विभाग खेळाडू

“विज्ञापन और हिंदी भाषा”

‘विज्ञापन’ का क्षेत्र पुरी तरह से व्यावसायिक है। विज्ञापन शब्द ‘वि’ और ‘ज्ञापन’ से मिलकर बना है। ‘वि’ का अभिप्राय ‘विशिष्ट’ तथा ‘ज्ञापन’ का अभिप्राय ‘सूचना’ से है। अतः विज्ञापन का अर्थ ‘विशिष्ट सूचना’ से है। आधुनिक समाज में ‘विज्ञापन’ व्यापार को बढ़ाने वाले माध्यम के रूप में जाना जाता है। उसका कार्य तथा उपयोगिता व्यावसायिक लाभ से ही संबंधित है। हिंदी भारत में सबसे ज्यादा लोगों द्वारा बोली तथा समझने वाली भाषा है। इस अर्थ में विज्ञापन के माध्यम के रूप में सबसे महत्वपूर्ण हिंदी भाषा है। विज्ञापन के विषय अथवा उत्पादित वस्तुओं के गुण तथा उसकी प्रस्तुति के आधार पर उसकी आन्तरिक एवं बाहरी आवश्यकताओं के अनुरूप भाषा की जरूरत होती है। विज्ञापन के अनुसार हिंदी भाषा में नित-नए प्रयोग हो रहे हैं। इससे भाषा का विकास हो रहा है और हिंदी मात्र पुस्तकों की भाषा न होकर नए समय और समाज की जीवंत भाषा बनती जा रही है।

प्रत्येक भाषा की अपनी भाषा-संस्कृति होती है। उसकी शब्दावली, वाक्य-रचना, मुहावरे आदि विशेष होते हैं। हिंदी का भी अपना भाषा-संस्कार है। विज्ञापन रूप में वर्तमान में पारंपारिकता के त्याग तथा आधुनिकता के स्वीकार की स्थिति देखी जा सकती है। उसमें केवल उत्पादक, उत्पादित वस्तु और उपभोक्ता ही नहीं बल्कि जनसंचार के सभी माध्यम और यातायात के साधन भी आते हैं, ये सभी विज्ञापन के प्रसार में सहायक होते हैं। हिंदी के क्रियापदों के प्रयोग से विज्ञापनों में अधिक कह देने की क्षमता पैदा होती है। बिकाऊ है, जरूरत है, जाते हो, आते है, जाते, आइए जैसे शब्दों के प्रयोग से विज्ञापनों की अर्थवत्ता बढ़ती है। पत्र-पत्रिकाओं जैसे मुद्रित विज्ञापनों में प्रयोग की जानेवाली हिंदी-शब्दावली माध्यम के परिवर्तन के साथ बदल जाती है। रेडियो में जहाँ ध्वन्यात्मक है। उदाहरण, क्रियापदों का प्रयोग किया जाता है, उदाहरण के लिए, यदि मुद्रित रूप में ठंडी के दिनों में त्वचा को मुलायम रखने के लिए ‘बोरोलीन लगाइए’ जैसा विज्ञापन छपता है, तो रेडियो के लिए ‘ठंडी की खुशकी दूर करे बोरोलीन’ जैसे शब्द प्रयोग किए जाएंगे, लेकिन दूरदर्शन और दृक-श्राव्य माध्यमों में दृष्ट्यात्मक पदों जैसे ‘देखा आपने? जाना आपने?’ आदि शब्दों का प्रयोग किया जाता है। विज्ञापन सूचनाएँ प्रचारित करने का वह साधन है, जो किसी व्यापारिक केंद्र अथवा संस्था द्वारा भुगतान प्राप्त तथा हस्ताक्षरित होता है और इस संभावना को विकसित करने की इच्छा रखता है कि जिनके पास यह सूचना पहुँचेगी वे विज्ञापनदाता की इच्छा अनुसार सोंचेगे अथवा व्यवहार करेंगे। द न्यू एनसाईक्लोपीडिया ब्रिटानिका : “विज्ञापन संप्रेषण का यह प्रकार है, जो कि उत्पादक अथवा कार्य को उन्नत करने, जनमत को प्रभावित करने, राजनैतिक सहयोग प्राप्त करने, एक विशिष्ट कारण को आगे बढ़ाने अथवा

विज्ञापनदाता द्वारा कुछ इच्छित प्रतिक्रियाओं को प्रकाशित करने का उद्देश्य रखता है।” बृहत् हिंदी कोश : “विज्ञापन के पर्यायवाची के रूप में समझना सूचना देना, इशतेहार, निवेदन करना आदि शब्द दिए गए हैं।”

भाषा चाहे व्यक्ति या समाज की पहचान बने या संप्रेषण के माध्यम के रूप में पहचानी जाएँ या सांस्कृतिक अथवा आर्थिक आदान-प्रदान का माध्यम बने, उसकी अपनी एक अलग पहचान बनती ही है। आज जब पुरी दुनिया के देश एक-दूसरे के करीब आ रहे हैं, अपने उत्पादन संस्कृति आदि को एक-दूसरे से साझा कर रहे हैं, तो जाहिर है कि आपसी समझ के लिए भाषा को ही माध्यम बनाएंगे और इस स्थिति में भाषा पर प्रभाव पडना लाजिमी भी है। मौजूदा संदर्भ में जब आंतरराष्ट्रीय बाजार और सहयोग अपने विकसित रूप में है। नतीजा अनेक देशों पर आंतरराष्ट्रीय प्रभाव पडेगा भारत एक बहुभाषी देश है, हिंदी यहाँ की सबसे बड़ी संपर्क भाषा के रूप में जानी जाती है। नई सदी के उदारवादी अर्थव्यवस्था में जहाँ व्यापार मुख्य अवयव होता जा रहा है, लगभग भाषाएँ और सामाजिक संदर्भ गौण होते जा रहे हैं। फिर भी किसी उत्पादन के विज्ञापन के लिए भाषा ही मुख्य आधार तत्व होता है। विज्ञापनदाता जिन्हे भाषा से सिर्फ व्यापारिक मतलब होता है इसके व्याकरण या समाज पर पडने वाले असर से नहीं; अपने उत्पादन की गुणवत्ता और आंतरराष्ट्रीयता बताने के लिए भाषा के साथ प्रयोग करते रहते हैं।

विज्ञापन की चर्चा के साथ उत्पादन और इसकी भाषा भी चर्चित होती जाती है और ‘बार-बार की पुनरावृत्ति सामाजिक निष्ठा में तब्दील हो जाती है’। इस तरह से भाषा में बदलाव होता रहता है और यह कब सामान्य वैचारिक संप्रेषण का हिस्सा बन जाता है हमें पता ही नहीं चल पता विज्ञापन या आंतरराष्ट्रीय व्यापार के संदर्भ में एक अच्छे उदाहरण के रूप में जापान को लिया जा सकता है, जहाँ भाषा को लेकर काफी गंभीरता से नियम बनाए गए हैं। जपानी भाषा में मूल जपानी शब्द को ‘हीरागानालिनी’ में विदेशी मूल के शब्दों को ‘कातकानी’ चीनी शब्दों को कॉजी में तथा अंग्रेजी के शब्दों को रोमन में लिखते हैं। जापान में भाषा का यह मिला-जुला रूप राष्ट्रीय अस्मिता से जुड़ता है और व्यापार को अधिक गतिमान बनाता है। जापान के इस उदाहरण से भारत जैसे बहुभाषिक देश को सिखना चाहिए। मौजूदा लोकतांत्रिक या अर्थ पूंजीवादी व्यवस्था में कहा भी जाता है कि देश के विकास का सीधा संबंध पुस्तकी ज्ञान, उसकी अर्थव्यवस्था और राजनीति से होता है और इसे मजबूत करने के लिए भाषा एवं संस्कृति, उत्पादन के बाद मुख्य अवयव हो गए हैं यह दिख भी रहा है कि भाषा चाहे कोई भी हो अर्थव्यवस्था की मजबूती और भाषाई राजनीति का हिस्सा मात्र हो गयी है। भाषा व्यापार के लिए संदेशवाहक बरसाती

नदी की तरह तेज गति से कार्य करती है और अन्य भाषाओं को मिलने से दुषित भी होती है, लेकिन ठहरे जल की तरह मच्छर नहीं पैदा करती यह भी स्पष्ट हो चुका है कि सबसे बड़ी संपर्क भाषा विकासशील देशों के विकास सहायक में सिध्द होती है। वर्तमान हिंदी में भी भले ही इसमें अन्य भाषाओं के शब्द मिले हैं। आर्थिक विकास के लिहाज से काफी मजबूती से संदेशवाहक नदी की तरह बह रही है और इसमें व्यापार और विज्ञापन की भी भूमिका काफी महत्वपूर्ण है। जिस प्रकार हिंदी में अन्य भाषिक संदर्भ जुड़ रहे हैं, उसी प्रकार हिंदी भी उनके साथ जुड़ रही है जरूरत है, सकारात्मक सोच के साथ इसके विकास पर कार्य करने की।

हिंदी विज्ञापनों में शब्दों की मितव्यता देखते ही बनती है। ध्वन्यात्मकता और काव्यात्मकता का पुट कानों में रस घोलाता है, सरस तुकबंदी मन को आकर्षित करती है। विज्ञापनों ने हिंदी को नई तरंग, नए तेवर, नई उमंग, नई दृष्टि दी है। 'विज्ञापनकर्ता' विज्ञापित वस्तु की गुणवत्ता दिखाने के लिए कभी-कभी तुलनात्मक दृष्टि अपनाता है और ऐसी स्थिति में वह परोक्ष रूप से विज्ञापन की भाषा में तुलना का माध्यम ग्रहण करता है। भारत में आज हिंदी ही विज्ञापनों की इकलौती भाषा है जिसे हर व्यक्ति, उत्तर से लेकर दक्षिण तक और पुरब से लेकर पश्चिम तक समझ लेता है। हिंदी का जादु हर व्यक्ति के सीर पद चढ़कर बोलता है। 'कौन बनेगा करोडपती? प्रोग्राम में अमिताभ जब भौपू शब्द का प्रयोग करते हैं, तो कितना भला लगता था अनपढ़ से लेकर पढ़े-लिखे सभी को यह आत्मीक स्पर्श का एहसास करता है, उसमें गवारपन की कोई गंध नहीं है। यह हिंदी की शक्ति का परिचायक है। विज्ञापन को तुक में बाढ़ने के लिए काव्यात्मकता लाने के लिए किसी भी भाषा के शब्दों का प्रयोग किया जा सकता है - "संडे हो या मंडे रोज खाये अंडे।"

'सुचना प्रौद्योगिकी के नवीन अविष्कारो ने हिंदी के साहित्यिक स्वरूप से आगे बढ़कर उसके प्रयोजनमूलक रूप को अधिक विस्तार दिया है तथा इसे कामकाज हिंदी के साथ व्यावसायिक हिंदी के रूप में स्थापित करने का प्रयास किया है और आगे हो रहा है। हिंदी विज्ञापन मनुष्य के जीवन का अटुट अंग बन चुके हैं। देश की एकता, अखण्डता और हित की स्थापना में संचार माध्यम के सशक्त स्रोत की भूमिका निभाते हैं। विज्ञापनी हिंदी सशक्त है, समय की आवाज है, किसी भी भाषा में इतना सामर्थ्य नहीं है कि वह हिन्दी भाषा के शब्दो को पचा सके। विज्ञापनो में हिंदी का दिल धडकता है। बाजारीकरण में हिंदी विज्ञापनो ने

अपनी एक खास पैठ बना ली है। हिंदी की इसी अस्मिता को बनाए रखते हुए हमें उसे अधिक से अधिक सशक्त और सम्प्रेषणीय बनाना है।

विज्ञापनों का मुख्य उद्देश्य किसी वस्तु या सेवा के बजाए कम्पनी के लिए प्रतिष्ठा और साथ बनाना है साथ ही ऐसा वातावरण और भावना पैदा करना होता है जिससे लोग कम्पनी को मित्रवत स्वरूप में ले। इस प्रकार के विज्ञापनो में विज्ञापन करने वाला अपनी रीति-नीति, अनुसंधान, गतविधियों व सामाजिक जिम्मेदारियों आदि के बारे में अपने कार्यक्रमों के बारे में इंगीत करता है। लोकसेवा सामाजिक सहयोग हेतु विज्ञापन प्रचारित किए जाते हैं। "विषय चाहे एड्स हो या पर्यावरण, शिक्षा हो या समाज सुधार, ट्रेफिक कल्स हो या पेट्रोल बचत हो, एक मुद्दा उससे जुडी संस्था का महत्व सामाजिक दृष्टि के अभिनव है।" ऐसे विज्ञापनो में कहीं विनय होती होता कही चेतावणी का पुट, कही आदेश, तो कही निर्देश लेकिन सम्पूर्ण कार्यवाही के पीछे एक उद्देश्य होता है कि अच्छे नागरिक बनें, समाज में खुशहाली और अमन चैन रहे। यथा "एड्स नियंत्रण समिती द्वारा रेड रिबन एक्सप्रेस का उद्घाटन किया गया। संस्था द्वारा सहयोग प्राप्त होने से यह रेल समूचे उत्तर भारत में एड्स के रोकथाम और प्रचार-प्रसार हेतु कार्यशील है। राष्ट्रीय विज्ञापन जनहित में जारी किये जाते हैं और साथ ही साथ में जनता विज्ञापन के द्वारा सुरक्षा के उपाय और जीवन बहुमूल्य के बारे में सूचित करते रहते हैं।

अश्विनी रितेश पाटील
द्वितीय वर्ष कला

जनसंचार माध्यम एवं हिंदी भाषा

जनसंचार की भाषा:-

जनसंचार में 'भाषा' मुख्य माध्यम है। भाषा के बिना संचार असंभव है। भाषा पहला विकसित माध्यम है, जिसने जनसंचार की व्यवस्था दी। मानव जीवन में संप्रेषण का भाषा के साथ निकटतम सबसे सशक्त माध्यम भाषा में वृद्धि हो सकती है। जनसंचार माध्यमों का भाषा के साथ निकटतम संबंध है। मीडिया से संबन्धित व्यक्ति के लिए भाषा की स्थिति से परिचित रहना आवश्यक है। देश काल की परिस्थिति के अनुसार भाषा बदलती रहती है। भाषा का एक स्थाई रूप नहीं है। भिन्न-भिन्न एवं परिस्थितियों के अनुसार एक ही भाषा के विभिन्न रूप मिलते हैं। भाषा के विभिन्न रूपों से परिचित होकर मीडिया लेखन समाज के व्यापक हित में संचार माध्यमों का प्रयोग कर सकती है। जनसंचार माध्यमों के विभिन्न प्रकार हैं। जन संचार के विभिन्न प्रकारों की भाषा अलग-अलग होती हैं।

हिंदी भाषा विकास में जनसंचार माध्यमों की भूमिका:-

हिंदी भाषा विकास को केंद्र में रखकर भारत सरकार की और से अनेक कार्यक्रम आयोजित किए जा रहे हैं। भारत सरकार की और से आयोजित कार्यक्रमों को आम जनता तक पहुंचाने में नए जनसंचार माध्यमों ने अपनी महत्वपूर्ण भूमिका निभाई है। "इक्कीसवीं सदी में हिंदी का जनसंचार (Mass Media) हमारे जीवन तथा राष्ट्रीय विकास और दिशा निर्धारण का एक अभिन्न अंग बन चुका है। इसकी प्रातः होते ही अधिकतर लोग समाचार पत्र पढ़ने में व्यस्त हो जाते हैं। तो सुदूर गाँवों के कुछ लोक रेडियो खोल लेते हैं। कुछ अन्य लोग दूरदर्शन पर आँख-कान लगाए बैठ जाते हैं। जनसंचार माध्यमों से प्रसारित विभिन्न विज्ञापन हमें उपभोक्ता संस्कृति से अनायास ही जोड़ें रखते हैं। सच तो यह है कि जनसंचार के इन विभिन्न माध्यमों में व्यक्ति से लेकर जन-समुह तथा एक देश से लेकर विश्व के विभिन्न देशों को एक सुत्र में बाँध दिया है। इस बंधन के परिणाम स्वरूप जनसंचार माध्यम राष्ट्रीय तथा वैश्विक स्तर पर चिंतन, विचार, राजनीति, अर्थ, संस्कृति आदि के क्षेत्र में सम्मिलित प्रभाव डालने लगे हैं और उनमें विश्व का मानचित्र बदलने की क्षमता विकसित हो चुकी है... जनसंचार का उद्देश्य है। विविध प्रकार के भावों, विचारों तथा जानकारियों को अधिकाधिक लोगो तक पहुँचाना, विविध प्रकार के भावों, विचारों और जानकारियों का आदान-प्रदान सफलतापूर्वक किया है।

अबतक जनसंचार माध्यमों को हम दृश्य, श्रव्य, और, दृश्य-श्रव्य इन प्रमुख तीन अंगों में रखकर देख रहे हैं अब दृश्य-श्रव्य माध्यमों के अंतर्गत नए जनसंचार माध्यमों का विकास हो रहा है। "दृश्य या जनसंचार माध्यमों, जिसमें समाचार पत्र, पत्रिकाएँ, पोस्टर, पैम्पलेट, होर्डिंग आदि की गणता की जाती हैं। श्रव्य-जन संचार माध्यम-जिसमें रेडियो, ट्रांजिस्टर, ऑडियो कैसेट आदि"। २ उपर्युक्त आधुनिक जनसंचार माध्यमों के अतिरिक्त वर्तमान में

हिंदी भाषा विकास में नए जनसंचार माध्यम अपनी महत्वपूर्ण भूमिका निभाते नजर आते हैं।

कम्प्यूटर, इंटरनेट, उपग्रह संचार प्रणाली, केबल, मल्टी-मिडीया, क्षेत्रिय चैनल, डिजिटल-सेवा, विदेशी सेवा प्रभाव (ईएमडी), ब्लॉग, हिंदी वेबसाइट्स, ई-मेल, पॉड कास्ट, बेकास्ट, सोशल नेटवर्किंग साइट्स-फेसबुक, आरकुट, गुगल प्लस, वॉट्स अप आदि नए जनसंचार माध्यमों ने सामाजिक एवं सांस्कृतिक संक्रमण को बढ़ाने के साथ-साथ हिंदी भाषा विकास के लिए महत्वपूर्ण कार्य किया है। इसे नकारा नहीं जा सकता। जागरण डॉट कॉम, अमर उजाला डॉट कॉम, भारत डॉट कॉम, वेबदुनिया डॉट कॉम, प्रभात खबर डॉट कॉम, का विचार करेंगे तो १९९७ से आजतक ऐसे अनेक वेब पेज मिलते हैं। जिनके कारण हिंदी दैनिकों का स्तर उँचा होता गया। हिंदी वेब पत्रकारिता नए जनसंचार माध्यमों में अपना-अलग स्थान बना चुकी है। आज विश्व मीडिया की नजर हिंदी वेब पत्रकारिता, ऑनलाइन की पत्रकारिता, सायबर पत्रकारिता आदि नाम से जानते हैं, जैसा कि वेब पत्रकारिता नाम से स्पष्ट है यह कम्प्यूटर और इंटरनेट के सहारे संचालित ऐसी पत्रकारिता है जिसकी पहुँच किसी एक पाठक, एक गाँव, एक प्रखंड, एक प्रदेश, एक देश तक नहीं, बल्कि समुचे विश्व तक है और जो डिजिटल तरंगों के माध्यम से प्रदर्शित होती है। वेब मीडिया सर्वव्यापकता को भी चरितार्थ करती है। जिसमें खबरे दिन के चौबीस घंटे हफ्ते के सातों दिन उपलब्ध रहती हैं"। ३

हिंदी भाषा विकास में नए जनसंचार माध्यमों में वेब मीडिया का योगदान महत्वपूर्ण रहा है। हिंदी भाषा शिक्षण का प्रचार-प्रसार वर्तमान काल में नए जनसंचार माध्यमों के कारण गतिमान बन रहा है। आकाशवाणी से लेकर स्थानीय रेडियो स्टेशन (एल. आर. एस.), सामुदायिक रेडियो स्टेशन (सी.आर.एस.) एफ, एम, रेनबो, एफ एम गोल्ड, डिजिटल सेवा, विदेशी सेवा, प्रभाव (ई एस डी) डी डी के सभी चैनल्स हिंदी भाषा के विविध आयाम जनता के सामने रख रहे हैं बी.बी.सी. हिंदी (ऑनलाइन) की संपादिका सलमा जैदी कहती है, "वेब जर्नलिज्म प्रिंट का ही विकसित रूप माना जाता है। यहाँ वाक्य छोटे सरल और आसानी से पढ़े जा सकनेवाले शब्दों के इस्तेमाल के साथ लिखे जाते हैं। यहाँ पैराग्राफ छोटे होते हैं और खबर की भाषा ऐसी होती है जिसे लोग सहजता से समझ सकेंगे"। ४ कहना सही होगा कि नए जनसंचार माध्यमों में वेब का करिश्मा सरल भाषा के लिए अपना प्रभाव बना रहा है। अक्षर सॉफ्टवेयर से हिंदी में शब्द संसाधन की शुरूवात मानी जाती है। हिंदी दिन-ब-दिन विकसित होती गयी। अब हिंदी के साथ-साथ सभी भारतीय भाषाओं में कम्प्यूटर का प्रयोग आसान बन गया है। 'युनीकोड' के कारण अब हिंदी भाषा का इंटरनेटीय रूप ज्ञानवर्धक दृष्टिगत होता है। दुसरा विकल्प बहु-उपयोगी सॉफ्टवेयर का है। 'भाषा' नामक एक बहुभाषी शब्द संसाधन है,

हिंदी भाषा को कम्प्यूटर में प्रयोग अग्रणी है। इसे नकारा नहीं जा सकता। नए जनसंचार माध्यमों में ब्लॉग अपनी अलग भूमिका निभा रहा है “वर्ष २००३ में ब्लॉग की दुनियाँ में हिंदी ब्लॉग भी पढ़े और पढ़ाए जा रहे हैं।

इसी कारण से भारत जैसे विशाल हिंदी समुदाय वाले देश में हिंदी जनसंचार का सबसे सीधा, सरल एवं सुबोध साधन सिद्ध होता जा रहा है। नए जनसंचार माध्यम में आम जनता में बोली जानेवाली हिंदी भाषा में व्यवहार होता है। अतः सामान्यजनों का रुझान हिंदी को जनसंचार माध्यमों के प्रयासों से भविष्य में हिंदी का स्थान निश्चित होगा। इसमें दो राय नहीं कम्प्यूटर में हिंदी प्रयोग की बढ़ती संभावनाओं को ध्यान में रखकर इलेक्ट्रॉनिकी विभाग के भारतीय भाषाओं के लिए टेक्नोलॉजी ‘विकास’ नामक परियोजना के अन्तर्गत कई प्रोजेक्ट शुरू किए हैं। किसी भी प्रजातंत्र और सरकारी अथवा निजी संगठन में जनभाषा का सम्मान करना फलप्रद होता है। सरकारी कामकाज में पारदर्शिता लाने के लिए सुचनाओं का माध्यम जनभाषा होना जरूरी है। इंटरनेट प्रणाली के महाशक्तिशाली तंत्र में भाषा का अपना विशिष्ट स्थान होता है। भाषा प्रौद्योगिकी की अन्तर्गत इलेक्ट्रॉनिक्स के माध्यम से भाषा का लेखन पाठन, मुद्रण की नई तकनीक, लिपि का साथ तादातय एवं भाषा-शिक्षण के उपकरणों का विकास आदि सलिहित है।” हिंदी भाषा के सम्मिखित से हिंदी भाषा का हिंलिशीकरण जनसंचार माध्यमों द्वारा हो रहा है। इस आरोप का खंडन होना अनिवार्य है इस आरोप में तथ्य नहीं है। सभी भारतीय भाषाओं के प्रचलित शब्दों को अब माध्यम तज्ज आवश्यक मनाते हैं। इस बात से हिंदी विद्वानों को सहमत होना होगा। मानक हिंदी का प्रयोग नए जनसंचार माध्यम अपनी तरफ से करने का भरकस प्रयास कर रहे हैं। फिर भी त्रुटिया रह जाती है इन त्रुटियों को दूर करने के लिए सभी स्तर पर प्रयास होना अनिवार्य है।

निष्कर्ष:-

हिंदी भाषा विकास में नए जनसंचार माध्यमों की भूमिका के संदर्भ में अध्ययन करने से ज्ञात होता है कि अपने उद्भव से ही जनसंचार माध्यमों ने लोक शिक्षण की भूमिका में ही अपना कार्य जारी रखा है। वैसे देखा जाय तो हिंदी भाषा विकास को केंद्र में रखकर भारत सरकार की और से अनेक कार्यक्रम आयोजित किये जा रहे हैं। भारत सरकार की और से आयोजित किए गये कार्यक्रमों को आम जनता तक पहुँचाने में नए जनसंचार माध्यमों ने अपनी महत्वपूर्ण भूमिका निभाई है। वर्तमान में हिंदी भाषा द्वारा अपनी महत्वपूर्ण नए जनसंचार माध्यमों ने विविध प्रकारे भावों, विचारों और जानकारियों का आदान-प्रदान सफलतापूर्वक किया है। अब दृश्य-श्रव्य माध्यमों के अंतर्गत नए जनसंचार माध्यमों का विकास हो रहा है। कम्प्यूटर इंटरनेट, उपग्रह संचार प्रणाली केबल, मल्टी-मीडिया, क्षेत्रय चैनल, विदेशी सेवा आदि प्रभाव है।

जनसंचार माध्यम समकालीन समाज हिंदी भाषा के साथ-साथ सामाजिक एवं सांस्कृतिक वातावरण को बढ़ावा देने में सफल

हुए दृष्टिगोचर होते हैं। ऑडियो, डिजिटल, विविध कोडेक्स, विडियो, ई-मेल, व्हिज्युअल डिस्प्ले टर्मिनल के माध्यम से हिंदी भाषा का नया रूप सामने ला रहे हैं। नए जनसंचार माध्यमों में सर्वाधिक शक्तिशाली सुचना माध्यम के रूप में इंटरनेट के कारण ही आज लोकप्रिय बन रहा है। राजनीतिक, सांस्कृतिक, साहित्यिक, व्यक्तिगत, वाणिज्य, अनुसंधान और शिक्षा आदि क्षेत्रों की जानकारी ब्लॉग पर हिंदी भाषा में उपलब्ध हो रही है। १९९७ से लेकर २०१० तक के प्लॉनिंग इतिहास का अध्ययन करने से पता चलता है। हम जानते हैं कि इंटरनेट पर सबसे ज्यादा इस्तेमाल होने वाली पहली दस मध्यमों भाषाओं में हिंदी को स्थान नहीं मिला है।

संदर्भ:

१. डॉ. महेंद्रसिंग राणा - प्रयोजनमुलक हिंदी के आधुनिक आयाम, पृष्ठ - २३५, २३६
२. वही, पृष्ठ - २३७
३. संपा - हंसराज सुमन, एस विक्रम - वेब पत्रकारिता, पृष्ठ - १५
४. सौरभ शुल्क - नए जमाने की पत्रकारिता, पृष्ठ - ११४
५. श्याम मायुर - वेब पत्रकारिता, पृष्ठ - ६३
६. संपा. इरशाद अली - कम्प्यूटर मंद्रा (मासिक) जनवरी, २०१३, पृष्ठ - ४४
७. संपा. शालिनी जोशी - वेब पत्रकारिता, नया मीडिया, नये रुझान पृष्ठ - ०८
८. संपा. आर. अनुराधा - न्यु मीडिया इंटरनेट की भाषाएँ चुनौतियाँ और सम्मवनाएँ, पृष्ठ - ७०

प्रकाश तोतारात बारेला
द्वितीय वर्ष कला

अनुवाद में रोजगार की संभावनाएँ !

प्रास्ताविक:

‘एक भाषा में कही गई बात को दूसरी भाषा में कहना अनुवाद है’, जैसे हिंदी भाषा में कहे गए किसी कथन को अंग्रेजी में कहना अनुवाद है, हालांकि अनुवाद का इतिहास काफी पुराना है। लेकिन आज वैश्वीकरण के दौर में जग दो अलग-अलग भाषा के लोग संचार और व्यापार कर रहे हैं तो अनुवाद की भूमिका और भी बढ़ जाती है और यह अनुवाद करना किसी मशीन का काम नहीं है। कंप्यूटर के आने से अनुवाद (Translation) काफी हद तक आसान हो गया है। लेकिन अनुवाद के लिए पुरी तरह से मशीन पर निर्भर नहीं रहा जा सकता क्योंकि मशीन ज्यादा से ज्यादा ७०% अनुवाद (Translation) कर सकती है और बाकी ३०% को पूरा करने के लिए एक व्यक्ति की जरूरत पड़ती ही है। फिलहाल मशीन या कंप्यूटर द्वारा अनुवाद बहुत कम देखने को मिलता है और अनुवाद करवानेवाले ज्यादातर संगठन किसी व्यक्ति से अनुवाद करवाना पसंद करते हैं जिसे ‘अनुवादक’ कहा जाता है। यह अनुवादक प्रोफेशनल होते हैं और इन्हें अनुवाद (Translation) करने के लिए अच्छा वेतन दिया जाता है।

अनुवाद की परिभाषा:

एक विशिष्ट प्रकार के भाषिक व्यापार के रूप में अनुवाद भारतीय परम्परा की दृष्टि से कोई नया काम नहीं, वस्तुतः अनुवाद शब्द और उससे उपलक्षित भाषिक व्यापार भारतीय परम्परा में बहुत पहले से चले आए हैं। अतः ‘अनुवाद’ शब्द और इसके अंग्रेजी पर्याय ‘ट्रांसलेशन’ के व्युत्पत्तिमूलक अर्थ की सहायता से अनुवाद की परिभाषा और उसके स्वरूप को श्रेष्ठतर रूप से जाना जा सकता है।

व्युत्पत्तिमूलक अर्थ:

‘अनुवाद’ का व्युत्पत्तिमूलक अर्थ है ‘पुनः कथन’ एक बार कही हुई बात को दोबारा कहना। इसमें अर्थ की पुनरावृत्ति होती है, शब्द की नहीं। ‘ट्रांसलेशन’ शब्द का व्युत्पत्तिमूलक अर्थ है। ‘पारवहन’ अर्थात् एक स्थान - बिन्दू से दुसरे स्थान - बिन्दू पर ले जाना। यह स्थान - बिन्दू भाषिक है।

अनुवाद के क्षेत्र में रोजगार:

भारत में अनुवादक की जरूरत सरकारी और निजी क्षेत्र दोनों को है और आने वाले समय में इसकी मांग बढ़ने की उम्मीद है।

आज बाजारवाद के इस दौर में हम अनुवाद (Translation) क्षेत्र में रोजगार के कई विकल्प देख सकते हैं। इस लेख में हम भारतीय परिप्रेक्ष्य को ध्यान में रखते हुए हिंदी अंग्रेजी से और अंग्रेजी से हिंदी अनुवाद के सम्बन्ध में बात कर रहे हैं, लेकिन

अनुवाद किसी भी दो भाषाओं के बीच हो सकता है।

सरकार के लगभग सभी विभागों में अनुवादक की जरूरत होती है, जो सरकार दस्तावेजों का अनुवाद करते हैं। भारत में राजभाषा अधिनियम के तहत सभी सरकारी दस्तावेजों का अंग्रेजी और हिंदी भाषा में होना अनिवार्य है। साथ ही राज्य सरकारों में क्षेत्रीय भाषाओं को भी मान्यता दी जाती है। इन सभी दस्तावेजों की जरूरत होती है। इसके अलावा संसद या विधानसभा में का दुभाषियाँ (इंटरप्रेटर) के पद होते हैं। जिनका काम भाषण दे रहे लीडर की बातों साथ अनुवाद करना होता है। यह काम लगभग सभी भारतीय भाषाओं में होता है और दूसरा अनुवादक किसी और भाषा में बोल रहा है।

सरकार द्वारा चल रहे मीडिया हाउस, दूरदर्शन और आकाशवाणी में अनुवादक की बहुत अहम भूमिका है। आपने देखा होगा कि आकाशवाणी और दूरदर्शन पर आने वाले सभी समाचार किसी एक भाषा में नहीं बल्कि कई भाषाओं में होते हैं, यह काम भी अनुवादकों का ही होता है।

भारत के सभी बैंकों में भी अनुवादक के पद होते हैं, जो कि वाणिज्य से जुड़ी सभी नीतियों और नियमों का अनुवाद करते हैं, इसके अलावा कोई अनुवादक के लिए रोजगार के विकल्प मौजूद है, जो कानूनी मामलों का अनुवाद (Translation) करते हैं।

न्युज / मीडिया:

आज न्युज, मीडिया के बिना अधुरा है, अखबार हो या टीवी देश विदेश की खबर अपने लोगों को बताने के लिए एक अनुवादक ही काम आता है हालांकि मीडिया में रोजगार पाने के लिए पत्रकारिता की डिग्री भी अनिवार्य है। अधिकतर न्युज एजेंसियाँ पत्रकार कम अनुवादक को ही रोजगार देती हैं।

विज्ञापन उद्योग:

आजकल एक ही विज्ञापन आपको कई भाषाओं में देखने को मिल सकता है और यह काम भी अनुवादक का ही है इस क्षेत्र में अच्छे अनुवादकों का काफी पैसा दिए जाते हैं।

फिल्म उद्योग:

पिछले कई सालों में फिल्म जगत में डबिंग और रिमेक का चलन काफी बढ़ गया है। यह ऐसे ही है, जैसे कोई फिल्म अंग्रेजी में है और हम उसे हिंदी में देख रहे हो या फिर और कोई अन्य भाषा में इसके अलावा रिमेक का भी चलन काफी बढ़ गया है। जिसमें किसी दूसरी भाषा की फिल्मों को देख समझकर हिंदी में भी बिल्कुल वैसी ही फिल्म बना देती है और यह सब भी अनुवाद के कारण ही होता है तो इस कला में भी एक अनुवादक रोजगार

तलाश सकता है।

प्रकाशन घर:

लेखक एक भाषा में किताब लिखता है और उस किताब को दूसरी भाषा के लोगों तक पहुँचाने के लिए प्रकाशक अनुवादक का सहारा लेता है और किताब का अनुवाद करवाता है, यह किताब किसी भी भाषा या किसी भी विषय पर हो सकती है। यहाँ अनुवादक का काम उस किताब को दूसरी भाषा में अनुवादित करना होता है।

अनुवाद एजेंसिया:

बहुत सी ऐसी अनुवाद एजेंसिया है, जो अनुवादक को नोकरी देती है। यह एजेंसियाँ एक नहीं बल्कि कई भाषाओं के अनुवादको को भी हायर करती है।

स्वतंत्र रूप से:

अनुवाद एक ऐसा कार्य है, जिसे आप फ्रिलान्स भी कर सकते हैं। यानी की अपने घर पर बैठ कर कई सारी ऐसी वेबसाइट है, जो अनुवाद का काम स्वतंत्र रूप से करने को दे सकती है।

अनुवाद के लिए कोर्स:

दो भाषाओं का अच्छा ज्ञान होना, अनुवाद की पहली शर्त है। इसके अलावा कई ऐसी संस्थाएँ हैं, जो हिंदी, अंग्रेजी-हिंदी अनुवाद का कोर्स भी चलाती है और इसके लिए कम से कम स्नातक होना अनिवार्य है, ये संस्थाएँ हैं -

- * भारतीय अनुवाद परिषद दिल्ली
- * दिल्ली विश्वविद्यालय
- * नई दिल्ली सांध्यकालीन हिंदी संस्थान
- * इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विश्वविद्यालय
- * केंद्रिय हिंदी संस्थान
- * लगभग देश के सभी विश्वविद्यालय के भाषा विभाग

सुनंदा राजेश ठाकरे
प्रथम वर्ष कला

धन की सीमा

धन से भोजन मिलता है, किन्तु भुख नहीं।
धन से दवा मिलती है, किन्तु स्वास्थ्य नहीं।
धन से साथी मिलते हैं, किन्तु सच्चे मित्र नहीं।
धन से एकान्त मिल सकता है, किन्तु शांति नहीं।
धन से आभुषण मिलते हैं, किन्तु रूप नहीं।
धन से सुख मिल सकता है, किन्तु ज्ञान नहीं।
धन से साक्षीदार मिलता है, किन्तु भगवान नहीं।
धन से आया मिल सकती है, किन्तु माँ नहीं।
अनंत धन से धनवान बन सकते हैं, किन्तु चरित्रवान नहीं।

बारेला अनिता शांताराम
द्वितीय वर्ष कला

को न पराई

कोई बता दो जगवाले है कैसी रित बनाई है।
अपने आंगन पली बडी कैसे कौन पराई है।
जब रब खुश होता है तो
बेटी पैदा होती है,
कुल का तिलक,
देश गौरव पे बेटी भी,
जब अपने पे आ जाऐ, तो
दुर्गा लक्ष्मी बाती है,
कोई बता दो जगवाले है,
कैसी हुई पराई है।
आने दो इस दुनियाँ में,
राम कसम बाबुल
तेरा दामन खुशीयो से मै भर दुगी
ये दुनियाँ आबाद रहे
इस कारण बेटी आयी है,
कोई बता दो जगवाले ये
कैसी हुई पराई है।

संग उजारेगी बचपन में
उगली पकड सहारे से
दौडी ऑऊगी रे पिता में
तेरे एक इशारे से
दो-दो कुल की जिम्मेदारी
बेटी सदा निभाई है ।
कोई बता दो जगवालों ।
कैसे हुई पराई है ।

धनगर रोहिणी गोकुल
प्रथम वर्ष कला

शेर-शायरी

- जिंदगी सपनों की नहीं हकिकत की
जिया करो क्योंकि सपनों में सिर्फ
फुल खिला करते हैं, वो फुल खिला
करते है, वो फुल तुम्हे क्या जिंदगी देंगे
जो खुद दो दिन ही जिया करते हैं ।
- जुदा हुये नहीं हो मगर भुलो मत
मैं तुम्हारी थी कभी तेरी बाहों में हमने
भी वक्त गुजारा था कभी पर आईने
के सामने बैठ कर इतना रोयी हूँ कि
आईना भुल गया ये शक्स मुस्कुराया था कभी ।
- आँखों की जब किसी को चाहत
हो जाती है, उसे देखते ही
दिल को राहत हो जाती है, कैसे भुल
सकता है कोई किसी को जब किसी को
किसी की आदत हो जाती है ।
- उस दिल से प्यार करो जो तुम्हें दर्द दे
पर उस दिल को कभी दर्द मत दो
जो तुम्हे प्यार करे क्योंकि तुम दुनियाँ के
लिए कोई एक हो, पर किसी एक के
लिए पुरी दुनियाँ हो ।

धनगर सुषमा कैलास
द्वितीय वर्ष वाणिज्य

मच्छर भगवान

जय मच्छर भगवान उजागर
जय अगणित रोगो के सागर ।
मधुर-मधुर खुजलाहत आती
सब की देह लाल पड जाती ।
मलेरिया के तुम हो भ्राता
तुम से सारा जग घबराता ।
हर दप्तर के अन्दर जाते
बिना इजाजत के घुस जाते ।
जनता ने तुमको पहचाना
नगरपालिका ने लोहा माना ।
तुम उपकार सभी का करते
तुमसे पुलिस, डकैत तक डरते ।
संकट बडे मिल सब पिटा
जो दरसे मच्छर बल बिरा ।
जय जय जस मच्छर की माई
तुमने ऐसी धाक जमाई ।

बोरसे कविता बाबुलाल
प्रथम वर्ष कला

कैसे ठहरू यहाँ

कैसे ठहरू यहाँ,
यह राह मेरी नहीं ।
अभी तो जाना है,
दुर बहुत ।
यह मकाम मेरा नहीं ॥
बादलों से घेरा,
घोर अँधेरा छाया ।
रास्ते सिकुडते गए ।
यह मन भी,
न स्वीकार कर पाया ।
मंजीलों को भूल,
रूकने के हम आदी नहीं ।
कैसे ठहरू यहाँ,
यह राह मेरी नहीं ॥
मुश्किल की हो हाडीयाँ,
मन कहें धैर्य रख ।
झुक जाए सर इनके सामने
मैं इतना भी कमजोर नहीं ।
बहे लहु भी अगर,
मंजील को पाते ।
रास्तों से समझोता नहीं ।
अभी तो जाना है,
अभी तो जाना है,
दुर बहुत ।
यह मकाम मेरा नहीं ।

जयेश राजेंद्र भोई
एम.ए.

मेरी यारी अलग

कोई चाँद को चाहे
 कोई सितारों को चाहे
 मगर चाँद-सितारे तो
 कभी होते हैं, तो कभी नहीं
 मगर मेरे यार तो मेरे प्यार
 से भी ज्यादा साथ होते हैं ।
 और जो गुमनाम सडक में
 हाथ में हाथ लेकर चलते हैं ।
 जो अपनी फीक्र छोड यार
 की फ्रीक्र करते हैं ।
 दुनियाँ देखी है ।
 और जब गलती मेरी हो
 वह गलती सुधारते हैं
 यार मेरे ।
 बस यार मैं भगवान
 से मागता हूँ।
 छूट जाएं धागे
 रूठ जाए रिश्ते
 तु मत रूठना यार मुझसे ।

मेरे सवाल अलग

मेरे सवाल डूबना हो तो बताओ ।
 क्यों, लोग आज भी
 जाति-भेद मानते हैं ।
 क्यों, आज भी बच्चे पेट
 के लिए काम करते हैं ।
 क्यों, पढाई छोड सबके
 आगे झुकते हैं ।
 क्यों, आज भी हम साथ
 होंकर भी साथ नहीं ।
 क्यों, आज भी हम साथ
 होंकर भी साथ नहीं ।
 क्यों, आज भी गिरते हैं
 लोग कच्ची सडको पर ।
 क्यों, पढाई को बस इम्तेहान
 के लिए देखा जाता है ।
 क्यों, सावकार और बैंक के आगे
 किसान को झुकना पडता है ।
 बस बहुत हुआ
 नहीं चलेगे परंपरा और रूढीओं पर
 कल बदलने से अच्छा आज
 बदलेगे हम ।
 और देश बदलेगें हम ।
 बस यहीं विश्वास लेकर चलेगें हम ।

किशोर भरत पाटील
 प्रथम वर्ष वाणिज्य

- * क्षण राष्ट्रीय उत्सवांचे * -

दि. २६ जानेवारी २०२० प्रजासत्ताक दिनानिमित्त ध्वजारोहण प्रसंगी राष्ट्रीय ध्वजास मानवंदना देतांना संस्थेचे अध्यक्ष मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील व मान्यवर

दि. २६ जानेवारी २०२० प्रजासत्ताक दिनानिमित्त ध्वजारोहण प्रसंगी परेडचे संचलन करतांना एन.सी.सी चे कॅडेट्स

दि. २६ जानेवारी २०२० प्रजासत्ताक दिनानिमित्त ध्वजारोहण प्रसंगी संविधानाच्या उद्देश्यपत्रिका वाचन प्रसंगी संस्थेचे अध्यक्ष मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील व मान्यवर

दि. १५ ऑगस्ट २०१९ स्वातंत्र दिनानिमित्त ध्वजारोहण प्रसंगी राष्ट्रीय ध्वजास मानवंदना देतांना संस्थेच्या उपाध्यक्षा मा.सौ.आशाताई विजय पाटील व मान्यवर

दि. २६ जानेवारी २०२० प्रजासत्ताक दिनानिमित्त एन.सी.सी. परेडचे निरीक्षण करतांना संस्थेचे अध्यक्ष मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील

दि. १५ ऑगस्ट २०१९ स्वातंत्र दिनानिमित्त ध्वजारोहण प्रसंगी राष्ट्रीय ध्वजास मानवंदना देतांना मान्यवर, शिक्षकवृंद, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी

- * समाजभान देणारी... राष्ट्रीय सेवा योजना : 'स्व' संकल्पनेची जडण-घडण * -

रा.सो.यो. विशेष श्रमसंस्कार शिबीर प्रसंगी अध्यक्षीय मनोगत व्यक्त करताना संस्थेचे अध्यक्ष मा.भैव्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील व उपस्थित मान्यवर

रा.सो.यो. विशेष श्रमसंस्कार शिबीर भेट प्रसंगी मा.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील (संस्थापक अध्यक्ष) यांचे स्वागत व सत्कार करताना श्री.डी.पी.सपकाले व मान्यवर

रा.सो.यो. विशेष श्रमसंस्कार शिबीर प्रसंगी मा.श्री. संदीप अराक (पोलिस निरीक्षक, चोपडा ग्रामीण) मनोगत व्यक्त करताना

रा.सो.यो. विशेष श्रमसंस्कार शिबीर प्रसंगी मा.श्री. अशोक साळुंखे मनोगत व्यक्त करताना

रा.सो.यो. विशेष श्रमसंस्कार शिबीर प्रसंगी मा.प्रा.डॉ.श्री. किशोर पाठक मनोगत व्यक्त करताना

रा.सो.यो. विशेष श्रमसंस्कार शिबीर प्रसंगी मा.सौ. शुभांगीताई पाटील (माजी नगरसेविका, न.पा.चोपडा) स्वागत व सत्कार स्विकारताना

रा.सो.यो. विभाग आयोजित महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंतीनिमित्त आयोजित कार्यक्रम प्रसंगी उपस्थित मान्यवर

रा.सो.यो. स्वयंसेवक महाविद्यालय परिसरात श्रमदान करताना

दत्तक गांव निमगव्हान मुख्य चौकात ग्राम स्वच्छता करताना रा.सो.यो. स्वयंसेविका

दत्तक गांव निमगव्हान येथील जि.प.शाळा स्वच्छता करताना रा.सो.यो. स्वयंसेविका

दत्तक गांव निमगव्हान येथील जि.प.शाळा स्वच्छता करताना रा.सो.यो. स्वयंसेविका

रा.से.यो. स्वयंसेवक 'सोशल मिडीयाचा गैरवापर' या ज्वलंत विषयावर पथनाट्य सादर करताना

—* आमचा मान, आमचा अभिमान : विशेष प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थी *—

कनिष्ठ महाविद्यालय (लांब उडी) क्रीडा स्पर्धेतील
राष्ट्रीय स्तरावरील खेळाडूंचा सत्कार करताना
संस्थेचे अध्यक्ष, मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील
मा. प्राचार्य डॉ. डी. ए. सुर्यवंशी व उपस्थित मान्यवर

कनिष्ठ महाविद्यालय व्हॉलीबॉल क्रीडा स्पर्धेतील
राज्यस्तरीय खेळाडूंचा सत्कार करताना
संस्थेचे अध्यक्ष, मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील
मा. प्राचार्य डॉ. डी. ए. सुर्यवंशी व उपस्थित मान्यवर

रत्नेश संभाजीराव भोसले, आय.आय.टी. (खरगपूर) प्रवेशीत
गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार करताना
संस्थेचे अध्यक्ष, मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील
उपाध्यक्षा मा. सौ. आशाताई विजय पाटील,
सचिव मा.ताईसाहेब डॉ.सौ. स्मिता संदीप पाटील
व उपस्थित मान्यवर

'शरभंग' नियतकालिकप्रकाशन प्रसंगी
मा.डॉ. सत्यजित साळवे, विद्यार्थी विकास
अधिकारी, विद्यार्थी विकास विभाग
क.व.चौ.उ.म.वि. जळगांव यांच्या हस्ते
पुरस्कार स्विकारताना विद्यार्थीनी व उपस्थित मान्यवर

के.मा.ना.सौ. अक्कासो शरशंद्रिका सुरेश पाटील
वरिष्ठ महाविद्यालय राज्यस्तरीय
वक्तृत्व स्पर्धेत विजेत्यां समवेत मान्यवर

के. दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील
कनिष्ठ महाविद्यालय राज्यस्तरीय
वक्तृत्व स्पर्धेत विजेत्यां समवेत मान्यवर

—* वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ *—

वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभाचे उद्घाटन करतांना मा.सौ.प्रमिला पाटील, मा.भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, मा. प्राचार्य डॉ. पी. आर. चौधरी, मा. प्रा. डी. वी. देशमुख मा.श्री. सुरेश सिताराम पाटील व मान्यवर

वार्षिक पारितोषिक वितरण उद्घाटन समारंभ प्रसंगी मनोगत व्यक्त करतांना मा.प्राचार्य डॉ.पी.आर.चौधरी (माजी व्यवस्थापन परिषद सदस्य, क.व.चौ.उ.म.वि.जळगांव) व उपस्थित मान्यवर

वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ प्रसंगी मनोगत व्यक्त करतांना मा.श्री.योगेश पाटील (आयुक्त, समाजकल्याण विभाग, जळगांव)

वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ प्रसंगी अध्यक्षीय मनोगत व्यक्त करतांना मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील (अध्यक्ष, म.गां.शि.मं.चोपडा) व उपस्थित मान्यवर

वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ प्रसंगी मा.सौ.प्रमिला पाटील, सचिव, जवाहर शिक्षण प्रसारक संस्था, धुळे यांच्या हस्ते पारितोषिक स्विकारतांना गुणवंत विद्यार्थी व पालक

वार्षिक पारितोषिक समारंभ प्रसंगी उपस्थित मान्यवर पालक व विद्यार्थी

SMS

In the time of high price of everything, A smile is still something affordable. Stock and use lots of it, As it has huge returns.

Nobody can touch words,
But words Do Touch Everybody...
We Are The Master of Our Unspoken Words,
And Slave of our Spoken Words....!

Three things you cannot recover in life:

The WORD after its said,
The MOMENT after its missed,
And the TIME after its gone.

Never expect things to happen...
Struggle and make happen...
Never expect yourself to be given a good value
Create a value of your own.

A helping word to one in trouble
Is like a switch in a railroad track
An inch between wreck and smooth, rolling
Prosperity.

A Good Plan
4 Today is
Better than
A Great Plan
4 Tomorrow !
Look Backword
With satisfaction
Look forward
With confidence.

A famous poet ELIOT said :

“When u get little
You want more,
When u get more,
You desire even more,
But when u lose it u realize
LITTLE was enough..”

Don't mix bad word with your bad mood,
you will have many opportunities to change a mood
but,
you will never get opportunity to change the words.
Silent lips may avoid many problems,
but smiling lips may solve many problems.
so always have a smile on ur face in the beautiful
journey called “LIFE”
“A hopeless person feels difficulty in every chance”
“ A hopeful person feels a chance in every

difficulty.”

Be hopeful !

Winning horse doesn't know why it runs in the race,
it runs because of the beat and pains.

Life is a race, god is your rider so if u r in pain then thinks,
god wants you to win.....!

The difference between
inside & outside of college gate is.....?

We played life inside
Life play with us outside....!

Enjoy every moment While you are still inside.

We love ourselves even after making so many mistakes.
Then how can we hate others 4 their small mistakes ?

Strange but true ! so make habit of FORGIVING.

Skills started with learning & mastered with
improvements nothing is Hereditary except death !

Everybody seems to be SPECIAL at first sight, but
only the SPECIAL ones maintain their level of
dignity till the last sight of the life.

Very effective lines :

1. “Adjustment is always better than argument.”
2. “ A meaningful silence is better than meaningless words.”

Most of the problems in life comes because of two
reasons.

First we act without thinking second, we keep
thinking without acting.

Happiness is a perfume. You cannot spread on others
without getting a few drops on urself. So always be
happy to make others happy !

Always give a call to ur loved ones! No matter how
busy u are...

This will develop a sense of responsibility and care
between u !

No sound in this world can be more louder than silence if
any one can understand ur silence they can never
misunderstanding ur words !!

Himanshu B. Halape
XII Sci.

MY HERO

You held my hand
When I was small
You caught me when I fell
You're the hero of my childhood
And my later years as well.

And every time I think of you
My heart still fills with pride
Though I'll always miss you dad
I Know your by my side.

In laughter and in sorrow
In sunshine and through rain
I know you're watching over me
Until we meet again.

EVERYTHING TO ME

You are the light when there is no sun.
You are the rainbow after the rain is done.
You are the star that twinkles in the night.
You are the moon that glows so bright.
You are the wind that whistles my name.
You are the love when the world is the same.
You are the flowers the bee's never miss.
You are the beach the warm sun kisses.

Friendship

Some people like a 'small ship'
Some people like a 'big ship'
But I like just 'one ship'
That is a 'friendship.'
Friendship is a more old
More strong more deep
More clear less words
But more understanding !!!

Dhangar Sushma Kailas
SY B.Com

LIFE OF A GIRL

There is an innocent girl
Looks as pretty as a rose
Who wants to twirl in happiness
Wherever she goes.....

Needs a support of her parents to
Face every single restriction,
She does educate herself,
Fighting with every obligation.....

She wants to become a person
In front of whom people will bow,
But mummy daddy cant help her,
Because she is an adult now

She takes a newspaper, reads it
And always gets scared
That five years old angel got
Raped by a monster with a beard.....

When she goes to a college,
Some rowdy goons tease her
She hides herself quickly when
Those bloody goons try to see her....

She doesn't want to be like this
Anymore, doesn't want to be weak
She'll dare to do anything for herself
Yeah, she will slap on their chick.....

It's very difficult to be a girl
With the thirsty people around us
Because we are the small ants,
And they are like devil beyond us.....

In our society girls are not safe.
Everybody gaze them with lust,
My sisters, please be cautious
Take some actions which are must....

Kumbhar Rutik Rajendra
F.Y.B.A.

BEST FRIENDS

Share laughs, memories & inside jokes.
They will always be honest,
& stand by your side no matter what.
They wipe your tears,
pick you up when you fall,
& are forever a piece of your heart.

I'm smiling
not because I'm
stronger than my problems.
I'm smiling because
my god is
stronger than my problems

7. SECRET OF SUCCESS

I found the answer in my room

1. Roof said – Aim High
2. Fan said – Be cool
3. Clock said – Every minute is precious
4. Mirror said – reflect before you act
5. Window said – see the world
6. Calendar said – Be up to date
7. Door said – Push hard to achieve your goal.

YOUR BEST

If you always try your best
then you'll never have to wonder
about what you could have done
if you'd summoned all your thunder

And if your best
was not as good
As you hoped it would be you still could say. "I gave
today all that I had in me."

Bhagyshri Samadhan Patil
SY B.A.

WOMEN EDUCATION

A women's place was in the kitchen. This is no longer true, women look after their families and makes better place & home like are take Today they also occupy highest offices too.

They do not lag behind men almost in every singular aspect of life. Women play almost all the games & sport that men play. Women have to feel proud today that they can do as much as men in There are many examples in world that if women has given an apporunity they prove themsleve : as Indian air force officers & more any field

It has become necessary, therefore, to educate women just like men. There are numerous school and collages available for girls and most of the woman of the cities. A large percentage of girls qualiti/passed post graduate and professional courses; Medicine & teaching field particularly attract girls. Despite all these women education is still lagging behind in india.

The government must provide special facilities to train large number of women teachers because they like there profession. Preference must be given to women in

courses like medicine, home craft foreign languages by court.

To make India powerful & prosperous country every men and every women gives prime important to education must be made literate for the all round development of the country.

"We educate
Women because,
It is smart
We educate
Women because,
It changes the world."

Pratiksha Ramesh Shirsath
S.Y.B.A

INDIAN ARMY GIRL

The Indian army started recruiting women officers in 1992. Every six months, about 5000 women graduates and post-graduates between the age of 21 and 25 years can apply to join the Army. The first women in the history of the Indian Army selected for the 'Honour of Sword', is Chennai girl Divya Ajith in year 2010.

People say the waves in the hand of girls are soft and she can handle the house, but with a gun in her hand, she also protects country. Girls not only do fashion designing but fifty percent of the girl do think that you should do anything for the country and when you go to the Indian army it can say that the girl is ahead in all areas. Papa's fairy is all. Now the father will say, my daughter is tiger, Some people say that "this business belongs to those who have nothing, but the truth is that this business is for those whose blood is hot." When she wears uniform, Indian's full responsibility is on their shoulders. Indian army thinks it is my duty to protect all in spite of all Salute to the parents whose son and

daughter are in the military.

Being a soldier is not easy. It's a dream of being a soldier, When a girl is not selected for recruitment, she has to listen to a community joke. No one sees her hard work, when she observed that every one discourages her. Soldier knows when an attack will take place but they never afraid. It is not easy to stand upright in the situation of what will happen next minute.

"She is not separate from the world, her world is different."

Rajput Punam Rahul
S.Y.B.A

WE CAN'T UPLOAD LUCK

We can't upload luck
We can't download time.
Google can't give all answers in life
So just login to reality and
Like the status of your life.

Sometimes you have to be, so stupid in your life that even when you have to suffer the pain, you have to laugh. The eyes full of water would have been even more laughing.

Sultane Mokshika Ishwar
F.Y.B.A

TO ALL TEACHERS

Make the followers to learn the sky,
Ask the people to grow as high,
Teach the movers to beam the road,
Leave the envious to burn aside.
Make the followers to cross beyond,
Ask the people to touch for limits,
Teach the movers to mount skill high,
Heave the buries to remain hide.
Make the followers to shine the globe,
Ask the people to leave the sky,
Teach the movers to fly with hidden arts,
Leave the shrudes to be aside.
You make your soul,
To dwell in your kids,
They definitely will be yours,
On such heavenly feeds.
A teacher need not mean,
Only the staff which we found,
But they are all the makers,
Who like to see people we sound.

Kavita Babul Borse
F.Y.B.A

THOUGHTS

Education is what remains after one has forgotten what one has learned in school.

Ambition is the first step to success

The second step is action

Die with memories

Not dreams

Take risk in your life

If you win you can lead

But if you lose

You can guide.

A negative mind will never give

You a positive life.

Never dreamed about success

Always worked for it.

Ajay Patil

F.Y.B.A

6 REASONS WHY LITERATURE IS SO IMPORTANT

“Literature is One of the most interesting and significant expression of Humanity”

– P.T.Barnum.

Today, there are too many people who believe that literature is simply not important or underestimate its abilities to stand the test of time and give us great knowledge. There is a stigma in society that implies one who is more inclined towards science and math will somehow be more successful in life, and that one who is more passionate towards literature and other art forms will be destined to a life of low paying jobs and unsatisfying careers. Somewhere along the line, the world has come to think that literature is insignificant. To me, however, literature serves as a gateway to learning of the past and expanding my knowledge and understanding of the world. Here are just a few reasons why literature is important.

▪ Expanding horizons

First and foremost literature open our eyes and makes us see more than just what the front door shows. It has us realized us the wide world outside surrounding us with this, we begin to learn, ask questions, and build our intuitions and instincts. We expand our minds.

▪ Building critical thinking skills

Many of us learn what critical thinks in our language arts classes. When learn to look between the lines we taught to find symbols, make connection find themes, learn about characters expands these skills and we begin at a sentence with a larger sense of and depth and realize the importance hidden meanings so that we may come a conclusion

▪ A leap into the past

History and literature are entwined with each other history is not just power struggles, wars, names and dates. It is about people who are produced their time,

with their own lives. Today the world is nothing like it was in the 15th century, people have change largely, without literature we would not know about past. Our family the people who come before and walked on the same ground as us.

▪ Appreciation for other cultures and beliefs.

Reading about history anthropology, or religious studies provide learning about cultures and beliefs other than our own. It allows you to understand and experience these other systems of living and other worlds. we can learn, understand and appreciate it.

▪ Better writing skills

When you open a book when your eyes read the words and you take in its contents do you ask yourself. How did this person imagine and write this ? well, many of those authors, poets, or playwrights used literature to expand their writing.

▪ Addressing humanity

All literature, whether it be poems, essays, novels, or short stories, helps us address human nature and conditions which affect all people.

Literature is important and necessary it provides growth, strengthens our minds and gives us the ability to think outside the box.

Patil Swati Bhausaheb

S.Y.B.A

WHAT DO YOUNG PEOPLE NEED TODAY ?

People changes their mind set in today's modern and technological age so things are also changed. Parents who teach their children hard and hope for something new will abandon their children when they grow up. I do not understand that a father who looks at the life of the child, not his own, and the mother does not draw the love of his life from his head. How do they leave in today's era?.

When children are young, children need parents. However, they do not need their parents to fulfill them and when those some children take the first step in life so what do they need?

As I write in this article, what do young people need today? When Dr.Babasaheb is the birth anniversary of ambedkar or the birth anniversary of chhatrapati shivaji Maharaj. On such a day, all the youth come together and keep their career or their ideals in mind for that day. And the next day, when talking about who is shivarai and who is Babasaheb, I feel the devastating discrimination of Buddhism I Maratha, I gurjar, me mang, bhil. General chat chat lounge hey, to my knowledge, if the great men who became great men or those who honored their country did not discriminate at that time, then who would they be who they are.....so what do I think today's youths need?

The thoughts, actions, feelings of the youth of today are all changing technology is changing too, and today's youth are moving towards, attractive things not just in education but in mobile. E.g. whatsapp, facebook, pubg, etc. are being attracted to the tools this is a very daily living situation will man know man in the future? No this also cannot be said, such people are brave chhatrapati shivaji maharaj, mahatma phule, dr. the ideal of Babasaheb ambedkar should be taken. they never gave up on their situation. With the situation that kept fighting.... I feel that their ideal should be kept in front of the eye the new generation creates a new nation.

Gautam Buddha says, "that your enemy does not

hurt as much. More that that, the injury thinks negative. We need to put their thoughts into practice. An animal or an animal can only harm your body, but a friend with bad thoughts can damage your brain. In this world, everything can be hidden except for three things: the sun, the moon, and the truth.

We like without knowing the truths of our lives. Even without knowing the reason behind one of our events, he goes the wrong way, never reply when your angry, don't make any decisions when your happy, never make decisions when you're sad. Every person today need this effective thinking. Importantly, youths should pay more attention to these things.

Today's youth need good manners. They need to experience something that looks good. Dr.people like Babasaheb Ambedekar, chhatrapati shivaji maharaj, rajashri shahu maharaj, mahatma jotiba phule are in need. Their thoughts are still immortal today. I think that changing their mind would change a person's mind. Because transformation is happening in human being only need to be transformed.

Learn to live with pride in this world is something you have to do. Such an ambition should always be there. Remember, those who struggle are the ones who succeed.

Rohit Nana Raysing
F.Y.B.A

**अभिनयाचा अविष्कार
वार्षिक स्नेहसंमेलन**

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ
महाराष्ट्र शासन, मुंबई

आचार्य मंडळ

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ

- * नवे संकल्प नवी क्षितीजे : विविध उपक्रम * -

माजी विद्यार्थी मेळावा प्रसंगी मनोगत व्यक्त करताना मा.डॉ. वसंत जाधव (उपाध्यक्ष, रिसर्च विंग अन्यालम फार्मा, युएसए) तसेच उपस्थित मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील व मान्यवर

महाराष्ट्र शासन व महाविद्यालय आयोजित रस्ता सुरक्षा सप्ताह 'महावक्तिथान' उद्घाटन प्रसंगी मा.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील मा.श्री.विनायक लोकरे(पी.आय.) व मान्यवर

'व्यक्तिमत्व विकास कार्यशाळा' प्रसंगी मार्गदर्शन करताना मा.श्री. देवदत्त गोखले व मा. दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील व मान्यवर

'भूगोल दिन' आयोजित विविध स्पर्धा पारितोषिक प्रदान प्रसंगी मा. प्रा. डॉ. विजय पाटील(अध्यक्ष, भूगोल अभ्यास मंडळ, क.ब.चौ.उ.म.वि. जळगाव) व उपस्थित मान्यवर

प्लेसमेंट सेल व टाटा स्ट्राईड यांच्यावतीने विद्यार्थ्यांना नियुक्तीपत्र प्रदान प्रसंगी संस्थेचे अध्यक्ष मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील व मान्यवर

चोपडा पोस्ट ऑफिस यांच्यावतीने महाविद्यालयातील पोस्ट बँक स्टॉलचे उद्घाटन प्रसंगी संस्थेच्या उपाध्यक्षा मा. सी. आशाताई विजय पाटील व मान्यवर

भौतिकशास्त्र विभाग आयोजित प्रश्न मंजुषा कार्यक्रम उद्घाटन प्रसंगी उपस्थित मान्यवर व विद्यार्थी

वनस्पतीशास्त्र विभाग आयोजित पोस्टर प्रेझन्टेशन प्रसंगी उपस्थित मान्यवर व विद्यार्थी

माडवगड (एम.पी.) येथे आंतरराष्ट्रीय परिषदेत भारतीय प्राणीशास्त्र संस्थेतर्फे प्रतिष्ठित मान्यता पुरस्कार स्विकारताना प्रा. डॉ. पी. एस. लोहार

इलेक्ट्रॉनिक्स विभाग आयोजित 'इंजिनर्स डे' कार्यक्रम प्रसंगी उपस्थित मान्यवर

वनस्पतीशास्त्र विभाग आयोजित भास्कराचार्य निसर्ग निर्वाचन केंद्र पाटनादेवी वनक्षेत्र अभ्यास सहल

मायोक्ताबायोलॉजी विभाग आयोजित नेट-सेट परिक्षा मार्गदर्शन कार्यक्रम प्रसंगी उपस्थित मान्यवर

- * नवे संकल्प नवी क्षितीजे : विविध उपक्रम * -

भूगोल विभागातर्फे 'केक एफ़ी कॅम्पस ग्रीन कॅम्पस' संकल्पने अंतर्गत वृक्ष लागवड करून संस्थेचे अध्यक्ष मा. भैय्यासाहेब अँड. संदीप सुरेश पाटील यांचा वाढदिवस साजरा

वाणिज्य व व्यवस्थापन विभाग आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्राप्रसंगी प्रसंगी मा. डॉ. सखतकुमार दिगल (उडीसा), मा. डॉ. मुहास धांडे, मा. डॉ. विवेक काटदरे संस्थेचे अध्यक्ष मा. भैय्यासाहेब अँड. संदीप सुरेश पाटील व उपस्थित मान्यवर

अहिराणी दिवसा निमित्त अहिराणी कविता वाचन व कथाकथन करतांना कविवर्य मा. श्री. अशोक सोनवणे व उपस्थित मान्यवर

मराठी राजभाषा दिना निमित्त 'आमची मराठी आणि आमचे वाचन' या हस्तलिखिताचे विमोचन करतांना उपस्थित मान्यवर

'२१ जून आंतरराष्ट्रीय योग दिन' प्रसंगी योग प्रशिक्षण देतांना मा. प्रा. आर. जी. दोरीक, उपाध्यक्ष मा. सी. आशाताई विजय पाटील व मान्यवर

वांडमय मंडळ उद्घाटन प्रसंगी मा. प्रा. डॉ. आशुतोष पाटील, भाषा प्रशाळा क. व. चौ. उ. म. वि. जळगाव व मान्यवर

हिंदी विभाग आयोजित पोस्टर सादरीकरण स्पर्धे प्रसंगी उपस्थित मा. प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी व विद्यार्थी

रसायनशास्त्र विभाग आयोजित नेट-सेट मार्गदर्शन कार्यशाळा प्रसंगी मार्गदर्शक श्री. के. एम. चोरसे (एस. एस. व्ही. पी. एस. कॉलेज, धुळे) यांचा सत्कार करतांना मा. प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी

इतिहास विभाग आयोजित छत्रपती शिवाजी महाराज जयंतीनिमित्त 'शिवजन्मोत्सव' साजरा करतांना मान्यवर, प्राध्यापक व विद्यार्थी

केंद्रीय अर्थसंकल्प महाचर्चेत सहभागी मा. वक्ते श्री. पी. एम. शहा (सी. ए.) व उपस्थित मान्यवर, प्राध्यापक बंधु-भगिनी व विद्यार्थी

सूक्ष्मजीवशास्त्र बापू डेअरी येथे आयोजित अभ्यास सहल

राज्यशास्त्र विभाग आयोजित 'राष्ट्रीय मतदार दिवस' प्रसंगी मार्गदर्शन करतांना मा. श्री. नरेंद्र सोनवणे व उपस्थित मान्यवर

- * अभिनयाचा आविष्कार : वार्षिक स्नेहसंमेलन * -

संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सव वर्षानिमित्त आयोजित 'महाकलात्सोव' कार्यक्रम प्रसंगी उपस्थित मा. डॉ. सतिश देशपांडे (उपसंचालक, उच्चशिक्षण विभाग, म.रा.), मा. श्री. दिलीप रा. पाटील (व्यस्थापन परिषद सदस्य, क.व.चौ.उ.म.वि. जळगाव) व मान्यवर

संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सव वर्षानिमित्त आयोजित महाकलात्सोव उद्घाटन प्रसंगी संस्थेचे अध्यक्ष मा.भैर्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, मा.श्री.विनायक लोकरे(पी.आय.), मा.श्री.संदीप अराक(पी.एस.आय) व उपस्थित मान्यवर

संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सव वर्षानिमित्त आयोजित 'महाकलात्सोव' कार्यक्रम प्रसंगी गुणगौरव करताना मा. श्री. दिलीप रा. पाटील (व्यस्थापन परिषद सदस्य, क.व.चौ.उ.म.वि. जळगाव) व उपस्थित मान्यवर

संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सव वर्षानिमित्त आयोजित 'महाकलात्सोव' कार्यक्रम प्रसंगी मा.प्रा.डॉ.बी.व्ही.पवार (प्र.कुलसचिव, क.व.चौ.उ.म.वि. जळगाव) यांचे स्वागत व सत्कार करताना प्राचार्य डॉ.डी.ए.सूर्यवंशी व मान्यवर

संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सव वर्षानिमित्त आयोजित 'महाकलात्सोव' कार्यक्रम प्रसंगी मा. डॉ. वी.पी. पाटील (संचालक, परीक्षा व मूल्यांकन मंडळ, क.व.चौ.उ.म.वि. जळगाव) यांचे स्वागत व सत्कार करताना मा.ताईसाहेब डॉ.सौ. स्मिता संदीप पाटील व मान्यवर

संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सव वर्षानिमित्त आयोजित 'महाकलात्सोव' कार्यक्रम प्रसंगी मा. श्री. अनिल गावीत (तहसीलदार, चोपडा) यांचे स्वागत व सत्कार करताना प्राचार्य डॉ.डी.ए.सूर्यवंशी व मान्यवर

महाकलात्सोवात विविध कलागुण सादर करताना विद्यार्थी कलाकार

- * बलशाली भारत होवो, विश्वात शोभूनि राहो : राष्ट्रीय छात्र सेना * -

मा.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील यांच्या वाढदिवसाप्रसंगी शुभेच्छा देतांना एन.सी.सी.कॅडेम्स व डॉ.बी.एम.सपकाळ(ए.एन.ओ.)

लेफ्ट. कर्नल अरविंद मिश्रा यांचा एन.सी.सी. मोमेंटो देवून सत्कार करतांना मा.प्राचार्य डॉ.डी.ए.सूर्यवंशी व मान्यवर

एन.सी.सी. विभाग द्वारा आयोजित 'रस्ता सुरक्षा चळवळ' कार्यक्रम प्रसंगी उपस्थित मान्यवर व कॅडेम्स

एन.सी.सी. विभाग द्वारा आयोजित 'स्वच्छ कॅम्पस ड्राइव्ह' प्रसंगी कॅडेम्स

एन.सी.सी. विभाग द्वारा आयोजित 'स्वच्छ भारत अभियान' अंतर्गत बस स्टॅन्ड परिसर स्वच्छ करतांना कॅडेम्स

एन.सी.सी. विभाग द्वारा आयोजित 'वृक्षारोपण' कार्यक्रम प्रसंगी उपस्थित मान्यवर व कॅडेम्स

- * एन.सी.सी. * -

कॅडेट सोनवणे वैभव हंसराज
Army Attachment Camp

कॅडेट तडवी साहील मेहुमुद
ALC Camp Silchar, Asam

कॅडेट वाघ कल्पेश प्रल्हाद
Army Attachment Camp and BLC Camp Nagpur

JUO
भोई महेश वसंत

SUO
पेश सुभाष अहिराव
Attained IMA camp at Dehradun

- * महिला तक्रार निवारण समिती * -

महिला तक्रार निवारण समिती आयोजित कार्यक्रम प्रसंगी मा.श्री.सौरभ अग्रवाल (डी.वाच.एस.पी.) विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतांना व उपस्थित मान्यवर

महिला तक्रार निवारण समिती आयोजित कार्यक्रम प्रसंगी मा.अॅड.निर्मलकुमार देशमुख विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतांना व उपस्थित मान्यवर

महिला तक्रार निवारण समिती आयोजित कार्यक्रम प्रसंगी मा.डॉ.सौ.प्राजक्ता स्नेहलकुमार भामरे विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतांना व उपस्थित मान्यवर

—* अभिनयाचा अविष्कार, विद्यापीठ युवारंग महोत्सव, पुरूषोत्तम करंडक, उमवि एकांकिका करंडक *—

पुरूषोत्तम करंडक विजेता संघ - २०१० गुणगीरव प्रसंगी संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष मा. दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील, अध्यक्ष मा. भैर्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, सचिव मा. ताईसाहेब डॉ. सी. स्मिता संदीप पाटील व मान्यवर

क.ब.चौ.उ.म.वि. एकांकिका स्पर्धा उत्कृष्ट अभिनेत्री पुरस्कार मा.श्री.दिलीप रा. पाटील (व्यवस्थापन परिषद सदस्य, क.ब.चौ.उ.म.वि.) व मा.शंभु पाटील (जेड रंगकर्मी) यांच्या शुभहस्ते स्विकारतांना कु. दिप्ती पाटील

'पुरूषोत्तम करंडक २०१९' विद्यापीठस्तरीय सर्वोत्कृष्ट एकांकी स्पर्धा द्वितीय पारितोषिक प्राप्त आपला महाविद्यालय संघ

'युवारंग २०१९' भारतीय समूह लोक नृत्य कास्यपदक विजेता संघ समवेत मराठी सिने अभिनेत्री प्रार्थना वेहेरे, मा.श्री.दिलीप रा. पाटील (व्यवस्थापन परिषद सदस्य, क.ब.चौ.उ.म.वि.) व मान्यवर

'युवारंग २०१९' भारतीय समूह गायन व पश्चिमात्य गायन विजेता संघ समवेत मराठी सिने अभिनेत्री प्रार्थना वेहेरे व मान्यवर

'युवारंग २०१९' शोभायात्रा प्रसंगी 'शेतकरी आत्महत्या' विषयावर सादरीकरण करतांना विद्यार्थी कलाकार

- * विद्यार्थी विकास विभाग, युवती सभा उपक्रम * -

विद्यार्थी विकास विभाग आयोजित विद्यापीठस्तरीय श्रमसंस्कार व्यक्तिमत्व व नेतृत्व विकास कार्यशाळा प्रसंगी मा.श्री.साहेबराय पडलवार व उपस्थित मान्यवर

विद्यार्थी विकास विभाग आयोजित विद्यापीठस्तरीय श्रमसंस्कार व्यक्तिमत्व व नेतृत्व विकास कार्यशाळा प्रसंगी उपस्थित मान्यवर व विविध महाविद्यालयातील विद्यार्थी प्रतिनिधी

युवती सभा आयोजित स्वयंसिद्धा अभियान प्रसंगी विद्यार्थीनी प्रतिनिधी यांना मार्शल आर्टचे प्रशिक्षण देतांना मा.श्री.आत्माराम बाबिसकर व उपस्थित प्रशिक्षणार्थी विद्यार्थी

युवती सभा आयोजित एक दिवसीय व्यक्तिमत्व विकास कार्यशाळा उद्घाटन प्रसंगी उपस्थित मान्यवर

युवती सभा आयोजित स्वयंसिद्धा अभियान कार्यशाळेचे उद्घाटन करतांना मा.डॉ.नरेंद्र शिरसाठ व मान्यवर

विद्यार्थी विकास विभाग आयोजित आंतर राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक दिन कार्यक्रम प्रसंगी मनोगत व्यक्त करतांना मा.प्रा.डॉ. संजय पाटील व उपस्थित मान्यवर

- * विविध उपक्रम * -

मानसमित्र समुपदेशन केंद्र व इतिहास विभाग आयोजित स्त्री शक्तीचा जागर कार्यक्रम प्रसंगी उपस्थित मा.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील, मा.सौ.आशाताई विजय पाटील, मा. ताईसाहेब डॉ. सी. स्मिता संदीप पाटील व मान्यवर

महिला तक्रार निवारण समिती आयोजित साडी डे कार्यक्रम प्रसंगी उपस्थित मान्यवर

'कोविड-१९' महामारी लॉकडाऊन काळात गोर-गरीब कुटुंबांना अन्नधान्य वाटप करतांना मा.प्राचार्य डॉ. डी. ए. सुर्यवंशी, प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी

संस्था व महाविद्यालयात महिन्याच्या प्रत्येक शनिवारी 'नो व्हेकल डे' असतो

भाजीपाला विक्रत्याचे सर्वेक्षण करतांना श्री. व्ही. पी. हौसे व अर्थशास्त्र विभागाचे विद्यार्थी

- * संस्था सुवर्णमहोत्सव प्रसंगी आयोजित विविध क्रीडा स्पर्धा * -

आंतर महाविद्यालयीन व्हॉलीबॉल व मैदानी स्पर्धा उद्घाटन प्रसंगी संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष मा.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील उपाध्यक्ष मा. सौ. आशाताई विजय पाटील, सचिव मा.ताईसाहेब डॉ.सौ.स्मिता संदीप पाटील व मान्यवर

'चोपडा रन' स्पर्धे प्रसंगी मा.अॅड. एस.डी.पाटील यांचे स्वागत व सत्कार करतांना संस्थेचे अध्यक्ष मा.भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, सचिव मा.ताईसाहेब डॉ.सौ.स्मिता संदीप पाटील व मान्यवर

व्हॉलीबॉल स्पर्धेचे उद्घाटन करतांना संस्थेच्या सचिव मा.ताईसाहेब डॉ.सौ.स्मिता संदीप पाटील, प्राचार्य डॉ.डी.ए.सूर्यवंशी व मान्यवर

'चोपडा रन' स्पर्धेचे शुभारंभ करतांना मा.अॅड. एस.डी.पाटील मा.डॉ.मनोज पाटील, संस्थेचे अध्यक्ष मा.भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील व मान्यवर

'चोपडा रन' स्पर्धेचे उद्घाटन करतांना मा.डॉ.मनोज पाटील, संस्थेचे अध्यक्ष मा.भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, सचिव मा.ताईसाहेब डॉ.सौ.स्मिता संदीप पाटील व मान्यवर

मैदानी स्पर्धा विजेता विद्यार्थीनीचा गुणगौरव करतांना मा.सौ. जयश्री अनिल पाटील (जि.प.सदस्य), संस्थेच्या सचिव मा.ताईसाहेब डॉ.सौ.स्मिता संदीप पाटील व मान्यवर

महाविद्यालयाचा वार्षिक अहवाल – सन २०१९-२०

श्री. डि. पी. सपकाळे

प्रमुख, वार्षिक पारितोषिक वितरण समिती

अतिथी,

विद्यार्थ्यांना उर्जित व सन्मानित करणाऱ्या या वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभाचे अध्यक्ष, व महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे अध्यक्ष मा. भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, या कार्यक्रमाचे प्रमुख मा. डॉ. प्रमिला विश्वास पाटील (सचिव, जवाहर शिक्षण प्रसारक संस्था, धुळे), आदरणीय प्राचार्य डॉ. पी. आर. चौधरी(माजी, व्यवस्थापन परिषद सदस्य, क.ब.चौ.उ.म.वी., जळगाव) महाविद्यालयाचे, प्राचार्य, डॉ.डी. ए. सूर्यवंशी, सर्व शाखांचे उपप्राचार्य, प्राध्यापक वृंद तसेच शिक्षक शिक्षकेतर बंधू भगिनी, या कार्यक्रमाला उपस्थित चोपडा शहरातील प्रतिष्ठित नागरिक, सर्व सन्माननीय पालक, पत्रकार, सर्व गुरूजन व माझ्यासमोर बसलेले भारतातील लोकशाहीला बळकट करणारे सुजाण विद्यार्थी व विद्यार्थिनी.

कै.मा.ना.आकासाहेब शरचंद्रिका सुरेश पाटील, (माजी शिक्षण मंत्री) यांना वंदन करतो व महाविद्यालयाचा वार्षिक अहवाल सादर करतो.

१) महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाने महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांसाठी निर्माण केलेल्या पायाभूत सुविधा:

विद्यार्थ्यांच्या मानसिक विकासासाठी भव्य व अत्याधुनिक ग्रंथालय विभागात ६६३०८ विविध संदर्भ व क्रमिक पुस्तके व ५८ जरनल्स Online उपलब्ध आहेत. Opack (Open Public access cat loge) च्या द्वारे व संगणकाच्या मदतीने कोणतेही पुस्तक कमी वेळेत वाचकाला उपलब्ध होते. विद्यार्थी व प्राध्यापकांना स्वतंत्र वाचनकक्ष, लेडीजरूम, Hygienic Washroom... सुसज्य व विद्यापीठ मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळा..... अत्याधुनिक वर्ग व सभागृह, सर्व विभागात इंटरनेट सुविधा, व्यक्तिमत्व विकास व वेगवेगळ्या कार्यशाळा, Quiz Competition, Botany Forum, Chemistry Student Association, Computer Student Association, Language Association, English Language Lab, चर्चासत्र, गेस्ट लेक्चर्स, अनुभव आधारित शिक्षण प्रणाली, ICT बेस्ट टीचिंग पद्धती, औद्योगिक क्षेत्र भेट व विविध अभ्यास, सहली, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे ७ दिवसीय व्यक्तिमत्व विकास निवासी शिबीर, कॉलेज कॅन्टीन, Purified पिण्याचे पाणी, पार्किंग व्यवस्था, अनुभवी व Ph.D, Net, Set झालेले प्राध्यापक.. अनेक प्रकारच्या स्पर्धा उदा. पोस्टर सादरीकरण, निबंध, संभाषण व भाषण कौशल्य, पाककला, संगीत, वाद्यवादन, गायन, वादविवाद, गट चर्चा, रंगोळी स्पर्धा, जगातील महापुरुषांची जयंती व पुण्यतिथी. विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक व मानसिक विकासासाठी ४०० मीटर

वॉकिंग ट्रक असलेले विस्तृत क्रीडांगण व Indoor Stadium, तसेच त्यावर खेळले जाणारे अनेक खेळ - फुटबॉल, हॉलीबॉल, कबड्डी, खो-खो, क्रिकेट, बॅट-मिंटन, इ. विद्यार्थी व विद्यार्थिनी च्या अष्टपैलू विकासासाठी, NCC, NSS, मानस समुदेशन केंद्र, चाणक्य स्पर्धा परीक्षा केंद्र, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व अभ्यासकेंद्र, महात्मा गांधी संशोधन व अभ्यासकेंद्र, तसेच विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक साहित्य उपलब्ध करून देण्यासाठी ग्राहक भांडार उपलब्ध आहे, व्याख्यान आयोजन केले जातात, युवारंग समिती, विद्यार्थी विकास विभाग, आर्थिक सहाय्यासाठी, कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना, वेगवेगळ्या शिष्यवृत्ती, खुल्या अभ्यासाठी शांततामय हिरवागार स्वच्छ परिसर पायाभूत सुविधा महाविद्यालयात उपलब्ध आहेत.

२) विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक, क्रीडा व सांस्कृतिक यश:

- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव आयोजित अविष्कार स्पर्धेत ५० विद्यार्थ्यांचा सहभाग व राज्यस्तरीय फेरीत इलेक्ट्रॉनिक विभागातील २ विद्यार्थिनीची निवड १. प्रेरणा ठाकरे. व २. प्राजक्ता पाटील.
- * डॉ. हरीश चौधरी यांच्या मार्गदर्शनाखाली व विद्यार्थ्यांच्या अथक प्रयत्नांमुळे आपल्याला युवरांगामध्ये ०६ गोल्ड मेडल, ०१ सिल्वर मेडल, ब्रॅन्ज मेडल वेगवेगळ्या कला प्रकारात प्राप्त झाले.
- * क.ब.चौ.उ.म.वि. विद्यार्थी विकास विभाग विद्यापीठस्तरीय नियतकालिका स्पर्धेत महाविद्यालयाचे नियतकालिक “शरभंग” ला उत्कृष्ट मुखपृष्ठ प्रथम पुरस्कार ३००० रूपे प्रमाणपत्र चि. ऋतिक कुंभार या विद्यार्थ्यांस प्राप्त झाले. तसेच इंग्रजी शोध लेख, कु. पूजा सुधाकर माळी, एम.ए. इंग्रजी या विद्यार्थिनीस प्रथम पारितोषिक ५०० रूपे प्रमाणपत्र प्राप्त झाले.
- * कॉमर्स विभागातील - प्रविण शिंपी, उदय राजकुळे व अनिकेत सनेर यांनी विद्यापीठ स्तरीय Quiz Competition मध्ये ३ रे पारितोषिक संपादन केले. जाधव प्रियंका निंबाजी यांनी टी.वाय.बी.कॉम. च्या विद्यापीठ (२०१९) परीक्षेत द्वितीय क्रमांक मिळवून सिल्वर मेडल प्राप्त केले. सी.ए. कोर्स मध्ये स्नेहा सुरेश शंखला, खुशी अग्रवाल, व पार्थ अग्रवाल यांनी यश संपादन केले.
- * मराठी विभागातील - टी.वाय.बी.ए. वर्गातील निखील पाटील यास पुणे पुरुषोत्तम करंडक स्पर्धेत उत्कृष्ट अभिनयाचे पारितोषिक प्राप्त झाले. पवन सोनवणे याने कुस्ती स्पर्धेत पारितोषिक मिळविले.
- * राज्यशास्त्र विभाग - समाजकार्य महाविद्यालय चोपडा येथे अंतर महाविद्यालयीन वक्तृत्व स्पर्धेत हर्षल दगाडू शिंपी यास

उत्तेजनार्थ पारितोषिक प्राप्त झाले.

* **मानसशास्त्र विभाग** – अविष्कार स्पर्धेत, मानसमित्र समुपदेशन केंद्राचे पवन न्हायदे (टी.वाय.बी.ए.) तय्यब दगडू तडवी (एफ.वाय.बी.ए.) यांनी तयार केलेल्या बालकांच्या मानसिक आरोग्याची काळजी घेतांना या पोस्टर चे विद्यापीठ स्तरावर निवड झाली आहे.

* **भौतिकशास्त्र विभाग** – अविष्कार स्पर्धेत, प्रेमलाल पाटील व देवयानी कंखरे यांनी सादर केलेल्या पोस्टरची विद्यापीठ स्तरावर निवड झाली आहे.

* **भूगोल विभाग** – निकुंभ राहुल गोविंदा टी.वा.बी.ए. यांना या वर्षाचा बेस्ट स्टुडंट अवार्ड देऊन सन्मानित करण्यात आले.

* **जिमखाना विभाग** – अखिल भारतीय अंतर विद्यापीठ स्तरावरील स्पर्धेसाठी सहभागी विद्यार्थी १) बोरसे भाग्यश्री प्रभाकर – पिस्तोल शूटिंग. २) पाटील कामिनी रामसिंग – कुस्ती व कबड्डी ह्या वर्षी सोलापूर विद्यापीठ येथे आयोजित महाराष्ट्राच्या क्रीडा मोहास्तव स्पर्धेत १) धनगर विशाल नामदेव. २) शिरसाठ योगेश सुरेश. ३) पाटील कामिनी रामसिंग या खेळाडूंची निवड झाली.

तसेच धनगर विशाल नामदेव याने मागील वर्षी मुंबई विद्यापीठाच्या क्रीडा महोत्सव स्पर्धेत ८०० मी धावणे या क्रीडा प्रकारात रौप्य व १५०० मी मध्ये सिल्वर मेडल प्राप्त केले आहे.

१. ललित मंगल बडगुजर व अमोल पाटील या स्वयंसेकांनी राष्ट्रीय सेवा योजना आयोजित राज्यस्तरीय आव्हान शिबिरात सहभाग नोंदविला.

३. प्राध्यापकांची वैशिष्टपूर्ण कामगिरी व मिळालेले सन्मान:

पुरस्कार प्राप्त प्राध्यापक:-

१. प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी (उपप्राचार्य) यांना समाजरन्त पुरस्कार हा संताजी जगनाडे समस्त तेली समाज संस्था चोपडा यांच्या वतीने देण्यात आला.

२. प्रा डॉ. ए. एल. चौधरी यांना Nation Builder Award 2019 (As a Best Teacher by Rotary Club, Chopda).

३. डॉ. हरीश गंभीर चौधरी यांचे डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम Life Time Achievement National Award साठी नामनिर्देशन करण्यात आले. (International Institute for Social and Economic Refoms)

४. श्री. के. एस. भावसार यांना National Confernece at DN Bhole College, Bhusawal येथे Best Poster Presentation in Chemical Science करिता प्रथम पारितोषिक मिळाले.

५. मराठी विभागातील श्री. एम. एल. भुसारे यांना, मराठीचे शिलेदार संस्था, नागपूर यांच्यातर्फे 'राज्यस्तरीय काव्यरत्न पुरस्कार', पारस सामाजिक, संस्कृतीक व शैक्षणिक संस्था मुंबई यांचा 'राज्यस्तरीय काव्यभूषण पुरस्कार' तसेच भावना बहुउद्देशीय

संस्था, नाशिक यांच्या तर्फे 'डॉ गोविंद गारे आदिवासी संशोधन पुरस्कार' प्राप्त झाला आहे.

६. डॉ. शैलेशकुमार आबासाहेब वाघ यांना महाराष्ट्र भूगोल शास्त्र परिषद पुणे यांच्याकडून "आदर्श भूगोल शास्त्र प्राध्यापक पुरस्कार" देऊन सन्मानित करण्यात आले.

विविध विभागातील Ph.D व NET/SET उत्तीर्ण स्टाफ व विद्यार्थी

१. डॉ. डी. ए. तायडे (Ph.D पदवी प्राप्त)
२. डॉ. एल. बी. पटेल (Ph.D पदवी प्राप्त)
३. डॉ. ए. झेड. शेख (Ph.D पदवी प्राप्त)
४. श्री गोपाल वाघ (SET परीक्षा उत्तीर्ण)
५. श्री. मुकेश भाईदास पाटील (NET परीक्षा उत्तीर्ण)
६. श्री. गोपाल भगवान बडगुजर (SET/SET With JRF परीक्षा उत्तीर्ण)

Books Published:

1. Prof. Dr. A. L. Chaudhari & Dr. L. B. Patle - यांनी विद्यापीठाच्या अभ्यासक्रमावर आधारित ४ पुस्तके प्रकाशित केली. (१. analog कम्युनिकेशन, २. मायक्रो प्रोसेसर and अप्लीकेशन, ३. डिजिटल कम्युनिकेशन व ४. मायक्रो कंट्रोलर and अप्लीकेशन)

३. प्रा. डॉ. पी. एस. लोहार-४ पुस्तके प्रकाशित [१. बायोलॉजी (English Medium) – अकरावी (Maharashtra State Board, Pune), २. बायोलॉजी Practical (English Medium) – अकरावी, ३. Genetics and Evolutionary Biology (S.Y.B.Sc.) ४. Physiology Biochemistry (S.Y.B.Sc)]

3. डॉ. के. डी. गायकवाड – ६ पुस्तके प्रकाशित (१. analog कम्युनिकेशन, २. इलेक्ट्रॉनिक्स-१, ३. Micro Controller and Applications, ४. Digital Communications, ५. Micro Processers and Applications, ६. Optics and lazer)

४. भूगोल विभाग

डॉ. शैलेशकुमार वाघ यांचे २ भूगोल विषयावरील संदर्भ ग्रंथांचे प्रकाशन झाले.

४. महाविद्यालयातील वेगवेगळ्या विभागांचे व समित्यांचे कार्य/योगदान:-

अनेक विभागांनी राष्ट्रीय कार्यशाळा, सामाजिक व आर्थिक सर्वेक्षण, श्रमसंस्कार व व्यक्तिमत्त्व विकास कार्यशाळा, Green Audit Report, विद्यार्थ्यांसाठी विविध प्रशिक्षण शिबीर आयोजित केले.

सर्व विभागातील अनेक प्राध्यापकांनी राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय

परिषदेत सहभाग नोंदवून शोधनिबंध सादर केले. संपूर्ण कॉलेजच्या सर्व विभागांचा सरासरी निकाल हा ७५% च्या वर आहे.

IQAC, बांधकाम, Campus Beautification, सुवर्ण महोत्सवी महाकलात्सोव समिती, महिला पत्रकार निवारण समिती, शिस्त समिती, जैवविविधता संवर्धन समिती व इतर सर्व समित्यांनी महत्त्वपूर्ण कार्य केले.

५. ऑफिस स्टाफ चे योगदान:

महाविद्यालयात एकूण ५३५० विद्यार्थी शिक्षण घेत आहे. वरिष्ठ विभागात ३१५० तर कनिष्ठ विभागात २२०० विद्यार्थी शिक्षण घेत आहे. या सर्व विद्यार्थ्यांचे प्रवेश प्रक्रियेपासून ते निकाल गुणपत्रक देईपर्यंत ची सर्व प्रक्रिया आ. रजिस्ट्रार डी. एम. पाटील व त्यांचे सहाकारी अतिशय चांगले योगदान करीत आहेत.

६. महाविद्यालयाचे विधायक उपक्रम:

१. जलपुनर्भरण अंतर्गत संस्थेच्या संपूर्ण परिसरात पावसाळी पाण्याचे पुनर्भरण करण्याचा यशस्वी प्रयोग केला आहे.
२. सौरऊर्जा अंतर्गत वापरली जाणारी दैनिक १३० युनिट वीज पैकी जवळपास निम्मे युनिट वीज सौरऊर्जे मार्फत उपलब्ध होत आहे.

३. शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचा वाढदिवस निमित्त वृक्षारोपण करण्याचा कार्यक्रम हाती घेण्यात आलेला आहे.

४. प्रत्येक शनिवार इंधन बचत व पर्यावरण संवर्धन उद्देशाने "No Vehicle Day" पाळला जातो. सुमारे १३० लिटर पेट्रोल व २०० लिटर डिझेल ची बचत होते.

७. महाविद्यालय व संस्था यांचे प्रशासन व विद्यार्थ्यांचे विकासासाठी असलेली तळमळ:

लोकशाही तत्त्वावर आधारित सर्व समावेशक प्रशासन प्रणाली व विद्यार्थी कल्याणासाठी प्रशासनाचे विकेंद्रीकरण, प्रत्येक शाखातील उपप्राचार्य, प्राध्यापकांना संशोधन कार्यासाठी प्रोत्साहन प मदत. विद्यार्थी केंद्रबिंदू मानून विविध विकासाच्या योजना व त्यांची अंमलबजावणी.

८. सर्व देणगीदारांचे आभार व नवीन देणगीदारांचे संस्थेच्या वतीने अभिनंदन

सर्व सन्माननीय देणगीदारांचे मी संस्थेच्या वतीने आभार व्यक्त करतो, ज्यांच्या देणगीमुळे आमचे विद्यार्थी उर्जित व सन्मानित झाले आणि त्यांना शांततामय व बलशाली भारत निर्माण करण्याची प्रेरणा मिळाली.

मराठी विभाग

डॉ. के. एन. सोनवणे

उपप्राचार्य व मराठी विभाग प्रमुख

२०१९-२० चा वार्षिक अहवाल सादर करतांना अत्यंत आनंद होत आहे. मराठी विभागातील २०१९-२० चा एम.ए. चा निकाल ६८.७५% टक्के लागला असून ललिता सावंत या विद्यार्थिनीने प्रथम क्रमांक प्राप्त केला. तर बी.ए. चा निकाल ८१.२५% टक्के लागला असून जयश्री महाजन या विद्यार्थिनीने प्रथम क्रमांक प्राप्त केला. विद्यार्थ्यांच्या हिताच्या दृष्टीने मराठी विभाग सातत्याने विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करते.

दि. ०३ डिसेंबर २०१९ रोजी खान्देशकन्या बहिणाबाई चौधरी यांच्या स्मृतीदिनानिमित्त 'अहिराणी भाषा दिनाचे' आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेत प्रवीण कहाणे या विद्यार्थ्याने प्रथम, विशाल सपकाळे या विद्यार्थ्याने द्वितीय तर प्रमोद पाटील व राहुल निकुंभ या विद्यार्थ्यांनी तृतीय क्रमांक प्राप्त केला. दि. ०२ ऑक्टोबर २०१९ रोजी महात्मा गांधीजींच्या १५० व्या जयंती निमित्ताने चित्रप्रदर्शन, निबंध स्पर्धा व महात्मा गांधी

विचार संस्कार परीक्षेचे आयोजन करण्यात आलेले होते. दि. २८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी आकाशवाणी जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'युवा कट्टा' कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. दि. १५ ऑक्टोबर २०१९ रोजी मराठी विभागातर्फे 'डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम जयंती' व 'वाचन प्रेरणा दिवस' साजरा करण्यात आला. दि. १४/०९/२०१९ रोजी 'संभाषण कौशल्य' या विषयावर कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आलेले होते. यामध्ये मा. श्री. देवदत्त गोखले (Gokhle's Advance Training Communication) यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. दि. १३ सप्टेंबर २०१९ रोजी 'स्पर्धा परिक्षा' संदर्भात मा. श्री. लक्ष्मण चौधरी यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. दि. १२ फेब्रुवारी २०२० रोजी विद्यार्थ्यांच्या शब्द कोशात भर पडावी तसेच शब्द संकलनाची सवय लागावी या हेतूने 'शब्द संपदा उपक्रमाचे' आयोजन करण्यात आले होते. याप्रसंगी प्रथम वर्ष वाणिज्य विभागातील एकूण ९० विद्यार्थ्यांनी सहभाग

नोंदविला होता. यावेळी ५३ विद्यार्थ्यांनी ३० मिनिटात ८२२८ शब्द तयार केले. या उपक्रमात चौधरी जागृती सुहास या विद्यार्थीनीने २८४ शब्द बनवून प्रथम क्रमांक मिळविला. साळुंखे निकीता हिरालाल या विद्यार्थीनीने २७७ शब्द बनवून द्वितीय क्रमांक पटकाविला. विसावे वर्षा अशोक हिने २७० शब्द बनवून तृतीय क्रमांक मिळविला तर बोरसे अर्चना सुरेश या विद्यार्थीनीने २६४ शब्द बनवून उत्तेजनार्थ क्रमांक प्राप्त केला. दि. ०१ फेब्रुवारी २०२० रोजी मराठी विभागातर्फे विद्यार्थ्यांसाठी 'साहित्य संमेलन-दशा व दिशा' या विषयावर आपले मत मांडले. बाविस्कर प्रेरणा सुनिल (टी.वाय.बी.ए.) या विद्यार्थीनीने 'साहित्य संमेलनातील वाद व दहशतवाद' या विषयावर आपले विचार मांडले. धनश्री पंकज महाजन (११ वी वाणिज्य) या विद्यार्थीनीने 'साहित्य संमेलनाची फलश्रुती' या विषयावर आपले विचार प्रकट केले. सोनवणे मयुरी योगेश (११ वाणिज्य) या विद्यार्थीनीने 'मराठी साहित्य संमेलनाचे बदलते स्वरूप' या विषयावर विचार व्यक्त केले. साळुंखे मयुरी प्रविण (११ वी वाणिज्य) या विद्यार्थीनीने 'मराठी साहित्य संमेलने इतिहास व आवश्यकता' यावर आपले मत मांडले. पंडित प्राची विष्णू (११ वी वाणिज्य) या विद्यार्थीनीने 'मराठी साहित्य संमेलनातील वाढते वाद' या विषयावर वाढत्या वादांबाबत खंत व्यक्त केली. माळी प्रतिभा लकीचंद (११ वी वाणिज्य) या विद्यार्थीनीने 'मराठी साहित्य संमेलनाची आवश्यकता' या विषयावर विचार मांडून आजच्या साहित्य संमेलनाची आवश्यकता विचारांच्या व साहित्य प्रचाराच्यासाठी किती महत्त्वाची आहे हे सांगितले. चौधरी रश्मी जितेंद्र (११ वी वाणिज्य) या विद्यार्थीनीने 'मराठी साहित्य संमेलने-काल, आज आणि उद्या' यावर आपले मत मांडले. पाटील रोशनी अरूण (११ वी वाणिज्य) या विद्यार्थीनीने 'साहित्य संमेलनाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी' याची माहिती सांगितली. पाटील वैष्णवी महेश (११ वी वाणिज्य) या विद्यार्थीनीने 'साहित्य संमेलनातील ठराव' यावर मत मांडले. शिंपी हर्षल दगडू (एस.वाय.बी.ए.) या विद्यार्थ्यांने

'आजच्या साहित्य संमेलनांची भूमिका' या विषयावर आपले विचार व्यक्त केले तसेच पाटील भाग्यश्री सुधाकर (एस.वाय.बी.ए.) या विद्यार्थीनीने 'आजच्या साहित्य संमेलनाची दिशा' या विषयावर आपले मत व्यक्त केले. दि. १४ फेब्रुवारी २०२० रोजी कुशल अग्रवाल (सर्पमित्र, वन्यजीव संरक्षण संस्था, जळगाव) यांच्या 'सर्प-समज व गैरसमज' या विषयावरील व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आलेले होते. दि. २७ फेब्रुवारी २०२० रोजी 'मराठी राजभाषा दिनानिमित्त' पोस्टर, निबंध व हस्तलेखन स्पर्धा व कविवर्य कुसुमाग्रज जन्मदिवस' कार्यक्रमाचे आयोजन.

मराठी विभागातील पवन सोनवणे हा विद्यार्थी नूतन मराठा महाविद्यालय, जळगाव येथे आयोजित 'अविष्कार' स्पर्धेत सहभागी झालेला होता. टी.वाय.बी.ए. मराठी वर्गातील निखील पाटील या विद्यार्थ्यांला पुणे येथे झालेल्या 'पुरूषोत्तम करंडक स्पर्धेत' उत्कृष्ट अभिनयाचे पारितोषिक प्राप्त झाले. पवन सोनवणे या विद्यार्थ्यांला कुस्ती स्पर्धेत पारितोषिक प्राप्त झाले. तसेच शाहरूख शहा या विद्यार्थ्यांने युवारंग स्पर्धेत तालवाद्य स्पर्धेत सुवर्णपदक मिळविले त्याचबरोबर वेटलिफ्टिंग स्पर्धेत उत्तम यश मिळविले. महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ चोपडा सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित नृत्य स्पर्धेत जयश्री महाजन या एम.ए.च्या विद्यार्थीनीने प्रथम क्रमांक तर निबंध स्पर्धेत पूजा भावलाल कोळी या विद्यार्थीनीने तृतीय क्रमांक प्राप्त केला. वाडमय मंडळातर्फे आयोजित पोस्टर प्रदर्शनात पवन सोनवणे (टी.वाय.बी.ए.) या विद्यार्थ्यांने प्रथम क्रमांक, शुभांगी पाटील (एस.वाय.बी.ए.) हिने द्वितीय क्रमांक तर सपना कोळी (टी.वाय.बी.ए.) या विद्यार्थीनीने तृतीय क्रमांक प्राप्त केला.

मराठी विभागातील विद्यार्थ्यांबरोबरच प्राध्यापक बंधू-भगिनी देखील विविध स्पर्धा, संमेलने, चर्चासत्रे व कार्यशाळा यात सहभाग घेतात.

हिंदी विभाग

श्री. ए. बी. सूर्यवंशी
हिंदी विभाग प्रमुख

हिंदी विभाग की ओर से द्वितीय वर्ष हिंदी विशेषस्तर पर विषय लेने हेतु छात्रों को सहायता प्रदान की गयी ।

हिंदी विभाग की ओर से १४ सितंबर 'हिंदी दिवस' के उपलक्ष्य में महाविद्यालयस्तरीय हिंदी निबंध लेखन प्रतियोगिता का आयोजन किया गया । निबंध प्रतियोगिता के विषय निम्नप्रकार से थे ।

१. जनसंचार माध्यम एवं हिंदी भाषा । २. अनुवाद कला में रोजगार

की संभावनाएँ । ३. विज्ञापन और हिंदी भाषा । ४. संगणक प्रणाली और हिंदी भाषा का प्रयोग ।

क.ब.चौ.उ.म.वि. द्वारा नूतन मराठा महाविद्यालय, जलगाँव में विश्वविद्यालयस्तरीय पोस्टर प्रस्तुतिकरण प्रतियोगिता में हिंदी विभाग की छात्राएँ कु. पाटील तनुजा विलास, कु. चावरे वंदना कैलाश, कु. पाटील पूजा भागवत, कु. पवार मेघना अरूण तृतीय वर्ष कला इन्होंने क्रमशः 'विज्ञापन और हिंदी भाषा,' 'सोशल

मीडिया और हिंदी भाषा' इन विषयों पर पोस्टर प्रस्तुति की।

हिंदी विभाग की ओर से ५ फरवरी, २०२० को महाविद्यालयस्तरीय 'पोस्टर प्रस्तुतिकरण प्रतियोगिता एवं दि. ०६ फरवरी, २०२० को' वक्तृत्व प्रतियोगिता का आयोजन किया गया। प्रतियोगिता के विषय निम्नप्रकार से थे

१. हिंदी भाषा में रोजगार के अवसर २. बदलते परिदृश्य में हिंदी की स्वीकार्यता ३. हिंदी भाषा की वर्तमान स्थिति और गति ४. हिंदी भाषा और मीडिया ५. हिंदी भाषा और विज्ञापन ६. हिंदी भाषा और संचार माध्यम ७. भारतीय लोकतंत्र : दशा और दिशा ८. आज की शिक्षा पद्धति और युवक।

महाविद्यालय के हिंदी विभाग की ओर से दि. ०६ फरवरी, २०२० सुबह ठीक १०.०० बजे पुरस्कार प्रदान समारोह का आयोजन किया गया। इस समारोह के अवसर पर प्रमुख अतिथि के रूप में परिक्षक मा. श्री. दिलीप पंडीत पाटील जी हिंदी विभाग अध्यक्ष, पंकज महाविद्यालय, चोपडा उपस्थित थे। समारोह के अवसर पर महाविद्यालय के मा.प्राचार्य, डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी अध्यक्ष के रूप में उपस्थित थे। समारोह का सुत्रसंचालन, प्रास्ताविक एवं आभार ज्ञापन श्री. ए. बी. सूर्यवंशी, ने किया। समारोह के अवसर पर श्री. डी. पी. सपकाळे, डॉ. एस. ए. वाघ, श्री. डि. एस. पाटील, सौ. एस. बी. पाटील, आदि का सहयोग प्राप्त हुआ।

पुरस्कार प्राप्त छात्रों को हिंदी दिवस समारोह के प्रमुख अतिथि मा. श्री. दिलीप पाटील जी तथा महाविद्यालय के प्राचार्य मा. प्रा. डॉ. डि. ए. सूर्यवंशी जी के करकमलों द्वारा पुरस्कार प्रदान किये गये।

निबंध लेखन प्रतियोगिता वरिष्ठ महाविद्यालय

प्रथम पुरस्कार : कु. पाटील अश्विनी रितेश, द्वितीय वर्ष कला
द्वितीय पुरस्कार : कु. बारेल्ला प्रकाश तोताराम, तृतीय वर्ष कला
तृतीय पुरस्कार : कु. ठाकरे सुनंदा राजेश, प्रथम वर्ष कला

उत्तेजनार्थ पुरस्कार : कु. पाटील राजश्री रविंद्र, द्वितीय वर्ष कला
कु. पाटील गायत्री गुलाब, प्रथम वर्ष कला

छात्र संगोष्ठी प्रतियोगिता वरिष्ठ महाविद्यालय

प्रथम पुरस्कार : कु. बोरसे कविता बाबुलाल, द्वितीय वर्ष कला
द्वितीय पुरस्कार : कु. चावरे वंदना कैलास, तृतीय वर्ष कला
तृतीय पुरस्कार : कु. पाटील पूजा निंबा, प्रथम वर्ष कला
कु. पाटील पूजा भागवत, तृतीय वर्ष कला

छात्र पोस्टर प्रस्तुतिकरण प्रतियोगिता वरिष्ठ महाविद्यालय

प्रथम पुरस्कार : कु. पाटील तनुजा विलास, तृतीय वर्ष कला
कु. पाटील पूजा भागवत, तृतीय वर्ष कला
द्वितीय पुरस्कार : कु. धनगर रोहिणी गोकुळ, प्रथम वर्ष कला
तृतीय पुरस्कार : कु. पवार मेघना अरूण, तृतीय वर्ष कला
कु. जोशी ज्ञानेश्वर अरूण, प्रथम वर्ष कला

उत्तेजनार्थ पुरस्कार : चि. कुंभार ऋत्विक् राजेंद्र, प्रथम वर्ष कला
चि. भिल अजय जिजाबराव, प्रथम वर्ष कला

विभाग की ओर से आयसीटी अध्यापन कार्य द्वारा अध्यापन किया गया। जिस पर द्वितीय वर्ष के छात्रों ने अपने मतं व्यक्त को प्रस्तुत किया। कुछ पाठों पर पीपीटी द्वारा अध्यापन कार्य किया गया।

हिंदी विभाग की विभिन्न गतिविधियों को सचरू रूप से संचालित करने हेतु संस्था के अध्यक्ष मा. भैय्यासाहेब अँड. संदीप सुरेश पाटील जी, उपाध्यक्ष मा.आशा विजय पाटील, सचिव मा. ताईसाहेब डॉ. सौ. स्मिता संदीप पाटील जी, महाविद्यालय के प्राचार्य मा. प्रा. डॉ. डि. ए. सूर्यवंशी जी, उपप्राचार्य, मा. प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी, मा. श्री. एन. एस. कोल्हे, मा. डॉ. के. एन. सोनवणे, कु. शाहिन जीवनखान पठाण तथा शिक्षक-शिक्षकेतर बंधु-बहनों एवं छात्रों का सहयोग प्राप्त हुआ।

English Department

Mr. D. P. Sapkale
Head, Department of English

Activities of the Department

- 1) Welcome Function
- 2) Language Association
- 3) Poster presentation competition for B.A. Students.
- 4) Poetry recitation programamme for new students.
- 5) Students participated in Various Conferences,

Seminars.

- 6) Students participated in Workshop Organized by Arts College at Nizampur, Dist- Dhule.
- 7) Bridge Course for Beginners
- 8) Spoken English Course for all
- 9) Mr. D. S. Patil completed 21 Days Refresher Course in Jabalpur.
- 10) Campaign of Clean Campus and Plastic free

Campus.

- 11) Language Lab installation and Renovation
- 12) Celebration of English Day - Poetry Recitation, One Minute Talk Show / Impromptu Speech, Dumb Charade, Elocution Competition, Poster Presentation Competition.
- 13) Organized One Day Educational Tour at Mandawgard, Omkareshwar and Maheshwar.
- 14) Organized Workshop for F.Y.B.A., S.Y.B.A. & T.Y.B.A. compulsory English Students by Mr. Y. N. Patil
- 15) Organized Workshop for F.Y.B.Com on Business Communication by Mr. Y. N. Patil
- 16) Organized Group Discussions.

Class F.Y.B.A.

- 1) Video clips of How to speak in English.
- 2) Video clips of How to express ourselves and Self-Introduction.
- 3) Video clips and PPTs of Grammar (Articles, Parts of speech).
- 4) Poetry Recitation.

Class S.Y.B.A.

- 1) The video of the English for Competitive Examination.
- 2) The video of the Poem Dover Beach, Lotus Eaters and novel 'Tess of the d'Urbervilles' by Thomas Hardy.
- 3) Video clips of Group Discussions.

- 4) Practical sessions at language lab on E-mail, How to Search Informations.
- 5) Video clips and PPT of Situational Dialogues Writing at bank, hospitals, offices etc.

Class T.Y.B.A.

- 1) The video clips of the Poem Mending Wall and Stopping by Wood On a Snowy Evening by Robert Frost.
- 2) The video of the pronunciations of various and consonants.
- 3) Practical session at Language lab : Audio, Visual Clips.
- 4) Video Clips of various interviews.
- 5) Practical session at language lab E-mail, Blog Writing.

Class M.A.

- 1) Video clips of How to speak in British English
- 2) The video of the Drame- Naga-Mandala, Vultures.
- 3) Interview of famous Dramatist : Mahesh Dattani, Vijay Tendulkar and Girish Karnard.
- 4) The video of the drama Look Back in Anger by John Osborne.
- 5) Importance of Phonology and Morphology.
- 6) Difference between Indian English & Standard British English.
- 7) Initiate practically new way of learning and teaching - Google Classroom.

भूगोल विभाग

श्री. एन. एस. कोल्हे
उपप्राचार्य व विभाग प्रमुख

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० चा भूगोलशास्त्र विभागाचा वार्षिक अहवाल सदर करतांना अतिशय आनंद होत आहे. दरवर्षाप्रमाणे यंदाही आमच्या भूगोलशास्त्र विभागाच्या वतीने विविध विद्यार्थी विकासाच्या दृष्टीने विविध कार्यक्रमांचे व उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आलेले आहे.

* ११ जुलै २०१९ रोजी विभागाच्या वतीने जागतिक लोकसंख्या दिन साजरा करण्यात आला. या प्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, उपप्राचार्य डॉ. के. एन. सोनवणे उपस्थित होते. विभाग प्रमुख श्री. एन. एस. कोल्हे व

डॉ.शैलेश वाघ यांनी लोकसंख्या विषयक अधिकची माहिती विद्यार्थ्यांना याप्रसंगी दिली.

* ११ सप्टेंबर २०१९ एस.वाय.बी.ए. व एम.ए. प्रथम वर्षात प्रवेशित विद्यार्थ्यांचा स्वागत समारंभ आणि भूगोलशास्त्र विभागातील गुणवंत व यशस्वी विद्यार्थ्यांचा सत्कार विभागाच्या वतीने शब्दकोश, प्रमाणपत्र व सन्मान चिन्ह देऊन करण्यात आला. यावेळी कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, मा. उपप्राचार्य व सर्व विद्यार्थी उपस्थित होते. एस.वाय.बी.ए. व एम.ए. प्रथम वर्षाच्या

विद्यार्थ्यांनी भूगोल विषय व भूगोलशास्त्र विभागा विषयी आपल्या मनोगतातून भावना व्यक्त केल्या.

* २७ सप्टेंबर २०१९ रोजी पर्यटन दिन विभागाच्या वतीने महाविद्यालयात साजरा करण्यात आला. त्यात विभागातील सहाय्यक प्राध्यापिका सौ.संगीता पाटील यांनी विद्यार्थ्यांना “भारतातील पर्यटन” या विषयावर मार्गदर्शन केले. तसेच विभागातील सहाय्यक प्राध्यापक श्री. मुकेश पाटील यांनी “पर्यटन क्षेत्रातील रोजगार संधी” या विषयावर मार्गदर्शन केले.

* १६ सप्टेंबर २०१९ ओझोन दिन भूगोलशास्त्र विभागाच्या वतीने साजरा करण्यात आला. या प्रसंगी डॉ.शैलेश वाघ यांनी विभागातील सर्व विद्यार्थ्यांना ओझोन क्षय व महत्त्व याविषयी माहिती दिली. विभाग प्रमुख श्री. एन. एस. कोल्हे यांनी कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान भूषविले व “ओझोन थर संवर्धन” या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

* २६ डिसेंबर २०१९ रोजी विभागाच्या वतीने सूर्यग्रहण दर्शन पर्वणीचे आयोजन महाविद्यालयाच्या प्रांगणावर करण्यात आले होते. याप्रसंगी संस्थेचे अध्यक्ष माननीय भैर्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, उपप्राचार्य डॉ. सोनवणे तसेच विभागप्रमुख व उपप्राचार्य श्री. एन. एस. कोल्हे, डॉ. शैलेश वाघ आणि विभागातील प्राध्यापक वृंद तसेच कनिष्ठ- वरिष्ठ महाविद्यालयाचे प्राध्यापक वृंद, शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते. भारतातून दिसणाऱ्या सूर्यग्रहण या खगोलशास्त्रीय अविष्काराचा स्वानुभवातून अभ्यास करता यावा यासाठी महाविद्यालयाच्या प्रांगणावर सकाळी आठ ते अकरा या दरम्यान महात्मा गांधी प्राथमिक विद्यालय तसेच कला, शास्त्र व वाणिज्य कनिष्ठ आणि वरिष्ठ महाविद्यालयांच्या विद्यार्थ्यांसाठी व्यवस्था करण्यात आली होती, त्याचा सर्वांनी लाभ घेतला. त्याचप्रमाणे डॉ. शैलेश वाघ यांनी माहिती संप्रेषण तंत्राच्या आधारे सूर्यग्रहण खगोलशास्त्रीय घटना कशा प्रकारे घडते, याविषयी उपस्थितांना सविस्तर मार्गदर्शन केले. त्याचप्रमाणे श्री. मुकेश पाटील यांनी महात्मा गांधी माध्यमिक विद्यालयातील विद्यार्थ्यांना सूर्यग्रहण खगोलशास्त्रीय घटना या विषयावर मार्गदर्शन केले.

* १० जानेवारी २०२० रोजी भारतीय सदुर संवेदन संस्था, भारतीय अवकाश संशोधन संस्था, अंतराळ विभाग (भारत सरकार) आणि महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे, कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाचे भूगोलशास्त्र विभाग (दुरुस्थ शिक्षण कार्यक्रम केंद्र) यांच्या संयुक्त विद्यमाने “अंतरिक्ष भू स्थानिक तकनीक : एक परिचय” या विषयावर ऑनलाईन एक दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. यामध्ये विभागातील ३६ विद्यार्थी व ०६ प्राध्यापकांनी सहभाग नोंदविला. या राष्ट्रीय कार्यशाळेचे समन्वयक म्हणून डॉ. शैलेश वाघ व सहसमन्वयक म्हणून श्री. मुकेश पाटील यांनी काम पाहिले.

* १४ जानेवारी भूगोल दिन यानिमित्ताने २६ जानेवारी २०२०

रोजी “भौगोलिक सामान्यज्ञान परीक्षेचे” आयोजन करण्यात आले होते. या परीक्षेसाठी ४५० विद्यार्थी प्रविष्ट झाले होते. यात सर्वसामान्य विद्यार्थ्यांना भूगोल विषयाची आवड निर्माण व्हावी व स्पर्धा परीक्षांबाबत जागरूकता निर्माण व्हावी, या उद्देशाने ही स्पर्धा परीक्षा आयोजित करण्यात आली होती. तसेच भूगोल दिना निमित्त विभागांतर्गत विविध कार्यक्रम व व्याख्यानांचे आयोजन करण्यात आले होते.

* ३ फेब्रुवारी २०२० रोजी भूगोल दिनानिमित्ताने आयोजित विविध कार्यक्रम व परीक्षांचे पारितोषिक वितरण करण्यात आले. या प्रसंगी कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे भूगोलशास्त्र अभ्यास मंडळाचे अध्यक्ष प्रा. डॉ. व्ही. जे. पाटील (अण्णासाहेब डॉ. जी. डी. बेंडाळे महिला महाविद्यालय, जळगाव) यांच्या हस्ते यशस्वी विद्यार्थ्यांना पारितोषिक वितरण करण्यात आले. वरिष्ठ विभागात स्वरांगी वसंत अहिरे व कनिष्ठ विभागात अर्जुन दगा शिंदे यांना प्रथम पारितोषिक रोख ७०१/- रुपये व प्रमाणपत्र द्वितीय पारितोषिक वरिष्ठ विभागात कविता कैलास धनगर व कनिष्ठ विभागात कोमलसिंग जयराम जाधव यांना ५०१/- रुपये व प्रमाणपत्र, तृतीय पारितोषिक वरिष्ठ विभागात गणेश भगवान पाटील व कनिष्ठ विभागात जागृती राजेंद्र बाविस्कर यांना प्रत्येकी ३०१/- रुपये व प्रमाणपत्र सोबतच उत्तेजनार्थ वरिष्ठ विभागात तेजस शैलेश वाघ व कनिष्ठ विभागात भूषण किशोर पाटील यांना प्रत्येकी १०१/- रुपये व प्रमाणपत्र आणि कनिष्ठ विभागातून माया रवींद्र धनगर ५१/- रुपये व प्रमाणपत्र याप्रमाणे वरिष्ठ व कनिष्ठ विभागातून स्वतंत्र बक्षीस देण्यात आली. तसेच १० जानेवारी रोजी आयोजित ऑनलाईन राष्ट्रीय कार्यशाळेतील सहभागी विद्यार्थ्यांना मान्यवरांच्या हस्ते प्रमाणपत्र वाटप करण्यात आले. या पारितोषिक वितरण प्रसंगी माननीय प्रा. डॉ. व्ही. जे. पाटील यांनी **भूगोल शास्त्राचा अभ्यास : यशस्वीजीवनाचा मूलमंत्र** या विषयावर उपस्थित विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले व एक जागरूक नागरिक म्हणून आत्मपरिक्षण करायला लावणारी पर्यावरणपूरक दशःसूत्री सभागृहा कडून वदवून घेतली. या कार्यक्रम प्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, उपप्राचार्य डॉ. के. एन. सोनवणे उपप्राचार्य व विभाग प्रमुख श्री. एन. एस. कोल्हे, माजी विभागप्रमुख श्रीमती आशा पोतदार आणि डॉ. शैलेश वाघ आदी उपस्थित होते.

* शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० यासाठी २० व २१ फेब्रुवारी या दोन दिवसांसाठी भूगोलशास्त्र विभागाची **शैक्षणिक सहल मध्यप्रदेशमधील बाग, मांडवगड व महेश्वर** येथे आयोजित करण्यात आली होती. या सहलीत द्वितीय वर्ष पदवी स्तरावरील ते द्वितीय वर्ष पदव्युत्तर स्तरावरील असे एकूण भूगोल विभागाचे ५९ विद्यार्थी व ०७ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी सहभागी झाले होते. या विविध स्थळांना भेट देऊन तेथील भौगोलिक, सामाजिक, सांस्कृतिक आणि ऐतिहासिक माहिती विद्यार्थ्यांनी प्राप्त करून सहल वृत्तांत सादर केला. डॉ. शैलेश वाघ यांनी सहल प्रमुख

म्हणून काम पाहिले.

* विभागातील डॉ. शैलेश वाघ यांच्या **केक फ्री कॅम्पस-ग्रीन कॅम्पस** या संकल्पनेतून महाविद्यालयातील शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी, विद्यार्थी यांचे वाढदिवस वृक्षारोपण करून साजरा करण्यात आले यासाठी डॉ. शैलेश वाघ यांनी समन्वयक व श्री मुकेश पाटील यांनी सहसमन्वयक म्हणून काम पाहिले. याप्रमाणे विभागातर्फे एका नवीन उपक्रमाची सुरुवात करण्यात आली.

* आमच्या विभागातील विभाग प्रमुख व उपप्राचार्य एन. एस. कोल्हे, डॉ. शैलेश वाघ, श्री. मुकेश पाटील व सौ. संगीता पाटील यांनी विविध राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय परिषद आणि कार्यशाळा यामध्ये सहभाग नोंदवून शोधनिबंध सादर केले. डॉ. शैलेश वाघ यांनी द्वितीय वर्ष कला भूगोल विषयासाठी विद्यापीठाच्या निर्देशानुसार सामान्य नकाशाशास्त्र याविषयी करिता नवीन

अभ्यासक्रम तयार केला. सोबतच त्यांनी विद्यापीठाच्या निर्देशानुसार सी.बी.सी.एस. अभ्यासक्रमावर आधारित द्वितीय वर्ष कला व विज्ञान शाखेचे भूगोल विषयासाठी एकूण चार पुस्तके प्रकाशित केले आणि अनेक महाविद्यालयात पर्यावरण, व्यक्तिमत्व विकास या विविध विषयांवर आयोजित कार्यशाळेत साधन व्यक्ती म्हणून डॉ. शैलेश वाघ यांनी मार्गदर्शन केले.

* एकंदरीत सन २०१९-२० मध्ये आमच्या भूगोलशास्त्र विभागाच्या वतीने विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकासाचा दृष्टीकोन डोळ्या समोर ठेवून अनेक उपक्रम आयोजित करण्यात आले. याकामी विभागातील सर्व शिक्षक शिक्षकेतरवृंद व विद्यार्थ्यांचे यासोबतच महाविद्यालय प्रशासनाचे व संस्थेचे सहकार्य लाभले त्याबद्दल मी त्यांचे मनस्वी आभार मानतो. धन्यवाद!

अर्थशास्त्र विभाग

प्रा. व्ही. पी. हौसे
अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख

प्रस्तावना :-

आमच्या अर्थशास्त्र विभागाचा सन २०१९-२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सादर करताना आम्हास आनंद होत आहे. शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये विभागामार्फत अनेक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. तसेच विभागाच्या वतीने विद्यार्थी हितासाठी वैविध्यपूर्ण कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. तसेच विभाग प्रमुख म्हणून प्रा. व्ही. पी. हौसे यांची नियुक्ती करण्यात आली आणि डॉ. जी. जे. पाटील, डॉ. एन. सी. पाटील व सौ. पी. ए. पुन्नासे या सहाय्यक प्राध्यापकांची २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात नव्याने नियुक्ती करण्यात आली.

विभागात आयोजित केलेले कार्यक्रम

- १) २० जून २०१९ रोजी F.Y.B.A. व S.Y.B.A. वर्गातील अर्थशास्त्र विषयाच्या विद्यार्थ्यांना बदलत्या अभ्यास क्रमाचे सविस्तर मार्गदर्शन प्रा. विशाल हौसे सरांनी केले.
- २) १५ जुलै २०१९ रोजी विभागात नव्याने रुजू झालेल्या प्राध्यापकांना कार्यभार वितरीत करण्यात आला. व सर्वांनी आप-आपल्या जबाबदाऱ्या सांभाळल्या
- ३) २० ऑगस्ट २०१९ रोजी अर्थशास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांसाठी विभाग प्रमुख प्रा. व्ही. पी. हौसे यांनी भविष्यातील रोजगार संधी या विषयावर मार्गदर्शन केले.
- ४) १० सप्टेंबर २०१९ रोजी संशोधन अर्थशास्त्र या विषयाची उपयुक्तता या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यात आले.
- ५) ५ ऑक्टोबर २०१९ रोजी अर्थशास्त्र विभागाकडून चुंचाळे गावातील शेतकऱ्यांचे आर्थिक व सामाजिक सर्वेक्षण करणात आले. हे सर्वेक्षण विद्यार्थ्यांना मार्फत करण्यात आले.
- ६) १ डिसेंबर २०१९ रोजी द्वितीय सत्रामध्ये कार्यभार वाटप व

विभागातील नवीन उपक्रमा संदर्भात चर्चा करण्यात आली.

७) १ फेब्रुवारी २०२० रोजी अर्थशास्त्र विभागातर्फे भारत सरकारचा सन २०२०-२१ चा अर्थसंकल्पाचे थेट प्रक्षेपण अर्थशास्त्राच्या विद्यार्थ्यांसाठी महाविद्यालयाच्या ICT क्लास मध्ये आयोजित करण्यात आले होते यात अर्थशास्त्राचे विद्यार्थी आणि प्राध्यापकांनी सहभाग नोंदवला.

८) ३ फेब्रुवारी २०२० रोजी रोटी उत्सव चोपडा या ठिकाणी आमच्या विभाग मार्फत व्यापाऱ्यांचे सर्वेक्षण करण्यात आले होते. या सर्वेक्षणात विभाग प्रमुख आणि विभागीय प्राध्यापकांनी व विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.

९) ५ फेब्रुवारी २०२० रोजी अर्थशास्त्र विभागामार्फत शैक्षणिक सहलीचे आयोजन करण्यात आले होते. या शैक्षणिक सहलीसाठी मांडवगड व महेश्वर हे ठिकाण निवडण्यात आले होते. या सहलीस डॉ. जी. जे. पाटील व विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.

१०) ७ फेब्रुवारी २०२० रोजी आमच्या विभागामार्फत या दिवशी नुकत्याच झालेल्या अर्थसंकल्पावर महाचर्चेचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी सर होते व प्रमुख पाहुणे म्हणून प्रा. पी. एम. शाह सर लाभले. तसेच विभाग प्रमुख प्रा. व्ही. पी. हौसे व अर्थशास्त्र विभागातील सहाय्यक प्राध्यापक यांनी आपला सहभाग नोंदवला.

विभागाचा निकाल पुढील प्रमाणे:

वर्ग	टक्केवारी
F.Y.B.	76.07
S.Y.B.	90.90
T.Y.B.	91.66
M. - II nd	95.65

राज्यशास्त्र विभाग

श्री. डी. डी. कर्दपवार
राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० चा अहवाल सादर करतांना अत्यंत आनंद होत आहे. राज्यशास्त्र विभागातर्फे दरवर्षी विविध विद्यार्थी केंद्रीत उपक्रम राबविले जातात. राज्यशास्त्र विभागातील शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ मध्ये एम.ए. चा निकाल ७२ टक्के लागला असून अगले उत्पलवर्णा जयप्रकाश या विद्यार्थीनीने प्रथम क्रमांक प्राप्त केला. तर टी.वाय.बी.ए. चा निकाल ७६.४७ टक्के लागला असून पियुष भालेराव या विद्यार्थ्याने प्रथम क्रमांक प्राप्त केला. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाच्या दृष्टीकोनातून राज्यशास्त्र विभागाकडून विद्यार्थ्यांसाठी स्वागत समारंभ, जयंत्या व पुण्यतिथी, शैक्षणिक, सामाजिक व व्यक्तिमत्व विकासावर आधारित कार्यक्रम आयोजित केले जातात.

दि.२० ऑगस्ट २०१९ रोजी 'राजीव गांधी जयंती' निमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आलेले होते. दि.२६ नोव्हेंबर २०१९ रोजी 'संविधान दिवस' कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आलेले होते. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. डॉ.ए.एल.चौधरी हे होते. तर कार्यक्रमाला प्रमुख वक्ते म्हणून श्री.सुमित्र अहिरे (शिक्षण विस्तार अधिकारी पंचायत समिती,चोपडा) हे लाभले. दि.२८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी महात्मा फुले पुण्यतिथी' कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आलेले होते. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा.डॉ.ए.एल.चौधरी हे उपस्थित होते. या कार्यक्रमाप्रसंगी श्री.एन.एस.कोल्हे यांनी आपले मनोगत व्यक्त केला. दि.१२ जानेवारी २०२० रोजी स्वामी विवेकानंद जयंती निमित्त युवक दिन' कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आलेले होते. दि.२५ जानेवारी २०२० रोजी राष्ट्रीय मतदार दिवस' कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आलेले होते. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.डी.ए.सूर्यवंशी उपस्थित होते. तर कार्यक्रमाचे प्रमुख वक्ते म्हणून श्री.नरेंद्र सोनवणे (केंद्र प्रमुख,पं.स.चोपडा) उपस्थित होते. दि.२६ जानेवारी २०२० ते १० फेब्रुवारी २०२० या कालावधीत लोकशाही पंधरवडा व लोकशाही सुशासन

अभियानाचे आयोजन करण्यात आलेले होते. दि.२८ जानेवारी २०२० रोजी 'राष्ट्रीय मतदार दिवस' निमित्त पोस्टर स्पर्धा व वक्तृत्व स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आलेले होते. या कार्यक्रमासाठी ४६ विद्यार्थी उपस्थित होते. वक्तृत्व स्पर्धेत कोळी दिपक देविदास याने प्रथम, शिंपी हर्षल दगडू या विद्यार्थ्याने द्वितीय तर बोरसे कविता बाबुलाल या विद्यार्थीनीने तृतीय क्रमांक प्राप्त केला. तसेच पोस्टर स्पर्धेत कुंभार रितिक राजेंद्र याने प्रथम, बोरसे कविता बाबुराव या विद्यार्थीनीने द्वितीय तर पवार पूजा भाऊसाहेब हिने तृतीय क्रमांक प्राप्त केला.

दि.१७ फेब्रुवारी २०२० रोजी 'नागरिकत्व सुधारणा कायदा', राष्ट्रीय नागरिक नोंदणी' व राष्ट्रीय लोकसंख्या नोंदणी' या विषयांवर चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आलेले होते. या चर्चासत्रासाठी ५२ विद्यार्थी उपस्थित होते. या चर्चासत्रात ०७ विद्यार्थ्यांनी सी.ए.ए., एन.आर.सी. व एन.पी.आर. या विषयावर सादरीकरण केले. दि.३० डिसेंबर २०१९ रोजी नूतन मराठा महाविद्यालय, जळगाव येे झालेल्या विद्यापीठस्तरीय आविष्कार' स्पर्धेत राज्यशास्त्र विभागातील कु.प्राची पालीवाल (टी.वाय.बी.ए.) व राहुल पाटील (टी.वाय.बी.ए.)या विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

दि.२५ जानेवारी २०२० रोजी समाजकार्य महाविद्यालय, चोपडा येथे आयोजित आंतर महाविद्यालयीन वक्तृत्व स्पर्धेत चि.शिंपी हर्षल दगडू (एस.वाय.बी.ए.) या विद्यार्थ्याने उत्तेजनार्थ पारितोषिक प्राप्त केला. क.ब.चौ.उ.म.वि., जळगाव तर्फे आयोजित युवारंग स्पर्धेत लोकसंगीत प्रकारात संदीप पाचपोर (एम.ए.भाग १) यांच्या संघाने सुवर्ण पदक प्राप्त केला. उ.म.वि.करंडक, जळगाव कुलभूषण डोळे (एम.ए.भाग १) यांच्या संघाला रंगबावरी' या एकांकिकेसाठी प्रथम क्रमांक प्राप्त झाला.

राज्यशास्त्र विभागातील विद्यार्थ्यांबरोबरच प्राध्यापक देखील विविध स्पर्धा, संमेलने, चर्चासत्रे व कार्यशाळा यात सहभाग घेतात.

मानसशास्त्र विभाग व मानसमित्र समुपदेशन केंद्र

डॉ. आर. आर. पाटील
मानसशास्त्र विभाग व
मानसमित्र समुपदेशन केंद्र प्रमुख

प्रस्तावना :- महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचलित, कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयातील मानसशास्त्र विभाग व मानसमित्र समुपदेशन केंद्र तर्फे दरवर्षी विविध विद्यार्थी केंद्रीत उपक्रम राबविले जातात. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण व्यक्तिमत्त्व विकासाच्या दृष्टीकोनातून विभागाकडून विद्यार्थ्यांसाठी शैक्षणिक, सामाजिक व व्यक्तिमत्त्व विकासावर आधारित विविध कार्यक्रमचे आयोजित केले जातात. त्याच प्रमाणे शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये शैक्षणिक पुढील प्रमाणे कार्यक्रमचे आयोजन करण्यात आले.

विभागात आयोजित कार्यक्रम :-

- १) दि.२० ऑगस्ट २०१९ रोजी मानसमित्र मंडळाचे उद्घाटन करण्यात आले
- २) दि.०५ सप्टेंबर २०१९ रोजी 'शिकक्षदिना' निमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आलेले होते.
- ३) दि. १९ ते २१ सप्टेंबर २०१९ रोजी तीन दिवसीय सूत्र संचालन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले या कार्यशाळेच्या पहिल्या दिवशी श्री. एस. बी. पाटील, यांनी "सूत्र संचालन कौशल्या" या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले व कार्यशाळेच्या दुसऱ्या दिवशी श्री. बी. एस. हळपे यांनी "सूत्र संचालन पूर्व तयारी व टप्पे / क्रम" या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले तर कार्यशाळेच्या तिसऱ्या दिवशी मा.श्रीमती.व्ही.जी.सोनावणे यांनी "सूत्र संचालन व आत्मविश्वास" या विषयावर मार्गदर्शन केले. तसेच हिंदी विभागाचे विभाग प्रमुख श्री.ए.बी.सूर्यवंशी यांनी "सूत्र संचालन सादरीकरण पद्धती व सूत्र संचालन प्रकार" या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. कार्यशाळेस ९० विद्यार्थी सहभागी होते.
- ४) दि. २० सप्टेंबर २०१९ रोजी दादासाहेब डी.एस.पाटील कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, एरंडोल येथे विद्यापीठ स्तरीय पोस्टर स्पर्धेत मानसशास्त्र विभागातील कु.मयुरी श्रीराम कोळी, कु.रविना गुलाब पाटील, कु.ललिता संजय पाटील या विद्यार्थींनी सहभाग घेतला होता.
- ५) दि.०९ ऑक्टोबर २०१९ रोजी नवरात्री निमित्त "स्त्री शक्तीचा जागर" या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आलेले होते. स्त्रीयांचे समाजिक योगदान, त्यांनी केलेला संघर्ष व त्यांच्या व्यक्तीमत्त्वाचा विविध पैलूचा आजच्या युवा पिढीला परिचय

करून देणे जेणे करून त्यांच्या मनातील न्युगंड कमी करून त्यांच्या मनामध्ये आत्मविश्वास व सकारात्मक दृष्टिकोण निर्माण करणे हा होता. या प्रसंगी विद्यार्थ्यांनी किरण बेदी यांचा जीवन पट, कवियत्री बहिणाबाई चौधरी यांनी मांडलेल्या विविध कवितांच्या माध्यमातून स्त्री जातीच्या व्या कन केल्या, राजमाता जिजाऊंचे स्वराज्य निर्मितीतील योगदान, सावित्रीबाई फुले शैक्षणिक योगदान, कै.ना.सौ.आक्कासो.शरच्चंद्रिका सुरेश पाटील(माजी शिक्षकमंत्री, महाराष्ट्र राज्य) यांच्या सामाजिक, राजकीय व शैक्षणिक कार्याचा परिचय सभागृहाला करून दिला

६) दि.१० ऑक्टोबर २०१९ रोजी जागतीक मानसिक आरोग्य दिवस साजरा करण्यात आला.

७) दि ३० डिसेंबर २०१९ रोजी नुतन मराठा विद्यालय, जळगाव येथे झालेल्या अविष्कार स्पर्धेत मानसशास्त्र विभागातील कु.पवन न्हायदे (टी.वाय.बी.ए) तय्यब दगडू तडवी (एफ.वाय.बी.ए) कु.रविना गुलाब पाटील (एफ.वाय.बी.ए) कु.जयश्री भगवान पाटील (एफ.वाय.बी.ए) या विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

अविष्कार स्पर्धेत कु.पवन न्हायदे (टी.वाय.बी.ए) तय्यब दगडू तडवी (एफ.वाय.बी.ए) यांनी तयार केलेल्या "बालकांच्या मानसिक आरोग्याची काळजी घेताना" या पोस्टरची विद्यापीठ स्तरावर निवड झाली.

८) दि.०५ फेब्रुवारी २०२० रोजी महाविद्यालय स्तरावर आयोजित पोस्टर स्पर्धेत मानसशास्त्र विभागातील कु.पवन न्हायदे (टी.वाय.बी.ए) तय्यब दगडू तडवी (एफ.वाय.बी.ए) कु.रविना गुलाब पाटील (एफ.वाय.बी.ए) कु.पूनम हिरामण पाटील (एफ.वाय.बी.ए), कु.ललिता संजय पाटील (एफ.वाय.बी.ए), या विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

इतिहास विभाग

श्रीमती एस. बी. पाटील

इतिहास विभाग प्रमुख

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचालित कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा इतिहास विभागामार्फत सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात इतिहास विभागामार्फत शैक्षणिक, सामाजिक असे विविध विद्यार्थीमुख उपक्रम राबवण्यात आले. त्यात विविध महापुरुषांच्या जयंती व पुण्यतिथी यांचा समावेश आहे. महापुरुषांच्या जयंती व पुण्यतिथीच्या मार्फत विद्यार्थीमध्ये महापुरुषांचे कार्य पोहोचवे या उद्देशाने इतिहास विभागाकडून स्वातंत्र्याचे सुवर्णपान' अंतर्गत महापुरुषांच्या जीवनावर आधारित भिक्तीपत्रक प्रकाशित करण्यात येते. विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास साधण्यासाठी विविध उपक्रम आयोजित करत असतो. तसेच विद्यार्थीमध्ये पर्यटनाविषयी अभिरूची निर्माण व्हावी यासाठी विविध स्ळांना भेटीचे देखील आयोजन करण्यात येते. विभागातील विविध कार्यक्रमांचा अहवाल पुढीलप्रमाणे

- १) १ ऑगस्ट २०१९ लोकशाहीर आण्णाभाऊ साठे जयंती व लोकमान्य टिळकपुण्यतिथी साजरा करण्यात आली.
- २) ५ सप्टेंबर २०१९ शिक्षक दिवस डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन व मा. ना. सो अक्कासाहेब शरदचंद्रिका सुरेश पाटील यांच्या प्रतिमेला माल्यार्पण करून साजरा करण्यात आला.
- ३) २ ऑक्टोबर २०१९ महात्मा गांधींच्या १५० व्या जयंती निमित्ताने महात्मा गांधींच्या जीवनावर आधारित पोस्टर स्पर्धा, निबंध स्पर्धा तसेच रांगोळी स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. तसेच गांधी जयंतीचे अवचीत्य साधून इतिहास विभागाकडून स्वातंत्र्याचे सुवर्णपान' अंतर्गत गांधींच्या जीवनावर आधारित भिक्तीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.
- ४) ११ ऑक्टोबर २०१९ राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज पुण्यतिथी

साजरा करण्यात आली. याप्रसंगी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी प्रत्यक्ष कृतियुक्त सहभाग घेत महाविद्यालयाचा परिसर स्वच्छ केला. तसेच स्वातंत्र्याचे सुवर्णपान' अंतर्गत तुकडोजी महाराजांच्या जीवनावर आधारित भिक्तीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.

५) ३० डिसेंबर २०१९ रोजी विद्यापीठस्तरीय घेण्यात येणाऱ्या अविष्कार' स्पर्धेमध्ये इतिहास विभागातील ४ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.

६) २० डिसेंबर २०१९ संत गाडगेबाबा पुण्यतिथी प्रसंगी स्वातंत्र्याचे सुवर्णपान' अंतर्गत गाडगेबाबांच्या जीवनावर आधारित भिक्तीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.

७) ३ जानेवारी २०२० सावित्रीबाई फुले जयंती साजरा करण्यात आली. तसेच सावित्रीबाईंच्या जीवनावर आधारित भिक्तीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.

८) १२ जानेवारी २०२० स्वामी विवेकानंद व राजमाता जिजाऊ जयंती निमित्ताने भिक्तीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.

९) ५ फेब्रुवारी २०२० महाविद्यालयात घेण्यात आलेल्या भिक्तीपत्रक प्रदर्शन कार्यक्रमात इतिहास विभागातील अनेक विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.

१०) १९ फेब्रुवारी २०२० छत्रपती शिवाजी महाराजांची जयंती साजरा करण्यात आली. त्यात प्रमुख वक्ते म्हणून मा. श्री मंगेश पी. बाविस्कर यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. त्यांनी शिवाजी महाराजांच्या जन्मापासून संपूर्ण चित्रमय इतिहास पीपीटीद्वारे पुरावे सादर करून जिवंत प्रसंग उभे केले. तसेच शिवरायांच्या जीवनावर आधारित भिक्तीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.

वाणिज्य व व्यवस्थापन मंडळ

सहा. प्रा. सी. आर. देवरे

विभाग प्रमुख व वाणिज्य मंडळ प्रमुख

प्रास्ताविक : यावर्षीचा अहवाल सादर करत असताना मनस्वी खूपच आनंद होत आहे. शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० या वर्षात वाणिज्य व व्यवस्थापन मंडळाचा उद्घाटन सोहळा संस्थेचे अध्यक्ष आदरणीय भैयासाहेब अँड. संदीप सुरेश पाटील यांच्या हस्ते उत्साहात पार पडला.

या वर्षी विभागातील वरिष्ठ प्राध्यापक व उपप्राचार्य श्री. एम.

बी. हांडे हे दि. ३१/०७/२०१९ रोजी प्रदीर्घ सेवेतून निवृत्त झाले. त्यांना भावी आयुष्यासाठी शुभेच्छा देण्यात आल्या.

या शैक्षणिक वर्षात विभागात श्री. अभिजित साळुंखे यांची अनुदानित जागेवर नवनियुक्ती करण्यात आली. तसेच मिस. चारूशीला महाजन, मिस. पूनम महाजन, मिस. प्रियंका अग्रवाल मिस. तेजस्विनी सोनवणे यांची नवनियुक्ती करण्यात आली.

कार्यक्रम: या शैक्षणिक वर्षामध्ये विद्यार्थ्यांसाठी विविध उपक्रम राबविण्यात आले. त्यामध्ये स्वागत समारंभ, गुरुपौर्णिमा, शिक्षक दिन, तसेच वाणिज्य व व्यवस्थापन विभागाच्या वतीने या आर्थिक वर्षात महाविद्यालयातील विविध कर्मचाऱ्यांचे Income Tax Return भरून देण्यात आले. या वर्षी विभागाने विद्यार्थ्यांसाठी करिअर गायडन्स तसेच नोकरीच्या विविध संधी व व्यक्तिमत्त्व विकास यासाठी विविध व्याख्याने आयोजित केली होती त्यात पुणे येथील अभिनव संस्थेच्या मिस. शमा यांनी विद्यार्थ्यांना MCA संदर्भात व करिअर संदर्भात मार्गदर्शन केले. तसेच पुणे येथील सीए राजेंद्र डांगे यांनी देखील विद्यार्थ्यांना नोकरीच्या संधी निर्माण करण्यासाठी कोणकोणते महत्वाचे कोर्सेस करायला हवेत यासंदर्भात मार्गदर्शन केले. त्याच प्रमाणे श्री. हर्शल साळुंखे यांनी विद्यार्थ्यांना करिअर पथ यावर मार्गदर्शन केले. तसेच जळगाव येथील ICA Institute च्या सौ. अनुजा निकम यांनी विद्यार्थ्यांना ICA संदर्भातील विद्यार्थ्यांमध्ये असलेल्या संभ्रमावस्था याबद्दल विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. तसेच या वर्षी विद्यार्थ्यांसाठी बजेट वर नाविन्यपूर्ण चर्चासत्र आयोजित केले होते त्यात चोपडा शहरातील व जळगाव शहरातील विविध प्रथितयश CA यांचे पॅनल बोलावून महाचर्चा कार्यक्रम घडवून आणण्यात आला. तसेच यावर्षी BBA, BCA, MMS कोर्सच्या विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीचा आढावा घेण्यासाठी पालकांसोबत सर्व संबंधित शिक्षकांची महत्त्वपूर्ण बैठक सभा घेण्यात आली. तसेच विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक सहलीचे आयोजन जळगाव येथील विकास दुध फेडरेशन व जिल्हा उद्योग केंद्र येथे आयोजन करण्यात आले होते.

उपलब्धी: यावर्षी विभागाची महत्त्वपूर्ण उपलब्धी म्हणजे विभागाने कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ व महाविद्यालयाच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक २९/०२/२०२० रोजी एक दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर परिषदेसाठी विविध राज्यांतून १०६ शोधनिबंध प्राप्त झाले होते. तसेच सदर शोधनिबंध युजीसी केअरलिस्ट जर्नल मध्ये प्रकाशित करण्यात आले. सदर परिषदेसाठी संसाधन व्यक्ति म्हणून उडीसा, भुवनेश्वर येथून डॉ. सबत कुमार दिगल, इंदोर मध्य प्रदेश येथून डॉ. सुहास धांडे व जळगाव येथून सिए. विवेक काटदरे, डॉ. मधुलिका सोनवणे व डॉ. पवित्रा पाटील हे उपस्थित होते.

या वर्षी विभागातील सहा. प्रा. सी. आर. देवरे यांनी महाराष्ट्र कॉमर्स असोसिएशन व सेठ जी. बी. मुरारका महाविद्यालय शेगाव आयोजित राष्ट्रीय परिषदेत आपल्या शोधनिबंधाचे सादरीकरण केले. तसेच प्रताप महाविद्यालय अमळनेर येथे महाराष्ट्र कॉमर्स असोसिएशन आयोजित राष्ट्रीय परिषदेत आपल्या शोधनिबंधाचे सादरीकरण केले. दि. २९ फेब्रुवारी २०२० कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या संयुक्त विद्यमाने "Evolving Trends in Accounting, Auditing, Taxation,

Management and Social Science" या विषयावर आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेत शोधनिबंध सादर व प्रकाशित केला.

तसेच विभागातील सहा. प्रा. अभिजित साळुंखे यांनी दि. ०१ फेब्रुवारी २०२० रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव व एस. जे. एम. एस. कला महाविद्यालय खापर यांच्या संयुक्त विद्यमाने "स्वयंम" कार्यशाळेचे एक दिवसीय आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला. २६ व २७ रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे माहिती स्रोत केंद्र आणि व्ही. एस. नाईक महाविद्यालय रावेर यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित "प्रभावी अध्ययन व अध्यापन यासाठी ई-सामग्री विकास कार्यशाळा" या विषयावर आयोजित दोन दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला दि. २१ ऑगस्ट २०१९ स्वामी विवेकानंद अध्ययन आणि संशोधन केंद्र कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव आणि भारतीय विचार मंच, जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्रांमध्ये सहभाग नोंदविला. दि. २९ फेब्रुवारी २०२० कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या संयुक्त विद्यमाने "Evolving Trends in Accounting, Auditing, Taxation, Management and Social Science" या विषयावर आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेत शोधनिबंध सादर व प्रकाशित केला.

तसेच चाळीसगाव येथील कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय येथे आयोजित विद्यापीठस्तरीय वाणिज्य प्रश्नमंजुषा स्पर्धेत महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी तृतीय क्रमांक प्राप्त केला. त्याठिकाणी सहा. प्रा. पी. आय. जैन. यांनी संघ प्रमुख म्हणून जबाबदारी पार पाडली. प्रा. पी. आय. जैन यांनी राष्ट्रीय सेवा योजना हिवाळी शिबीर निमगव्हान येथे व्यवसायिक कौशल्य विकास या विषयावर मार्गदर्शन केले.

तसेच विभागातील ०८ विद्यार्थी आर. सी. पटेल महाविद्यालय येथे इन्फोसिस कंपनीच्या कॅम्पस इंटरव्ह्यू साठी गेले होते त्यामधून एका विद्यार्थ्याची निवड सदर कंपनीत झाली त्याचे महाविद्यालयाच्या वतीने अभिनंदन करण्यात आले.

निकाल: यावर्षी विभागाचा अहवाल अतिशय यशस्वीतेकडे वाटचाल करणारा आहे. मागील वर्षाचा वाणिज्यचा निकाल ८९% तृतीय वर्ष वाणिज्यचा निकाल लागला तर बी.बी.ए. चा निकाल ९५% तृतीय वर्ष बी.बी.ए. चा त्याचप्रमाणे ९९.१५% तृतीय वर्ष बी.सी.ए. चा द्वितीय वर्ष एम.बी.एम. निकाल, तसेच द्वितीय वर्ष एम.कॉम. चा ८९.१२% असा लागला.

यावर्षी विभागातील अभिमानाची गोष्ट म्हणजे विभागातील टी.वाय.बी.कॉम. या वर्गाची विद्यार्थीनी कु. जाधव प्रियंका

निंबाजी हिने विद्यापीठात तृतीय क्रमांक प्राप्त करून महाविद्यालयाची मान उंचावली.

यावर्षी देखील विभागातील प्रथम वर्षातील विद्यार्थ्यांसाठी UGC मान्यताप्राप्त E-Commerce व स्वयंसहाय्य तत्वावर Taxation या विषयावरील Certificate Course ची अंमलबजावणी करण्यात आली.

अशारीतीने सन २०१९-२० यावर्षाचा शेवट उत्साहात झाला.

हे सर्व कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी विभागातील सहा. प्रा. ए. एच. साळुंखे, सौ. आर. पी. जैस्वाल, श्री. पी. आय. जैन, श्री.कुणाल सोनार, मिस. पी. पी. कासार, मिस. वाय. पी. पाटील, मिस. चारुशीला महाजन, मिस. पूनम महाजन, मिस. प्रियंका अग्रवाल, मिस. एस. व्ही. शेलार, मिस. तेजस्विनी सोनवणे व श्री. अरूण महाजन यांचे सहकार्य लाभले.

Department of Electronics

Prof. Dr. A. L. Chaudhari
Head, Department of Electronics

❖ Department of Electronics welcome Dr. M. P. Bhole and Mr. Yogesh Patil, who were joined as Asst. Professor in Electronics.

❖ **Mr. L.B. Patle completed Ph.D. under the supervision of Prof. A. L. Chaudhari and awarded Doctor of Philosophy (Ph.D.) degree in Electronics Science by KBC North Maharashtra University Jalgaon on November 2019.**

❖ Prof. Dr. A.L. Chaudhari honored as "Samaj Ratna Purskar" by Santaji Jagnade Samasta Teli Samaj Chopda Dist. Jalgaon on 23/12/2019 and also honored as "Nation Builder Award 2019(Best Teacher Award)" by Rotary Club of Chopda on 21/09/2019.

❖ Dr.K.D.Gaikwad actively participated in Faculty Development Program on Cyber Security organized by Shivaji University, Kolhapur in association with Department of Computer Science, KBC North Maharashtra University, Jalgaon from 3rd September and 8th September 2019

❖ Academic year 2018-19 has been a very successful year for the department, our academic results speaks a lot.

FY.B.Sc. : 76.60%

SYB.Sc. : 87.32%

TYB.Sc. : 64.29%

M.Sc. : 100%

❖ The culture of providing topper to the university is carry on; in this year also Mr. Shaikh Sajid. from M.Sc. Electronics secured second rank in the university merit list. Paradhi Sanjay Shantaram, Kalkar Shubhangi Suresh and Thakare

Vrushali Shamkant secured first, second & third position respectively in departmental merit list.

❖ Our department performs following activities as per schedule given by the IQAC

1. Electronics Students association is a means by which the students of Electronics can come together and form themselves as an Association. Through this association the students get an opportunity to know, understand and learn about the world of Electronics. It is a window through which students get to know more about electronics.

This year, inauguration of Electronics Students Association was carried out on 20th August 2019.

2. Department organized **Industrial Visit** to the **Masstech Control Pny. Ltd. Company, Jalgaon** on the 3rd October 2019 for the UG and PG students of Electronics.

3. Workshop on the "**Communication Skills**" was organized by Department of electronics in association with **Gokhale Advanced Training Institute, Jalgaon** on 4th September 2019.

4. A team of 3 teacher and students from 13.Sc. & M.Sc. were presented their research work in the research oriented activity AVISHKAR-2019 organized by KBC North Maharashtra University, Jalgaon on 30th, December 2019.

5. **Prerana Thakre** and **Prajakta Patil** from SY B.Sc. Electronics was qualified for the state level round in the **AVISHKAR 2019** organized by **KBC North Maharashtra University Jalgaon** on 8th and 9th January 2020. **Dr.K.D.Gaikwad** worked as a College Coordinator for **AVISHKAR 2019**

6. Department of Electronics in association with Electronics Students Association(ESA) organized a study tour for the UG and PG students of department and visited Hydroelectric power plant at Sardar Sarovar Gujrat on 6th February 2020

7. Department of Electronics in association with Electronics Students Association (ESA) celebrated tile National Science day on 28th February 2020. On this occasion faculty members of the department shared their views about science day.

8. **Mr. Rohan Sonwane** actively participated folk group dance in the prestigious cultural event **Yuvarang** organized by KBC NMU Jalgaon at Shahada college Shahada and secured **Bronze medal** for the participated event.

9. Department of electronics organized A study tour at Sardar Sarover Hydroelectric Plant, Gujrat on 5th & 6th Feb. 2020 for U.G. & P.G. student of electronics.

❖ **Seminar/workshop Attended:**

1. Prof. A. L. Chaudhari actively participated in One day workshop on "Promoting Colleges for Autonomy" jointly organized by Joint Director, Higher Education, Jalgaon Division, Government of Maharashtra, Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon and M. J. College Jalgaon on 29/01/2020.

2. Prof. A. L. Chaudhari worked as Examiner for **Taluka level Science Exhibition** organized by Gat Shikshan Officer at PGPS Chopda on 10/12/2019.

Books Publication : Prof. Dr. A. L. Chaudhari & Dr. L. B. Patle

Sr. No.	Authors	Title of the Books	Publisher	ISBN No. & Month & Year of Publication
1	Prof. Dr.A.L.Chaudhari Dr. L.B.Patle	Analog Communication	Preshant Publication, Jalgaon	978-93-88769-35-8 August 2019
2	Prof. Dr.A.L.Chaudhari Dr. L.B.Patle	Microprocessor & Application	Preshant Publication, Jalgaon	978-93-88769-33-7 July 2019
3	Prof. Dr.A.L.Chaudhari Dr. L.B.Patle	Digital Communication	Preshant Publication, Jalgaon	978-93-89492-93-4 January 2019
4	Prof. Dr.A.L.Chaudhari Dr. L.B.Patle	Microprocessor & Application	Preshant Publication, Jalgaon	978-93-89492-94-1 July 2019

Books Publication : Dr. K. D. Gaikwad

Sr. No	Name of the Author	Name of the Book	Text/Reference Book	Dat of Publication	ISBN No
1	Dr.K.D.Gaikwad	Analog Communication	Text Book	August 2019	978-93-88834-11-7
2	Dr.K.D.Gaikwad	Electronics-1	Text Book	August 2019	978-93-88834-13-1
3	Dr.K.D.Gaikwad	Microcontroller & Applications	Text Book	December 2019	978-93-88834-18-6
4	Dr.K.D.Gaikwad	Digital Communication	Text Book	January 2019	978-93-88834-18-6
5	Dr.K.D.Gaikwad	Microprocessor & Applications	Text Book	January 2019	978-93-88834-18-6
6	Dr.K.D.Gaikwad	Optics & Laser	Text Book	December 2019	978-93-88834-34-6

Department of Chemistry

Dr. B. M Sapkal
Head, Department of Chemistry

Student Activities

1. Organized Remedial coaching for F.Y.B.Sc. Chemistry students by Dr. B. M. Sapkal and Mr. K. S. Bhaysar.
2. Inauguration of "**Chemistry Student Association**" in the presence of Dr. D. A. Suryawanshi as Chief Guest.
3. As part of Curriculum, **Industrial visit** was organized for T.Y.B.Sc and M.Sc. Organic Chemistry Students at **Mapro Industry**, Mahabaleshwar
4. Organized job recruitment workshop for B.Sc. and M.Sc. Chemistry Students with the collaboration with **Shodh Advance tech Ltd.**
5. Successfully conducted two days workshop on SET/NET for M.Sc. chemistry students. Prof. D. H. More (Director, School of Chemical Sciences, KBC, NMU Jalgaon) was present as chief guest for this function. Mr. K. M. Borse (SSVPS College Dhule), Mr. Amardip Patil (School of Chemical Sciences), Mr. Vivek Badgular (Pratap College Amalner) and Mr. Amol Manke (Pratap College Amalner) were delivered talk on current topics of chemistry.

6. Six students of department were participated and presented article in AVISHKAR university level competitions.

7. Mr. K. S. Bhaysar participated in AVISHKAR university level competitions.

Research Activities:

1. Two Post graduate students presented research paper in National Conference at DDNB College Bhusawal.
2. Dr. P. K. Labhane published three research articles in international Journal. indexed in Scopus.
3. Mr. K. S. Bhaysar got First Prize in Poster presentation in National Conference at DDN Bhole College Bhusawal.
4. Mr. K. S. Bhaysar published one research Paper in international Journal. indexed in Scopus.
5. Dr. R. Patil was Committee Member. Pre Ph.D. Vka at KBC NMU Jalgaon.
6. Dr. S. R. Patil Published 7 research paper in International Journals among them four papers are indexed in Scopus.
7. Dr. S. R. Patil was Chairperson at National Conference in DDN Bhole College Bhusawal.

Department of Physics

डॉ. व्ही. टी. पाटील
भौतिकशास्त्र, विभाग प्रमुख

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये पदार्थ विज्ञान विभागाला M.Sc II ला ०६ विद्यार्थी, M.Sc I ला १० विद्यार्थी, T.Y.B.Sc ला १५ विद्यार्थी S.Y.B.Sc ला ६५ विद्यार्थी तर F.Y.B.Sc ला ३०० विद्यार्थी असे एकूण ३९६ विद्यार्थी वरिष्ठ विभागात आहेत. विभागात ०३ प्राध्यापक अनुदानित व ०५ प्राध्यापक विनानुदानित तत्वावर कार्यरत आहेत.

* विभागातील उल्लेखनीय बाब म्हणजे सहायक प्राध्यापक व महाविद्यालयाचे माजी विद्यार्थी श्री. गोपाळ वाघ यांनी SET हि परीक्षा उत्तीर्ण केली.

* तसेच विभागातील सहायक प्राध्यापक व महाविद्यालयाचे माजी विद्यार्थी श्री. डॉ. ए. झेड शेख यांनी PhD पदवी प्राप्त केली.

* विभागाचे प्रमुख श्री. डॉ. व्ही. टी. पाटील यांचे

अभ्यासक्रमाची ०७ पुस्तके, डॉ. सौ. पी. एम. रावतोळे यांचे ०१ पुस्तक तर डॉ. व्ही. आर. हुसे यांचे ०३ पुस्तके प्रकाशित झाली.

* शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ च्या पदवी परीक्षेचा निकाल ९०% लागला. त्यात मनीषा पवार, ही विद्यार्थीनी प्रथम, प्रांजली पाटील द्वितीय तर उन्नती ठाकरे ही तृतीय आली.

* MSc चा या शैक्षणिक वर्षाचा निकाल ४०% लागला. पदार्थ विज्ञान विभागातील ०६ विद्यार्थ्यांनी ३० डिसेंबर २०१९ ला जिल्हास्तरीय अविष्कार नूतन मराठा महाविद्यालय, जळगाव मध्ये आपला सहभाग नोंदवला.

* या शैक्षणिक वर्षात पदार्थ विज्ञान विभागातर्फे दहाव्या प्रश्न मंजुषे चे आयोजन दि. ०१/०२/२०२० रोजी करण्यात आले. सदर कार्यक्रमात एकूण २५ विद्यार्थी सहभागी झाले. ५ गुप करण्यात आले व सर्व गुप्स ना वेगवेगळ्या शास्त्रज्ञांची नावे देण्यात

आली. सहभागी विद्यार्थ्यांना ११ वी व १२ वी पदार्थ विज्ञान विषयावर आधारित प्रश्न विचारण्यात आले. त्यातून प्रथम, द्वितीय, तृतीय व उत्तेजनार्थ अशी पारितोषिके देण्यात आली.

* विभाग प्रमुखांनी रक्तदान शिबीरात व इतर प्राध्यापकांनी वृक्षारोपण, राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रमात सहभाग नोंदविला.

* इक्रा महाविद्यालय जळगाव येथे श्री डॉ. व्ही. टी. पाटील व श्री. ए. झेड. शेख यांनी राष्ट्रीय परिषदेत सहभाग नोंदवला.

एम. जे. महाविद्यालय जळगाव येथे डॉ. व्ही. टी. पाटील, डॉ. सौ. पी. एम. रावतोळे व श्री. डॉ. व्ही. आर. हुसे यांनी राष्ट्रीय परिषदेत आपले शोध निबंध सादर केले.

* विभागातील पदवीच्या ०७ व पद्वित्तर विभागाच्या ०२ विद्यार्थीनींचे TATA STRIVE च्या CMPUS PLCEMENT CMP मध्ये निवड झाली.

शिर्डी येथे TY BSc च्या विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक सहल दि. ६/२/२०२० रोजी संस्थानातील सोलर कुकर तंत्रज्ञान व शिर्डी water park बघण्यासाठी आयोजित केली.

२८ फेब्रुवारी २०२० विज्ञानदिना निमित्त विभागात कार्यक्रम घेण्यात आला ज्यात विभागातील श्री. जीतन धोबी यांनी विज्ञानदिना का साजरा केला जातो हे विस्तृतपणे विद्यार्थ्यांना सांगितले.

प्राणीशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान विभाग

प्रा. डॉ. पी. एस. लोहार

विभागप्रमुख, प्राणीशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान

महाविद्यालयात सेवा बजाविण्यास सुरुवात केल्यापासून शैक्षणिक, संशोधन, साहित्य व सामाजिक क्षेत्रातील प्रगती साधत असताना विभागाच्या प्रगतीचा आलेख उंचावत राहिल यासाठी सतत प्रयत्नशील असतो. त्यात आजपर्यंत यशस्वी होत आहे. गेल्या अनेक वर्षापासून जैवतंत्रज्ञान विभागप्रमुख म्हणून तसेच दर सत्रात एक विषय शिकवण्यासाठी कोणतेही मेहनताना न घेता सेवा देत आहे. सक्रीय योगदाना मुळे दोन्ही विभागाचा निकाल सातत्याने वाखाणण्याजोगा असतो. एप्रिल २०१९ मध्ये विद्यापीठाच्या परिक्षेत प्राणीशास्त्र एम.एस्सी. द्वितीय वर्षाचा ६५%, तृतीय वर्षाचा ७९% व जैवतंत्रज्ञान वर्षाचा ६२% जाहीर झाला. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी विनाअनुदानित तत्वावर शिक्षक व नव्याने रूजू झालेले अनुदानित शिक्षक डॉ. हनुमंत सदाफुले हे योगदान देत आहेत.

युजीसी व विद्यापीठाच्या नियमानुसार शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० पासून द्वितीय वर्षात प्रवेशित विद्यार्थ्यांना चॉईस बेस्ट क्रेडिट सिस्टीम लागू झाल्याने जून २०१९ मध्ये वेळोवेळी विद्यापीठाचे मा. कुलगुरू मा. प्र. कुलगुरू, मा. अधिष्ठाता व अभ्यास मंडळाच्या सदस्य यासोबत झालेल्या सभामध्ये सक्रीय सहभाग नोंदवून आपल्याच महाविद्यालयात आयोजित कार्यशाळेत एस.वाय.बी.एस्सी. च्या अभ्यासक्रमाची पुनर्रचना करून विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालयात लागू केला.

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० दरम्यान वेळोवेळी विद्यापीठात आयोजित प्री-पीएच डी समिती अध्यक्ष, विद्या परिषद सदस्य, पीएच डी प्रवेश प्राश्निक समिती अध्यक्ष, प्राध्यापक पदोन्नतीसाठी गठीत समिती सदस्य, परिक्षा विभागाच्या गोपनीय समिती सदस्य, संशोधन मार्गदर्शक मंजूरी समिती सदस्य, संशोधन प्रकल्प मान्यता समिती सदस्य म्हणून महत्त्वपूर्ण व जबाबदारी कार्य पूर्ण केले.

१६ सप्टेंबर २०१९ रोजी प्राणीशास्त्र विभागातील बी.एस्सी. व एम. एस्सी.च्या विद्यार्थ्यांनी कर्करोग, स्टेम सेल टेक्नोलोजी, जैवमाहितीशास्त्र, जागतिक तापमान वाढ, विविध आजार व उपचार यासारख्या महत्त्वपूर्ण विषयांचे पोस्टर प्रदर्शन भरवले होते.

महाविद्यालयाचा ५०व्या वर्षात प्रवेश व येऊ घातलेली NAAC ची समिती या दृष्टीने अत्यंत महत्त्वाचा “माजी विद्यार्थी मेळावा” दि. २३ नोव्हेंबर २०१९ रोजी महाविद्यालयात आयोजित केला होता. त्यासाठी खास करून अमेरिकेडून आलेले प्राणिशास्त्र विभागातील माजी विद्यार्थी संशोधक डॉ. वसंत जाधव (उपाध्यक्ष, रिसर्च विंग, अन्यालम, फार्मा, USA) व महाराष्ट्र राज्य आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाचे कुलसचिव डॉ. सुनिल फुगारे प्रमुख अतिथी म्हणून उपस्थित होते.

विद्यापीठ अनुदान आयोग नवी दिल्ली यांच्या Tarns-Disciplinary Research for Developing Economy (स्टाईड) योजने अंतर्गत कॉम्पोनंट १ साठी आपल्या महाविद्यालय मार्फत Research Methodology यावर विषयावर आधारित प्रकल्प मेहनतीने तयार करून ऑनलाईन पद्धतीने सादर केला. एकूण ९७२७ प्रकल्पातून आपल्या फक्त ५६ महाविद्यालयाचा प्रथम छानणीत निवड झाली व त्यात आपल्या प्रकल्पाची निवड झाल्याने मा. प्राचार्यासोबत नवी दिल्ली येथे दि. २७ नोव्हेंबर २०१९ रोजी युजीसी कार्यालयात कौशल्य वापरून प्रकल्पाचे सादरीकरण केले.

बारामती येथील स्वायत्त प्राप्त तुळजाराम चतुरचंद महाविद्यालयात प्राणीशास्त्र बी.एस्सी. व एम.एस्सीसाठी गठीत अभ्यास मंडळात सदस्य म्हणून व पुणे येथील महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व संशोधन मंडळात जीवशास्त्र विषयाच्या बारावी विज्ञान नव्याने सामाविष्ट होणाऱ्या अभ्यास क्रमात लेखक

व समीक्षक म्हणून योगदान दिले. एक प्रामाणिक शिक्षक या नात्याने शिकणे व शिकवण्याची प्रक्रिया सतत सुरू असली पाहिजे या मताचा असल्याने आपल्या महाविद्यालयातील अकरावी विज्ञान शाखेच्या विद्यार्थ्यांना पुनर्रचीत अभ्यासक्रमाबद्दल स्मार्ट क्लासरूम येथे दृक श्राव्य माध्यमाचा वापर करून सखोल मार्गदर्शन केले. तसेच द्वितीय वर्ष बी.एस्सी. प्राणीशास्त्र विषयाच्या अभ्यासक्रमाची पूर्णरचना झाल्याने यंदा फिजीओलोजी व जेनेटीक्स या विषयाची दोन पुस्तके प्रकाशित केलीत.

२१ डिसेंबर २०१९ रोजी बोदवड महाविद्यालय तसेच १३ जानेवारी २०२० रोजी पी. ओ. नाहटा महाविद्यालय भुसावळ येथे कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित राष्ट्रीय परिषदेत “आधुनिक विज्ञानाचा वापर नैतिकता आणि सामाजिक विकास” तथा “जैवमाहितीशास्त्रातील संगणकीय प्रणालीचा पाण्यांच्या वर्गीकरणातील उपयोग” या विषयी बिज भाषणे केलीत.

दि. ४ जानेवारी २०२० रोजी विद्यापीठाच्या २८व्या पदवीदान समारंभात अभ्यास मंडळाचा अध्यक्ष व विद्या परिषद सदस्य या नात्याने सहभागी झालो. स्नातकांना उद्देशून अमेरिकेचे प्रसिद्ध उद्योजक तथा सिटी बँकेचे व्यपस्थापन अध्यक्ष मा. श्री. सुनिल देशमुख यांचे प्रेरणादायी भाषण झाले. विद्यार्थ्यांची परिषद भेट घडवून आणणे शैक्षणिक उपक्रमाचा अविभाज्य भाग असतो म्हणून गुजराथ मधिल केवडिया येथे सरदार सरोवरच्या पाणथळ भागात भेट देणाऱ्या पक्ष्यांची ओळख व्हावी म्हणून रविवार दि. ९ जानेवारी २०२० रोजी शैक्षणिक सहल आयोजित केली होती.

दि. १ फेब्रुवारी २०२० रोजी गांधीतीर्थ, जैन हिल्स जळगाव येथे आयोजित पक्षी मित्र संमेलनात सक्रीय सहभाग नोंदविला तसेच क.ब.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव व एस. एस. व्ही. पी. एस. संस्थेच्या विज्ञान महाविद्यालय, धुळे यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित टी.वाय.बी.एस्सी. च्या अभ्यासक्रमाची पुनर्रचना कार्यशाळा आयोजित केली होती. त्यात सी.बी.सी.एस.च्या प्रारूप नुसार अभ्यास मंडळ सदस्य व सहभागी प्राध्यापकांशी सखोल चर्चा करून अभ्यासक्रम तयार केला.

दि. २२ ते २४ फेब्रुवारी २०२० दरम्यान पुन्हा गुणवत्ता सिद्ध करण्याची संधी मध्यप्रदेशातील ऐतिहासिक मांडू नगरीत आयोजित “३२व्या अखिल भारतीय प्राणीशास्त्र काँग्रेस” व “पृथ्वीवरील सजीवांची शाश्वती” या विषयाच्या आंतरराष्ट्रीय परिषदेत प्राप्त झाली. परिषदेचे उद्घाटन बालहक्क चळवळकर्ते व २०१४ मधील शांततेचे नोबेल पारितोषिक विजेते आदरणीय मा. कैलाशजी सत्यार्थी यांच्या हस्ते झाले. देश-विदेशातील संशोधकांच्या कार्याचे सादरीकरण हेतू तयार झालेल्या समितीचे अध्यक्षस्थान मला भूषविता आले. त्याबरोबरच परिषदेत “जनुकीय विश्लेषण व त्याचे प्राण्यांच्या वर्गीकरणातील महत्त्व” या माझ्या संशोधन कार्याची ओळख करून दिली. प्राणीशास्त्र व जैवतंत्रज्ञान विषयाचे विभागप्रमुख म्हणून सेवा बजावित असताना संस्था, प्राध्यापक व विद्यार्थ्यांच्या हिताचे कार्य केले. स्वलिखित १५ पुस्तकांचे प्रकाशन व त्यांचा भारतातील ६३ विद्यापीठात संदर्भ ग्रंथ म्हणून समावेश, ३ एम. फिल. व ७ पीएच डी विद्यार्थ्यांना पदवीसाठी यशस्वी मार्गदर्शक, ४६ राष्ट्रीय व २६ आंतरराष्ट्रीय परिषदेत सादर प्रकाशित शोधनिबंध, १५ युरोपीय व ५ आशिया खंडाच्या शैक्षणिक संस्थाना दिलेल्या भेटी, परदेशात ३ परिषदांचे यशस्वी आयोजन, सोव्हिएत रशियात १७८८ साली स्थापित लोमोनोसॉव मोस्को स्टेट विद्यापीठाच्या जीवशास्त्र व पीपल्स फ्रेंडशिप युनिव्हर्सिटी ऑफ रशिया (रूडन) येथील जैवतंत्रज्ञान विभाग तसेच पुणे येथील बायोईरा या विद्यार्थ्यांना औद्योगिक प्रशिक्षण देणाऱ्या संस्थेशी चोपडा महाविद्यालयाचा सांमज्यश करार. अशा उल्लेखनीय व सात्यत पूर्ण कार्यामुळे मांडू येथे पार पडलेल्या आंतरराष्ट्रीय परिषदेचे आयोजक डॉ. शैलेंद्र शर्मा यांच्या हस्ते माझा अखिल भारतीय स्तरावरील प्राणीशास्त्राचा “रिकग्रिशन अवार्ड” सन्मानपत्र व सुवर्णपदक देवून करण्यात आला. ह्याचे सर्व श्रेय संस्थेचे संस्थापक आदरणीय दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील, अध्यक्ष अॅड. मा. श्री. संदीप सुरेश पाटील व सचिव मा. डॉ. स्मिता संदीप पाटील, मा. प्राचार्य तसेच संस्थेतिल शिक्षक, शिक्षकेतर बंधू भगिनी, समाजबांधव व पंचक्रोशिताल मित्रपरिवार यांना जाते.

वनस्पतीशास्त्र विभाग

प्रा. डॉ. आर. एम. बागुल
विभागप्रमुख, वनस्पतीशास्त्र

२०१९-२० या शैक्षणिक वर्षाचा वार्षिक अहवाल सादर करताना मनस्वी आनंद होत आहे. सालाबादा प्रमाणे या वर्षीही तृतीय वर्ष वनस्पतीशास्त्र विभागाचा निकाल १००% लागला असून देवेंद्र रामचंद्र माळी हा विद्यार्थी ८७% गुण मिळवून प्रथम क्रमांकाने उत्तीर्ण झाला आहे. तसेच प्रथम वर्ष वनस्पतीशास्त्र

वर्गाचा निकाल ९४% आणि द्वितीय वर्ष वनस्पतीशास्त्र वर्गाचा ९०% लागला आहे.

विभागातून प्रथम वर्ष वनस्पतीशास्त्र विषयात कु. शिंपी चंचल शरद ही विद्यार्थिनी प्रथम क्रमांकाने उत्तीर्ण झाली असून ती डॉ. के. एस. सोनवणे यांचे मार्फत दिला जाणारा कै. संतोष राघो

सोनवणे पुरस्काराची मानकरी ठरली आहे.

या वर्षी विद्यार्थी केंद्रित विविध उपक्रम अंतर्गत Extra Curricular & Academic Activities Festival या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या मध्ये ग्लोबल वार्मिंग, जैव विविधता व संवर्धन, वृक्ष लागवड, प्लास्टिक फ्री कॅम्पस, पुष्प रचना कार्यशाळा, माजी विद्यार्थी भेट इत्यादी कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. तसेच सामाजिक उपक्रम अंतर्गत बेटी बचाव बेटी पढाओ, ग्लोबल वार्मिंग, एड्स जाणीव जागृती इत्यादी विषयांवर निबंध, पोस्टर व रांगोळी स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले होते या प्रसंगी प्राचार्य व उपप्राचार्य यांची प्रत्यक्ष कार्यक्रमास भेट देवून विद्यार्थ्यांचा उत्साह वाढवला.

विद्यार्थी नेतृत्व गुण विकास अंतर्गत “बॉटनी फोरम” संकल्पना राबविण्यात आली या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना परिसर व पर्यावरणाचा अभ्यास, वनस्पती संवर्धन व संरक्षण, वनस्पती ओळख व त्याच्या पद्धती या विषयांवर मार्गदर्शन करण्यात आले.

प्रथम व द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी उपचारात्मक प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यात आला. यामध्ये अनुक्रमे ‘३०’ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवून लाभ घेतला.

विभागातील प्रा. डॉ. आर. एम. बागुल यांचे मार्गदर्शन पर नॅक अंतर्गत महाविद्यालयाच्या ३५ एकर परिक्षेत्रातील सुमारे १०५८ झाडांची शास्त्रोक्त पद्धतीने सुडौल पणा कायम ठेवून छाटणी करून त्यांना शास्त्रीय नावे देवून बोर्ड तयार करून लावण्यात आले आहेत. यामुळे महाविद्यालय परिसर सुंदर व आकर्षक झाला आहे. याकामी डॉ. पी. एन. सौदागर व डॉ. जे.

जी. पाटील यांनी परिश्रम घेतले. तसेच संस्था व महाविद्यालयाच्या ३५ एकर परिक्षेत्राचे ग्रीन ऑडीट रिपोर्ट तयार करण्यात आला असून या कामी विभाग प्रमुख, डॉ. आर. एम. बागुल व विभागातील सहकारी यांनी सक्रीय सहभाग नोंदविला.

या वर्षी प्रथम वर्ष वनस्पतीशास्त्र विषयाची शैक्षणिक सहल पाटणादेवी, कालीमठ व पद्मालय येथे आयोजित करण्यात आली तसेच द्वितीय व तृतीय वर्ष वनस्पतीशास्त्र विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक सहल शिमला, कुल्ल-मनाली, चंडिगड, अमृतसर, आग्रा व दिल्ली येथे आयोजित करण्यात आली होती. सहली दरम्यान विद्यार्थ्यांना विविध व दुर्मिळ वनस्पतींचा अभ्यासपर प्रत्यक्षपणे माहिती देण्यात आली.

विभागाच्या वतीने क.ब.चौ.उ.म.वि. जळगाव व सहसंचालक जळगाव यांचे आदेशान्वये मा. प्राचार्य यांचे अध्यक्षतेखाली महाविद्यालय परिसरातील जैव विविधता नोंदवही विद्यार्थ्यांचा प्रत्यक्ष सहभागातून तयार करण्यात येवून करण्यात येवून संबंधित विभागाचा अहवाला सोबत पाठवण्यात आली.

विभागासमोर व वनस्पतीशास्त्रीय बगीचा मध्ये वृक्ष लागवड करण्यात येवून त्याचे जतन केले जात आहे.

डी.डी.एस.पी.महाविद्यालय, एरंडोल येथे आयोजित ‘भास्कराचार्य विज्ञान’ प्रश्नमंजुषा कार्यक्रमात प्रथम वर्ष विज्ञान वनस्पतीशास्त्र वर्गाचे विद्यार्थ्यांनी कु. रेवती भोलेनाथ पाटील हिला उत्कृष्ट महिला सहभागी पुरस्कार प्राप्त झाला आहे. संघ व्यवस्थापक म्हणून डॉ. पी. एन. सौदागर यांनी काम पाहिले.

Department of Computer Science

Asst. Prof. Mrs. A. B. Patil
Department of Computer Science

Computer Science Department is well equipped department which contain 4 labs including 70 PC's, Having latest configuration (i.e. core 13 & core 15) with internet connection. Student to PC ratio is 1:1 All labs have full backup. All staff members teaching as well as non teaching work hard for the development of the department.

Academic Performance

Class	Name	Core
F.Y.Bsc	Kajal Nageshwar Sultane	9.81
	Anjali Narendra Mahajan	9.38
	Namrata Gopal Agarwal	9.31
S.Y.Bsc	Mayuri Badgujar	5.69
	Mayuri Kishor Patil	5.65
	Ravina Sanjay Pawar	5.1

T.Y.BSc	Kirtee Pursshottam Agrawal	5.81
	Bhagyashree Mahendra	5.69
	Asode	
	Mansi Umeshrao Deshmukh	5.69
M.Sc Ist	Shubhngi Dilip Thorat	9.5
	Kalyani Rajendra Patil	9.33
	Ashwini Ashok Patil	9.17
M.Sc IInd	Roshani Shiram Patil	8.63
	Madhuri Ashok Mahajan	8.63
	Pradnya Dilip Patil	8.5

Total Result Class Wise

F.Y.Bsc.- 68 %, S.Y.BSc.- 86.95%, T.Y.BSc.- 95 %, M.Sc. Ist - 82.14%, MSc IInd - 82.14%

Activities Completed by Department

- 1) Computer student association is inaugurated 30 students of T.Y.BSc. students are the member.
- 2) Industrial Visit is organized by department of computer science 35 students are participated in it outoff this industrial visit was kashid beach, shivneri, raigad, murud janjira, infosys India. Ltd & TCS etc.
- 3) Miss. Namrata Agrawal, Miss Ashwini A. Patil are activitly participated in AVISHKAR 2019 organized by KBC North Maharashtra University, Jalgaon.

4) Miss. Namrata Agrawal, Miss. Dipti V. Patil are activitly Participated in YUTH Festival 2019 organized by KBC North Maharashtra University, Jalgaon at Shahada.

5) Black Code Competition organized by Department of Computer Science & 50 students are participated of BSc.

6) Carrier guidance seminar organized by Department of Computer Science on the occasion of Yuva day. Guide Dr. M.N.Behare (R.C.Patel, Shirpur)

7) Infosys Ltd. Campus Placement Drive at R.C.P.I.M.R.D., Shirpur Registered 30 students of BSc Computer Science are applied.

Department of Microbiology

Prof. Dr. R. M. Bagul

Head, Department of Microbiology

Department of Microbiology is well equipped which contain two labs for UG and PG students. All staff members, teaching and non teaching work hard for development. At this academic year Mr. Y. D. Chavan and Mr. K. V. Badgujar appointed as a lecturer on CHB basis.

Department activities

1. Students celebrated "**Teacher Day**" and on this occasion tree plantation program also done.
2. As a part of curriculum, Industrial visit was organized for T.Y.BSc. & M.Sc. students at **Bapu Dairy** Chopda and Sula Wine, Nashik.
3. Participation of F.Y., S.Y. & T.Y. BSc. students in 19th National Level microbiological "**Microbiolympaid**" organized by Government Institute of Science, Aurnagabad, which was conducted online.
4. Organized ICT lectures for F.Y. to M.Sc. students by Miss. V. M. Songire, Mr. V. K. Patel & Miss. S. A. Mirza.
5. Organized remedial coaching for F.Y.B.Sc. students by Miss. V. M. Songire and Mr. V. K. Patel.
6. Organized Guest Lecture of Salunkhe Jitendra Dattatray on NET/SET Exam preparation for M.Sc. students.

Academic Result

F.Y. B.Sc. - 70.95%, S.Y.B.Sc. - 78.20%
T.Y.B.Sc. - 33.33%, M.Sc. - 66.66%

Achievements of students

1. Badgujar Sonal Mangal secured University 5th rank in T.Y.B.Sc. Microbiology exam conducted by KBCNMU, Jalgaon.

2. Patil Revati Bholenath got Best Female Participant Award at University Level Intercollegiate BHASKARACHARYA, Science Quiz Competition 2019-2020 at A.C.S. College, Erandol.

Research Activities

1. Paper published in "Journal of Research and Development" at National Seminar on Recent Trends in Chemical Environmental and Life Sciences held at Mr. S. V. Patel College, Ainpur by V. K. Patel.

2. Paper presentation at P. O. Nahata College, Bhusawal in National conference on New Frontiers in Biological Sciences by Miss. V. M. Songire.

3. Poster paper presentation at International Conference on "Life Security on Earth" at Mandu by Miss. V. M. Songire.

4. Oral paper presentation at International Conference on "Life Security on Earth" at Mandu by Mr. V. K. Patel.

5. Participation in National Conference on "Challenges in Life Science and Agrobased Industries for Rural Development " at A.S.C.College, Bodwad by Miss. S. A. Mirza.

गणित विभाग

डॉ. एच. जी. चौधरी
विभाग प्रमुख

चोपडा: येथील महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचलित कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयात महाविद्यालयीन गणित विभागातर्फे 'शिक्षक दिन' तसेच 'स्वागत समारंभानिमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला संगीत विभागातील सहाय्यक प्रा. श्री. किशोर खंडागळे स्वागतगीत सादर केले. या कार्यक्रमाचे उद्घाटन उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ते दिपप्रज्वलन करून करण्यात आले. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी डॉ.ए.एल.चौधरी (उपप्राचार्य) हे उपस्थित होते. याप्रसंगी प्रमुख पाहुणे म्हणून प्रा. डॉ.के.एन. सोनवणे (उपप्राचार्य, प्रा. एम.एल. भुसारे, विद्यार्थी विकास अधिकारी प्रा. विशाल हौसे आणि विशेष अतिथी म्हणून श्री.सतीश पाटील (पोलीस उपनिरीक्षक, नाशिक) आणि डॉ. हरीश चौधरी (गणित विभाग प्रमुख) हे व्यासपीठावर उपस्थित होते. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक गणित विभाग प्रमुख डॉ. हरीश चौधरी यांनी केले.

या कार्यक्रमाप्रसंगी सहाय्यक प्रा. श्री. किशोर खंडागळे हे विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतांना म्हणाले की, शिक्षक हा क्रियाशील, सर्वगुणसंपन्न, विद्यार्थीप्रिय व ध्येयवादी असावा. निस्वार्पणे व विद्यार्थ्यांना केंद्रित ठेऊन त्याने काम करावे आणि कामाचे विभाजन त्याने शास्त्रशुद्ध पद्धतीने करावे तसेच काम या घटकाला त्याने ओझे मानू नये.

यावेळी कार्यक्रमाच्या निमित्ताने विविध स्पर्धा व कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. काव्यवाचन स्पर्धा, गीतगायन स्पर्धा, नृत्य स्पर्धा, नाट्यस्पर्धा, पोस्टर स्पर्धा, निबंध स्पर्धा, रांगोळी स्पर्धा इ. स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले होते. या विविध स्पर्धांमध्ये यश संपादन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना मान्यवरांच्या हस्ते प्रमाणपत्र व स्मृतिचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले. सदर कार्यक्रम यशस्वी होण्यासाठी प्रा. सौ. अश्विनी पाटील, प्रा. रुपाली पालीवाल, प्रा. नेहा शर्मा, प्रा. रुपाली बोरसे, प्रा. आतिफ शेख यांनी मेहनत घेतली

स्पर्धेचा निकाल

१. रांगोळी

वर्ग	विद्यार्थ्यांचे नाव	पारितोषिक
टी.वाय.बी.एस्सी	धोबी जयश्री सुरेश	प्रथम
एस.वाय.बी.एस्सी	चौधरी स्नेहल रविंद्र	द्वितीय
एफ.वाय.बी.एस्सी	पाटील रूचिका सुरेश	तृतीय
एफ.वाय.बी.एस्सी	जाधव आकाश संजय	उत्तेजनार्थ
टी.वाय.बी.एस्सी	पाटील अश्विनी रविंद्र	उत्तेजनार्थ

२. निबंध

वर्ग	विद्यार्थ्यांचे नाव	पारितोषिक
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील मयुरी संभाजी	प्रथम
एस.वाय.बी.एस्सी	चौधरी सुवर्णा सतिश	द्वितीय
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील रूचिका सुरेश	तृतीय
एफ.वाय.बी.एस्सी	बाविस्कर लतिका पंढरीनाथ	उत्तेजनार्थ
टी.वाय.बी.एस्सी	पाटील अश्विनी रविंद्र	उत्तेजनार्थ

३. पोस्टर

वर्ग	विद्यार्थ्यांचे नाव	पारितोषिक
टी.वाय.बी.एस्सी (कॉप्यु.)	चौधरी शुभांगी नंदलाल	प्रथम
एस.वाय.बी.एस्सी	अग्रवाल नम्रता गोपाल	प्रथम
एफ.वाय.बी.एस्सी	पाटील वैष्णवी विजय	द्वितीय
एस.वाय.बी.एस्सी	भोई प्रियंका रविंद्र	द्वितीय
एफ.वाय.बी.एस्सी	पाटील रूचिका सुरेश	तृतीय
एफ.वाय.बी.एस्सी	साळी लतिका राजेंद्र	तृतीय
एस.वाय.बी.एस्सी	शिंपी गौतमी नागिनदास	उत्तेजनार्थ

४. व्यंगचित्र

वर्ग	विद्यार्थ्यांचे नाव	पारितोषिक
एफ.वाय.बी.एस्सी	पाटील रूचिका सुरेश	प्रथम
एस.वाय.बी.एस्सी	ठाकरे प्रेरणा धनंजय	द्वितीय
टी.वाय.बी.एस्सी	पाटील गायत्री प्रकाश	तृतीय
एफ.वाय.बी.एस्सी	पाटील पूनम संभाजी	उत्तेजनार्थ
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील किरण संजय	उत्तेजनार्थ

५. सेमिनार

वर्ग	विद्यार्थ्यांचे नाव	पारितोषिक
एफ.वाय.बी.एस्सी	पाटील राहुल कैलास	प्रथम
एफ.वाय.बी.एस्सी	पाटील तेजस्विनी गुलाबराव	द्वितीय
एफ.वाय.बी.एस्सी	गाडीलोहार विशाल सतिश	तृतीय
एफ.वाय.बी.एस्सी	जाधव आकाश संजय	उत्तेजनार्थ
एफ.वाय.बी.एस्सी	जैन रितिका उमेश	उत्तेजनार्थ
वर्ग	विद्यार्थ्यांचे नाव	पारितोषिक
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील पुष्कर दिलीप	प्रथम
एस.वाय.बी.एस्सी	ठाकरे प्रेरणा धनंजय	द्वितीय
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील जागृती महेंद्रसिंग	तृतीय
एस.वाय.बी.एस्सी	सोनवणे कामिनी सुदाम	उत्तेजनार्थ
वर्ग	विद्यार्थ्यांचे नाव	पारितोषिक
टी.वाय.बी.एस्सी	पाटील गायत्री प्रकाश	प्रथम
टी.वाय.बी.एस्सी	पाटील धिरज भगवान	द्वितीय
टी.वाय.बी.एस्सी	धोबी जयश्री सुरेश	तृतीय
टी.वाय.बी.एस्सी	शेख मुनव्वर आलम शरफोदीन	उत्तेजनार्थ

वर्ग	विद्यार्थ्यांचे नाव	पारितोषिक
एम.एस्सी	पाटील अश्विनी अरूण	प्रथम
एम.एस्सी	चव्हाण शितल रमाकांत	द्वितीय

६. गायन

वर्ग	विद्यार्थ्यांचे नाव	पारितोषिक
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील दीप्ती विलास	प्रथम
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील दिव्या मनोज	द्वितीय
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील शितल नितीन	तृतीय
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील प्रतिभा राजेंद्र	तृतीय
एस.वाय.बी.एस्सी	सोनवणे कविता चावदस	उत्तेजनार्थ
टी.वाय.बी.एस्सी	शेख मुनव्वर आलम शरफोदीन	उत्तेजनार्थ

७. नृत्य

वर्ग	विद्यार्थ्यांचे नाव	पारितोषिक
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील शितल नितीन	प्रथम
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील प्रतिभा राजेंद्र	प्रथम
एफ.वाय.बी.एस्सी	सोनवणे कविता चावदस	द्वितीय
एफ.वाय.बी.एस्सी	कदम दर्शना नितीन	तृतीय
एफ.वाय.बी.एस्सी	पाटील प्रांजल राजेंद्र	उत्तेजनार्थ
एफ.वाय.बी.एस्सी	पाटील निकिता दत्तू	उत्तेजनार्थ
एफ.वाय.बी.एस्सी	सोनवणे कोमल लक्ष्मण	उत्तेजनार्थ

८. नाट्य

वर्ग	विद्यार्थ्यांचे नाव	पारितोषिक
एस.वाय.बी.एस्सी	पाटील अश्विनी अनिल	प्रथम
एस.वाय.बी.एस्सी	अग्रवाल नम्रता गोपाल	प्रथम
एफ.वाय.बी.एस्सी	ठाकरे प्रेरणा धनंजय	प्रथम
एस.वाय.बी.एस्सी	सोनवणे कामिनी सुदाम	प्रथम
एफ.वाय.बी.एस्सी	पाटील प्राजक्ता रविंद्र	प्रथम
एफ.वाय.बी.एस्सी	सुलताने काजल नागेश्वर	प्रथम
एफ.वाय.बी.एस्सी	बडगुजर सरला राजेंद्र	प्रथम
एफ.वाय.बी.एस्सी	जाधव आकाश संजय	द्वितीय
एफ.वाय.बी.एस्सी	धनगर चेतन शरद	द्वितीय

ग्रंथालय विभाग

डॉ. व्ही. आर. कांबळे

ग्रंथापाल

- ग्रंथालय विभागात सद्दस्थितीत ६६८०० विविध संदर्भ व क्रमिक पुस्तके आहेत त तसेच ५८ जर्नस नियतकालिके आहेत.
- विद्यार्थी यांना वापरण्यासाठी मराठी, हिंदी व इंग्रजी भाषेतील १७ प्रकारचे वर्तमानपत्रे येतात.
- ग्रंथालय विभागात माहिती व तंत्रज्ञान या संकल्पेनाचा वापर करून अनेक नवीन सेवा सुरू केल्या आहेत. त्यात आपल्या ग्रंथालयात आज स्थितीत जवळपास ४००० पेक्षाही जास्त इलेक्ट्रॉनिक बुक Download करण्यात आलेली आहेत व त्यांचे काम सतत सुरू असून ती सर्व पुस्तके विद्यार्थ्यांना मोफत देण्यात येत आहेत.
- विद्यार्थी यांना आपला विषय समजून घेण्यासाठी व्हिडीओ कसे वापरावे व त्यांची साठवणूक कंशी करावी या संदर्भात मार्गदर्शन करण्यात येते. त्यात युजीसी व INFLIBNET, Swayam केंद्र यांच्या मदतीने सुरू केलेल्या विविध वेबसाईटच्या माध्यमातून ग्रंथालयात विविध विषयाचे २२०० पेक्षा जास्त अभ्यासक्रमाची व्हिडीओ Download केलीली आहेत व त्यांचे वाटप विविध विभाग व विद्यार्थ्यांना केले जात आहे.

- ग्रंथालयात विद्यार्थी व विद्यार्थिनी साठी नविन वाचन कक्ष तयार करण्यात आले आहे. वाचन कक्षात नविन फर्निचर (प्रत्येक वाचकासाठी स्वतंत्र कक्ष) तयार करण्यात आले आहे. त्यामुळे एका विद्यार्थ्याचा दुसऱ्या विद्यार्थ्यास अडथळा निर्माण होणार नाही.
- महाविद्यालयातील ग्रंथालयाचे गेल्या ८ वर्षांपासून सर्व कामकाज संगणकावर चालत आहे व तसेच सद्यास्थितीत इलेक्ट्रॉनिक रिसोर्सेस साठवणूक करण्याचे काम सुरू आहे म्हणून ग्रंथालयातील माहिती ही मोठ्याप्रमाणावर तयार होत असून ती साठवून ठेवण्यासाठी स्वतंत्र USB Hard Disk चा वापर करून वाचकांना सेवा देण्यात येत आहे.
- ग्रंथालयातील सर्व कामकाज संगणकाद्वारे चालत आहे व तसेच ग्रंथालयात सद्यास्थितीत एकूण ६६८०० पुस्तकाची संख्या आहे व वाचकांना हवे असणारे पुस्तक शोधण्यासाठी (OPAC) Online Public Access Catalogue ची सेव देण्यासाठी ग्रंथालयात तीन संगणकाची फिटिंग देण्यात आली आहे.
- महाविद्यालयातील गरीब व होतकरू विद्यार्थी यांच्यासाठी

बुक बँक सुविधा देण्यात येते याचा लाभ २५० विद्यार्थी घेत आहेत.

९. ग्रंथालय एन. लिस्ट. या उपक्रमाचा सदस्य असल्यामुळे वाचकांना त्याच्या माध्यमातून ९०,००० पुस्तके व ४००० जर्नल्स वापरता येतात.

१०. ग्रंथालय विभागाचे सर्व कामकाज हे हिंदुस्तान संगणक लि. मालेगाव जि. नाशिक यांनी तयार केलेल्या अज्ञावालीद्वारे केले जाते त्यामध्ये पुस्तकांचर देवाण घेवाण, नियतकालिका व्यवस्थापन, बारकोड व्यवस्थापन, रद्दबाबत करणे, अद्यावत रेकॉर्ड तयार करणे, नाहरकत प्रमाणपत्र देणे व इतर सर्व कामकाज स्वयंचलित पद्धतीने केले जाते.

११. ग्रंथालय विभागात विविध सेवा दिल्या जातात त्यामध्ये Reference Services, Current Awareness Services, Selective Diminutions Services, Cataloguing, Inter Library Loan Services, Internet, Information Extension Services, e-Journals and books Services, Indexing

Services, Audio Visual Services, News Paper clipping.

१२. महाविद्यालयातील ग्रंथालय विभागातर्फे डॉ.ए.पी.जे. अब्दुल कलाम जयंती व वाचन प्रेरणा दिवसानिमित्त विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. ग्रंथालय विभागात विविध विषयांची संदर्भ पुस्तकांचे प्रदर्शन भरविण्यात आले होते. या प्रदर्शनात कथा, कादंबरी, प्रवासवर्णन, विश्वकोश तसेच डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम यांच्या जीवनावर आधारित विविध पुस्तके प्रदर्शनात ठेवण्यात आली. कार्यक्रमाचे उद्घाटन मा. प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी यांच्या हस्ते करण्यात आले. या प्रदर्शनात २०० विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला.

१३. ग्रंथालय विभागातील दरवर्षी सरस्वती पूजनाचा कार्यक्रम घेण्यात येतो या वर्षी संस्थेचे कार्यकारी सदस्य मा. आदित्य संदीप पाटील यांच्या शुभहस्ते पूजनाचा कार्यक्रम घेण्यात आला. प्रसंगी संस्थेच्या सचिव मा. ताईसाहेब डॉ. स्मिता संदीप पाटील, प्राचार्य. उपप्राचार्य, ग्रंथपाल शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी मोठ्या प्रमाणावर हजार होते.

वाडमय मंडळ

श्री. ए. बी. सूर्यवंशी

वाडमय मंडळ प्रमुख

मा. प्रा. डॉ. आशुतोष पाटील, भाषा प्रशाळा क.ब.चौ.उ.म.वि. यांचे शुभहस्ते वाडमय मंडळ उद्घाटन आयोजित करण्यात आले. या उद्घाटनप्रसंगी महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी हे अध्यक्षस्थानी होते. मा. उपप्राचार्य श्री. एन. एस. कोल्हे, मा. उपप्राचार्य डॉ. के. एन. सोनवणे यांची विशेष उपस्थिती होती. या प्रसंगी मा. प्रा. डॉ. आशुतोष पाटील यांनी आजचे 'साहित्य व विद्यार्थी' या विषयावर उद्घाटन पर मनोगत व्यक्त केले. सदर कार्यक्रम प्रसंगी विद्यार्थी, प्राध्यापक बंधु-भगिनी उपस्थित होते.

वाडमय मंडळाच्यावतीने महाविद्यालयास्तरावर कला विभागातील सर्व विषयांच्या विद्यार्थ्यांसाठी ज्वलंत, पर्यावरण विषयक, सामाजिक आदि विषयांवर एक दिवसीय पोस्टर प्रेझेंटेशन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. या स्पर्धेत हिंदी, मराठी, इंग्लिश, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र, भूगोल, इतिहास, मानसशास्त्र या विषयांच्या विद्यार्थ्यांनीस्पर्धेत सहभाग घेतला. भाषा विषयासाठी परीक्षक म्हणून मा.प्रा.दिलीप पाटील, पंकज महाविद्यालय, चोपडा हे होते. तसेच सामाजिकशास्त्रासाठी मा. डॉ. विनोद रायपुरे, अध्यक्ष सामाजिकशास्त्र अभ्यास मंडळ, क.ब.चौ.उ.म.वि. जळगाव व मा. प्रा. अजय पाटील, पंकज महाविद्यालय, चोपडा हे उपस्थित होते. पोस्टर प्रेझेंटेशन स्पर्धे प्रसंगी महाविद्यालयातील बहुसंख्य विद्यार्थ्यांनी उपस्थिती दिली. मा. प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी व मा. प्रा. दिलीप पाटील, मा. उपप्राचार्य श्री. एन. एस. कोल्हे, मा. उपप्राचार्य डॉ. के. एन.

सोनवणे आदि मान्यवरांच्या शुभहस्ते कला विभागातील प्रत्येक विषयातील उत्कृष्ट पोस्टर सादरीकरण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना बक्षिस प्रदान करण्यात आलीत. पोस्टर प्रेझेंटेशन स्पर्धा आयोजन वाडमय मंडळ प्रमुख श्री. ए. बी. सूर्यवंशी यांनी केले. तसेच वाडमय मंडळातील श्री. डी. पी. सपकाळे, श्री. एम. एल. भुसारे, डॉ. एस. ए. वाघ, श्री. डी. एस. पाटील, श्री. डी. डी. कर्दपवार, डॉ. आर. आर. पाटील, श्री. एम. बी. पाटील, श्री. वाय. एन. पाटील, श्री. बी. बी. पवार, श्री. व्ही. बी. पाटील यांचे अनमोल सहकार्य मिळाले.

वाडमय मंडळाच्यावतीने सन २०१९-२० मध्ये विविध शैक्षणिक उपक्रम राबविण्यात आले. सदर उपक्रम राबविण्यासाठी संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष मा. दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील, यांचे आशीर्वाद, अध्यक्ष मा. भैर्यासाहेब अँड. संदीप सुरेश पाटील यांची प्रेरणा, उपाध्यक्ष मा. ताईसाहेब सौ. आशाताई विजय पाटील, सचिव मा. ताईसाहेब डॉ. सौ. स्मिताताई संदीप पाटील यांचे मोलाचे मार्गदर्शन लाभले. मा. प्राचार्य, डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, मा. उपप्राचार्य डॉ. ए. एल. चौधरी, मा. उपप्राचार्य, डॉ. व्ही. टी. पाटील, मा. उपप्राचार्य श्री. एन. एस. कोल्हे, मा. उपप्राचार्य डॉ. के. एन. सोनवणे तसेच वाडमय मंडळातील सदस्य श्री. एम. एल. भुसारे, श्री. डी. एस. पाटील व महाविद्यालयातील सहकारी प्राध्यापक बंधु-भगिनी, शिक्षकेतर कर्मचारी, विद्यार्थी यांचे मोलाचे सहकार्य लाभले.

वक्तृत्व व वादविवाद मंडळ

श्री. एम. एल. भुसारे

प्रमुख, वक्तृत्व व वादविवाद मंडळ

वक्तृत्व व वादविवाद मंडळाचा २०१९-२० या वर्षाचा अहवाल सादर करतांना अत्यंत आनंद वाटतो की, वक्तृत्व व वादविवाद मंडळतर्फे यावर्षी अनेक विद्यार्थ्यांनी महाराष्ट्रात होणाऱ्या अनेक राज्यस्तरीय, जिल्हास्तरीय व तालुकास्तरीय वादविवाद वक्तृत्व स्पर्धांमध्ये सहभाग नोंदविला होता. महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ चोपडा यांच्या सुवर्णमहोत्सवी वर्षानिमित्त दि. ११ जानेवारी २०१९ रोजी आयोजित 'कै. ना. मा. आकासो. सौ.शरच्चंद्रिका सुरेश पाटील राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेत' स्वरांगी अहिरे या विद्यार्थीनीने प्रथम क्रमांक प्राप्त केला. तसेच समाजकार्य

महाविद्यालय, चोपडा येथे आयोजित राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेत हर्षल दगडू शिंपी या विद्यार्थ्याने तृतीय क्रमांक प्राप्त केला. शुभम भिल या विद्यार्थ्याने चाळीसगाव येथे आयोजित राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेत सहभाग नोंदविला. दि. २९ फेब्रुवारी २०२० रोजी नाशिक येथे लोकसत्ता तर्फे आयोजित वक्तृत्व स्पर्धेच्या प्राथमिक फेरीत हर्षल दगडू शिंपी व शुभम भिल या दोन विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला. या फेरीत शुभम या विद्यार्थ्यांची नाशिक येथे ३ मार्च २०२० रोजी अंतिम फेरीसाठी जळगाव जिल्हयातून निवड करण्यात आली होती.

महात्मा गांधी अभ्यास व संशोधन केंद्र

डॉ. के. एन. सोनवणे

महात्मा गांधी अभ्यास व संशोधन केंद्र

महात्मा गांधी अभ्यास व संशोधन केंद्राचा २०१९-२० या वर्षाचा अहवाल सादर करतांना अत्यंत आनंद वाटतो की, महात्मा गांधी अभ्यास व संशोधन केंद्रातर्फे यंदा जन्मशताब्दीनिमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आलेले होते. दि. ०२ ऑक्टोबर २०१९ रोजी महात्मा गांधीजींच्या जयंती व जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त 'गांधी विचार संस्कार परिक्षा' आयोजित करण्यात आली होती. या परिक्षेत १५० विद्यार्थ्यांनी

सहभाग नोंदविला होता. तसेच महात्मा गांधीजींच्या जीवनावर आधारित 'रांगोळी स्पर्धा' व 'पोस्टर स्पर्धा' आयोजित करण्यात आली होती. या स्पर्धेत विजेत्या स्पर्धकांना मान्यवरांच्या हस्ते पारितोषिके देण्यात आली. या स्पर्धेचे परीक्षक म्हणून श्री. दिनेश साळुंखे (कला शिक्षक, डी.एड.कॉलेज, चोपडा) यांनी काम पाहिले. दि. ३१ जानेवारी रोजी महात्मा गांधीजींच्या पुण्यतिथीनिमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

Department of National Cadet Corps

Lt. Dr. B. M. Sapkal

Properties of NCC Unit:

1. Intake Capacity SD=54
2. Aim: Unity and Discipline
3. Joint Training- Drill, Weapon YOGA and Physical Fitness
4. Weekend Parade
5. B' and 'C' Cert Examinations
6. Social Activity
7. Various Camps

National Cadets Corps is one of the biggest voluntary organization in India. It is functioning under the direct control of Defense Ministry of

India. NCC is divided in to Seventeen directorates. Strength of NCC unit of college is 54 SD; it is under the 49, Maharashtra Battalion Amalner. Cadets participated in different National level and state level camps. Cadets of college continuously participated in National level camp such as RDC, TSC and NIC from last six years. During this academic year our Cadets Nikam Shubham Panjabrao and Cadet Koli Jitendra Uttam tried for RDC-2020 but they fail to attempt this competition. Their efforts make us proud for attending up to inter group level camp (IGC-Aurangabad).

Thirteen Cadets were enrolled in the first year

on July 20th 2019 to make a complete strength of 54. As a part of institutional training, first year cadets had 28 parades (60 Hours) and second and final year cadets had 17.5 (70 Hours) of stipulated parades. I take pride to highlights that our representation and performance in 'B' and 'C' certificate examinations has been outstanding and college we continue to maintain the second place in battalion. We utilized twenty one Camp vacancies for state and national level camps: Cadet Wagh Kalpesh Pralhad and Koli Jitendra were participated in Army attachment Camp at Aurangabad from 10/08/2019 to 24/08/2019. The aim of these camps is to give field training to the cadets and the cadets acquaint them with army exercises. Cadet Tadv Sahil and Cadet Koli Shrikant were participated GSC/TSC-1 camp Aurangabad. Cadet Mahajan Umesh was attended all India tracking camp at Tirupati (Andhra Pradesh). Cadets from all over india participated in Tracking camp. Cultural activity, tracking event and map reading these activities were conducted in this camp. Basic Leadership Camp was conducted in OTA Nagpur, OTA Nagpur is well-know n destination for officer training, i proudly say that cadet, Wagh Kalpesh of our college was participated in this camp. Similarly, the **Indian Military Academy** (also known as IMA) is an officer training academy of the Indian Army located in Dehradun. SUO Paresh Ahirrao got chance to attained a camp in IMA Dehradun.

NCC activities:

1. **International Yoga Day:** Forty cadets ANO participated in the International Yoga Day celebrated at Pratap Vidya Mandir Chpdae on 21st June 2019.
2. **Enrollment:** Col. Anil Dshapande guided to NCC Cadet during first year Enrollment.
3. **NCC Day:** Organized a lecture on Road Safty Abhiyan for NCC Cadets.
4. **Tree Plantation:** NCC Cadets successfully conducted Tree plantation program on 11 July 2019 under the guidance of Vice-Principal Prof. A. L. Chaudhari and Dr. K. N. Sonawane.
5. **Independence Day:** Independence Day was celebrated with usual enthusiasm on 15th August, 2019. The National Flag was unfurled by our Hon'ble Adv. Sandip Suresh Patil (President, Mahatma Gandhi Shikshan Mandal). During this occasion Vice-President of Institute, Secretary of

Institute, Principal, Vice-principal, ex-cadets, students, parents and staff of our college were present.

6. **Puls Polio:** Cadets actively participated in Puls Polio drive in Chopda City.
7. **Blood Donation:** Ten NCC Cadets donated blood in the Blood donation Programme conducted in college.
8. **Swatch Bharath Abhiyan:** To promote "Campaign Green", Saplings were planted by our Principal and NCC Cadets and as a part of Swatch Bharath Abhiyan, our cadets cleaned College Campus.
9. **Republic Day:** Hon'ble Adv. Sandip Suresh l'atil (President, Mahatma Gandhi Shikshan Mandal) has hoisted National Flag on republic day 26th Jan. 2020. SUO Paresh Ahhiao gave reporting of NCC unit to Chief Guest. The ceremony took place in the presence of Dr. Smitatai Sandip Patil (Secretary, Mahatma Gandhi Shikshan Mandal, Governig council Member (Mahatma Gandhi Shikshan Mandal), Principal, Vice-Principal, Head of Department, Parents, Teaching and Nonteaching Staff of College and students.

Efforts may fail but never fail to make efforts says a famous quote. Our boys are training hard so that we represent TSC and RDC at least next year. I am sure our efforts will be rewarded in the forth coming years. I whole heartedly thank our President (Mahatma Gandhi Shikshan Mandal Chopda), Secretary (Mahatma Gandhi Shikshan Mandal, Chopda), Principal and Vice-Principal for extending all the support required for NCC Activities. Thank you, Jai Hind.

राष्ट्रीय सेवा योजना

श्री. डी. पी. सपकाळे

प्रमुख कार्यक्रम अधिकारी, राष्ट्रीय सेवा योजना

दि. २१ जून २०१९ रोजी महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचलित कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयातील जिमखाना विभागात आंतरराष्ट्रीय योग दिवस साजरा करण्यात आला. या कार्यक्रमाप्रसंगी महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाच्या उपअध्यक्षा आदरणीय सौ. आशाताई विजय पाटील, महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, उपप्राचार्य डॉ. ए. एल. चौधरी, प्रा. एम. बी. हाडे, डॉ. के. एन. सोनवणे, रजिस्टर श्री. डी. एम. पाटील व कनिष्ठ महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य, प्रा. बी. एस. हळपे, पर्यवेक्षक प्रा. व्ही. वाय.पाटील हे उपस्ति होते. तसेच महाविद्यालयाचे प्राध्यापक व शिक्षकेतर बंधू-भगिनी उपस्ति होते. योग शिक्षक, प्रा. आर. जी. दोरीख, शिरपूर यांनी सहभागी सर्व कर्मचारी व विद्यार्थ्यांना ओमकार, शवाषण, भ्रामरी, कपलभार्ती, ताडासन, त्रिकोणासन, मकरासन या योगासनांचे प्रशिक्षण दिले सदर कार्यक्रमाचे आयोजन क्रिडा संचलिका प्रा. सौ. के. एस. क्षीरसागर, डी. पी. सपकाळे, डॉ. बी.एम. सपकाळ यांनी यशस्वीपणे केले तसेच, श्री. आर. एच. पाटील, श्री.सुधाकर बाविस्कर, श्री. प्रदीप बाविस्कर इ. कर्मचार्यांचे सहकार्य लाभले

१० जुलै रोजी मान्यवराचे हस्ते महाविद्यालयातील परिसरात वृक्ष लागवड करण्यात आली. या प्रसंगी चोपडा तालुक्याचे नायब तहसीलदार मा अनिल गावित उपस्थित होते तसेच संस्थेचे अध्यक्ष मा. अॅड. संदीप सुरेश पाटील, संस्थेच्या उपअध्यक्षा मा. आशा विजय पाटील, संस्थेच्या सचिव मा. डॉ. स्मिता संदीप पाटील महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.डी. ए. सूर्यवंशी, उपप्राचार्य डॉ. के. एन. सोनवणे, डॉ. ए. एल. चौधरी, प्रा. एम. बी. हांडे व प्राध्यापक वर्ग तसेच वनविभागाचे अधिकारी चोपडा विभागाचे वन क्षेत्रपाल मा. व्ही. एच. पवार तसेच के. के. धनगर देखील उपस्ति होते.

दि. २१ जुलै रोजी नवीन वर्षात राष्ट्रीय सेवा योजनेत सहभागी झालेल्या स्वयंसेवकांना रासेयो कार्यक्रमाविषयी माहिती देण्यात आली. त्या प्रसंगी महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य मा. डॉ. के. एन. सोनवणे, रासेयो चे प्रमुख कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डी. पी. सपकाळे तसेच सहाय्यक कार्यक्रम अधिकारी डॉ.पी.के.लाभणे उपस्ति होते. मा.उपप्राचार्य यांनी नवीन प्रवेशित स्वयंसेवकांना रासेयो कार्यक्रमाविषयी मार्गदर्शन केले.

२८ जुलै रोजी रासेयो स्वयंसेवकांना प्रवेश प्रक्रीये विषयी माहिती देण्यात आली व प्रवेश फॉर्म चे वाटप करण्यात आले. प्रवेश फॉर्म कसा भरावा त्या विषयी मार्गदर्शन करण्यात आले.त्या प्रसंगी रासेयो चे प्रमुख कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डी.पी सपकाळे उपस्ति होते.त्यांनी स्वयंसेवकांना रासेयो च्या कार्ये व उद्दिष्टे या

विषयी मार्गदर्शन केले. तसेच स्वयंसेवकामधील सुप्त गुणाना वाव देण्यात आला व त्यांना त्याचे कला गुण सादर करण्याची संधी देण्यात आली. त्यात स्वयंसेवकानी उस्फुर्त सहभाग नोंदवला.

४ ऑगस्ट रोजी रासेयो स्वयंसेवकांच्या प्रवेश प्रक्रीयेतील अडचणी सोडवण्यात आल्या व नवीन स्वयंसेवकांना प्रवेश प्रक्रीये विषयी मार्गदर्शन करण्यात आले. त्या प्रसंगी पनाट्य सादर करण्यात आले व नवीन स्वयंसेवकाना पथनाट्य सादरीकर करण्यासाठी चे मार्गदर्शन करण्यात आले व महाविद्यालयातील क्रीडांगण व रासेयो विभागाची साफ सफाई करण्यात आली.

११ ऑगस्ट ते २५ ऑगस्ट रोजी ध्वजारोहणदिनाची तयारी अतर्गत मैदान साफ सफाई करून गवत कचरा काढणे इ कामे करण्यात आली. मा सौ कै आक्कासाहेब यांच्या स्मृतीस्ळाचे साफ सफाई करण्यात आली. स्वयंसेवकानी स्मृतीस्ळ झाडून व सभोवतालचा परिसर साफ करण्यात आला.

१ सप्टेंबर रोजी मा.सौ कै आक्कासाहेब यांच्या स्मृतीस्थळाचे साफ सफाई करण्यात आली १८ सप्टेंबर रोजी दत्तक गाव निमगव्हाण ये एक दिवशीय शिबीर रासेयो विभागातर्फे आयोजीत करण्यात आले. त्या प्रसंगी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी डी.पी.सपकाळे व स्वयंसेवक उपस्थित होते. गट विकास अधिकारी पंचायत समिती चोपडा, वन क्षेत्रपाल चोपडा, गावातील सरपंच, उपसरपंच, ग्रामपंचायत सदस्य, आदी व गावातील प्रतिष्ठित नागरिक उपस्ति होते. प्रसंगी रासेयो चे स्वयंसेवकांनी गावातील रस्त्यांच्या आजूबाजूला निंब, पिंपळ, वड, चिंच इत्यादि वृक्षांची लागवड केली.

२४ सप्टेंबर रोजी दत्तक गाव निमगव्हाण ये एक दिवशीय शिबीर रासेयो विभागातर्फे आयोजीत करण्यात आले. त्या प्रसंगी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी डी. पी. सपकाळे, सहाय्यक कार्यक्रम अधिकारी डॉ. पी.के. लभाने, महिला कार्यक्रम अधिकारी सौ. आरती. बी. पाटील व स्वयंसेवक उपस्थित होते. प्रसंगी विभागीय समन्वयक डॉ. किशोर पाठक यांनी शिबिराला भेट दिली. तसेच गावातील सरपंच, उपसरपंच, ग्रामपंचायत सदस्य, आदी व गावातील प्रतिष्ठित नागरिक उपस्थित होते. प्रसंगी रासेयो स्वयंसेवकांनी गावातील प्लास्टीक गोळा केली व पनाट्याद्वारे प्लास्टिक विरोधी जनजागृती केली व गावातील लोकांना व्यसन मुक्तीचे महत्व पटवून दिले. प्रसंगी उपस्थितांना तंबाखू मुक्तीची शप देण्यात आली. प्रसंगी गावात तंबाखू मुक्तीचे रॅली काढून जनजागृती करण्यात आली.

दि. १३ ऑक्टोबर रोजी रासेयो स्वयंसेवकांनी सह्याद्री इमारती समोरील भागात साफसफाई केली व कै. सौ. आक्कासाहेब यांच्या स्मृती स्ळाची स्वच्छता करण्यात आली.

दि. २३ ते ३० डिसेंबर २०१९ या कालावधीत राष्ट्रीय सेवा योजना एकक, महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचलित कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा, जि. जळगाव व मा , कार्यक्रम समन्वयक, रा.यो.से.कवयित्री बहीनाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव यांचे संयुक्त विद्यमाने व मार्गदर्शकपत्रानुसार विशेष शिबिराचे आयोजन दत्तक गाव निमगव्हाण ता . जळगाव ये चोपडा जि करण्यात आलेश्रमसंस्कार शिबिरासाठी. 'एक भारत श्रेष्ठ भारत व संविधानदिन ते राष्ट्रीय समरसता दिन अभियान' हि थिम देण्यात आलेली होती. तसेच केंद्र व राज्य शासनाच्या निर्देशानुसार प्रस्तुत पत्रकामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे विविध विषय व उपक्रम इत्यादींसह शिबिराचा अहवाल खालीलप्रमाणे आहे.

२३ डिसेंबर रोजी गटनिहाय स्वयंसेवकांना विविध सूचना देवून शिबिराचे नियोजन, आपली कर्तव्ये व शिबिराच्या दैनंदिनी विषयी माहिती देण्यात आलीदरम्यान. ग्रामस्थ व सरपंच यांची सभा घेवून शिबीर उपक्रमाचे नियोजन श्रमदान व विविध जनजागृती पर कार्यक्रमांचे बाबत चर्चा करण्यात आली .

दि. २४/१/२०१९ रोजी सकाळी उद्घाटन समारंभाची तयारी करण्यात आली व ठीक ११.०० वाजेला उद्घाटनाला सुरुवात झाली. कार्यक्रमाला प्रमुख पाहुणे म्हणून महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे अध्यक्ष मा. अॅड. संदीप सुरेश पाटील, मा.सौ.आशा विजय पाटील (उपाध्यक्ष, म.गां.शि.मं., चोपडा), तसेच मा.सौ. मंगला कैलास पाटील (सरपंच, ग्रामपंचायत, निमगव्हाण) सौ. ज्योती अशोक कोळी (उपसरपंच, ग्रामपंचायत, निमगव्हाण), सौ.सरला नरेंद्र शिरसाठ (नगरसेविका, चोपडा), सौ.अश्विनी प्रसन्न गुजराथी (नगरसेविका, चोपडा) सौ. वंदना राजेंद्र पाटील (महिला काँग्रेस तालुका अध्यक्ष, चोपडा) सौ.सविता गोपाल पाटील (सामाजिक कार्यकर्त्या, चोपडा) सौ.आरती चंद्रशेखर पाटील(सामाजिक कार्यकर्त्या, चोपडा) सौ.रोहिणी सुनील पाटील (माजी. नगरसेविका) मा.सौ.छाया दिलीप बाविस्कर (अध्यक्षा, शा.व्य.समिती, जि.प.शाळा, निमगव्हाण) सौ.रंजना श्रीकांत नेवे (संचालिका, चोपडा सूतगिरणी) संभाजी गोरख पाटील (ग्रा.पं.सदस्य), अनिल शिवाजी बाविस्कर (ग्रा.पं. सदस्य), नाना दौलत पाटील, पवन सुकदेव भिल (पोलीस पाटील, निमगव्हाण) गोपाल नवल धनगर (संचालक चो.सा.का., चहाडी), श्री राजेंद्र भास्करराव पाटील (संचालक तापी सूतगिरणी, चोपडा), लोटन काळू पाटील (माजी मुख्याध्यापक) इ.मान्यवर उपस्थित होते. प्रसंगी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मा.सौ. मंगला कैलास पाटील (सरपंच, ग्रामपंचायत, निमगव्हाण) यांनी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. त्यानंतर महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे अध्यक्ष मा. अॅड. संदीप सुरेश पाटील यांनी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. मार्गदर्शनामध्ये त्यांनी गावाच्या विकासासाठी असणाऱ्या अनेक

योजना व ग्रामविकासाच्या संकल्पना स्पष्ट केल्या तसेच गावकर्यांच्या सहकाऱ्याने व स्वयंसेवकांच्या मदतीने अनेक विचारांना मूर्तिमंत रूप देता येईल असे मत व्यक्त केले व शिबिराच्या यशस्वीतेसाठी सुभेच्छा दिल्या. मा.प्राचार्य डॉ.डी.ए.सूर्यवंशी यांनी स्वयंसेवकांना 'एक भारत श्रेष्ठ भारत' या विषयावर आपले मनोगत व्यक्त केले व पुढील ७ दिवसासाठी विद्यार्थ्यांच्या कार्यक्रमाला शुभेच्छा दिल्या. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मा.सौ. मंगला कैलास पाटील (सरपंच, निमगव्हाण) यांनी आपले अध्यक्षीय भाषणात गावात करावयाच्या ग्रामस्वच्छता व वैचारिक प्रबोधन कशा प्रकारे करता येईल या विषयी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले व गाव निवडीबद्दल महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे आभार व्यक्त केले. शिबिर उदघाटन समारंभ कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन मा. संदीप भास्कर पाटील यांनी केले. उदघाटनसमारंभाचे स्वागत गीत स्वयंसेविका एकता साळुखे हिने सादर केले. प्रमुख अध्यक्षचे भाषण तसेच सत्कार झाला व शिबीर उदघाटन समारंभ संपन्न झाला. तसेच दुपारी थोडा वेळ आराम करून सर्व स्वयंसेवक बौद्धिक व्याख्यानासाठी मैदानावरील विशेष शिबीर मंडपात जमल. बौद्धिक व्याख्यान देण्यासाठी प्रम सत्रात, आदरणीय प्रा.डॉ.ए.एल.चौधरी यांनी शिबिरार्थींना सामाजिक माध्यमांचा उपयोग व दुष्परिणाम या विषयावर मार्गदर्शन केले. या प्रसंगी त्यांनी तरुणाई कडून प्रसार माध्यमांचा होत असलेल्या गैर वापरा विषयी सांगितले. त्यांनी सांगितले कि, कशा पद्धतीने आजचा तरुण हा प्रसार माध्यमांचा आहारी गेलेला आहे. आपण प्रसार माध्यमांचा कसा आणि किती प्रमाणात वापर करावा या बद्दल अतिशय महत्त्वपूर्ण मार्गदर्शन केले. त्यांनी स्वयंसेवकांना त्यांच्या विदेश दौऱ्याविषयी त्यांचे अनुभव सांगितले कि, कशा पद्धतीने जपान मधील लोक प्रगत तंत्रज्ञानाचा वापर हा येणाऱ्या नैसर्गिक आपत्ती पासून तेल नागरिकांचे जीवन भयमुक्त करतात. प्रसार माध्यमांचा उपयोग मानवी विकासासाठी कण्यात आला पाहिजे असा सरांनी प्रतिपादन केले. मा.श्री.एल.बी.पटले (सहा.प्रा.विद्युतशास्त्र विभाग) यांनी तंत्रज्ञानाचा उपयोग व दुरुपयोग या विषयावर स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. तंत्रज्ञान मानवी जीवनाच्या विकासात अतिशय महत्त्वपूर्ण भूमिका पार पाडत आहेत. पण काही लोक तंत्रज्ञानाचा अहितकारक उपयोग करित आहेत. संपूर्ण तंत्रज्ञान हे मानव निर्मित असून त्याचा उपयोग मानवी जीवन सुसाय्य करण्यासाठीच झाला पाहिजे. तसेच द्वितीय सत्र दरम्यान महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे संस्थापक अध्यक्ष मा.श्री दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील यांनी सद्विच्छा भेट देऊन सर्व प्राध्यापक वृंद स्वयंसेवकांना उर्जित केले. स्वयंसेवकांना गट चर्चे साठी 'तंत्रज्ञान शाप कि वरदान' हा विषय देण्यात आला त्यावर स्वयंसेवकांनी गटातील सदस्यांची चर्चा करून विचार मंन केले. संध्याकाळी चहा नंतर गटचर्चेला दिलेल्या विषयावर गटातील प्रत्येकी दोन स्वयंसेवकांनी दिलेल्या विषयावर त्यांचे मत व्यक्त केले. रात्री ठीक ८.३० वाजेला सामाजिक विचारमंथनाच्या

कार्यक्रमाची सुरुवात झाली. विविध विषयावर सामाजिक प्रबोधन करणारीनाटिका, देशभक्तीपर गीत, इत्यादी स्वयंसेवकांनी गटानुसार कलाप्रकार सादर करण्यात आले. आणि गावातील लोक देखील नाटके पाहण्यासाठी माया संखेने उपस्थित होते. या लोकांमध्ये जन-जागृती करण्यात आली.

दिनांक २५/१२/२०१९ रोजी मा.श्री.बी.एस.कोसोदे (गट विकास अधिकारी,पंचायत समिती, चोपडा) यांनी पंचायतसमितीच्या विविध योजना या विषयावर मार्गदर्शन केले. याप्रसंगी समाजकल्याण, कृषी, आरोग्य, शिक्षण, पशु संवर्धन तसेच इंदिरा आवास योजना, ग्रामीण जीवनोन्नती अभियान, जलसिंचन, महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना या सर्व विभागाच्या योजनांविषयी स्पष्टीकरणात्मक माहिती देत स्वच्छ भारत मिशन कसे साध्य करता येईल यावर सविस्तर मार्गदर्शन केले. श्री.कोसोदे पुढे म्हणाले कि, या योजनांचा प्रचार प्रसार आम्ही व कार्यालयीन कर्मचारी करीतच आहोत. परंतु तुम्ही देखील या योजनांचा प्रचार करावा व तालुक्यातील जास्तीत जास्त लोकांना या योजनांचा लाभ व्हावा असे आव्हान शिबिरांना केले. संध्याकाळी ०५.०० वाजता बौद्धिक वाख्यान आटोपले. व त्यानंतर गट चर्चा साठी सर्व पंचायत समितीतील विविध योजना व अंमलबजावणी, रा.से.यो. व्यक्तीमत्व विकास घडविण्याचे मंच, इत्यादी विषय देण्यात आले. गट चर्चेचे सुष्म निरीक्षक म्हणून रा.से.यो.चे सहा.कार्यक्रम अधिकारी डॉ.पी.एन. सौदागर यांना सोपविले. त्यांनी स्वयंसेवकांना त्यांच्या चर्चेमधील विविध अंगांविषयी सांगितले.गट चर्चेच्या प्रसंगी महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे अध्यक्ष मा.अॅड. संदीप सुरेश पाटील यांनी सद्विचार भेट दिली. सर्व स्वयंसेवकांनी गटानुसार रात्रीच्या सामाजिक विचारमंन्याच्या कार्यक्रमाची या कार्यक्रमाची तयारी केली. त्या अंतर्गत सर्व गटांनी विविध विषयांवर पनाट्य व गीते सादर करण्यासाठी तयारी केली.

दि.२६/१२/२०१९ रोजी विशेष हिवाळी शिबिराचा ३ रा दिवस या वेळी बौद्धिक वाख्यान प्रम सत्रात मा.श्री.भूषण विजयलाल मोहिते यांनी स्वयंसेवकांना आर्कि साक्षरता या विषयावर मार्गदर्शन केले. त्यांनी स्वयंसेवकांना भारताचा इतिहासिक आर्कि परिस्थितीपासून तर वर्तमान आर्थिक परिस्थिती विषयी माहिती दिली. त्यांनी स्वयंसेवकांना बँकांविषयी विविध माहिती दिली व स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. दुसऱ्या सत्रातमा.श्री.डॉ.विजय इंगळे यांनी स्वयंसेवकांना व्यक्तिगत विकासासाठी आवश्यक असलेल्या बाबींविषयी मार्गदर्शन केले व त्यांच्याशी व्यक्तिमत्व विकासा विषयी चर्चा केली. व स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. तसेच स्वयंसेवकांनी देखील त्यांना उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला.

दि.२७/१२/२०१९ रोजी माजी रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी मा.डॉ.आर.एम.बागुल यांनी स्वयंसेवकांना जैवविविधता संवर्धन काळाची गरज या विषयावर मार्गदर्शन केले.

सरांनी निसर्गामध्ये असलेल्या जैवविविधते विषयी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले व जैवविविधतेचे वातावरणातील महत्त्व पटवून दिले. तसेच पर्यावरण संवर्धनासाठी प्रयत्न करावे असे स्वयंसेवकांना आव्हान केले व त्या स्वयंसेवकांनी देखील उत्स्फूर्तपणे प्रतिसाद नोंदविला. द्वितीय सत्रात सत्रात प्रमुख व्याख्याते म्हणून सहा.प्रा.प्रवीण जैन यांनी स्वयंसेवकांना Soft Skill या विषयावर मार्गदर्शन केले कि, कश्या पद्धतीने आपण आपले संवाद कौशल्याचा वापर करून समोरच्या व्यक्तींच्या मनात आपल्याविषयी गोडी कशी निर्माण करावी, समूह कार्य कौशल्याचा वापर करून आपण काम किती सोपे करून घेऊ शकतो, self confidence म्हणजेच आत्मविश्वास आपल्या व्यक्तीचारीत्रात किती महत्त्वाचा आहे याची जाणीव देखील करून दिली. त्याच प्रमाणे आपण समोरच्या व्यक्तीशी बोलतांना बहुतेक वेळा घाबरत असतो त्याचा परिणाम आपल्या व्यक्तिमत्त्वावर कश्या पद्धतीने त्याचा वाईट परिणाम होऊ शकतो हे देखील पटवून दिले. सरांनी soft Skill चे नौकरी मिळवण्यासाठी महत्त्व सांगितले.

त्यानंतर ५.३० वा. गटचर्चा सुरु झाली. व आज गट चर्चेसाठी व्यक्ती आणि देशाच्या विकासांमध्ये शिक्षणाचे महत्त्व व soft skill चे महत्त्व हे दोन विषय दिलेले होते. या विषयावर प्रत्येक गटातील ३ विद्यार्थ्यांनी त्यांचे मत व्यक्त केले. व त्यांचे सुष्म निरीक्षण राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी डी.पी.सपकाळे यांनी केले.त्यांनी त्यांची चर्चे विषयीची मते स्वयंसेवकांसमोर मांडली. रात्री ८.०० वाजेला सामाजिक विचारमंन्याचा कार्यक्रमाची सुरुवात झाली. व सर्व स्वयंसेवकांनी वेगवेगळे विषयांवर पनाट्य बसवले होते. बेटी बचाव, बेटी पाढाओ, धूम्रपान मुक्त जीवन, सैनिकांचे जीवन अशा विषयांवर पनाट्य सादर केले. या सांस्कृतिक कार्यक्रमाला गावातील लोकांनी भरपूर प्रतिसाद दिला. २०० ते २५० लोक रात्रीच्या सांस्कृतिक कार्यक्रमाला उपस्थित होते व सर्वांनी शांततेत आमच्या पनाट्याला पाहिले व त्यातील आम्हाला जो बोध द्यायचा होता तो त्यांनी घेतला व सर्व गावकऱ्यांनी आम्हाला खूप सहकार्य केले. व १०.०० वाजेला सामाजिक विचारमंथनाचा कार्यक्रमाची संपला.

दि. २८/१२/२०१९ रोजी सहा.प्रा. एस. ए. वाघ. यांनी वनसंवर्धन व संरक्षण या विषयावर स्वयंसेवकांना या विषयावर मार्गदर्शन केले. व मानवी जीवनात जंगलांचे महत्त्व स्पष्ट केले. व सर्वांना जंगल संवर्धन करण्यासाठी प्रयत्न करावे असे होते .प्रा. डॉ. आर. आर. पाटील यांनी स्वयंसेवकांना अतिशय मोलाचे असे मार्गदर्शन केले ते विध्यर्ना येणाऱ्या अडचणी व मानसशास्त्राच्या अनुसंधाने विचार व्यक्त केले ते स्ववाद साधत असताना येणाऱ्या तणाव विषयी त्यांना काही मते वेक्त केली .संध्याकाळी ५ ते ६ वाजेला बौद्धिक व्याख्यान आटोपून सर्व स्वयंसेवकांनीचहा घेतला व गटचर्चेसाठी प्रांगणात ग्रुप नुसार जमले. व वृक्ष हि काळाची

गरज या विषयावर गट चर्चा करण्यात आली. सांस्कृतिक संध्या या कार्यक्रमाची सुरुवात केली व या कार्यक्रमाला निमगव्हाण गावकर्यांनी मोठ्या संख्येने उपस्ती दर्शवली. सामाजिक विचारमंनाचा या कार्यक्रमात विविध विषयावर पनाट्य सादर करण्यात आली. उदा. भ्रष्टाचार, वाईट संगतीचे अभाव, सैनिकांची आत्मका, विकतची डिग्री अशा विषयावर पनाट्य सादर करण्यात आली. या कार्यक्रमांना गावकर्यांना उत्कृष्ट प्रतिसाद दिला व कार्यक्रमाची शोभा वाढवली. व लक्षगीताने कार्यक्रमाची सांगता करण्यात आले.

दिनांक २८-१२-२०१९ रोजी विशेष हिवाळी शिबिराचा सहावा दिवस यावेळी बौद्धिक व्याख्यान सत्रात प्रमुख व्याख्याते म्हणून मा.श्री.सुभाष पवार यांनी स्वयंसेवकांना व्यक्तिगत विकासासाठी आवश्यक असलेल्या बाबींविषयी मार्गदर्शन केले व त्यांच्याशी व्यक्तिमत्व विकासा विषयी चर्चा केली. व स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. त्यांनी विद्यापीठाच्या मार्फत घेण्यात आयोजित केल्या जाणाऱ्या राष्ट्रीय सेवा योजनाच्या शिबिरा विषयी माहिती दिली, तसेच स्वयंसेवकांनी देखील त्यांना उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला. राष्ट्रीय सेवा योजना पुरस्काराने सन्मानित स्वयंसेवक, आकाश धनगर यांनी शिबिरात सभागी स्वयंसेवकांना स्वःताचे अनुभव कन केले व राष्ट्रीय सेवा योजनेचे महत्व सांगितलेल्या नंतर कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा येील प्रा. संदीप पाटील यांनी स्वयंसेवकांना आदरणीय आण्णा भाऊ साठे यांचे साहित्य क्षेत्रातील योगदान या विषयावर मार्गदर्शन केले व त्यांना विचारांची ओळख करून दिली त्यानंतर ठीक ५.३० वा. गटचर्चेसाठी व्यक्तिमत्व विकास हा विषय देऊन गट चर्चा घेण्यात आली त्यानंतर, सर्व गटांनी वेगवेळ्या विषयांवर पटनाट्य, चुटकुले, देशभक्तीपर गीत या सर्व कार्यक्रमाची तयारी केली. सर्व स्वयंसेवक ठीक ८.१५ वा. सामाजिक विचारमंनाचा कार्यक्रमासाठी एका ठिकाणी जमले. आणि गुप नुसार स्वयंसेवकांनी वेगवेगळ्या विषयांवर पनाट्य, गीते सादर केले त्यात गावकर्यांनी उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला. १०.२० पर्यंत सामाजिक विचारमंनाचा कार्यक्रम आटोपला.

२९/१२/२०१९ रोजी विशेष हिवाळी शिबिराचा सातवा दिवस यावेळी बौद्धिक व्याख्यान सत्रात प्रमुख वक्ते म्हणून रा.से.यो. चे माजी कार्यक्रम अधिकारी मा.डॉ.ए.बी.सूर्यवंशी यांनी स्वयंसेवकांना जातिमुक्त भारत या विषयावर मार्गदर्शन केले. विविधतेने नटलेल्या समृद्ध अश्या आपल्या भारत भूमीच्या विकासाला आळा घालणारी एक कीड म्हणजे जातिभेदच आहे. असे समजावून सांगितले त्यांनी जातीभेदामुळे समाजावर होणाऱ्या दुष्परिणामांविषयी मार्गदर्शन केले. व जर भारत जातिमुक्त झाला तर होणाऱ्या सामाजिक विकासाविषयी सांगितले. व जातिमुक्त भारताची अपेक्षा व्यक्त केले. व संवादात्मक चर्चेच्या स्वरूपात स्वयंसेवकांशी हितगुज करत मार्गदर्शन केले. प्रा. एम.एल.भुसारे यांनी राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिर व्यक्तिमत्व विकाश घडविण्याचे

एक महत्वपूर्ण विचारमंच या विषयावर मार्गदर्शन केले व स्वःताला राष्ट्रीय सेवा योजनेने कसे घडविले हे सविस्तरपणे प्रतिपादन केले. व त्यामुळेच ते आज याठिकाणी स्वयमसेवकासमोर उभे आहेत असे म्हटले. संध्याकाळी ठीक ५.३० वाजेला दुपारी झालेल्या व्याख्यानावरून गटचर्चेसाठी स्वयमसेवकांना 'माझे ध्येयच माझे जीवन हा विषय देण्यात आला त्यावर स्वयमसेवकांनी उत्कृष्ट असे विचार मांडले. त्यानंतर सामाजिक विचारमंनाचा कार्यक्रमसाठी तयारी करण्यात आली. रात्री ८.३० वाजेपासून रात्री १०:२० वाजेपर्यंत सामाजिक विचारमंनाचा कार्यक्रम करण्यात आला. त्यात सर्वांनी उत्कृष्टपणे पनाट्य, गाणे यांचे सादरीकरण केले.

दि. ३०/१२/२०१९ रोजी कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या विशेष हिवाळी शिबिराचा शेवटचा दिवस होता. समारोपाच्या कार्यक्रमाची तयारी करण्यात आली समारोप प्रसंगीस्वगत गीत स्वरांगी आहिरे व सहकाऱ्यांनी सादर केले. एन एस गीत रीना पाटोळे या स्वयंसेविकेने सादर केले कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक राष्ट्रीय सेवा योजनेचे मुख्य कार्यक्रम अधिकारी डी.पी.सपकाळे यांनी केले. प्रस्तविकात त्यांनी सात दिवसीय शिबिराचा आढवा विषद केला. आलेल्या सर्व मान्यवराचे आभार व्यक्त केले तसेच शिबीर निमताने सर्व स्वयंसेवकाची सेवा आणि त्याच्याअगंभूत गुणांना आकार देण्याची संधी मिळाली असे नमूद केले. त्यांनी सर्व गावातील नागरिकाचे आभार व्यक्त केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष मा.सौ.ज्योती अशोक कोळी उपसरपंच निमगव्हाण प्रसंगी शिबिरातील खालील विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या सात दिवसाच्या शिबिरा विषयीचे मनोगत व्यक्त केले शुभम विनायक जोशी, एकता विलास साळुखे, रोहित नाना रायसिंग, श्रद्धा छोट्ट पाटील, कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे म्हणून खालील मान्यवर लाभले मा.सौ.आशा विजय पाटील, उपाध्यक्षा महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ चोपडा, मा.श्री.के.डी.चौधरी गव्हर्निंग कौन्सिल सदस्य महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ चोपडा, सौ. अरुणा संजीव बाविस्कर सामाजिक कार्यकर्त्या चोपडा सौ.शभांगी संजय पाटील माजी नगरसेविका चोपडा, सौ. सुप्रिया कांतीलाल सनेर नगरसेविका चोपडा, सौ. सरला कालिदास चौधरी सामाजिक कार्यकर्त्या चोपडा, सौ.वैशाली शिरीष पाटील सामाजिक कार्यकर्त्या चोपडा, डॉ.सौ.सोनाली आनंद पाटील नेत्ररोग तज्ञ चोपडा.सौ.ललिता अशोक साळुखे प्रामिक शिक्षिका चोपडा, सौ.सुरेखा मोतीराम माळी नगरसेविका चोपडा, मा.प्रा.किशोर रघुना पक प्र.प्राचार्य व विभागीय समन्वयक रासेयो क.ब.चौ उ.म.वि जळगाव, मा.श्री विजय पौलाद पाटील चेअरमन दुध डेअरी निमगव्हाण, मा.श्री रमेश ओंकार पाटील सामाजिक कार्याकर्ते, मा.श्री एस.एस.पाटील मा.रजिस्ट्रार कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा, मा.श्री राजेंद्र भास्कर पाटील संचालक चोपडा सुत गिरणी, माश्री अशोक साळुखे, व कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.डी.ए.सूर्यवंशी तसेच उप प्राचार्य डॉ.के.एन.सोनवणे इ मान्यवर उपस्ती होते तसेच कार्यक्रमाचे आभार राष्ट्रीय सेवा योजनेचे

सहाय्यक कार्यक्रम अधिकारी डॉ.पी.एन.सौदागर यांनी केले.समारोप कार्यक्रमानंतर सर्व स्वयंसेवकांनी व मान्यवरानी भोजनाचा आस्वाद घेतला त्यानंतर सर्व सामानाची आवरा आवर केली व त्यानंतर निरोप समारंभा नंतर ४ ते ६ वाजेच्या दरम्यान सर्व स्वयंसेवक चोपडा ये पोहचले.

रासेयोच्या विशेष हिवाळी शिबीराच्या यशस्वितेसाठी महत्त्वपूर्ण मार्गदर्शन केल्याबद्दल मा.दादासासाहेब डॉ. सुरेश जी पाटील, संस्थापक अध्यक्ष, महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ चोपडा

मा. अॅड. संदीप सुरेश पाटील अध्यक्ष महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ चोपडा मा. आशा विजय पाटील उपाध्यक्षा मा. डॉ. स्मिता संदीप पाटील सचिव, महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ चोपडा तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य, उपप्राचार्य, सहाय्यक कार्यक्रम अधिकारी, महिला कार्यक्रम अधिकारी शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी या सर्वांचे मी डी.पी.सपकाळे रा.से.यो एकक कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा, व संस्थेच्या वतीने आभार मानतो.

विद्यार्थी विकास विभाग

श्री. व्ही. पी. हौसे
विद्यार्थी विकास अधिकारी

कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा येथील विद्यार्थी विकास विभाग यांच्या अंतर्गत सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आलेले होते. क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव व विद्यार्थी विकास विभागातर्फे कमवा व शिका विद्यार्थ्यांच्या मनात स्वावलंबी वृत्ती रुजावी व आर्थिकदृष्ट्या मदत व्हावी या हेतूने ही योजना सुरु केली. या योजनेत जवळ जवळ १०० अर्ज सादर केले होते त्यातून ५८ विद्यार्थ्यांची निवड करण्यात आली.

सन२०१९-२० यावर्षात आर्थिक दुर्बल घटक योजनेसाठी विद्यार्थ्यांनी अर्ज सादर केले होते. अशा गरजू व होतकरू विद्यार्थ्यांना उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव (विद्यार्थी विकास विभाग) यांच्या तर्फे मंजूर झालेले आर्थिक दुर्बल घटक योजने अंतर्गत शिष्यवृत्ती चेकद्वारे ६३ विद्यार्थ्यांना वाटप करण्यात आले.

१८ डिसेंबर २०१९ रोजी जागतिक अल्पसंख्याक दिनाचे आयोजन करण्यात आले. सदर कार्यक्रमात प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून डॉ. एस.के.पाटील (पंकज महाविद्यालय चोपडा) उपस्थित होते तर कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी हे होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक विद्यार्थी विकास अधिकारी श्री.व्ही.पी.हौसे यांनी केले तर आभार श्री.डी.डी.कर्दपवार यांनी मानले.

व्यक्तिमत्व विकास कार्यशाळा आयोजन

कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव येथील विद्यार्थी विकास विभागा तर्फे आयोजित व कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा आयोजित तीन दिवसीय विद्यार्थी व्यक्तिमत्व विकास व नेतृत्व गुण श्रमसंस्कार कार्यशाळा दिनांक २९, ३० व ३१ जानेवारी २०२० या कालावधीत

आयोजित करण्यात आली. सदर कार्यशाळेत क.ब.चौ.उ.म.वी. विद्यापीठ परिक्षेत्रातील संलग्नित महाविद्यालयातील प्रत्येकी सहा विद्यार्थी (तीन मुले व तीन मुली) सहभागी होण्यासाठी परवानगी देण्यात आली होती. तसे रीतसरपत्र/मेसेज सर्व महाविद्यालयांना पाठवण्यात आले होते. व त्यादृष्टी कोनातून सर्वप्रकारचे नियोजन महाविद्यालय प्रशासन व विद्यार्थी विकास विभागा तर्फे महाविद्यालयात करण्यात आले होते. प्रत्यक्ष कार्यशाळेच्या दिवशी चोपडा महाविद्यालयाच्या व्यतिरिक्त ५० विद्यार्थी सहभागी झाले होते.

२३ तारखेला सर्व प्रथम बाहेरून आलेल्या विद्यार्थ्यांची सर्व प्रथम नाव नोंदणी करून घेण्यात आली. सुरुवातीला कार्यशाळेचे विधिवत उद्घाटन प्रा. डॉ. अविनाश बडगुजर यांच्या हस्ते करण्यात आले. यानंतर कार्यक्रम अधिकारी व्ही.पी.हौसे यांनी पाहुण्यांचा परीचय व प्रास्ताविक करून देतांना सदर कार्यशाळा घेण्याचा उद्देश विद्यापीठांचा मानस स्पष्ट करून देतांना या शिबिरात विद्यार्थ्यांना अधिकाधिक लाभ कसा घेता येईल असे सांगितले. यानंतर अध्यक्षीय मनोगत महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी यांनी केले. यात त्यांनी विद्यार्थ्यांनी दिसण्यापेक्षा असण्यावर लक्ष केंद्रीत करून विद्यार्थ्यांनी आपले नेतृत्व व कर्तृत्व सिद्ध करून व्यक्तिमत्व विकास साधावे असे म्हटले. यानंतर कार्यशाळेच्या प्रथम सत्राला ११:३० ते १२:३० यावेळेतील व्याख्यानाची सुरुवात प्राथमिक शिक्षिका डॉ. सौ. ललिता पाटील यांनी केली. यात त्यांनी विद्यार्थ्यांनी आपल्यातल्या सुसंगुणांचा विकास कसा घडवून आणावा विषयी सविस्तर मार्गदर्शन केले. तसेच विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तीमत्व जडणघडणीत महापुरुषांचे चारित्र थोर लेखकांची पुस्तके विविध साहित्य यांचा देखील उपयोग महत्वाचा

असतो. असे उदाहरणासहीत समजावून सांगितले. यांनी व्यक्तीमत्व व नेतृत्वगुण विकासाचे विविध पैलू काय काय असतात याबाबत पावरपॉईंट प्रेझेंटेशनच्या माध्यमातून अत्यंत सखोल व विस्तृत पद्धतीने विद्यार्थ्यांचा व्यक्तीमत्वात कशी चांगल्या पद्धतीने भर घालता येईल हे सांगितले. तसेच सातत्य पूर्ण कार्यमग्न राहणे, टीका, निंदा या पासून लांब राहून प्रशंसा चांगल्या कार्याचे कौतुक आदीगोष्टी करून नवनवीन मित्र सहकारी जोडता येतात व नेतृत्व गुण विकसीत करता येतो. असे डॉ. वाघ यांनी मार्गदर्शन करतांना सांगितले. तिसरे सत्राचे व्याख्यान ४:१५ ते ६:३० वेळेत कलाशास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयचे मानसशास्त्र विषयाचे डॉ. आर. आर. पाटील यांनी केले. यात त्यांनी विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तीमत्व नेतृत्व विकासाचा दृष्टीकोन समजावून सांगताना संपूर्णजग, मानवसृष्टीला रंगमंचाची उपमा देवून चेहरे आणि मुखवटे यातील फरक स्पष्ट करून कशा पद्धतीने लोकांनी सोयीनुसार व स्थितीनुसार भूमिका द्यावी हे स्पष्ट केले. डॉ. आर. आर. पाटील यांनी मानसशास्त्रीय दृष्टीकोनातून लोकांचे वर्तन कसे बदलते व त्यांचा व्यक्तीमत्वावर कसा प्रभाव पडतो. या सुक्ष्म अवलोकनातून सांगितले तसेच व्यक्तीमत्व विकसित करत असतांना आपले जमेच्या बाजू व कमकुवत बाजू काय हे आपण ओळखले पाहिजे जेणे करून आपले लक्षसाध्य व्हायला आपल्याला अडचण येणार नाही अशा पद्धतीने डॉ. आर. आर. पाटील सरांची अत्यंत सखोल पद्धतीने मानसशास्त्रीय नियम व सिद्धांताच्या आधारे पीपीटीच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना सखोल मार्गदर्शन केले. यानंतर कार्यशाळेच्या पहिल्या दिवसातील व्याख्याने पूर्णहोऊन नंतर विद्यार्थ्यांना प्रश्न शंका विचारण्याची संधी दिली. त्यात सर्वांच्या समस्या प्रश्नाची समर्थक उत्तरे उपस्थित व्याख्यातांनी दिली.

दिनांक ३०/०१/२०२० रोजी सकाळी ठीक ९ वाजता महाविद्यायातील स्मार्ट क्लासरूम मध्ये इंग्रजी विभागाचे विषय तज्ञ श्री. डि. एस. पाटील सर यांच्या व्याख्यानाने झाली. यावेळी त्यांनी विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तीमत्वात सॉफ्ट स्किलचे महत्त्व विषद करून सांगतांना पाँवर प्रेझेंटेशनच्या माध्यमातून प्रत्यक्ष घटकाचे महत्त्व समजवले. त्यात ऐकणे, समजणे या शब्दातला फरक समजावून समजणे किती महत्वाचे आहे ते सांगितले तसेच कमी बोलणे व जास्त बोलणे कुठ, कसे, किती बोलावे याचे तारतम्य बाळगणे, स्वतःच्या आतल्या गुणदोषांवर प्रकाश टाकणे, स्वतःला ओळखणे या गोष्टी व्यक्तीमत्व विकासासाठी लक्ष्यात ठेवणे म्हणजे सॉफ्ट स्किल विकसीत करणे यावर प्रा.डि.एस.पाटील यांनी भर दिला. कार्यशाळेच्या दुसऱ्या दिवसाच्या दुसऱ्या सत्रासाठी सकाळी ११:३० वाजता प्रताप कॉलेज अमळनेर येथील प्रा.डॉ. ज्ञानेश्वर

कांबळे यांच्या व्याख्यानाला सुरुवात झाली. यावेळी कांबळे सरांनी समाजातील विविध बाबत घडणाऱ्या घटनांचे प्रतिबिंब साहित्यातून उतरते व ते साहित्य आत्मसात करून व्यक्तीमत्वाची जडणघडण होते असते. म्हणून प्रत्येकाने चांगले साहित्य, चरित्र, महापुरुषाचे, समाजसेवकांचे चरित्र वाचावे, स्वतःवर प्रेम करावे जेणे करून आपल्या अंतर्गत प्रेरणा जागृत होतील असे स्पष्ट केले. कांबळे सरांच्या व्याख्यानाला प्रत्येक विद्यार्थ्यांना सरांनी बोलते करण्याचा प्रयत्न केला. सर्वांच्या शंका समस्या ऐकून घेतल्या त्यांची समर्पक उत्तरे दिली, व व्याख्यानाचा समारोप टाळ्यांच्या गजरांनी झाला. दुसऱ्या दिवसाच्या दुसऱ्या सत्रातील व्याख्याना नंतर चौथ्या सत्राच्या व्याख्यानासाठी १२:३० वाजता व्याख्याते म्हणून श्री. सुनील वाघमारे महिला महाविद्यालय अमळनेर यांनी बदलते समाज आणि वास्तवाचा व्यक्तीमत्व विकासावरील परिणाम या विषयावर विद्यार्थ्यांचे प्रबोधन केले. बाह्य व्यक्तीमत्वा बरोबर आंतरिक गुण वैशिष्ट्यांच्या विकासावर कसे लक्ष केंद्रीत करावे यावर चर्चा केली. तसेच आजच्या भांडवली जगात आपण सुख दुःखाच्या व्याख्या बदलून टाकल्या त्यामुळे खरेखुरे व्यक्तीमत्व विकसीत कसे असावे यावर प्रकाश टाकून विद्यार्थ्यांच्या मनात चेतना जागृत करण्याचे काम केले. तसेच व्यक्तीने झोपण्यापूर्वी दररोज पाच मिनिटे मनातल्या मनात दिवस भरतील घडलेल्या सर्व घटनांचे अवलोकन करून आपण कुठेचुकलो, कुठे बोललो, कुणाशी कसे वागलो याचा सर्व बाजूंनी आढावा घेवून येणाऱ्या दिवशी नको असलेल्या किंवा चुकलेल्या बाबतीत पुनरावृत्ती घेणार नाही याची दक्षता घेतली पाहिजे असे स्पष्ट केले. यावेळी व्याख्यानाच्या शेवटी वाघमारे सरांनी प्रश्नोत्तराद्वारे संवाद साधून विद्यार्थ्यांना प्रेरित केले. यानंतर दुसऱ्या दिवसाच्या दुपारच्या सत्रात २:४५ वाजता समाज कार्य महाविद्यालय अमळनेर येथून आलेले डॉ. भरत खंडागळे सर यांनी कौशल्य विकासातून व्यक्तीमत्वाचा विकास कसा साधावा या विषयावरच्या व्याख्यानाला सुरुवात केली. यावेळी सरांनी आपण विशिष्ट विचारसरणी किंवा मर्यादित विचार करण्याचा सल्ला दिला. ज्यामुळे आपले व्यक्तीमत्व अधिकाधिक प्रमाणात खुलत जावून आपण इतरां पेक्षा उठून दिसून. सर्वां पेक्षा आपले विशेषत्व जाणवेल व समूहवर्तनापेक्षा स्वतंत्रपणे निर्णय घेणे हे नेतृत्व गुण व व्यक्तीमत्व विकासासाठी अत्यंत महत्वाचे असल्याचे सांगितले. यावेळी सुद्धा सरांनी विद्यार्थ्यांच्या जवळ जावून प्रत्यक्ष सुसंवाद साधून शंका समाधान करवून घेतले. खंडागळे सरांच्या व्याख्यानानंतर दुसऱ्या दिवसाच्या पाचव्या सत्रा मध्ये व्याख्याते म्हणून एच. आर. पटेल महिला महाविद्यालय शिरपूर येथून डॉ. गजानन पाटील हे प्रमुख वक्ते होते. त्यांच्या व्याख्यानासाठी

व्यक्तिमत्व विकासासाठी संभाषण कौशल्याचे महत्व समजावून सांगतांना आपल्यातले जमेच्या बाजू आणि आपल्या कमकुवत बाजू लक्षात घेवून आपल्या आवडी व करिअर संबंधी निर्णय घेतले पाहिजेत. अवास्तव किंवा स्वप्नाच्या जगात न जगता आपल्यात कोणतेकौशल्य आहे हे स्वतःला ओळखणे शिकलेपाहिजे. तसेच संभाषण करतांना, सवांद साधताना कसे, कुठे किती बोलावे, हावभाव, शारीरिक हालचाली कशा नियंत्रित कराव्यात हे शकून प्रभावी संभाषण कौशल्य आत्मसात केल्याने व्यक्तिमत्व व नेतृत्व कसे झळकावून निघेल यावर विद्यार्थ्यांनी डॉ. गजानन पाटील सरांनी महत्व विषद केले. डॉ. गजानन पाटील यांनी सुद्धा संध्याकाळी विद्यार्थ्यांना कुठल्या ही प्रकारे कंटाळा येणार नाही बोरिंग होणार नाही. यांची काळाजी घेवून सगळे उल्हासित होवून ऐकतील असे मुद्दे व वेगळेपण आपल्या व्याख्यानात आणून आनंद वाटेल या पद्धतीने व्यक्तिमत्व विकास व नेतृत्वगुण कसे बहरत जाते यावर प्रबोधन केले व आपल्या व्याख्यानाचा समारोप हसत-खेळत शंका समाधान करून केला. दुसऱ्या दिवसाचे सर्व सत्रांचे व्याख्याने संपल्या नंतर सर्व उपस्थितांचे आभार व्यक्तिमत्व विकास अधिकारी श्री. प्रा. व्ही. पी. हौसे सर यांनी केले. यानंतर संध्याकाळी बाहेर प्रतापगड इमारतीच्या प्रांगणात विद्यार्थ्यांचे गुप बनवून नेतृत्व निर्माण करण्यासाठी व व्यक्तिमत्व विकासासाठी चर्चा संवाद घडवून आणले. याचे अवलोकन प्रत्येक्ष जागेवर जाऊन प्रा. डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, उपप्राचार्य एन. एस. कोल्हे, यांनी केले. (नंतर सर्वांना चहापानाचा अवकाश देवून परत स्मार्ट क्लास रूम विद्यार्थ्यांचे संभाषण व भाषण कौशल्य यांचे प्रात्यक्षिक करून घेतले व त्यानंतर भोजनासाठी संबधित सदस्य घेऊन गेले. त्यानंतर महिला प्राध्यापक समिती सदस्य मुलींना त्याचा निवासाकडे घेवून गेले. मुलांची देखील भोजना नंतरची व्यवस्था निवासाकडे करण्यात आली.)

३१/०१/२०२० रोजी सकाळी कार्यशाळेच्या ठिकाणी स्मार्ट क्लास रूम मध्ये प्रत्येकाची संभाषण कौशल्य वाढावे या हेतूने व्यासपीठावर आपापली मते व कार्यशाळे विषयीचे विचार व्यक्त करण्याची संधी देण्यात आली. त्या नंतर नूतन मराठा जळगाव येथून आलेले डॉ. साहेब पडेलवार सर यांच्या बौद्धिक व्यक्तिमत्व विकास व्याख्यानाला प्रारंभ झाला. श्री.साहेब पडेलवार सर अत्यंत हुशार व बुद्धीवंत म्हणून ख्याती प्राप्त असे व मंत्रालयात अधिकारी पदावर काम करून चुकलेले असे व्यक्तिमत्व असल्याने त्यांनी विद्यार्थ्यांसाठी स्पर्धा परीक्षा व व्यक्तिमत्व विकास क्षमता, बौद्धिककुवत,आवडी, छंद हे सर्व ओळखून आपण करिअरसाठी कोणते क्षेत्र निवडायचे हे सांगतांना पडेलवारसरांनी विविध महापुरुष, उच्च पदस्थ व्यक्ती, वेगवेगळ्या

क्षेत्रातील नामवंत यांचे दाखले देवून आपण आयुष्यात नक्की काय करू शकतो, काय बनू शकतो, हे ओळखून मार्ग निवडण्याचा कानमंत्र दिला, उगीच माझा मित्र, नातेवाईक करतो, सांगतो म्हणून नकरता मनाला काय वाटते. याचा विचार करून निर्णय घेतल्यास आयुष्यात आनंद, समाधान वाढून व्यक्तिमत्व खुलते असे सांगितले. तसेच कोणत्याही क्षेत्रात निवडून त्यात सर्वोत्तम कसे करता येईल व त्यातून कसे नाव व व्यक्तिमत्व विकसीत करता येईल हे पटवून दिले. साहेब पडेलवार सरांचे व्याख्यान सरांनी खूपखूप आनंदाने व उत्साहाने ऐकून घेतले, विविध विद्यार्थ्यांनी शंका, प्रश्नउपस्थितकेले. त्यांना समर्पक उत्तरे सुद्धा सरांनी दिली व जवळपास दीडतास पेक्षा जास्त वेळ न कंटाळा विद्यार्थी मंत्रमुग्ध होऊन ऐकत राहिले. पडेलवार सरांचे मार्गदर्शन पर व्याख्यान संपल्यावर प्रा. डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी सरांनी अध्यक्षीय मनोगत व्यक्त केले. व त्यानंतर प्रा. डॉ. के. एन. सोनवणेसरांनी सर्वांचे आभार प्रदर्शन केले. यावेळी कार्यक्रम अधिकारी प्रा. व्ही. पी. हौसे सरांनी देखील गेल्या तीन दिवस विद्यार्थींनी शांतपणे, केलेल्याउपस्थिती, व सहकार्य बाबत आभार मानले व असेच प्रत्येक विद्यार्थ्यांनी अशा विविध कार्यशाळेमध्ये भाग घेवून बौद्धिक व शारीरिक व्यक्तिमत्वा बाबत आपला विकास साधावा असे आवाहन केले. या सूत्रसंचालनाची जबाबदारी प्रा. संदिप पाटील यांनी पार पडले. व कार्यशाळेचा विविध समारोप झाल्याचे घोषित केले. व्यक्तिमत्व विकास व नेतृत्व गुण श्रमसंस्कार शिबीर कार्यशाळा यशस्वीतेसाठी कार्यक्रम अधिकारी म्हणून प्रा. व्ही. पी. हौसे सर यांनी तसेच एकूणच पुर्ण कार्यशाळा पारपाडण्यासाठी कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा येथील सर्व संबधित शिक्षक , शिक्षकेत्तरकर्मचारी, शिपाई, स्वयंसेवक विद्यार्थी यांनी वेळोवेळी सहकार्य, मदत, मार्गदर्शन माध्यमातून जबाबदारी पार पाडून प्राचार्य व माननीय अध्यक्ष यांचा विश्वास सार्थ ठरून विद्यापीठाने दिलेली जबाबदारी यशस्वी पणे पार पाडली.

जिमखाना विभाग – वरिष्ठ महाविद्यालय

सौ. के. एस. क्षीरसागर
क्रीडा संचालिका, जिमखाना विभाग

१५ जून २०१९ या शैक्षणिक वर्षा पासून जिमखाना विभागात विविध खेळांच्या सरावास सुरवात झाली. यामध्ये खो-खो, कबड्डी, हॉलीबॉल, बॉलबडमिंटन, धनुर्विद्या, क्रॉसकंट्री, टेबल-टेनिस, मैदानीस्पर्धा, वेट व पावर लिफ्टिंग, बॉडीबिल्डींग, टेनिस, पिस्तोल शूटींग, कुस्ती, तायक्वांडो, अश्या विविध क्रीडा प्रकारात महाविद्यालयाचे संघ अंतरमहाविद्यालयीन स्पर्धेत सहभागी झाले होते. या वेगवेगळ्या क्रीडास्पर्धांमध्ये अंतरमहाविद्यालयीन स्तर, विभागीय स्तर, अंतरविद्यापीठ स्तर, क्रीडा-मोहोत्सव स्पर्धा अश्या विविध स्तरावर महाविद्यालयाच्या खेळाडूंची निवड झाली. जिमखाना विभागाची अभिमानास्पद अशी उल्लेखनिय कामगिरी म्हणजे यावर्षी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या संघात आपल्या महाविद्यालयातील ०१ पुरुष व ०२ महिला खेळाडूंची ऑल इंडीयास्तरावर म्हणजेच अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ स्पर्धेसाठी निवड झाली आहे. याप्रकारे कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या संघात एकूण ०७ खेळाडूंची विद्यापीठस्तरावर तर क्रीडा- मोहोत्सव स्पर्धेत ०३ खेळाडूंची निवड करण्यात आली होती.

* आंतरविद्यापीठ स्तरीय खेळाडू :

१) धनगर विशाल नामदेव – एफ.वाय.बी.ए. – या खेळाडूची १५०० मी. व ८००मी. धावणे या क्रीडा प्रकारासाठी ऑल इंडीयास्तरावर म्हणजेच अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ स्तरावरील राजीव गांधी हेल्थ सायन्स बंगलोर, ये दि. ०२ ते ०६ जानेवारी २०२० या दरम्यान संपन्न झालेल्या स्पर्धेसाठी निवड झाली.

२) बोरसे भाग्यश्री प्रभाकर – एम.कॉम. द्वितीय वर्ष – हिची पिस्तोल शूटिंग या क्रीडा प्रकारासाठी मानव रचना विद्यापीठ, फरीदाबाद ये दि. १२ ते १५ नोव्हेंबर २०१९ या दरम्यान संपन्न झालेल्या अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ स्तरावरील स्पर्धेसाठी निवड झाली.

३) कु.पाटील कामिनी रामसिंग – एफ.वाय.बी.ए. – हिची ५५ कि. वजन गटात कुस्ती या क्रीडा प्रकारासाठी ऑल इंडीयास्तरावर म्हणजेच अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ स्तरावरील चौधरी बन्सीलाल विद्यापीठ, भिवानी (हरियाणा) येथे दि. ०५ ते ०७ नोव्हेंबर २०१९ या दरम्यान संपन्न झालेल्या स्पर्धेसाठी निवड झाली.

४) शिरसाठ योगेश सुरेश – एफ.वाय.बी.ए. या खेळाडूची व्हॉलीबॉल या क्रीडा प्रकारात क.ब.चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या संघात राष्ट्र संत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ,

नागपुर ये दि. १६ ते २० डिसेंबर २०१९ दरम्यान झालेल्या स्पर्धेसाठी क.ब.चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या संघात निवड करण्यात आली.

५) कु. वाघ पुजा ज्ञानेश्वर – एफ.वाय.बी.ए. – या खेळाडूची टेबल-टेनिस या क्रीडा प्रकारात जयपुर विद्यापीठ, राजसन ये झालेल्या स्पर्धेसाठी क.ब.चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या संघात निवड करण्यात आली.

६) कु. पाटील शितल संजय – एफ.वाय.बी.ए. – या खेळाडूची टेबल-टेनिस या क्रीडा प्रकारात जयपुर विद्यापीठ, राजसन ये दि. २० ते २२ डिसेंबर २०१९ या दरम्यान झालेल्या स्पर्धेसाठी क.ब.चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या संघात निवड करण्यात आली.

७) पाटील कामिनी रामसिंग – एफ.वाय.बी.ए. – या खेळाडूची कबड्डी या क्रीडा प्रकारात संत गाडगेबाबा विद्यापीठ, अमरावती ये दि. ०५ ते ०९ डिसेंबर या दरम्यान झालेल्या स्पर्धेसाठी क.ब.चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या संघात निवड करण्यात आली.

* क्रीडा मोहोत्सव स्पर्धेत सहभागी खेळाडू :-

यावर्षी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या संघातपुण्य श्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर ये दि. २६ नोव्हेंबर ते ३० डिसेंबर २०१९ या दरम्यान संपन्न झालेल्या क्रीडामोहोत्सव स्पर्धेसाठी आपल्या महाविद्यालयातील खालील खेळाडूंची विविध क्रीडा स्पर्धेसाठी निवड करण्यात आली.

१) धनगर विशाल नामदेव – एफ.वाय.बी.ए. – १५०० मी. व ८००मी. धावणे

२) पाटील कामिनी रामसिंग – एफ.वाय.बी.ए. – कबड्डी

३) शिरसाठ योगेश सुरेश – एफ.वाय.बी.ए. – व्हॉलीबॉल

* आंतरमहाविद्यालयीन स्पर्धेत सहभागी संघ पुढीलप्रमाणे :-

१) क्रॉसकंट्री (मुले-मुली) – या वर्षी ही या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलींच्या संघाने सहभागी झाला. तसेच मुलांच्या संघाने तृतीय क्रमांक प्राप्त करून विजय संपादन केला. या संघामधून धनगर विशाल नामदेव – एफ.वाय.बी.ए. या खेळाडूची एरंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड झाली.

२) बुद्धीबळ : (मुले) – या वर्षी ही या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघाने चांगल्या प्रकारे खेळाचे प्रदर्शन केले.

३) कबड्डी (मुली) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलींच्या संघाने उत्कृष्ट अशी कामगिरी करून प्रमथ क्रमांकाने घवघवीत यश संपादन केले. या संघामधून १) कु. पाटील कामिनी रामसिंग - एफ.वाय.बी.ए. २) पाटील ममता देविदास - टी.वाय.बी.ए. ३) पाटील शिल्पा विजय - एफ.वाय.बी.ए. ४) साळुंखे सुविता बाळू - एफ.वाय.बी.ए. या खेळाडूने उत्कृष्ट प्रदर्शन केल्यामुळे एरंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड करण्यात आली. तसेच मुलांच्या संघाने चांगल्या प्रकारे खेळाचे प्रदर्शन करून सेमीफायनल पर्यंत यश संपादन केले.

४) व्हाँलीबॉल (मुली) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलींच्या संघाने चांगल्या प्रकारे खेळ प्रदर्शन केले या संघामधून १) संघामधून १) पाटील शिल्पा विजय - एफ.वाय.बी.ए. या खेळाडूने आपल्या खेळाचे उत्कृष्ट कौशल्य दाखवल्यामुळे त्यांची एरंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड करण्यात आली.

५) हॉलीबॉल (मुले) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघाने खेळाचे उत्कृष्ट प्रदर्शन करून द्वितीयक्रमांकाने विजयी झाला. या संघामधून १) शिरसाठ योगेश सुरेश - एस.वाय.बी.ए. २) जैन प्रणीत महेंद्र - टी.वाय.बी.ए. ३) नगराळे प्रतिक माधव एस.वाय.बी.ए. ४) महाजन अंकित सुभाष - एफ.वाय.बी.ए. या खेळाडूंनी आपल्या खेळाचे उत्कृष्ट कौशल्य दाखवल्यामुळे त्यांची एरंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड करण्यात आली.

६) खो-खो (मुली) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलींच्या संघाने खेळाचे चांगली कामगिरी केली या संघामधून १) पाटील ममता देविदास - टी.वाय.बी.ए. या खेळाडूने उत्कृष्ट कौशल्य दाखवल्यामुळे तिची एरंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड करण्यात आली.

७) खो-खो (मुले) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघानेही उत्कृष्ट असे खेळाचे प्रदर्शन करून प्रमथ क्रमांक प्राप्त करून घवघवीत यश संपादन केले. यात १) गुजर भुषण हिरालाल - टी.वाय.बी.कॉम. २) अहिराव हरीश अशोक - एफ.वाय.बी.ए. ३) पाटील शुभम राजेंद्र - टी.वाय.बी.बी.ए. या खेळाडूंनी खेळाचे उत्कृष्ट कौशल्य दाखवल्यामुळे या सर्वांची एरंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड करण्यात आली.

८) बॉलबॅडमिंटन (मुली) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलींच्या संघाने उत्कृष्ट कामगिरी करून प्रमथ क्रमांक प्राप्त करून यश संपादन केले. या संघामधून १) वाघ पुजा ज्ञानेश्वर - एफ.वाय.बी.ए. २) पाटील शितल संजय - एफ.वाय.बी.कॉम. ३) बिरारी धनश्री गणेश - एफ.वाय.बी.कॉम ४) खैरनार भाग्यश्री - एफ.वाय.बी.ए. ५) पाटील इंदिरा गजानन

- एफ.वाय.बी.ए. या खेळाडूंनी खेळाचे उत्कृष्ट कौशल्य दाखवल्यामुळे या सर्वांची एरंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड करण्यात आली.

९) बॉलबॅडमिंटन (मुले) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघाने चांगली कामगिरी केली या संघामधून १) पाटील यश लक्ष्मण - एस.वाय.बी.ए. या खेळाडूने खेळाचे उत्कृष्ट कौशल्य दाखवल्यामुळे या खेळाडूची एरंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड करण्यात आली.

१०) धनुर्विद्या (मुले) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाचा १) पाटील चेतन विजय - एस.वाय.बी.ए. या खेळाडूने इंडिअन व फिटा या दोन्ही प्रकारात सभागी होऊन विभागीय स्तरावर झालेल्या स्पर्धेत सहाव्या क्रमांकाने मजल मारली.

११) पावर लिफ्टिंग (मुले) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाचा १) सोनवणे पवन संजय - एस.वाय.बी.ए. ५९ किलो वजन गटात प्रमथ क्रमांकाने विजयी झाला.

१२) बॉडी बिल्डींग (मुले) - १) जोशी समाधान गणेश - एफ.वाय.बी.ए. ६५ किलो वजन गट २) बाविस्कर गणेश दगडू - एफ.वाय.बी.ए. ६० किलो वजन गटात या प्रकारात प्रमथ क्रमांक प्राप्त करून त्यांची एरंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड करण्यात आली.

१३) वेट-लिफ्टिंग (मुली) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयातील मुलींचा संघ पहिल्यांदाच सहभागी झाला होता. व पहिल्याच प्रयत्नांत आपल्या महाविद्यालयातील १) सूर्यवंशी अश्विनी नितिन - टी.वाय.बी.ए. ६४ किलो वजन गट २) जाधव रुपाली लक्ष्मण - टी.वाय.बी.ए. - ५८ किलो वजन गट ३) अहिरे गायत्री भास्कर - एफ.वाय.बी.ए. ७५ किलो वजन गट या प्रमाणे या तिन्ही महिला खेळाडूंनी प्रमथ क्रमांक पटकावला. त्यामुळे त्यांची एरंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड करण्यात आली.

१४) टेबल-टेनिस (मुली) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलींच्या संघाने दरवर्षी प्रमाणे याही वर्षी खेळाचे उत्कृष्ट अशी कामगिरी करून प्रमथ क्रमांक प्राप्त करून घवघवीत यश संपादन केले. या संघामधून १) वाघ पुजा ज्ञानेश्वर - एफ.वाय.बी.ए. २) पाटील शितल संजय - एफ.वाय.बी.कॉम. ३) बिरारी धनश्री गणेश - एफ.वाय.बी.कॉम या खेळाडूंनी उत्कृष्ट असे कौशल्य दाखवल्यामुळे त्यांची एरंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावरील स्पर्धेसाठी निवड झाली.

१५) टेबल-टेनिस (मुले) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघानेही उत्कृष्ट कामगिरी करून प्रमथ क्रमांकाने संघ विजयी झाला. या संघामधून १) पाटील धीरज शशिकांत एफ.वाय.बी.ए. २) पाटील भुषण प्रवीण -

एफ.वाय.बी.एस्सी.३) पाटील यश लक्ष्मण - एस.वाय.बी.एस्सी. या खेळाडूची एंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड झाली.

१६) मैदानीस्पर्धा (मुले व मुली) - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघाने १००मी., ८००मी., १५००मी. गोळा फेक, या सर्व या क्रीडा प्रकारात उत्कृष्ट अशी कामगिरी करून प्रम, द्वितीय, तृतीय क्रमांक प्राप्त केला यामध्ये १) धनगर विशाल नामदेव - टी.वाय.बी.ए.- ८०० मी. व १५०० मी. धावणे धावणे - प्रम क्रमांक २) माळी निलेश प्रकाश - एस.वाय.बी.ए.१०० मी. धावणे द्वितीय क्रमांक ३) बारेला अनिल गिलदार - एफ.वाय.बी.ए. - लांब उडी - द्वितीय क्रमांक, तसेच मुलींच्या स्पर्धेमध्ये १) सोनवणे रेवती संदीप - एफ.वाय.बी.एस्सी- लांब उडी - द्वितीय क्रमांक २) सूर्यवंशी अश्विनी नितीन - टी.वाय.बी.ए. - गोळा फेक - प्रथम क्रमांक ३) जाधव रुपाली लक्ष्मण - टी.वाय.बी.ए.- गोळा फेक - द्वितीय क्रमांक

१७) लॉन-टेनिस -(मुली)- या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलींच्या संघाने चांगली कामगिरी करून द्वितीय क्रमांक प्राप्त करून यश संपादन केले. या संघामधून १) पाटील शितल संजय - एफ.वाय.बी.कॉम. २) बिरारी धनश्री गणेश - एफ.वाय.बी.कॉम यांनी खेळाचे कौशल्य दाखवल्यामुळे त्याची एंडोल विभागाच्या संघात विभागीय स्तरावर निवड करण्यात आली.

१८) तायक्वांडो (मुले व मुली) - ह्या वर्षी ह्या क्रीडाप्रकारासाठी पहिल्यांदाच मुले व मुलींचा संघ सहभागी झाला. यात आपल्या महाविद्यालयातील १) बोडखे सुषमा प्रभू - एफ.वाय.बी.ए.-५३ किलो वजन गटात २) पाटील वैष्णवी रवींद्र - एफ.वाय.बी.ए.- ५७ किलो वजन गटात खेळून प्रथम क्रमांक

अशा प्रकारे विविध खेळांमध्ये एकूण ४६ खेळाडूंची आंतरविभागीय स्पर्धेसाठी एंडोल विभागाच्या संघात निवड झाली.

क.ब. चौधरी, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ क्रीडा मोहोत्सव स्पर्धा

तसेच या वर्षी पहिल्यांदाच मा. कुलगुरू महोदयांच्या संकल्पनेतून या वर्षी पहिल्यांदाच युवक महोत्सवाप्रमाणेच विद्यापीठाचा क्रीडा मोहोत्सवाचेही आयोजन करण्यात आले होते. या क्रीडा मोहोत्सव स्पर्धेत सहभागी होण्यासाठी १) एंडोल, २) धुळे, ३) जळगाव, ४) नंदुरबार या चार विभागातील अंतरमहाविद्यालयातील क्रीडा स्पर्धेत विजयी व उपविजयी संघांची निवड करण्यात आली होती. आणि या चार हि क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयातील जिमखाना विभागातील खेळाडूंची निवड झाली होती.

या पहिल्या क्रीडा महोत्सव स्पर्धा या दि.०१-०२-२०२० ते ०३-०२-२०२० या दरम्यान क.ब. चौधरी उत्तर महाराष्ट्र

विद्यापीठ जळगाव येे संपन्न झाल्या. या स्पर्धामध्ये आपल्या महाविद्यालयातील जिमखाना विभागातील धनगर विशाल नामदेव ह्या खेळाडूने मैदानी स्पर्धेतील ८०० मि.धावणे व १५०० मी. धावणे या क्रीडा प्रकारात विद्यापीठातून प्रम क्रमांकाने येण्याचा मान मिळवला आहे. तसेच अतिशय कौतुकास्पद कामगिरी म्हणजे कबड्डी या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयातील मुलींच्या संघानेही विद्यापीठातून तृतीय क्रमांक प्राप्त केला.या स्पर्धेच्या बक्षीस वितरण समारंभास उपस्ति पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री मा. गुलाबराव पाटील यांच्या हस्ते या सर्व खेळाडूंना पारितोषिक देण्यात आले.

* आंतर महाविद्यालयीन क्रीडास्पर्धांचे आयोजन

आंतर महाविद्यालयीनमैदानी व व्हॉलीबॉल स्पर्धा आयोजन

आपल्या महाविद्यालयाच्या मैदानावर दि. ०९-१०-१९ व १०-१०-१९ रोजी क.ब.चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ अंतर्गत एंडोल विभाग क्रीडा समिती व कला, शास्त्र, व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने मैदानी स्पर्धा व व्हॉलीबॉल स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाच्या उपाध्यक्ष मा. आशाताई विजय पाटील यांच्या शुभहस्ते एंडोल विभाग क्रीडा समितीचा द्वाजारोहण करून मैदानी स्पर्धेचे उद्घाटन करण्यात आले. तसेच संस्थेच्या सचिव मा. ताईसाहेब डॉ. स्मिता संदीप पाटील यांच्या शुभ हस्ते व्हॉलीबॉल स्पर्धेचे फीत कापून व बॉलने सर्व्हिस करून उद्घाटन करण्यात आले. या प्रसंगी प्रमुख पाहुणे म्हणून महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे संसपक अध्यक्ष, मा. दादासाहेब, डॉ. सुरेश जी. पाटील हे उपस्थित होते. सदर कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य, डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, मा. उपप्राचार्य प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी, मा. उपप्राचार्य, प्रा. एन. एस. कोल्हे, तसेच विविध महाविद्यालयातून आलेले क्रीडा संचालक ई.मान्यवर उपस्थित होते. तसेच दुपारच्या सत्रात महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे मा.अध्यक्ष अड. संदीप सुरेश पाटील यांनीही खेळाडूंना प्रोत्साहन देण्यासाठी आपला बहुमूल्य वेळ काढून सदर स्पर्धानाभेट दिली.त्या बद्दल मी त्यांचे मनस्वी आभार मानते.

* आंतर महाविद्यालयीन टेबल-टेनिस स्पर्धा आयोजन

दि.१८-१०-१९ रोजी जिमखाना विभागाद्वारे क.ब.चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ अंतर्गत एंडोल विभाग क्रीडा समिती व कला, शास्त्र, व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने टेबल-टेनिस मुले व मुलीस्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य, डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, यांच्या शुभहस्ते स्पर्धेचे उद्घाटन करण्यात आले. तसेच यावेळी महाविद्यालयाचे मा. उपप्राचार्य प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी, मा. उपप्राचार्य डॉ. के. एन. सोनवणे, तसेच एस.एस.बी.टी. इंजि. महाविद्यालयातून आलेले क्रीडा संचालक ई.मान्यवर उपस्थित होते. या स्पर्धेत पुरुष संघामधून १) कला, शास्त्र, व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा- प्रथम, २) एस.एस.बी.टी. इंजि.

महविद्यालय, जळगाव - उपविजयी व तसेच महिला संघामधून १) कला, शास्त्र, व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा- विजयी व २) एस.एस.बी.टी. इंजि. महविद्यालय, जळगाव- उपविजयी झाले.

सदर स्पर्धांचे आयोजन जिमखाना विभागाच्या क्रीडा संचालिका सौ.क्रांती क्षीरसागर यांनी केले. स्पर्धांच्या यशस्वितेसाठी संस्थेचे अध्यक्ष, मा. भैयासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, सचिव मा. ताईसाहेब डॉ. सौ. स्मिता संदीप पाटील तसेच महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य, डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, उपप्राचार्य यांनीबहुमोल असे मार्गदर्शन केले त्या बद्दल या सर्वांचे मी मनस्वी आभार मानते.

तसेच यास्पर्धांच्या आयोजन व नियोजनासाठी जिमखाना विभागातील क्रीडा समिती समन्वयक डॉ. एस. आर. पाटील, तसेच जिमखाना विभागातील कनिष्ठ महाविद्यालयाचे क्रीडा शिक्षक श्री. ए. ए. पाटील, तसेच श्री. बी.बी.पोळ, श्री. आर. एच पाटील, श्री. एस. एच. बाविस्कर यांचे सहकार्य लाभले.या स्पर्धांच्या यशस्वितेसाठी सर्वांनी जे काही सहकार्य केले त्या बद्दल यासर्वांचे मी मनस्वी आभार मानते.

* विविध इंटरम्युरल क्रीडा स्पर्धा आयोजन

यावर्षी जिमखाना विभागात २९ ऑगस्ट २०१९ रोजी राष्ट्रीय क्रीडा दिनानिमित्त टेबल-टेनिस, कबड्डी, बुद्धीबळ व मैदानी स्पर्धा या क्रीडा प्रकारांच्या महाविद्यालयीन (इंट्राम्युरल्स) क्रीडा स्पर्धा आयोजित करण्यात आल्या. या वेळी महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी यांच्या हस्ते मेजर ध्यानचंद यांच्या प्रतिमेचे पूजन करण्यात आले. व पाटील कामिनी या खेळाडू द्वारे श्रीफळ वाढवून सदर स्पर्धांचे उद्घाटन करण्यात आले. याप्रसंगी मा.उपप्राचार्य, प्रा. एन. एस. कोल्हे, कनिष्ठ महाविद्यालयाचे मा.उपप्राचार्य, बी. एस. हळपे प्रा. पी. एल. पाटील, प्रा. डी. पी. सपकाळे, प्रा. ए. बी. सूर्यवंशी, प्रा. अतुल पाटील, प्रा. अमोल पाटील तसेच जिमखाना विभागाचे सर्व कर्मचारी उपस्थित होते.

* महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, सुवर्ण महोत्सवी वर्ष निमित्त स्पर्धा आयोजन

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात विविध स्पर्धांचे आयोजन व नियोजन केले आहे. सदर स्पर्धा दि.०२-०१-२० ते ०७-०१-२० या दरम्यान व्हालीबॉल, क्रिकेट थ्रोबॉल व मरोन इ. स्पर्धा आयोजित करण्यात आले होत्या या स्पर्धांचे उद्घाटन मा. श्री. अविनाश गांगोडे, नगपालिका मुख्याधिकारी, यांच्या हस्ते करण्यात आले. या प्रसंगी संस्थेच्या उपाध्यक्षा मा. आशाताई विजय पाटील, कार्यकारी मंडळ सदस्य मा.सुरेश पाटील,नगर सेविका शोभा देशमुख, माजी नगरसेविका शोभा अशोक पाटील, चित्र विजय पाटील, दिपाली चौधरी, तसेच मा. प्राचार्य, डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, तसेच याप्रसंगी महाविद्यालयाची माजी विद्यार्थीनी मृणाल विजय साळुंखे हि एम.पी.एस्सी. स्पर्धा परिक्षा उत्तीर्ण

झाल्याबद्दल व जिमखाना विभागातील कुस्ती व कबड्डी या खेळातील विद्यापीठ खेळाडू कु.कामिनी रामसिंग पाटील या दोघींचा मा.गांगोडे साहेबांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला.

दि.४-०१-२०२० रोजी संस्थेतील सर्व शाखा अंतर्गत असणाऱ्या महिला स्टाफ च्या थ्रोबॉल व मुलींच्या व्हॉलीबॉल स्पर्धांच्या उद्घाटनासाठी संस्थेचे अध्यक्ष, मा. भैयासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, नगरसेविका सौ. कृष्णा वसंत पवार, ओमशांती केंद्राच्या प्रमुख मा.मंगला दीदी, मा.सारिका दीदी, मा. उज्वला पवार, सौ.पुष्पा सुनील जैन तसेच या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष, डी.फार्मसी महाविद्यालयाचे प्राचार्य, प्रा. आर. एन. पाटील, मा.प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, ई. उपस्थित होते.

दि.०६-०१-२०२० रोजी क्रिकेट पुयुश व मुले यांच्या अंतिम सामन्याच्या वेळी बी.फार्मसी महाविद्यालयाचे प्राचार्य.डॉ. जि. पी. वडनेरे व डी. एड. चे प्राचार्य. जि. बी. शिंदे तसेच दि.०७-०१-२०२० रोजी व्हॉलीबॉल मुले व स्टाफ यांच्या स्पर्धासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून तंत्र निकेतन महाविद्यालयाचे प्राचार्य, श्री. व्ही. एन. बोरसे, नर्सिंग महाविद्यालयाच्या प्राचार्या, सौ.करुणा चंदनशिव हे उपस्थित होते.

या सर्व स्पर्धा दरम्यान विविध शाखेतील प्राचार्य, व उपप्राचार्य तसेच शिक्षक व शिक्षकेतर बंधू भगिनी ई. उपस्थित होते.

* चोपडा रन मॅरथॉन स्पर्धा ०९-०१-२०२०

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात दि.०९/०१/२०२० गुरुवार रोजी चोपडा रन तालुकास्तरीय मॅरथॉन स्पर्धेचे यशस्वीरीत्या आयोजन करण्यात आले या स्पर्धांचे उद्घाटन मा. डॉ. मनोज पाटील (वैद्यकीय अधिकारी, उपजिल्हास्वास्थ्यालय, चोपडा), अॅड. एस. डी. पाटील (नोटीरी महा. शासन व जेष्ठसंचालक, चोसाका) यांच्या हस्ते करण्यात आले. तसेच या प्रसंगी संस्थेचे अध्यक्ष मा. भैयासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील व संस्थेच्या सचिव डॉ. सौ. स्मिता संदीप पाटील, प्राचार्य, डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी तसेच संस्थेतील सर्वशाखांचे प्राचार्य, उपप्राचार्य तसेच शिक्षकेतरकर्मचारी बंधुभगिनी व सर्व शाखांचे विद्यार्थी उपस्थित होते.

या मॅरथॉन स्पर्धेसाठी पुरुष, महिला, मुले, व मुली-याप्रमाणे-४ विभागासाठी खालीलप्रमाणे बक्षिसाचे स्वरूप होते. (प्रत्येक गटासाठी)

१) प्रथम क्रमांक :- ५०००/-

२) द्वितीय क्रमांक :- ३०००/-

३) तृतीय क्रमांक - २०००/- तसेच ट्रॉफी व प्रमाणपत्र

बक्षिस वितरणाचा कार्यक्रमासाठी सौ. जयश्री अनिल पाटील जि. प. सदस्या, जळगाव, यांना आमंत्रित करण्यात आले होते. तसेच याप्रसंगी संस्थेच्या सचिव, ताईसाहेब डॉ.सौ.स्मिता संदीप पाटील, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, यांच्या हस्ते विजेत्या स्पर्धकांना पारितोषिके वितरित करण्यात

आली. यावेळी संस्थेच्या सर्व विद्याशाखांचे प्राचार्य व उपप्राचार्य, क्रीडा समिती सदस्य उपस्थित होते.

स्पर्धेचा निकाल पुढीलप्रमाणे

* पुरुष गट -

- १) प्रथम क्रमांक - शेख मोहसीन शेख निसार (सी. आर. पी. एफ. जवान, अहमदाबाद)
- २) द्वितीय क्रमांक - मोतीराम बियाणसिंग पावरा (कला, शास्त्र व वाणिज्य महा. चोपडा)
- ३) तृतीय क्रमांक - प्रा. विजय भाईदास शिंदे (नवल नगर महाविद्यालय)

* मुले गट -

- १) प्रथम क्रमांक - दिनेश भाया वसावे (आर. सी. पटेल महा. शिरपूर)
- २) द्वितीय क्रमांक - गिनेश जीच्या वळवी (आर. सी. पटेल महा. शिरपूर)
- ३) तृतीय क्रमांक - सुनील कुमार रामवीसिंग (नाशिक).

* मुली गट -

- १) प्रथम क्रमांक - अनिता तेरसिंग भिलाला (नूतन मराठा महा. जळगाव), .
- २) द्वितीय क्रमांक - तेजस्विनी राजेंद्र पाटील (कला, शास्त्र व वाणिज्य महा. चोपडा)
- ३) तृतीय क्रमांक - सोनाली काशिना माळी (कला, शास्त्र व वाणिज्य महा. चोपडा)

* महिला गट -

- १) प्रथम क्रमांक - सौ. लता मुकेश चौधरी (ऑक्सफर्ड स्कूल चोपडा)
- २) द्वितीय क्रमांक - सौ. अनिता नंदकिशोर सांगोरे (कला, शास्त्र व वाणिज्य महा. चोपडा)

- ३) तृतीय क्रमांक - सौ. दिपाली संतोष पाटील (कला, शास्त्र व वाणिज्य महा. चोपडा)

या स्पर्धासाठी मा. श्री. अनिस बोहरी (कंत्राटदार, चोपडा) यांनी प्रायोजक म्हणून रोख रक्कम एकूण १०,०००/- रु. देऊन प्रायोजकत्व स्वीकारले. सदर स्पर्धे मध्ये एकूण मुले-७०, मुली-१८८, पुरुष-४७ व महिला- ३८ असे एकूण ३४३ स्पर्धकांनी सहभाग नोंदविला होता. या स्पर्धेत चोपडा, शिरपूर, जळगाव, धुळे, नाशिक व अहमदाबाद येथील स्पर्धक सहभागी झाले होते. स्पर्धेच्या यशस्वीतेसाठी क्रीडा महोत्सव समन्वयक प्रा. सौ. क्रांती क्षीरसागर, श्री. अतुल पाटील, श्री. अमोल पाटील, श्री. भूपेंद्र पोळ, श्री. आर. एच. पाटील, श्री. सुधाकर बाविस्कर तसेच वसव मौरथान समिती सदस्य, सर्व शिक्षक - शिक्षकेतर कर्मचारीबंधू - भगिनी यांनी परिश्रम घेतले. यास्पर्धे प्रसंगी म. गां. शि. मंडळाच्या अंतर्गत सर्व शाखांचे प्राचार्य, उपप्राचार्य, प्राध्यापक बंधू-भगिनी, विद्यार्थी व विद्यार्थिनी, शिक्षकेतर कर्मचारी बंधु भगिनी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

अश्याप्रकारे सन २०१९- २० या वर्षाचे जिमखाना विभागाचे कामकाज, स्पर्धा तसेच विविध कार्यक्रम यशस्वीपणे पार पाडण्यासाठी महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, उपप्राचार्य, डॉ. ए. एल. चौधरी, उपप्राचार्य, डॉ. के. एन. सोनवणे, प्रा. एन. एस. कोल्हे, डॉ. व्ही. टी. पाटील जिमखाना विभागातील कनिष्ठ विभागाचे क्रीडा शिक्षक श्री. अमोल ए. पाटील, समिती समन्वयक-डॉ. एस. आर. पाटील, सदस्य-श्री. अतुल आर. पाटील, तसेच श्री. बी. बी. पोळ, श्री. आर. एच पाटील, श्री. एस. एच. बाविस्कर यांचे विशेष सहकार्य लाभले. या सर्वांनी जिमखाना विभागाच्या विकासासाठी तसेच विविध स्पर्धा व कार्यक्रमांच्या यशस्वितेसाठी बहुमोल असे मार्गदर्शन व सहकार्य केले त्या बद्दल या सर्वांचे मी मनस्वी आभार मानते.

युवक महोत्सव २०१९

डॉ. एच. जी. चौधरी विभाग प्रमुख

शहादा ये दिनांक १६ जानेवारी २०२० ते २० जानेवारी २०२० दरम्यान युवारंग हि विद्यापीठस्तरीय स्पर्धा पुज्य साने गुरुजी विद्याप्रसारक मंडळ सचलित कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, शहादा ये पार पडली, या स्पर्धेत संपुर्ण विद्यापीठातील १०३ महाविद्यालयांनी २५ उपकलाप्रकारात आपला सहभाग नोंदविला. आपल्या महाविद्यालयातील ४० विद्यार्थ्यांनी २५ कला प्रकारात सहभागी होऊन उत्तम असे यश संपादन केले. यात विशेष बाब अशी आपल्या महाविद्यालयाने

प्रथमच संगिताचे सर्वसाधारण विजेते पद प्रथमच पटकाविले. तसेच पथसंचलन शेतकरी आत्महत्या या सादरीकरणाने शहादावासी व दर्शकांची मने जिंकली, तर भारतीय समुह लोकनृत्य या कलाप्रकारात आपल्या विद्यार्थ्यांनी देव्हारी हे नृत्य सादर करून प्रेक्षकांची दाद मिळविली. यावर्षी आपल्या संस्थेचे अध्यक्ष आदरणीय भैर्यासाहेब संदिप सुरेश पाटील यांनी युवारंग संघाला दिलेली भेट हि विद्यार्थ्यांना जोमाने सादरीकरण करण्यास प्रेरणादायी ठरली. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. डि. ए. सुर्यवंशी

यांनी देखील संघाला भेट देऊन विद्यार्थ्यांचे मनोबल वाढविले. सर्व यशस्वी कलाप्रकार व विद्यार्थ्यांची नावे खालिलप्रमाणे.

भारतीय समुह गायन: (सुवर्ण पदक)– निकिता धनराज सोनार, साक्षी हर्द्रे बिडकर, शितल नितिन पाटील, वैष्णवी संदिप सोनार, विशाल गोपीचंद सपकाळे, दिपक शांतिलाल देवराम.

पाश्चिमात्य समुह गायन: (सुवर्ण पदक) – निकिता धनराज सोनार, साक्षी हर्द्रे बिडकर, शितल नितिन पाटील, वैष्णवी संदिप सोनार, निकिता भैय्यासाहेब बाविस्कर, जागृती नंदु पारधी.

पाश्चिमात्य सुगम गायन: (सुवर्ण पदक)– साक्षी हर्द्रे बिडकर

भारतीय लोकगीत: (सुवर्ण पदक)– निकिता धनराज सोनार

भारतीय सुरवादय: (रजत पदक)– विवेक मधुकर बाविस्कर

शास्त्रीय तालवादय: (सुवर्ण पदक)– हेमांग सुनिल गुजराथी

भारतीय लोकसंगीत: (सुवर्ण पदक) – शाहरुक रौफ शाह, संदिप श्रीकृष्ण पाचपोर, विवेक चंद्रकांत जोशी, विवेक मधुकर बाविस्कर, विशाल गोपीचंद सपकाळे, दिपक शांतिलाल देवराम.

भारतीय समुह लोकनृत्य: (कांस्य पदक)– रोहन किशोर सोनवणे, योगेश विश्वनाथ कोळी, आकाश शिवा भिल, शुभम कैलास पाटील, विश्वेश श्रीपत बिहाडे, आकाश नरेंद्र अहिरे, शरद सुरेश कोळी, राहुल गोविंदा निकुंभ.

नाटय व नृत्य दिग्दर्शक म्हणून श्री. मकरंद चौधरी व नितिन राजपुत (मुंबई), संगीत दिग्दर्शक म्हणून किशोर खंडाळे, संघप्रमुख म्हणून प्रा. डॉ. हरीश चौधरी व प्रा. सौ. सुनिता पाटील यांनी जबाबदारी पार पाडली.

उमवि करंडक २०१९

डॉ. एच. जी. चौधरी
विभाग प्रमुख

जळगांव ये दिनांक १० फेब्रुवारी २०२० रोजी उमवि करंडक-२०१९ हि विद्यापीठस्तरीय स्पर्धा नुतन मराठा महाविद्यालय, जळगांव ये पार पडली, या स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाने रंगबावरी हि एकांकिका सादर करून प्रथम क्रमांकाचे पारीतोषिक मिळविले. या बक्षिसात सांघीक प्रथम क्रमांकाचे सन्मानचिन्ह, प्रशस्तिपत्र व ७००१/- रुपये रोख समावेश होता. तसेच रंगबावरी या एकांकिकेसाठी कुमारी. दिप्ती पाटील हि (पात्र-काकी) अभिनय नैपुण्य स्त्रीचे व चि. राहुल निकुंभ (पात्र-अम्या) या दोनहि विद्यार्थ्यांना प्रथम क्रमांकाचे पारीतोषिक मिळाले यात सन्मानचिन्ह, प्रशस्तिपत्र व ५००/- रुपये रोख प्राप्त झाले. तसेच दिग्दर्शनाचे व संगीत योजनेचे प्रथम पारीतोषिक कु. वैष्णवी सोनार हि सन्मानचिन्ह, प्रशस्तिपत्र व ५००/- रुपये रोख प्राप्त झाले, चि. प्रमोद गुरव यास प्रकाश योजनेचे व्दितीय पारीतोषिक प्राप्त झाले यात सन्मानचिन्ह, प्रशस्तिपत्र व ३५१/- रुपये रोख प्राप्त

झाले, चि. दिपेश शुक्ल, निलेश पाटील, रोहित पाटील यांना नेपथ्य योजनेचे प्रथम पारीतोषिक प्राप्त झाले यात सन्मानचिन्ह, प्रशस्तिपत्र व ५००/- रुपये रोख प्राप्त झाले व कु. साक्षी बिडकर हि स रंगभुषेचे प्रथम पारीतोषिक प्राप्त झाले यात सन्मानचिन्ह, प्रशस्तिपत्र व ५००/- रुपये रोख प्राप्त झाले, कु. साक्षी वाणी हि स अभिनय गुणवत्ता नैपुण्याचे प्रथम बक्षिस प्राप्त केले, यात सन्मानचिन्ह, प्रशस्तिपत्र व १५१/- रुपये रोख समावेश होता.

या एकांकिकेत साक्षी वाणी, राहुल निकुंभ, दिप्ती पाटील, दिव्यानी पठार, निखिल पाटील, निलेश माळी, वैष्णवी सोनार, प्रमोद गुरव, शितल पाटील, दिपेश शुक्ल, रोहित पाटील, रोहित धनगर, कुलभुषण डोडे, प्रमोद पाटील हया विद्यार्थ्यांनी एकांकिकेत भुमिका केल्यात. एकांकिकेचे मुख्य दिग्दर्शन श्री. मकरंद चौधरी व नितिन पाटील यांनी केले. तसेच एकांकिका संघप्रमुख म्हणून प्रा. डॉ. हरीश चौधरी यांनी जबाबदारी पार पाडली.

पुरूषोत्तम करंडक २०१९

डॉ. एच. जी. चौधरी
विभाग प्रमुख

जळगांव ये दिनांक ७ व ८ डिसेंबर २०१९ रोजी पुरूषोत्तम करंडक विभागीय फेरी रावसाहेब गंधे सभागृह, ला. ना. हायस्कुल येथे पार पडली, त्या स्पर्धेत कवयित्री बाहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा

विद्यापीठ, औरंगाबाद व स्वामी रामानंद तीर्थ विद्यापीठ, नांदेड यांनी सहभाग नोंदविला होता. या स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाने रंगबावरी हि एकांकिका सादर करून व्दितीय क्रमांकाचे पारीतोषिक मिळविले. या बक्षिसात सांघीक व्दितीय क्रमांकाचे

सन्मानचिन्ह, प्रशस्तिपत्र व ३०००/ रुपये रोख समावेश होता. तसेच रंगबावरी या एकांकिकेसाठी कुमारी. साक्षी वाणी हिंस अभिनय नैपुण्य स्त्रीचे प्रथम क्रमाकांचे पारीतोषिक मिळाले यात सन्मानचिन्ह, प्रशस्तिपत्र व १०००/- रुपये रोख प्राप्त झाले.

रंगबावरी या एकांकिकेची निवड भरतनाटय मंदिर, सदाशिव पेठ, पुणे ये होणाऱ्या महाअंतिम फेरीसाठी निवड झाली होती तिचे सादरीकरण २९ डिसेंबर रोजी झाले. यात चि. निखिल प्रभाकर पाटील या विद्यार्थ्यांनी अभिनय नैपुण्याचे उत्तेजनार्थ बक्षिस प्राप्त केले, यात सन्मानचिन्ह, प्रशस्तिपत्र व ५००/- रुपये रोख समावेश होता.

या एकांकिकेत साक्षी वाणी, राहुल निकुंभ, दिप्ती पाटील, दिव्यानी पठार, निखिल पाटील, निलेश माळी, वैष्णवी सोनार, प्रमोद गुरव, शितल पाटील, दिपेश शुक्ल, रोहित पाटील, रोहित धनगर, कुलभुषण डोडे, प्रमोद पाटील हया विद्यार्थ्यांनी एकांकिकेत भुमिका केल्यात. एकांकिकेचे दिग्दर्शन श्री. मकरंद चौधरी व नितिन पाटील यांनी केले. तसेच दोनहि फेरीसाठी संघप्रमुख म्हणुन प्रा. डॉ. हरीश चौधरी यांनी जबाबदारी पार पाडली.

कला, शास्त्र आणि वाणिज्य कनिष्ठ महाविद्यालय, चोपडा - 'वार्षिक अहवाल'

श्री. बी. एस. हळपे
उपप्राचार्य

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०२० चा वार्षिक अहवाल सादर करतांना मला अतिशय आनंद होत आहे. दरवर्षाप्रमाणे यावर्षी देखील विद्यार्थ्यांनी शिक्षण, क्रीडा, साहित्य, वक्तृत्व, सांस्कृतिक क्षेत्रात यशाची परंपरा कायम राखली आहे.

फेब्रु./मार्च २०१९ एच.एस.सी. परीक्षेचा शाखानिहाय निकाल व प्रथम आलेले विद्यार्थी

शाखा	एकूण निकाल	प्रथम आलेल्या विद्यार्थ्यांचे	मिळालेल्या गुणांची टक्केवारी
विज्ञान	९६.८९%	पाटील दुर्वेश नरेश	९१.२३%
वाणिज्य	९५.०३%	अग्रवाल खुशी रविंद्र	९१.३८%
कला	७७.०४%	पाटील अक्षय रविंद्र	८०.००%

JEE Advance 2019 परिक्षेतील यशाचे मानकरी IIT प्रवेशित (सुवर्णमहोत्सवी वर्षात महाविद्यालयाच्या शिरपेचात मानाचा तुरा) रत्नेश संभाजीराव भोसले, आय.आय.टी. खरगपूर (पं.बंगाल)

JEE Mains 2019 परिक्षेतील NIT प्रवेशित विद्यार्थी नरेंद्र राजू पाटील, एन.आय.टी. सूरतकल, कर्नाटक कु. धनश्री अशोक पाटील, सूरत, गुजरात

MHT-CET 2019 परिक्षेद्वारा B.Tech/B.E प्रवेशित विद्यार्थी जयेश बापू गाडीलोहार, B.Tech COEP, Pune दुर्वेश नरेश पाटील, B.Tech. वालचंद इंजि. कॉलेज सांगली जीवनदीप पाटील, B.E. VIIT, Pune नरेंद्र राजू पाटील (XII Sci.) धिरूभाई अंबाणी शिष्यवृत्तीचा मानकरी

NEET 2019 परिक्षेद्वारा मेडीकलला प्रवेशित विद्यार्थी

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मेडीकल कोर्स
१	गौरव संजय पाटील	M.B.B.S. Mumbai
२	मयुर जितेंद्र पाटील	M.B.B.S. Miraj
३	रितू सूदाम सापनर	M.B.B.S. Mumbai
४	प्राची चंद्रशेखर चौधरी	M.B.B.S. Palghar
५	जास्मिता जितेंद्र पाटील	M.B.B.S. Palghar
६	भावेश सुनिल पाटील	B.D.S. Mumbai
७	दिव्या सुनिल पाटील	B.D.S. Mumbai
८	प्रांजल ईश्वर राजपूत	B.A.M.S. Jalgaon
९	तनश्री प्रल्हाद तायडे	B.A.M.S. Jalgaon
१०	सुजय बागेश्वर सिन्हा	B.A.M.S. Pune

जून २०१९ : एच.एस.सी., JEE, NEET, MHT-CET 2019 परीक्षेतील गुणवंत विद्यार्थ्यांचा त्यांच्या पालकासह सत्कार संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष मा.दादासो डॉ.सुरेश जी. पाटील, अध्यक्ष मा.

भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, उपाध्यक्ष सौ. आशाताई विजय पाटील, सचिव मा. ताईसाहेब डॉ. स्मिता संदीप पाटील, प्राचार्य मा. डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी यांच्या शुभ हस्ते करण्यात आला.

२६ जून २०१९ : राजर्षि छत्रपती शाहू महाराज जयंती निमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

१६ जुलै २०१९ : गुरुपौर्णिमेनिमित्त आयोजित कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांनी गुरूगौरव करणारी भाषणं दिली व गुरूजनांचा सत्कार केला.

२९ जुलै २०१९ : इ. ११ वी वर्गात प्रवेशित विद्यार्थ्यांसाठी Welcome Function चे आयोजन करण्यात आले.

IIT खरगपूर प्रवेशित रत्नेश संभाजीराव भोसले या यशस्वी विद्यार्थ्यांनी विज्ञान शाखेतील विद्यार्थ्यांना अभ्यासाच्या टिप्स दिल्या.

१ ऑगस्ट २०१९ : लोकमान्य बाळ गंगाधर टिळक पुण्यतिथी व लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे जयंती निमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

९ ऑगस्ट २०१९ : क्रांतीदिना निमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

१३ ऑगस्ट २०१९ : पं. समिती चोपडा व आपल्या कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या संयुक्त विद्यमाने युवासंसद अंतर्गत तालुकास्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. स्पर्धेचे उद्घाटन गटशिक्षणाधिकारी मा. डॉ. सौ. भावनाताई भोसले यांनी केले. या स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयातील इ. ११ वी विज्ञानचा विद्यार्थी भाग्येश राजेंद्र सोनवणे याने प्रथम क्रमांक पटकावला.

१५ ऑगस्ट २०१९ : रोटरी क्लब व इनरव्हिल क्लब चोपडा तर्फे आयोजित देशभक्तीपर गीतगायन स्पर्धेत आपल्या कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या संघाने द्वितीय क्रमांक प्राप्त केला.

१७ ऑगस्ट ते २१ ऑगस्ट २०१९ : संगमनेर येथील सारडा महाविद्यालयात इन्स्पायर कॅम्पमध्ये ११ वी विज्ञान वर्गाचे प्रथमेश कोठावदे, सचिन भारती व मयुर पाटील हे विद्यार्थी सहभागी झाले.

२४ ऑगस्ट २०१९ : कनिष्ठ महाविद्यालयाचा माजी विद्यार्थी योगेश हकूमचंद पाटील याची इंडियन नेव्हीमध्ये निवड झाल्याबद्दल सत्कार करण्यात आला. त्यांनी विद्यार्थ्यांना इंडियन

नेव्ही मधील करिअर बाबत माहिती सांगितली

२९ ऑगस्ट २०१९ : राष्ट्रीय क्रीडा दिना निमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

३० ऑगस्ट २०१९ : ११ वी विज्ञान वर्गाच्या विद्यार्थ्यांसाठी जीवशास्त्राच्या पुर्नरचित अभ्यासक्रमा बाबत माहिती देण्यासाठी प्रा. डॉ. पी. एस. लोहार (प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख) यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले.

२ सप्टेंबर २०१९ : महागणेशोत्सवनिमित्त श्रीगणेशाची स्थापना संस्थेचे संचालक मा. आदित्य संदीप पाटील यांचे शुभ हस्ते करण्यात आले.

श्रीगणेश विसर्जन संस्थेचे अध्यक्ष मा.भैय्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील व सचिव मा. ताईसाहेब डॉ. स्मिता संदीप पाटील यांचे शुभहस्ते करण्यात आले.

५ सप्टेंबर २०१९ : शिक्षक दिनानिमित्त विद्यार्थ्यांनी तासिका घेतल्या व शिक्षकांप्रती कृतज्ञता व्यक्त करून गुरूजनांचा सत्कार केला.

६ सप्टेंबर २०१९ : वाकोद येथे स्व. कांताबाई जैन राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेत ११ वी विज्ञान वर्गातील अक्षय जयसिंग पाटील हा विद्यार्थी सहभागी झाला.

१४ सप्टेंबर २०१९ : हिंदी दिनानिमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

२१ सप्टेंबर २०१९ : के नारखेडे विद्यालय, भुसावळ येथे आयोजित स्व. बाबासाहेब नारखेडे राज्यस्तरीय उत्कृष्ट वक्तृत्व स्पर्धेत १२ वी विज्ञानचा कुणाल प्रभाकर सोनवणे द्वितीय क्रमांकाच्या मानकरी ठरला व स्व. बाबासाहेब नारखेडे राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेत ११ वी विज्ञानचा भाग्येश राजेंद्र सोनवणे हा द्वितीय क्रमांकाचा मानकरी ठरला.

२४ सप्टेंबर २०१९ : पं. स. चोपडा व महिला मंडळ विद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने मतदार जनजागृती निमित्त आयोजित रांगोळी स्पर्धेत कु. अश्विनी अशोक पाटील (इ. १२ वी कला) द्वितीय आली व कु. दिपाली रघुनाथ पाटील (इ. ११ वी विज्ञान) तृतीय आली.

२६ सप्टेंबर २०१९ : मा. प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी यांच्या

अध्यक्षतेखाली सायन्स असोसिएशन चे उद्घाटन उपप्राचार्य प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी यांच्या शुभ हस्ते करण्यात आले. या प्रसंगी त्यांनी 'Artificial Intelligence' या विषयावर व्याख्यान दिले.

२९ सप्टेंबर २०१९ : घटस्थापनेनिमित्त सरस्वती पूजनाच्या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

२ ऑक्टोबर २०१९ : म. गांधी जयंती निमित्त उपप्राचार्य डॉ. के. एन. सोनवणे यांच्या अध्यक्षतेखाली कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी रांगोळी स्पर्धा, पोस्टर स्पर्धा, गांधी विचार परीक्षा, स्वच्छता अभियान आदि कार्यक्रम यशस्वी केले.

१५ ऑक्टोबर २०१९ : वाचन प्रेरणा दिना निमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

३१ ऑक्टोबर २०१९ : स्व. इंदिरा गांधी पुण्यतिथी निमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

१ डिसेंबर २०१९ : एड्स दिनानिमित्त विद्यार्थ्यांना एड्स बदल माहिती दिली.

२० डिसेंबर २०१९ : मुख्याध्यापक क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले म्युनिसिपल हायस्कूल चोपडा येथे आयोजित वक्तृत्व स्पर्धेत ११ वी विज्ञानचा भाग्येश राजेंद्र सोनवणे याने प्रथम क्रमांक पटकावला.

२ जानेवारी २०२० : मुख्याध्यापक संघातर्फे आयोजित जिल्हास्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेत भाग्येश राजेंद्र सोनवणे याने द्वितीय क्रमांकाचे बक्षिस मिळविले.

१० जानेवारी २०२० : जळगाव येथे आयोजित कुमार साहित्य संमेलनात कृष्णा महेंद्र धारपवार (१२ वी विज्ञान) यांनी स्वरचित कविता सादर केल्या.

१० जानेवारी २०२० : मा. दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील जिल्हास्तरीय आंतरकनिष्ठ महाविद्यालयीन वक्तृत्व स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाचा कुणाल प्रभाकर सोनवणे (इ. १२ वी विज्ञान) याने प्रथम क्रमांक मिळविला.

१० जानेवारी २०२० ते १३ जानेवारी २०२० दरम्यान म. गांधी शिक्षण मंडळाच्या सुवर्ण महोत्सवानिमित्त आयोजित विविध स्पर्धांमधील विजेते :

- १) निबंध स्पर्धा: प्रथम - गायत्री मनोज धनगर ११ वी वाणिज्य
- २) रांगोळी स्पर्धा : मयुरी सुनिल साळुंखे ११ वी वाणिज्य
- ३) व्यंगचित्र स्पर्धा : गायत्री मेघश्याम सोनवणे ११ वी वाणिज्य
- ४) चित्रकला स्पर्धा : प्रथम-प्रेरणा भरत संदाणे इ. ११वी विज्ञान
- ५) हास्यकाव्य वाचन स्पर्धा : प्रथम - कुणाल प्रभाकर सोनवणे इ. १२ वी विज्ञान द्वितीय कु. भाग्यश्री कुमावत इ. १२ वी कला

२८ जानेवारी २०२० : इ. १२ वी वर्गाच्या विद्यार्थ्यांच्या निरोपसमारंभाचे आयोजन करण्यात आले. ११ वी विज्ञान वर्गाच्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांच्या सभेचे आयोजन प्राचार्य डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी यांच्या अध्यक्षतेखाली करण्यात आले. पालकांच्या यशस्वीतेसाठी सर्व शिक्षकांनी सहकार्य केले.

३१ जानेवारी २०२० : जिल्हास्तरीय पर्यावरण साहित्य संमेलनात कृष्णा महेंद्र धारपवार (इ. १२ वी विज्ञान) याने स्वरचित कवितावाचन स्पर्धेत प्रथम क्रमांक मिळविला.

११ फेब्रुवारी २०२० : इ. ११ वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी इंग्रजी वक्तृत्व स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले.

१२ फेब्रुवारी २०२० : भाऊसो शा. शि. पाटील माध्य. व उच्च माध्य. विद्यामंदीर चहाडी शाळेच्या हिरक महोत्सवानिमित्त आयोजित तालुकास्तरीय चित्रकला व रांगोळी स्पर्धेत कु. प्रेरणा भरत सैदाणे (११ वी सायन्स) प्रथम क्रमांकाची मानकरी ठरली. व वेदांत जितेंद्र महाजन हा चित्रकला स्पर्धेत द्वितीय आला.

१३ फेब्रुवारी २०२० : जनशिक्षण संस्थान व कनिष्ठ महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित बॅंग मेकिंग प्रशिक्षणाचे आयोजन करण्यात आले.

२७ फेब्रुवारी २०२० : मराठी राजभाषा दिनानिमित्त कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२०२० या शैक्षणिक वर्षातील वरील सर्व कार्यक्रम संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील, अध्यक्ष मा. भैर्यासाहेब अॅड. संदीप सुरेश पाटील, उपाध्यक्ष मा.सौ.आशा विजय पाटील, सचिव मा.ताईसाहेब डॉ.सौ.स्मितापाटील, मा. प्राचार्य, उपप्राचार्य, पर्यवेक्षक, रजिस्ट्रार, शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी, विद्यार्थी-विद्यार्थिनी यांच्या अनमोल मार्गदर्शनाने व सहकार्याने यशस्वी करण्यात आले.

जिमखाना विभाग – कनिष्ठ महाविद्यालय

श्री. ए. ए. पाटील

शारीरिक शिक्षण, शिक्षक, जिमखाना विभाग

१५ जून २०१९ या शैक्षणिक वर्षापासून जिमखाना विभागात विविध खेळांच्या सरावास सुरवात झाली. यामध्ये मैदानी स्पर्धा, खो-खो, कबड्डी, बॉल बॅडमिंटन, टेबल टेनिस, मैदानी स्पर्धा, लॉन टेनिस, क्रिकेट, डॉजबॉल, व्हॉलीबॉल, बुद्धीबळ, थ्रोबॉल, तांग सु डो (कोरियन कराटे) अशा विविध क्रीडा प्रकारात कनिष्ठ महाविद्यालयाचे संघ तालुका, जिल्हा, विभाग स्तरावर, स्पर्धेत सहभागी झाले होते. या वेगवेगळ्या क्रीडा स्पर्धांमध्ये मुलांचे १६ व मुलींचे ०६ असे एकूण २२ संघ सहभागी झाले.

गौरवास्पद बाब म्हणजे आपल्या कनिष्ठ महाविद्यालयाचा जिमखाना विभागातील खेळाडू चि. आशिषकुमार समाधान सपकाळे - १२ वी विज्ञान - या खेळाडूने संगरूर, पंजाब येथे संपन्न झालेल्या राष्ट्रीय स्तरावर मैदानी स्पर्धेच्या लांब उडी या क्रीडा प्रकारात महाराष्ट्र राज्याचे प्रतिनिधित्व केले. याच बरोबर कनिष्ठ महाविद्यालयातील १२ खेळाडूंच्या व्हॉलीबॉल संघाने चिमुर ता.चिमुर जि.चंद्रपूर येथे संपन्न झालेल्या राज्यस्तरीय स्पर्धेत ४ था क्रमांक मिळविला. त्याचप्रमाणे तांग सु डो (कोरियन कराटे) या क्रीडा प्रकारात कनिष्ठ महाविद्यालयाचा खेळाडू जितेंद्र कचरू खजुरे - ११ वी कला - याने राज्यस्तरावर महाविद्यालयाचे प्रतिनिधित्व करून २ रा क्रमांक मिळविला. तसेच कोल्हापूर येथे संपन्न झालेल्या राज्यस्तरीय लॉन टेनिस स्पर्धेत कु. लीना शरदचंद्र पाटील या खेळाडूची निवड झाली. एकूण १ विद्यार्थ्यांचे राष्ट्रीय स्तरावर आणि १४ विद्यार्थ्यांचे राज्यस्तरावर निवड झाली.

स्पर्धेत सहभागी संघ पुढीलप्रमाणे:

- १) **मैदानी स्पर्धा (मुले)** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाचा विद्यार्थी आशिषकुमार समाधान सपकाळे - १२ विज्ञान - या खेळाडूने मैदानी स्पर्धा लांब उडी या क्रीडा प्रकारात संगरूर, पंजाब येथे संपन्न झालेल्या राष्ट्रीय स्तरीय स्पर्धेत निवड झाली. २) **व्हॉलीबॉल (मुले)** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या १२ खेळाडूंच्या मुलांच्या संघाने चिमुर जि. चंद्रपूर येथे संपन्न झालेल्या राज्यस्तरीय व्हॉलीबॉल स्पर्धेत चांगली कामगिरी करून ४ था क्रमांक प्राप्त केला.
- ३) **व्हॉलीबॉल (मुली)** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलींच्या संघाने खेळाचे चांगली कामगिरी करून तालुका स्तरावरच नव्हे तर जिल्हा स्तरावरही आपल्या खेळाचे उत्तमप्रकारे प्रदर्शन करून संघ प्रथम क्रमांकाने विजयी होऊन नाशिक येथे झालेल्या विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झाली.
- ४) **लॉन टेनिस (मुली)** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाची विद्यार्थिनी लीना शरदचंद्र पाटील - ११ वी

विज्ञान या खेळाडूची कोल्हापूर येथे संपन्न झालेल्या राज्यस्तरीय लॉन टेनिस स्पर्धेत निवड झाली. तसेच साक्षी अरुण बाविस्कर या विद्यार्थिनीची नाशिक येथे संपन्न झालेल्या विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झाली.

५) **लॉन टेनिस (मुले)** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघाने स्पर्धेत चांगली कामगिरी केल्यामुळे जिल्हा स्तरावर आपल्या खेळाचे उत्तमप्रकारे प्रदर्शन केल्यामुळे अथर्व किशोर चौधरी . ११ वी विज्ञान या विद्यार्थ्यांची नाशिक येथे झालेल्या विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झाली.

६) **तांग सु डो (कोरियन कराटे)** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाचा विद्यार्थी जितेंद्र कचरू खजुरे - ११ वी कला - या खेळाडूने पिंपळनेर ता.साक्री जि. धुळे येथे संपन्न झालेल्या राज्यस्तरीय तांग सु डो (कोरियन कराटे) स्पर्धेत निवड झाली.

७) **टेबल-टेनिस- (मुले)** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघाने चांगल्या खेळाचे प्रदर्शन करून जळगाव येथे झालेल्या विभागीय स्पर्धेत तृतीय क्रमांक प्राप्त केला.

८) **तायक्रान्दो** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघाने जिल्हा स्तरावर चांगल्या खेळाचे चांगले प्रदर्शन करून विवेक गणेश पाटील ११ वी कॉमर्स या विद्यार्थ्यांची धुळे येथे झालेल्या विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झाली.

९) **सॉफ्ट टेनिस (मुले)** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघाने जिल्हा स्तरावर खेळाचे चांगले प्रदर्शन करून आशिषकुमार समाधान सपकाळे - १२ विज्ञान या खेळाडूची चाळीसगाव येथे झालेल्या विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झाली.

१०) **कुस्ती (मुले)** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघाने तालुका स्तरावर चांगल्या खेळाचे प्रदर्शन करून दलितानंद सुरेश शिरसाठ ११ वी विज्ञान या खेळाडूची चाळीसगाव येथे झालेल्या जिल्हास्तरीय स्पर्धेसाठी निवड झाली.

११) **डॉजबॉल (मुली)** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलींच्या संघाने जिल्हा स्तरावर चांगल्या खेळाचे प्रदर्शन करून नाशिक येथे झालेल्या विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झाली.

१२) **क्रॉसकंट्री (मुले)** - या क्रीडा प्रकारात आपल्या महाविद्यालयाच्या मुलांच्या संघाने जिल्हा स्तरावर चांगल्या खेळाचे चांगले प्रदर्शन करून सोपान उत्तम धनगर ११ वी कला या विद्यार्थ्यांची नाशिक येथे झालेल्या विभागीय स्पर्धेसाठी निवड

झाली. अशा प्रकारे विविध खेळांमध्ये खेळाडूंनी प्रथम, द्वितीय व तृतीय प्रमांक संपादन करून तालुका, जिल्हा, विभागीय, राज्य व राष्ट्रीय स्तरावर खेळाडूंनी स्पर्धेत चांगली कामगिरी केली.

अशा प्रकारे सन २०१९-२० या वर्षाचे जिमखाना विभागाचे कामकाज, स्पर्धा तसेच विविध कार्यक्रम यशस्वीपणे पार पाडण्यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी, उपप्राचार्य मा. डॉ. ए. एल. चौधरी, उपप्राचार्य डॉ. के. एन. सोनवणे, उपप्राचार्य एन. एस. कोल्हे, उपप्राचार्य बी. एस. हळपे,

पर्यवेक्षक व्ही. वाय. पाटील सर जिमखाना विभागातील वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या क्रीडा संचालिका सौ. के.एस.क्षीरसागर तसेच श्री. बी. बी.पोळ, श्री. आर. एच. पाटील, श्री. एस. एच. बाविस्कर यांचे विशेष सहकार्य लाभले. या सर्वांनी जिमखाना विभागाच्या विकासासाठी तसेच विविध स्पर्धा व कार्यक्रमांच्या यशस्वितेसाठी बहुमोल असे मार्गदर्शन व सहकार्य केले त्याबद्दल या सर्वांचे मी मनस्वी आभार मानतो.

युवतीसभा

डॉ. पी. एम. रावतोळे युवती सभा प्रमुख

१) युवतीसभेचे उद्घाटन

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचलित कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा ये युवतीसभेचे उद्घाटन दि. २४/९/२०१९ मंगळवार रोजी करतांना कार्यक्रमाचे प्रमुख वक्ते मा. डॉ. श्री नरेंद्रजी शिरसाठ यांनी स्त्रीसक्षमीकरण या विषयी मार्गदर्शन केले व मा. डॉ. सौ. कविता पाटील, यांनी युवतींचे आरोग्या विषयी माहिती दिली यानंतर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मा. डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी यांनी मनोगत व्यक्त केले. उपप्राचार्य मा. प्रा. डॉ. के. एन. सोनावणे व मा. प्रा. श्री. एन. एस. कोल्हे, प्रा. सौ. प्रा. श्री. व्ही. पी. हौसे, डॉ. सौ. पी. एम. रावतोळे व इतर मान्यवर उपस्थित होते.

२) आठ दिवसीय स्वयंसिद्धा अभियान

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचलित कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा व कवयित्री बहिणाबाई चौधरी, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित स्वयंसिद्धा अभियानाचे(ज्युडो कराटे व मार्शल आर्ट) आयोजन दिनांक २४/९/२०१९ ते १/१०/२०१९ दरम्यान करण्यात आले होते. यात ६० विद्यार्थिनींनी सहभाग नोंदवला श्री.आत्माराम बाविस्कर हे प्रशिक्षक होते. आठ दिवसीय स्वयंसिद्धा अभियानाचे उद्घाटन महाविद्यालयाचे प्राचार्य यांच्या अध्यक्षेखाली व उपप्राचार्य डॉ.के.एन.सोनवणे, व श्री.एन.एस.कोल्हे, प्रा.सौ.मायाताई शिंदे. श्री. व्ही.पी.हौसे, सौ.के.एस.क्षीरसागर, सौ.पी.एम.रावतोळे व समिती सदस्य यांच्या उपस्थितीत करण्यात आले. कार्यक्रमाच्या समारोप प्रसंगी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मा. पितृतुल्य दादासाहेब डॉ. सुरेशजी पाटील (म. गां. शि. मंडळ, संस्थापक अध्यक्ष) हे होते.

तसेच या कार्यक्रमा प्रसंगी मा. आशाताई विजय पाटील (म.गां. शि. मंडळ, उपाध्यक्षा), मा. ताईसाहेब डॉ. सौ. स्मिता संदीप पाटील, (म.गां. शि. मंडळ, सचिव), मा. डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी (प्राचार्य, ए. एस. सी, कॉलेज चोपडा) उपप्राचार्य मा. प्रा. डॉ. ए. एल चौधरी, मा. प्रा. डॉ.के. एन सोनावणे व मा. प्रा. श्री एन. एस. कोल्हे, प्रा. श्री व्ही. पी. हौसे (विद्यार्थी विकास अधिकारी) यांच्या समोर विद्यार्थिनीने घेतलेल्या प्रशिक्षणाचे प्रात्यक्षिक करून दाखवले.

३) एक दिवशीय व्यक्तीमत्व विकास कार्यशाळा

दि. ११/०२/२०२० रोजी महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचलित, कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा व कवयित्री बहिणाबाई चौधरी, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने युवतीसभे अंतर्गत एक दिवशीय व्यक्तीमत्व विकास कार्यशाळेचे उद्घाटन करतांना कार्यशाळेचे वक्ते सौ. वसुंधरा लांडगे, सौ. आशाताई गाजरे, श्री. दिगंबर कट्यारे व श्री. राधेशाम पाटील प्राचार्य व उपप्राचार्य प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी, डॉ. के. एन. सोनावणे, प्रा. एन. एस. कोल्हे, डॉ. सौ. पी. एम. रावतोळे व इतर मान्यवर यांच्या हस्ते करण्यात आले. या कार्यशाळेत विविध महाविद्यालयातील ६० विद्यार्थिनींनी सहभाग नोंदवला. कार्यशाळेत सौ. वसुंधरा लांडगे यांनी कर्तृत्ववान स्त्रियांच्या इतिहास या विषयी मार्गदर्शन केले व स्त्री शक्तीचा जागर हा पोवाडा सादर करून मंत्रमुग्ध केले. राष्ट्रपती पुरस्कार प्राप्त सौ. आशाताई गाजरे यांनी महिलांचे आरोग्य, तर श्री.राधेशाम पाटील यांनी व्यक्तीमत्व विकास व नेतृत्व गुण यावर मार्गदर्शन केले.

महिला तक्रार समिती

प्रा. सौ. एम. टी. शिंदे
महिला तक्रार समिती प्रमुख

१) प्राचार्य यांच्या अध्यक्षतेखाली व उपप्राचार्य आणि सर्व समिती सदस्य यांच्या उपस्थितीत दि. १३/०९/२०१९ रोजी सभा घेण्यात आली ज्यात तक्रार पेटीत कुठल्याही प्रकारची तक्रार आढळून आल्यास तिचे निराकरण करण्यासाठी सर्वांच्या समक्ष तक्रार पेटी उघडण्यात आली. परंतु त्यात एकही लिखित स्वरूपाची तक्रार आढळून आली नाही.

२) महिला तक्रार निवारण समिती अंतर्गत कामाच्या ठिकाणी महिलांचा होणारा लैंगिक छळ संरक्षण (प्रतिबंध मनाई निवारण) अधिनियम २०१३ या एक दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन दि. २५/९/२०१९ बुधवार रोजी सकाळी ९.३० वाजता स्मार्ट क्लास रूम मध्ये करण्यात आले. या कार्यक्रमा प्रसंगी मा. सौ. आशाताई विजय पाटील (महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, उपाध्यक्षा), मा. डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी (प्राचार्य, कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा), मा. श्री. सौरभ अग्रवाल (डी.वाय.एस.पी.) यांनी विद्यार्थ्यांना महिलांच्या विविध समस्या व त्यावर शिक्षणाच्या आधारे कशा प्रकारे जाणीव जागृती करता येते हे विविध उदाहरणांच्या माध्यमातून पटवून सांगितले. या प्रसंगी अनेक विद्यार्थ्यांनी आपल्या मनातील समस्या देखील मांडल्या. या शंकांचे निरसन मा. श्री. सौरभ अग्रवाल यांनी केले., प्रमुख वक्ते मा. श्री. निर्मल देशमुख यांनी विद्यार्थ्यांना विविध कायद्यांची माहिती करून दिली तसेच कायद्यांचा वापर करून महिला कश्या प्रकारे कामाच्या ठिकाणी निर्भीडपणे वावरू शकतात हि भूमिका स्पष्ट केली., मा. श्री. संदीप सहदेव आराक (पोलीस निरीक्षक), मा. श्री. संदीप उनवणे (पोलीस उपनिरीक्षक), लताताई छाजेड (माजी नगरसेविका), सौ. प्रीती निर्मल देशमुख, उपप्राचार्य मा. प्रा. डॉ. ए. एल .चौधरी, डॉ. के. एन सोनावणे व मा. श्री. एन. एस. कोल्हे उपस्थित होते.

३) दि. २७/१/२०२० रोजी लैंगिक शिक्षण काळाची गरज या विषयावर डॉ. प्राजक्ता भामरे यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. या कार्यक्रमा प्रसंगी मा. सौ. आशाताई विजय पाटील (महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, उपाध्यक्षा), मा. डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी (प्राचार्य, कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय,

चोपडा), व उपप्राचार्य डॉ. के. एन. सोनावणे, श्री. एम. जी. पाटील, सौ. पी. एम. रावतोळे, श्री. मयूर पाटील, श्री. एस. ओ. बारी व सौ. विशाखा देसले व विद्यार्थी प्रतिनिधी आदी उपस्थित होते.

डॉ. भामरे यांनी वयात येतांना युवक व युवती यांच्या शरीरात होणारे बदल व त्यासंदर्भात घ्यावयाची काळजी या संदर्भात विस्तृत अशी माहिती दिली व पालकांनीही याविषयी आपल्या पाल्यांशी मनमोकळे पनाने बोलले पाहिजे असा सल्ला दिला.

४) डॉ. प्रियांका रेड्डी हैद्राबाद यांच्यावर अत्याचार करणाऱ्या व त्यांना जीवेजाळून मारणाऱ्या नराधमांना लवकरात लवकर फाशीची शिक्षा द्यावी यासाठी समितीतर्फे दि. ४/१२/२०१९ रोजी, तहसीदार कचेरीत पोलीस निरीक्षक श्री. लोकरे साहेब व तहसीलदार श्री. अनिल गावित साहेब यांना निवेदन सादर करण्यात आले.

५) मुलींच्या कलागुणांना वाव मिळण्यासाठी साडी डे साजरा करण्यात आला याप्रसंगी प्रा. पूनम महाजन व सौ. ज्योती विश्वनाथ पाटील यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.

६) हिंगणघाट व सिल्लोड येथे घडलेल्या अप्रिय घटनांचा निषेध करण्यासाठी व अपराध्यांना शिक्षा लवकर व्हावी यासाठी तहसीलदार श्री. अनिल गावित साहेब व पोलीस सहायक मनोज पवार यांना निवेदन सादर करण्यात आले.

या सर्व कार्यक्रमांच्या आयोजनासाठी श्री. एम. एल. भुसारे, श्री. एस. बी. पाटील, श्री. एस. ए. वाघ. श्री. सौ. सुनिता पाटील, श्री. प्रदीप बाविस्कर व श्री. हनुमंत पाटील यांनी सहकार्य केले.

सौ. एम. टी. शिंदे

(सहयोगी प्राध्यापिका, मराठी विभाग)

१) महाविद्यालयीन कामगिरी :

- * महिला तक्रार निवारण समिती- प्रमुख
- * सुवर्ण महोत्सव व्याख्यानमाला समिती- सदस्य
- * सुवर्ण महोत्सव स्मरणिका समिती- सदस्य
- * २१ जून २०१९ 'आंतरराष्ट्रीय योग दिवस' निमित्त आयोजित योग शिबीरात सहभाग.
- * दि. ०७ ऑगस्ट २०१९ रोजी पावसाळी कविता वाचन स्पर्धेचे' आयोजन.
- * दि.०२ ऑक्टोबर २०१९ रोजी महात्मा गांधी जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त निबंध, रांगोळी व पोस्टर स्पर्धेचे आयोजन व समन्वयक म्हणून काम व गांधी विचार संस्कार परीक्षेचे' आयोजन.
- * दि.१५ ऑक्टो.२०१९ रोजी डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम जयंती व वाचन प्रेरणा दिवस कार्यक्रमाचे आयोजन केले. यात पोस्टर स्पर्धा व पोस्टर प्रदर्शन इत्यादी कार्यक्रमांचे आयोजन.
- * दि.१८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी.पाटील यांच्या ९५ व्या वाढदिवसानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात आयोजन समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.२१ नोव्हेंबर २०१९ रोजी महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ चोपडा यांच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित माजी विद्वार्थी मेळावा कार्यक्रमात सहभाग.
- * दि.०३ डिसेंबर २०१९ रोजी खान्देशकन्या बहिणाबाई चौधरी यांच्या स्मृतीदिनानिमित्त काव्यवाचन व अहिराणी भाषा दिवस' या कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * क.ब.चौ.उमवि जळगाव व विद्यार्थी कल्याण विभाग, कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित श्रमसंस्कार व्यक्तिमत्व व नेतृत्व विकास तीन दिवसीय कार्यशाळेत' सहभाग
- * दि.१६ जानेवारी २०२० रोजी साडी डे' आयोजन प्रमुख म्हणून काम.
- * महिला तक्रार निवारण समितीतर्फे मुली व महिलांच्या कार्यालयीन कामाकाजाप्रसंगी होणारा लैंगिक छळ' या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन.
- * वृक्षारोपण कार्यक्रमात सहभाग.
- * दि.२८ जानेवारी २०२० रोजी राज्यशास्त्र विभागातर्फे मतदार दिनानिमित्त' आयोजित कार्यक्रमात सहभाग.
- * दि.०७ सप्टेंबर २०१९ रोजी पावसाळी कविता वाचन

स्पर्धेचे' आयोजन.

- * दि.१२ सप्टेंबर २०१९ रोजी लक्ष्मण चौधरी यांचे स्पर्धा परीक्षा' विषयावरील व्याख्यानाचे आयोजन.
- * दि.१५ ऑक्टोबर २०१९ रोजी डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम जयंती व वाचन प्रेरणा दिवस कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि.२८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी आकाशवाणी जळगाव यांच्या युवा कट्टा' कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि.१२ फेब्रुवारी २०२० रोजी शब्द संपदा उपक्रमाचे' आयोजन.
- * दि.०१ फेब्रुवारी २०२० रोजी विद्यार्थ्यांसाठी साहित्य संमेलने-काल,आज आणि उद्या' या विषयावर एकदिवसीय चर्चासत्राचे आयोजन.
- * दि.१४ फेब्रुवारी २०२० रोजी कुशल अग्रवाल (सर्पमित्र, वन्यजीव संस, जळगाव) यांचे सर्प-समज व गैरसमज' या विषयावरील व्याख्यानाचे आयोजन.
- * दि.१९ फेब्रुवारी २०२० रोजी इतिहास विभाग आयोजित शिवजयंती उत्सवानिमित्त' आयोजित कार्यक्रमात आयोजन समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.२७ फेब्रुवारी २०२० रोजी जागतिक मराठी राजभाषा दिनानिमित्त कविवर्य कुसुमाग्रज जन्मदिवस, काव्यलेखन आणि भिक्तीपत्रक स्पर्धेचे' आयोजन.

२) प्रशासकीय कामगिरी:

- * दि.१३ ऑगस्ट २०१९ रोजी शालेय शिक्षण व क्रिडा विभागातर्फे आयोजित युवा संसद कार्यक्रमांतर्गत कला, शास्त्र व वाणिज्य महा. चोपडा येथे आयोजित तालुकास्तरीय वक्तृत्व स्पर्धा कार्यक्रमात सहभाग.
- * दि.१६ ऑक्टोबर २०१९ रोजी पंचायत समिती चोपडा व राज्यशास्त्र विभागातर्फे आयोजित मतदार जनजागृती अभियान' कार्यक्रमात सहभाग.
- * दि.३१ नोव्हेंबर २०१९ रोजी महाराष्ट्र शासन मोटार राज्य वाहतूक विभागातर्फे आयोजित महावाकेंथॉन २०१९' कार्यक्रमात सहभाग व रस्ता सुरक्षा यावर जनजागृती.

३) चर्चासत्र/परिषद/कार्यशाळा/शोधनिबंध/संशोधन प्रकल्प:

- * दि.१७ सप्टेंबर २०१९ रोजी Team Based Learning for Teacher' या विषयावरील स्टाफ अॅकेडमी तर्फे आयोजित एकदिवसीय कार्यशाळेत सहभाग.
- * पंकज महाविद्यालय, चोपडा येे आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभाग व शोधनिबंध सादर.

४) सामाजिक कामगिरी:-

- * दि.०४ डिसेंबर २०१९ रोजी हैद्राबाद येथील डॉ. प्रियंका रेड्डी बलात्कार प्रकरणी आयोजित जन आक्रोश मोर्चा' मध्ये सहभाग.
- * सातारा, सांगली व कोल्हापूर येथील पूग्रस्तांसाठी आर्थिक मदत.

- * कोरोना महामारी लॉकडाऊन काळात आदिवासी मजूर यांना धान्य वाटपासाठी आर्थिक मदत.

५) क्रिडा विषयक कामगिरी:-

- * दि.०९ जानेवारी २०२० रोजी सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित तालुकास्तरीय खुल्या मॅरथॉन स्पर्धेत' सहभाग.

डॉ. के. एन. सोनवणे (उपप्राचार्य)

१) महाविद्यालयीन कामगिरी :

- * सुवर्ण महोत्सव आयोजन समिती-सदस्य
- * वार्षिक पारितोषिक वितरण आयोजन समिती-सदस्य
- * एम.ए.प्रवेश समिती- समन्वयक
- * STOCK CHECKING समिती - प्रमुख
- * सुवर्ण महोत्सव व्याख्यानमाला समिती- सदस्य
- * सुवर्ण महोत्सव स्मरणिका समिती- सदस्य
- * २१ जून २०१९ आंतरराष्ट्रीय योग दिवस' निमित्त आयोजित योग शिबीरात सहभाग.
- * दि.०७ ऑगस्ट २०१९ रोजी पावसाळी कविता वाचन स्पर्धेचे' आयोजन.
- * दि.०२ ऑक्टोबर २०१९ रोजी महात्मा गांधी जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त निबंध, रांगोळी व पोस्टर स्पर्धेचे आयोजन व सह-समन्वयक म्हणून काम व गांधी विचार संस्कार परीक्षेचे' आयोजन.
- * दि.१५ ऑक्टो.२०१९ रोजी डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम जयंती व वाचन प्रेरणा दिवस कार्यक्रमाचे आयोजन केले. यात पोस्टर स्पर्धा व पोस्टर प्रदर्शन इत्यादी कार्यक्रमांचे आयोजन.
- * दि.१८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी संस्थेचे संसपक अध्यक्ष मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी.पाटील यांच्या ९५ व्या वाढदिवसानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात जाहिरात, फलक व लेख प्रसिद्धी समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.२१ नोव्हेंबर २०१९ रोजी महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ चोपडा यांच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित माजी विद्यार्थी मेळावा कार्यक्रम आयोजन समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.०३ डिसेंबर २०१९ रोजी खान्देशकन्या बहिणाबाई चौधरी यांच्या स्मृतीदिनानिमित्त काव्यवाचन व अहिराणी भाषा दिवस' या कार्यक्रमाचे आयोजन.

- * क.ब.चौ.उमवि जळगाव व विद्यार्थी कल्याण विभाग, कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित श्रमसंस्कार व्यक्तिमत्व व नेतृत्व विकास तीन दिवसीय कार्यशाळेत' सहभाग व आयोजन समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.०७ सप्टेंबर २०१९ रोजी पावसाळी कविता वाचन स्पर्धेचे' आयोजन.
- * दि.१२ सप्टेंबर २०१९ रोजी लक्ष्मण चौधरी यांचे स्पर्धा परीक्षा' विषयावरील व्याख्यानाचे आयोजन.
- * दि.१५ ऑक्टोबर २०१९ रोजी डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम जयंती व वाचन प्रेरणा दिवस कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि.२८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी आकाशवाणी जळगाव यांच्या युवा कट्टा' कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि.१२ फेब्रुवारी २०२० रोजी शब्द संपदा उपक्रमाचे' आयोजन.
- * दि.०१ फेब्रुवारी २०२० रोजी विद्यार्थ्यांसाठी साहित्य संमेलने-काल, आज आणि उद्या' या विषयावर एकदिवसीय चर्चासत्राचे आयोजन.
- * दि.१४ फेब्रुवारी २०२० रोजी कुशल अग्रवाल (सर्पमित्र, वन्यजीव संस, जळगाव) यांचे सर्प-समज व गैरसमज' या विषयावरील व्याख्यानाचे आयोजन.
- * दि.१९ फेब्रुवारी २०२० रोजी इतिहास विभाग आयोजित शिवजयंती उत्सवानिमित्त' आयोजित कार्यक्रम आयोजन प्रसिद्धी समिती प्रमुख म्हणून काम.
- * दि.२७ फेब्रुवारी २०२० रोजी जागतिक मराठी राजभाषा दिनानिमित्त कविवर्य कुमुमाग्रज जन्मदिवस, काव्यलेखन आणि भिक्तीपत्रक स्पर्धेचे' आयोजन.
- * लॉकडाऊन काळात PPT E-Content ची निर्मिती.

२) प्रशासकीय कामगिरी:

- * क.ब.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव ये

- एफ.वाय.बी.ए. मराठी जनरल विषयासाठी प्रश्नसंच निर्मिती समिती सदस्य म्हणून काम.
- * क.ब.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव ये एफ.वाय.बी.कॉम. मराठी जनरल विषयासाठी प्रश्नसंच निर्मिती समिती सदस्य म्हणून काम.
 - * क.ब.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव ये एस.वाय.बी.ए./एस.वाय.बी.एस्सी. व एम.ए. मराठी विद्यापीठ परीक्षेच्या गोपनीय कामात सदस्य म्हणून काम.
 - * दि.१६ ऑक्टोबर २०१९ रोजी पंचायत समिती चोपडा व राज्यशास्त्र विभागातर्फे आयोजित मतदार जनजागृती अभियान' कार्यक्रमात सहभाग.
 - * दि.३० नोव्हेंबर २०१९ रोजी महाराष्ट्र शासन मोटार राज्य वाहतूक विभागातर्फे आयोजित महावाकेथॉन २०१९' कार्यक्रमात सहभाग व रस्ता सुरक्षा यावर जनजागृती.
 - * उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव तर्फे आयोजित परीक्षा CAP मध्ये टी.वाय.बी.ए. व एम.ए. मराठी वर्गाच्या मुल्यांकन कामकाजात सहभाग.
- ३) **चर्चासत्र/परिषद/कार्यशाळा/शोधनिबंध/संशोधन प्रकल्प:**
- * Research Journey 'm Impact Factor Journal मध्ये नाशिक जिल्ह्यातील कोकणी बोलीची वैशिष्ट्ये' हा शोधनिबंध प्रकाशित.
 - * Research Journey in India 'm Impact Factor Indian Citation Index Journal मध्ये नाशिक जिल्ह्यातील कोकणी जमातीच्या बोलीतील वाक्यविचार' हा शोधनिबंध प्रकाशित.
- * दि.०४ सप्टेंबर २०१९ रोजी एस.पी.डी.एम. महाविद्यालय, शिरपूर येथे द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रमावर आधारित एक दिवसीय विद्यापीठस्तरीय चर्चासत्रात सहभाग व शोधनिबंध सादर.
 - * दि.१७ सप्टेंबर २०१९ रोजी Team Based Learning for Teacher' या विषयावरील स्टाफ अॅकेडमी तर्फे आयोजित एकदिवसीय कार्यशाळेत सहभाग.
 - * क.ब.चौ.उमवि.जळगाव व गंगामाई एज्युकेशन ट्रस्टचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, नगाव धुळे यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित दि.२५ सप्टेंबर २०१९ रोजी तृतीय वर्ष मानव्यविद्या शाखेच्या मराठी विषयाच्या (CBCS) अभ्यासक्रम पुनर्रचना एकदिवसीय कार्यशाळेत सहभाग.
 - * दि.०७ मार्च २०२० रोजी पुणे विद्यापीठ येथे भाषा विभागातर्फे आयोजित चर्चासत्रात सहभाग व शोधनिबंध सादर.
 - * पंकज महाविद्यालय, चोपडा येथे आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभाग व शोधनिबंध सादर.
- ४) **सामाजिक कामगिरी:-**
- * दि.०४ डिसेंबर २०१९ रोजी हैद्राबाद येथील डॉ.प्रियंका रेड्डी बलात्कार प्रकरणी आयोजित जन आक्रोश मोर्चा'मध्ये सहभाग.
 - * सातारा, सांगली व कोल्हापूर येील पूग्रस्तांसाठी आर्थिक मदत.
 - * कोरोना महामारी लॉकडाऊन काळात आदिवासी मजूर यांना धान्य वाटपासाठी आर्थिक मदत.

सौ. के. एस. क्षीरसागर क्रीडा संचालक

- १) एरंडोल विभागअंतर्गत होणाऱ्या विविध क्रीडा स्पर्धांसाठी निवड समिती सदस्य म्हणून नियुक्ती.
- २) १९ ते २१ जून २०१९ रोजी आंतरराष्ट्रीय योगा दिनानिमित्त योगा शिबिराचे आयोजन करण्यात आले.
- ३) महाविद्यालयाच्या युवती सभा सदस्य म्हणून सक्रीय सहभाग
- ४) महाविद्यालयाच्या शिस्त समितीची सदस्य म्हणून सक्रीय सहभाग.
- ५) जिमखाना विभागातर्फे १०-०७ २०१९ रोजी वृक्षारोपण कार्यक्रम राबविण्यात आला
- ६) २९ ऑगस्ट २०१९ क्रीडादिनानिमित्त विविध इंटरम्युरल क्रीडास्पर्धांचे आयोजन.
- ७) दि. ०९-१०-१९ व १०-१०-१९ रोजी क.ब.चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ अंतर्गत एरंडोल विभाग क्रीडा समिती व कला, शास्त्र, व वाणिज्य महाविद्यालय,चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने अंतरमहाविद्यालयीन मैदानी स्पर्धा व व्हॉलीबॉल स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले.
- ८) दि.१८-१०-१९ रोजी जिमखाना विभागाद्वारे क.ब.चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ अंतर्गत एरंडोल विभाग क्रीडा समिती व कला, शास्त्र, व वाणिज्य महाविद्यालय,चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने टेबल-टेनिस मुले व मुली स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले.

- ९) महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त क्रीडामोहोत्सव समन्वयक म्हणून सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात दि.०२-०१-२० ते ०७-०१-२० या दरम्यान व्हालीबॉल, क्रिकेट थ्रोबॉल इ. स्पर्धा यशस्वीपणे आयोजित करण्यात आल्या.
- १०) महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त मॅरिथॉन स्पर्धेचे समन्वयक म्हणून सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात दि.०९/०१/२०२० गुरुवार रोजी चोपडा रन तालुकास्तरीय मॅरिथॉन स्पर्धेचे यशस्वीरीत्या आयोजन करण्यात आले.
- ११) आनंद मेळावा समन्वयक म्हणून दि.१०-०१-२०२० रोजी संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त भव्य आनंदमेळाव्याचे आयोजन करण्यात आले.
- १२) विद्यापीठ परीक्षेच्यावेळी अंतर्गत दक्षता पक सदस्य म्हणून नेमणूक

- १३) दि.०१-०२-२०२० ते ०३-०२-२०२० या दरम्यान क.ब.चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव ये पाहियांदाच आयोजित विद्यापीठ स्तरीय क्रीडा महोत्सव स्पर्धा आयोजन समिती सदस्य म्हणून सक्रीय सहभाग.
- १४) जिमखाना विभागातर्फे वृक्षारोपण करण्यात आले.
- १५) दि.१८ ते २२ नोव्हेंबर २०१९ मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जि.पाटील यांच्या वाढदिवसानिमित्त योगा शिबिराचे आयोजन करण्यात आले.
- १६) दि.०३ डिसेंबर २०१९ रोजी हैदराबाद येील डॉ.प्रियांका रेड्डी बलात्कार प्रकरणी पोलीस स्टेशन ये निवेदन देण्यासाठी जन आक्रोश मोर्चात सहभाग
- १७) बेस्ट स्टुडेंट निवड समिती सदस्य म्हणून सक्रीय सहभाग.

श्री. ए. बी. सूर्यवंशी हिंदी विभाग प्रमुख

महाविद्यालयस्तरीय योगदान -

१. द्वितीय वर्ष कला एवं तृतीय वर्ष कला प्रवेश समिती में सक्रीय सदस्य के रूप में योगदान ।
२. चाणक्य प्रतियोगिता मार्गदर्शन केंद्र के सक्रीय सदस्य के रूप में योगदान एवं समारोह आयोजन हेतु सहायता प्रदान की ।
३. महाविद्यालय के NAAC IQC Criteria IV के प्रमुख के रूप में सक्रीय योगदान ।
४. महाविद्यालय के परीक्षा विभाग के अंतर्गत कला संकाय के परीक्षा समन्वयक के रूप सक्रीय योगदान दिया ।
५. १४ सितंबर, २०१९ हिंदी दिवस के उपलक्ष्य में समारोह एवं हिंदी निबंध लेखन प्रतियोगिताका आयोजन ।
६. संस्था द्वारा आयोजित महागणेश उत्सव समिती में सक्रीय सदस्य के रूप में योगदान ।
७. महाविद्यालय के स्नेह संमेलन के अवसर पर विभिन्न समितीयों में सक्रीय योगदान ।
८. महाविद्यालय द्वारा संपन्न वार्षिक पुरस्कार प्रदान समारोह के अवसर पर सक्रीय योगदान
९. संस्था के सुवर्ण महोत्सव के अवसर पर आयोजित महामैरिथॉन प्रतियोगिता के अवसर पर आयोजन समिती सदस्य के रूप में सक्रीय योगदान दिया ।
१०. हिंदी विभाग द्वारा पोस्टर प्रस्तुतिकरण प्रतियोगिता का आयोजन ।
११. 'शरभंग' नियतकालिक संपादक के रूप में कार्य ।

१२. संस्था के सुवर्ण महोत्सव के उपलक्ष्य में आयोजित उदघाटन एवं व्याख्यान समारोह आयोजन हेतु सक्रीय योगदान ।
१३. संस्था के सुवर्ण महोत्सव के उपलक्ष्य में प्रकाशित होनेवाले स्मृति ग्रंथ के संपादक के रूप में कार्य ।
१४. 'अविष्कार' विश्वविद्यालयस्तरीय अनुसंधान प्रतियोगिता में छात्रों को प्रतिभागी के रूप में सहभाग लेने हेतु प्रोत्साहित किया ।

प्रशासन हेतु योगदान

१. दि. २१ अक्तूबर, २०१९ को संपन्न विधानसभा चुनाव के अवसर पर मतदान कक्ष केंद्राध्यक्ष के रूप में कार्य ।
२. श्रीमती शरशंद्रिका पाटील विद्यार्थी सह. ग्राहक संस्था के सचिव के रूप में सक्रीय कार्य ।
३. विश्वविद्यालय के विभिन्न गोपनीय कार्य हेतु योगदान ।
४. क.ब.चौ.उ.म.वि जलगाँव के द्वितीय वर्ष एवं तृतीय वर्ष कला कक्षा के उत्तरपुस्तिका मुल्यांकन कार्य ।
५. क.ब.चौ.उ.म.वि जलगाँव द्वारा हिंदी अभ्यास मंडल के सदस्यों द्वारा मार्गदर्शना नुसार प्रथम वर्ष कला के प्रयोजन मूलक हिंदी विषय हेतु प्राश्रिक के रूप में सक्रीय योगदान ।

संगोष्ठी/कार्यशाला/व्याखान

१. दि. १० एवं ११ जनवरी, २०२० महाराष्ट्र हिंदी परिषद एवं एस.एस.एम.एम. महाविद्यालय, पाचोरा जि. जलगाँव केसंयुक्त तत्वावधान में आयोजित राष्ट्रीय संगोष्ठी में 'ज्ञानप्रकाश विवेक द्वारा लिखित धूप के हस्ताक्षर गज़ल

- संग्रह में व्यक्त सांस्कृति विमर्श' इस विषय पर शोधालेख प्रस्तुत किया तथा रिसर्च जरनी इम्पैक्ट फैक्टर ६.६२५ अंतरराष्ट्रीय जरनल में शोधालेखका प्रकाशन ।
२. दि. ४ फरवरी, २०२० पी. ओ. नहाटा महाविद्यालय, भुसावल, जि. जलगाँव द्वारा आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी में 'हिंदी उपन्यासों पर गांधीवादी चिंतन का प्रभाव' इस विषय पर शोधालेख प्रस्तुत किया तथा रिसर्च जरनी इम्पैक्ट फैक्टर ६.६२५ अंतरराष्ट्रीय जरनल में शोधालेख का प्रकाशन ।
 ३. दि. १५ फरवरी, २०२० उत्तर महाराष्ट्र हिंदी प्राध्यापक परिषद एवं कला एवं वाणिज्य महाविद्यालय, अक्कलकुवा, जि. नंदुरबार के संयुक्त तत्वावधान में आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी में आयोजन सदस्य के रूप में कार्य तथा 'किन्नर जीवन का जीवंत दस्तावेज : तीसरी ताली' इस विषय पर शोधालेख प्रस्तुत किया तथा रिसर्च जरनी इम्पैक्ट फैक्टर ६.६२५ अंतरराष्ट्रीय जरनल में शोधालेख प्रकाशन ।
 ३. २१ अगस्त, २०१९ भारतीय विचार मंच, जलगाँव एवं स्वामी विवेकानंद अध्ययन एवं अनुसंधान केंद्र, क. ब. चौ. उ. म. वि. जलगाँव द्वारा के संयुक्त तत्वावधान में 'भारतीय ज्ञान परंपरा : शिक्षण एवं अनुसंधान' इस विषय पर आयोजित राष्ट्रीय संगोष्ठी में सहभाग लिया ।
 ५. दि. ३० दिसंबर, २०१९ क.ब.चौ.उ.म.वि. जलगाँव एवं नुतन मराठा महाविद्यालय, जलगाँव के संयुक्त तत्वावधान में आयोजित विश्व विद्यालयस्तरीय 'अविष्कार' प्रतियोगिता में संघ व्यवस्थापक के रूप में सक्रिय योगदान ।
 ६. दि. २६-२७ दिसंबर, २०१९ नॉलेज रिसोर्स सेंटर, क. ब. चौ.उ.म.वि., जलगाँव और नाईक कॉलेज, रावेर जि. जलगाँव के संयुक्त तत्वावधान में आयोजित 'Development of E-Content of Effective Teaching Learning' इस विषय पर आयोजित कार्यशाला में सक्रिय प्रतिभागिता.
 ७. दि. ३ मार्च, २०२० क. ब. चौ. उ. म. वि. जलगाँव एवं विद्यावर्धिनी महाविद्यालय, धुले के संयुक्त तत्वावधान में आयोजित तृतीय वर्ष कला हिंदी रुचि आधारित साख पध्दति (CBCS) के आधार पर पाठ्यक्रम निर्धारण कार्यशाला में सक्रिय सहयोग दिया.
 ८. चोपडा हिंदी मंडल एवं विवेकानंद विद्यालय, चोपडा के संयुक्त तत्वावधान में आयोजित वक्तृत्व प्रतियोगिता में परिक्षक के रूप में सक्रिय सहभाग ।
 ९. महाविद्यालय के रा. से. यो. द्वारा आयोजित श्रमसंस्कार शिबीर के अवसर पर 'जाति मुक्त' भारत इस विषय पर व्याख्यान दिया ।
 १०. दि. २९ फरवरी, २०२० महाविद्यालय के वाणिज्य विभाग द्वारा आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठी के अवसर पर आयोजन समिती सदस्य के रूप में सक्रिय योगदान दिया ।

सामाजिक योगदान

१. महाविद्यालय द्वारा हैद्राबाद स्थित निर्भया अत्याचार विरोध में आयोजित जन आक्रोश रॅली आयोजन हेतु सक्रिय योगदान दिया ।
२. महाविद्यालय में 'केक फ्री कॅम्पस, ग्रीन कॅम्पस' के अंतर्गत छात्रों के जन्म दिवस के अवसर पर वृक्षों का रोपण किया गया ।
३. कोरोना महामारी के लॉकडाऊन कार्य काल में महाविद्यालय के आर्थिक सहायक से गरीब परिवारों को धान् और की आवश्यक वस्तुओं की सहाय्यता प्रदान की गई ।

Asst. Prof. C. R. Deware

Head, Faculty of Commerce & Management

Personal Information

1. Pursuing Ph.D. under North Maharashtra University on the subject entitled "To study the impact of Marketing of Educational services on education and its stakeholders with special reference to Jalgaon district".
2. Working as a CAP Director of F.Y.B.Com.
3. Working as a coordinator of Career oriented Courses (COC)
4. Organizing a National conference as a convener on Evolving Trends in Accounting, Auditing, Taxation, Management and Social Science.
5. Participated and Presented a Paper in 31st National Conference of Maharashtra state Commerce association organized by Pratap College Amalner and Paper Published in International Research Journey Journal with impact factor 6.625
6. Participated and Presented a Paper in International Conference of Maharashtra state Commerce association and Universities Commerce & Management Teachers Association Gujarat organized by Seth

- G.B.Murarka arts and Commerce College, Shegaon. Dist. Buldhana and Paper Published in International Research Journey Journal with impact factor 6.625
7. Participated and Presented a Paper in National Conference organized by MGSM's Arts, Science and Commerce college, Faculty of Commerce and Management and 02 Paper Published in UGC's Care list Journal named Journal of Informatics and Computational Science having impact factor 6.2.
 8. Obtained a life Membership from Indian Commerce Association.
 9. Working as a Member of College Research and Expert committee.
 10. Working as a Member of College website Committee.
 11. Working as a member of College precaution Committee.
 12. Working as a Member of Admission Committee.
 13. Working as a Member of Annual Prize Distribution Committee.
 14. Working as a chairman of Commerce Association.
 15. Working as a Member of IQAC.
 16. Sub Coordinator of NAAC Criterion VII.
 17. Working as a coordinator of General Knowledge.
 18. Working as a Member of Feedback Committee.
 19. Working as a Member of Think Tank Committee for NAAC Purpose.
 20. Working as a Coordinator of M.Com. Admission process.
 21. Working as a member of panel of paper setting of M.com-II examination-April-2020.
 22. Working as a chairman of NAAC Name boards and Banners committee.

श्री. एम. एल. भुसारे
मराठी विभाग

१) महाविद्यालयीन कामगिरी :

- * शरभंग नियतकालिक समिती-सदस्य
- * एफ .वाय.बी.ए online Form Feeding समिती-सदस्य
- * एस.वाय.बी.ए.प्रवेश सतिती- प्रमुख
- * एम.ए.प्रवेश समिती- समन्वयक
- * युवारंग समिती-सदस्य
- * वाङ्मय मंडळ-सदस्य
- * कला मंडळ-सदस्य
- * FEEDBACK समिती - सदस्य
- * वादविवाद व वक्तृत्व मंडळ- प्रमुख
- * परीक्षा समिती- सहाय्यक
- * भूगोल विभाग व एन.सी.सी.विभाग STOCK CHECKING समिती - प्रमुख
- * NAAC CRITERIA-I सदस्य
- * चाणक्य स्पर्धा परीक्षा केंद्र- सह-समन्वयक
- * आरोग्य तपासणी समिती -सदस्य
- * सुवर्ण महोत्सव वक्तृत्व स्पर्धा, एकांकिका स्पर्धा व हास्य काव्य स्पर्धा- प्रमुख
- * सुवर्ण महोत्सव व्याख्यानमाला समिती- सदस्य
- * वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ २०१९-२० प्रसिद्धी समिती- प्रमुख
- * सुवर्ण महोत्सव स्मरणिका समिती- सदस्य
- * Documentation Verification समिती-सदस्य
- * Student Training Placement Cell या समिती- सदस्य
- * सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित संपूर्ण उद्घाटन व व्याख्यानमाला कार्यक्रमाचे अपासून इतिपर्यंत डिजीटल रेकॉर्ड तयार केले.
- * २१ जून २०१९ आंतरराष्ट्रीय योग दिवस निमित्त आयोजित योग शिबिरात सहभाग.
- * दि.०७ ऑगस्ट २०१९ रोजी पावसाळी कविता वाचन स्पर्धेचे आयोजन.
- * दि. ०२ ऑक्टोबर २०१९ रोजी महात्मा गांधी जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त निबंध, रांगोळी व पोस्टर स्पर्धेचे आयोजन व सह-समन्वयक म्हणून काम व गांधी विचार संस्कार परीक्षेचे

- आयोजन.
- * दि.१५ ऑक्टो.२०१९ रोजी डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कला' जयंती व वाचन प्रेरणा दिवस कार्यक्रमाचे आयोजन केले. यात पोस्टर स्पर्धा व पोस्टर प्रदर्शन इत्यादी कार्यक्रमांचे आयोजन.
- * दि.१८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष मा. दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील यांच्या ९५ व्या वाढदिवसानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात जाहिरात, बॅनर व लेख प्रसिद्धी समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.२१ नोव्हेंबर २०१९ रोजी महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ चोपडा यांच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित माजी विद्यार्थी मेळावा कार्यक्रमात लिखित मनोगत समिती प्रमुख म्हणून काम.
- * दि.०३ डिसेंबर २०१९ रोजी खान्देशकन्या बहिणाबाई चौधरी यांच्या स्मृतीदिनानिमित्त काव्यवाचन व अहिराणी भाषा दिवस' या कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * क.ब.चौ.उमवि जळगाव व विद्यार्थी कल्याण विभाग, कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित श्रमसंस्कार व्यक्तिमत्व व नेतृत्व विकास तीन दिवसीय कार्यशाळेत' सहभाग व प्रसिद्धी समिती प्रमुख म्हणून काम.
- * दि.२८ जानेवारी २०२० रोजी राज्यशास्त्र विभागातर्फे मतदार दिनानिमित्त' आयोजित वक्तृत्व स्पर्धेचे परीक्षक म्हणून काम.
- * दि.०७ सप्टेंबर २०१९ रोजी पावसाळी कविता वाचन स्पर्धेचे' आयोजन.
- * दि.१२ सप्टेंबर २०१९ रोजी लक्ष्मण चौधरी यांचे स्पर्धा परीक्षा' विषयावरील व्याख्यानाचे आयोजन.
- * दि.१५ ऑक्टोबर २०१९ रोजी डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कला' जयंती व वाचन प्रेरणा दिवस कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि.२८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी आकाशवाणी जळगाव यांच्या युवा कट्टा' कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि.१२ फेब्रुवारी २०२० रोजी शब्द संपदा उपक्रमाचे' आयोजन.
- * दि.०९ फेब्रुवारी २०२० रोजी विद्यार्थ्यांसाठी साहित्य संमेलने-काल, आज आणि उद्या' या विषयावर एकदिवसीय चर्चासत्राचे आयोजन.
- * दि.१४ फेब्रुवारी २०२० रोजी कुशल अग्रवाल (सर्पमित्र, वन्यजीव संस्था, जळगाव) यांचे सर्प-समज व गैरसमज' या विषयावरील व्याख्यानाचे आयोजन.
- * दि.१९ फेब्रुवारी २०२० रोजी इतिहास विभाग आयोजित शिवजयंती उत्सवानिमित्त' आयोजित कार्यक्रमात प्रसिद्धी समिती प्रमुख म्हणून काम.
- * दि.२७ फेब्रुवारी २०२० रोजी जागतिक मराठी राजभाषा

दिनानिमित्त कविवर्य कुसुमाग्रज जन्मदिवस, काव्यलेखन आणि भिक्तीपत्रक स्पर्धेचे' आयोजन.

- * लॉकडाऊन काळात १२ PPT E-Content ची निर्मिती व ०२ एफ.वाय.बी.ए. वर्गासाठी online Test ची निर्मिती.
- * दि.१० एप्रिल २०२० रोजी डॉ.विश्वना बीटे यांच्यातर्फे आयोजित E-Content Development Webinar' या विषयावरील एक दिवसीय कार्यशाळेत सहभाग.

२) प्रशासकीय कामगिरी:

- * क.ब.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव येथे एफ.वाय.बी.ए. मराठी जनरल विषयासाठी प्रश्नसंच निर्मिती समिती सदस्य म्हणून काम.
- * क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव येथे एफ.वाय.बी.कॉम. मराठी जनरल विषयासाठी प्रश्नसंच निर्मिती समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.१३ ऑगस्ट २०१९ रोजी शालेय शिक्षण व क्रिडा विभागातर्फे आयोजित युवा संसद कार्यक्रमांतर्गत कला, शास्त्र व वाणिज्य महा. चोपडा येे आयोजित तालुकास्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेत' परीक्षक म्हणून काम.
- * दि.१६ ऑक्टोबर २०१९ रोजी पंचायत समिती चोपडा व राज्यशास्त्र विभागातर्फे आयोजित मतदार जनजागृती अभियान' कार्यक्रमात सहभाग.
- * दि.३० नोव्हेंबर २०१९ रोजी महाराष्ट्र शासन मोटार राज्य वाहतूक विभागातर्फे आयोजित महावाकेथॉन २०१९' कार्यक्रमात सहभाग व रस्ता सुरक्षा यावर जनजागृती.
- * उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव तर्फे आयोजित परीक्षा मध्ये एस.वाय.बी.ए. आणि एस.वाय.बी.एस्सी वर्गाच्या मुल्यांकन कामकाजात सहभाग.

३) चर्चासत्र/परिषद/कार्यशाळा/शोधनिबंध/संशोधन प्रकल्प:

- * Research Journey या Impact Factor Journal मध्ये नाशिक जिल्ह्यातील कोकणी बोलीची वैशिष्ट्ये' हा शोधनिबंध प्रकाशित.
- * Research Journey in India या Impact Factor Indian Citation Index Journal मध्ये नाशिक जिल्ह्यातील कोकणा जमातीच्या बोलीतील वाक्यविचार हा शोधनिबंध प्रकाशित.
- * दि.०४ सप्टेंबर २०१९ रोजी एस.पी.डी.एम. महाविद्यालय, शिरपूर येथे द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रमावर आधारित एक दिवसीय विद्यापीठस्तरीय चर्चासत्रात सहभाग व आधुनिक प्रसार माध्यमांची भाषा-एक शोध' या विषयावर शोधनिबंध सादर.
- * दि.१७ सप्टेंबर २०१९ रोजी Team Based Learning

- for Teacher या विषयावरील स्टाफ अँकेडमी तर्फे आयोजित एकदिवसीय कार्यशाळेत सहभाग.
- * क.ब.चौ.उमवि.जळगाव व गंगामाई एज्युकेशन ट्रस्टचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, नगाव धुळे यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित दि.२५ सप्टेंबर २०१९ रोजी तृतीय वर्ष मानव्यविद्या शाखेच्या मराठी विषयाच्या (CBCS) अभ्यासक्रम पुनर्रचना एकदिवसीय कार्यशाळेत सहभाग.
 - * दि.२७ सप्टेंबर २०१९ रोजी STRIDE -UGC New Delhi योजने अंतर्गत पेट तालुक्यातील आदिवासी कोकणा जमातीच्या बोलीतील वाक्यप्रचार व त्यातील जीवन चित्रण' या विषयावरील संशोधन प्रकल्पासाठी प्रस्ताव सादर.
 - * दि.०७ मार्च २०२० रोजी पुणे विद्यापीठ येथे भाषा विभागातर्फे आयोजित चर्चासत्रात सहभाग व शोधनिबंध सादर.
 - * फडकी मासिकासाठी नाशिक जिल्ह्यातील आदिवासी कोकणा जमातीच्या लोकगीतातील मिथके' या शोधनिबंधाचे लेखन.
 - * पंकज महाविद्यालय, चोपडा येथे आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभाग व शोधनिबंध सादर.
- ४) सामाजिक कामगिरी
- * दि.०४ डिसेंबर २०१९ रोजी हैद्राबाद येथील डॉ.प्रियंका रेड्डी बलात्कार प्रकरणी आयोजित जन आक्रोश मोर्चा मध्ये सहभाग.
 - * सातारा, सांगली व कोल्हापूर येथील पूग्रस्तांसाठी आर्थिक मदत.
 - * कोरोना महामारी लॉकडाऊन काळात पेट (नाशिक) येथील

- आदिवासी मजूर यांना धान्य वाटपासाठी आर्थिक मदत.
- * वैभव वाचनालय, कोटंबी, पेट नाशिक येथे वाचनालयास स्पर्धा परीक्षे संदर्भात नियतकालिके व मासिके भेट.
 - * यशोदीप सामाजिक, सांस्कृतिक आणि शैक्षणिक मंडळ पेट यांच्या यशोदीप वाचनालयास आर्थिक मदत.
- ५) क्रिडाविषयक कामगिरी
- * दि.०९ जानेवारी २०२० रोजी सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित तालुकास्तरीय खुल्या मॅरथॉन स्पर्धेत' सहभाग व पाचवा क्रमांक प्राप्त.
- ६) साहित्य क्षेत्रविषयक कामगिरी
- * मराठी दिन विशेषांक २०१९ मध्ये लेख व कविता प्रकाशित.
 - * त्र्यंबकेश्वर ये आयोजित ग्रामीण लेखक संघ' आयोजित साहित्यिक मेळावा व कविसंमेलनात सहभाग व कवी संमेलनाचे अध्यक्ष म्हणून उपस्थिती.
- ७) पुरस्कार/पारितोषिक :
- * दि. १७ ऑगस्ट २०१९ रोजी आदिवासी साहित्यातील योगदानाबद्दल जिव्हाळा संस्था, नाशिक यांचा राष्ट्रीय समाजरत्न पुरस्कार २०१९' प्राप्त व युवाशक्ती बहुउद्देशीय संस्था, नाशिक यांचा राष्ट्रीय समतारत्न पुरस्कार २०१९' प्राप्त. तसेच या दोन्ही संस्थांच्या वर्धापनदिनानिमित्त आदिवासी गझल' या काव्य संग्रहाला २०१९ या वर्षीचा आदिवासी वाङ्मय प्रबोधनकार कै.डॉ.गोविंद गारे पुरस्कार' प्राप्त.
 - * पारस सामाजिक, शैक्षणिक व काव्य संस्था, मुंबई यांचा राज्यस्तरीय काव्यभूषण पुरस्कार प्राप्त.
 - * शब्दगंध सामाजिक व साहित्य संस्था, औरंगाबाद यांचा राज्यस्तरीय काव्यरत्न पुरस्कार प्राप्त.

Dr. V. R. Kamble
Librarian

1. Worked as a member of Think Tank Committee in our College
2. Worked as a chairman of invitation, Momentum and certificate writing in Annual Prize Distribution Program.
3. Paper published on the topic of "Cloud Computing" at National Conference Sindkheda on Date 22 January 2019.
4. Yeshwantrao Chavan Maharashtra Open University, Nashik Center- Arts, Science and Commerce College Chopda Dist- Jalgaon

From 2011 to till date.

- Teaching Subjects- Sociology 222 (Indian Society) Sociology 223 (sociology of Change)
5. Given speech on the on the birth anniversary of Dr.S.R.Ranganathan at Arts, Science and Commerce College Chopda Dist- Jalgaon
 6. Worked as a member of NAAC criteria 4 Infrastructure and Learning Resources at our college.
 7. Worked a s a member of discipline committee in our college

8. Worked as a secretary of Library Committee in our college.
9. Given speech on the on the topic of Various learning resources as like e-books, e-journals,

e-databases, e-shodhganga and birth anniversary of Dr.S.R.Ranganathan at Arts, Science and Commerce College Chopda Dist-Jalgaon.

श्री. व्ही. पी. हौसे अर्थशास्त्र विभागप्रमुख

१) महाविद्यालयीन कामगिरी:

- * एफ.वाय.बी.ए. प्रवेश समिती-सदस्य
- * कलाशाखा वेळापत्रक प्रमुख म्हणून कार्य केले.
- * महाविद्यालयीन शिस्तपालन समिती सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * टी.वाय.बी.ए. व एम.ए.प्रवेश समिती - समन्वयक म्हणून कार्य केले.
- * विद्यार्थी विकास अधिकारी म्हणून कार्य केले.
- * STOCK CHECKING समिती - प्रमुख
- * NAAC CRITERIA VI - सदस्य
- * बेस्ट स्टुडट समिती प्रमुख म्हणून कार्य केले.
- * सुवर्ण महोत्सव शिस्त समिती - सदस्य
- * जून २०१९ आंतर राष्ट्रीय योगदिवस' निमित्त आयोजित योग शिबीरात सहभाग.
- * दि.२०ऑगस्ट२०१९ रोजी एस.वाय.बी.ए. आणि एम.ए. अर्थशास्त्र विद्यार्थ्यांच्या स्वागत समारंभाचे आयोजन.
- * ५ अक्टोबर २०१९ रोजी चुंचाळे गावातील शेतकऱ्यांचे विभागातील विद्यार्थ्यां कडून आर्थिक व सामाजिक सर्वेक्षण करण्यात आले. क.ब.चौ.उमवी जळगावच्या अर्थशास्त्र विषयात SYBA व MA च्या विद्यार्थ्यांना कृषी अर्थशास्त्र हा विषय अभ्यासक्रमासाठी आहे. समाजाशी विषयाशी असणारी बांधिलकी व ग्रामीण भागातील शेतकरी वर्गाची परिस्थिती विद्यार्थ्यांना समजावी हा या सर्वेक्षणा मागचा प्रमुख उद्देश होता सदर सर्वेक्षणाचे समन्वयक व मार्गदर्शक म्हणून कार्य केले.
- * दि.१३ ऑक्टो.२०१९ रोजी टी.वाय.बी.ए.एम.एच्या विद्यार्थ्यांना MUTUL FUND संकल्पने वर आधारित चित्रफीत दाखवून व्याख्यान दिले.
- * वार्षिककला महोत्सव (२०१९-२०) मध्ये शिस्त समिती सदस्य म्हणून काम.
- * गणित विभागातर्फे गणित दिवसानिमित्त'आयोजित निबंध स्पर्धेचे परीक्षक म्हणून काम.

- * दि.२१ नोव्हेंबर २०१९ रोजी महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ चोपडायांच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित माजी विद्यार्थी मेळावा कार्यक्रमात समिती सदस्य म्हणून काम.
- * वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ २०२० कार्यक्रमात निमंत्रण समिती प्रमुख म्हणून काम.
- * क.ब.चौ.उमवि, जळगाव विद्यार्थी कल्याण विभाग व कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडायांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित श्रमसंस्कार व्यक्तिमत्व व नेतृत्व विकास कार्यशाळेचे समन्वयक म्हणून काम.
- * दि.२८ जानेवारी २०२० रोजी राज्यशास्त्र विभाग मतदार दिना निमित्त आयोजित वक्तृत्व स्पर्धेचे परीक्षक म्हणून काम.
- * १ फेब्रुवारी२०२०रोजी केंद्रीय अर्थसंकल्प याचे विभागातील विद्यार्थ्यांसाठी थेट प्रसारण व चर्चा आयोजित करून विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- * ३ फेब्रुवारी २०२० रोजी रोटरी क्लब चोपडा आयोजित उत्सव २०२० मधील सहभागी व्यापाऱ्यांचे आर्थिक सर्वेक्षण करण्यात आले. त्यासर्वेक्षणाचे समन्वयक व मार्गदर्शक म्हणून काम पाहिले.
- * दि. २८ जानेवारी २०१९ रोजी पंचायत समिती चोपडा व कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने मतदार दिना निमित्त' आयोजित वक्तृत्व स्पर्धेचे समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.१५ ऑक्टोबर २०१९ रोजी पंचायत समिती चोपडा व राज्यशास्त्र विभाग आयोजित मतदार जनजागृती अभियान कार्यक्रमात सहभाग.
- * दि. ३१ नोव्हेंबर २०१९ रोजी महाराष्ट्र शासन मोटार राज्य वाहतूक विभाग तसेच कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित महावाकेथॉन २०१९ कार्यक्रमात सहभाग व रस्ता सुरक्षा या विषयावर जनजागृती.
- * दि. ०३ डिसेंबर २०१९ रोजी हैद्राबाद येथील डॉ. प्रियांका रेड्डी बलात्कार प्रकरणी पोलीस स्टेशन येथे निवेदन देण्यासाठी आयोजित जनआक्रोश मोर्चात सहभाग.

- * दि. १० ते १४ जानेवारी २०२० यादरम्यान महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ सुवर्ण महोत्सवी वर्षा निमित्त आयोजित क्रिकेट स्पर्धेत सहभाग.
- २) **चर्चासत्र/परिषद/कार्यशाळा/संशोधनप्रकल्प:**
- * Participated as Co-chairperson and Recourse Person in 1st National annual Conference Is Organized at the PBPG College Pratap Garh City (Prayagraj) in the collaboration with Indian Economic association, Bhartiya Arthik Shodh Sansthan and UP-UE On agriculture Sustain ability in Indian Perspective on February 9-10th 2020. And presented a research paper on agriculture Sustain ability in Banana Crop :Problems and Prospects
- * क.ब.चौ.उमवि जळगाव पुरस्कृत आणि कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा आयोजित व दि:- २९ फेब्रुवारी २०२० रोजी Evolving Trends In Accounting, Auditing, Taxation, Management and Social science या राष्ट्रीय परिषदेत सहभाग घेऊन INDIAN ECONOMY PRESENT SCENARIO IN THE ERA OF GLOBALIZATION शोध निबंधाचे वाचन केले.
- * दि.६ मार्च २०२० रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर

महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव व भुसावळ कला, विज्ञान आणि पु. ओ. नहाटा वाणिज्य महाविद्यालय, भुसावळ यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित तृतीय वर्ष कला अर्थशास्त्र विषयाच्या अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळेत सहभाग.

३) प्रशासकीय कामगिरी:

- * दि. २१ आक्टोंबर २०१९ रोजी विधानसभा निवडणूक कार्यक्रमात केंद्राध्यक्ष म्हणून काम
- * क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव तर्फे आयोजित परीक्षा CAP मध्ये एस.वाय.बी.ए. आणि एस.वाय.बी.कॉम वर्गाच्या मुल्यांकन कामकाजात सहभाग.
- * क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव तर्फे नियुक्त प्रथम वर्ष बीए अर्थशास्त्र जनरल विषयाच्या प्राश्निक समिती मध्ये सदस्य म्हणून काम.
- * प्रताप महाविद्यालय अमळनेर (स्वायत्त) येे FYBcom वर्गातील MICRO Economics व बँकिंग विषयात पेपर सेटिंग सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * SYBCOM वर्गातील बँकिंग याविषयाचे Pepar Setting Panel वर Chairman म्हणून काम पाहिले.
- * निजामपूर जैताणे शिक्षण प्रसारक मंडळाचे आदर्श कला महाविद्यालय जैताणे येे LIC सदस्य म्हणून काम केले.

Dr. P. M. Raotole

Assistant Professor, Department of Physics

National/International Conferences:

Presented the paper “Effect of thickness on corrosion performance of Polyaniline coatings” in poster presentation in **National Conference on Nanostructured and Amorphous Materials: Synthesis, Characterization and Application** organized by M J College, Jalgaon, during 28/2/2020 to 29/2/2020.

1. Successfully completed the Faculty Development Programme on Cyber Security from 25-30 Nov, 2019 by PMMMNMTT hosted by SNJB KBJ COE, Chandwad, Nashik
2. Organised the lecture on “Girls health and hygiene” and “women empowerment” on occasion of inaugural function of Yuvtisabha on 24/9/2019
3. For the self defence of girl students organised the Eight days Karate training programme under yuvtisabha during 24/9/2019 to 1/10/2020.

4. “One day personality development workshop” is organised for the girl students on 11 February 2020 under yuvtisabha.
5. Worked as External Examiner for the FY BSC University Practical Examinations.
6. Worked as a Junior supervisor for the University Examinations

Other activities:

7. I actively contributed in all the programmes conducted by following committees as a member/coordinator of committee for the academic year 2019-20
 - a) IQAC Committee
 - b) Co-ordinator of Yuvtisabha
 - c) Campus placement
 - d) Member of Internal Complaint Committee (ICC)
 - e) Assistant Women welfare minister
 - f) F. Y. B. Sc. Admission Committee
 - g) Discipline committee
 - h) Annual gathering – cultural committee

डॉ. एस. ए. वाघ

सहाय्यक प्राध्यापक, भूगोलशास्त्र विभाग

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मधील वैयक्तिक योगदान खालीलप्रमाणे-

- * महाविद्यालयाच्या IQAC समिती सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * महाविद्यालयातील पदवी वर्गाच्या प्रवेश प्रक्रिया समितीचे सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * पदव्युत्तर भूगोलशास्त्र वर्गाच्या प्रवेश प्रक्रियेसाठी समन्वयक म्हणून कार्य केले.
- * महाविद्यालयातील शिस्त समितीचे सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * महाविद्यालयातील पर्यावरण अभ्यास समितीचे समन्वयक म्हणून कार्य केले.
- * महाविद्यालयातील वार्षिक स्नेहसंमेलन समितीचे सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित विविध उपक्रमांच्या आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * महाविद्यालयातर्फे हैद्राबाद येथील निर्भया अन्याया विरुद्ध जन आक्रोश मोर्चाचे आयोजन व नेतृत्व केले.
- * रस्ते सुरक्षितता अभियानांतर्गत आयोजित महावाकेंथॉन आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * महाविद्यालयातील नो व्हेईकल डे या उपक्रमचे समन्वयक म्हणून कार्य केले.
- * महाविद्यालयात केक फ्री कॅम्पस, ग्रीन कॅम्पस या नवीन उपक्रमाची सुरुवात केली व समन्वयक म्हणून कार्य केले.
- * १६ सप्टेंबर रोजी ओझोन दिना निमित्त आयोजित कार्यक्रमात ओझोन : क्षय व महत्व या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- * १४ जानेवारी रोजी भूगोल दिना निमित्त भौगोलिक सामान्यज्ञान परीक्षा व विविध उपक्रमांचे समन्वयक म्हणून कार्य केले.
- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव व कला व शास्त्र महाविद्यालय म्हसदी द्वारा आयोजित द्वितीय वर्ष भूगोलशास्त्र अभ्यासक्रम उजळणी कार्यशाळेत सहभाग घेवून भूगोल अध्यापकांना भूगोलशास्त्र अभ्यासक्रम अध्यापन विषयावर तज्ञ मार्गदर्शक म्हणून मार्गदर्शन केले.
- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव व कला महाविद्यालय बामखेडा द्वारा आयोजित तृतीय वर्ष कला भूगोलशास्त्र अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळेत प्रात्यक्षिक भूगोल विषयाचा अभ्यासक्रम सादर केला.
- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव व एम. जे. महाविद्यालय जळगाव द्वारा आयोजित तृतीय वर्ष विज्ञान भूगोलशास्त्र अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळेत भूगोलशास्त्र विषयाचा अभ्यासक्रम सादर केला.
- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव व कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा द्वारा आयोजित व्यक्तिमत्व विकास कार्यशाळेत व्यक्तिमत्व विकास विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव द्वारा आयोजित राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण या राष्ट्रीय कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला.
- * महाराष्ट्र भूगोलशास्त्र परिषद, पूणे व अकोले महाविद्यालय द्वारा आयोजित आंतरराष्ट्रीय भूगोलशास्त्र परिषदेत सहभाग नोंदविला.
- * वाणिज्य विभागाद्वारे आयोजित राष्ट्रीय परिषदेच्या आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव पुरस्कृत कला महाविद्यालय, खापर द्वारा आयोजित स्वयम राष्ट्रीय कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला. प्रस्तुत कार्यशाळेत तांत्रिक सत्राचे अध्यक्ष म्हणून भूमिका पार पाडली.
- * भूगोलशास्त्र विभागाद्वारे आयोजित शैक्षणिक सहलीचे सहल प्रमुख म्हणून कार्य केले.
- * पंकज महाविद्यालय, चोपडा येथे एड्स जनजागृती व प्रतिबंधात्मक उपाय या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- * समाजकार्य महाविद्यालय, चोपडा द्वारा आयोजित माचले येथील ग्रामीण शिबिरात ग्रामीण विकासातील पर्यावरणाचे महत्व या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- * शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये प्रादेशिक नियोजन व विकास आणि सामान्य नकाशाशास्त्र विषयाचे दोन पुस्तकांचे प्रकाशन केले.

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० मध्ये

- १) Impact of Urbanization on Land Resource and Land Use Pattern in Chopda City of Maharashtra State
- २) Demographic Changes of Nandurbar City : Geographical Study
- ३) Study of Demographic Pattern in Chopda Tahsil of Jalgaon District, Maharashtra

या शोध निबंधाचे आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील UGC-CARE List Journal मध्ये प्रकाशन केले.

- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगावच्या परीक्षा व मूल्यमापन मंडळावर परीक्षा समितीचे सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * विद्यापीठाच्या परीक्षासंदर्भात विद्यार्थी सहाय्यता कक्षांचे समन्वयक म्हणून कार्य केले.
- * प्रताप महाविद्यालय, अमळनेर येथील भूगोलशास्त्र विषयाच्या परीक्षा समितीवर प्राश्रिक म्हणून कार्य केले.

- * महाविद्यालयातील व विद्यापीठीय परीक्षा काळात कनिष्ठ पर्यवेक्षक, वरिष्ठ पर्यवेक्षक, परीक्षक, बहिस्थ परीक्षक, पेपर सेटर, पेपर सेटर चेअरमन या सारखी विविध कार्ये पार पाडली.
- * संस्थेच्या, महाविद्यालयाच्या, विभागाच्या विविध उपक्रमात वर्षभर सक्रीय सहभाग नोंदविला.
- * कोरोना विषाणूच्या प्रादूर्भावामुळे लॉकडाऊन काळात गरजूंना अन्न-धान्य वाटप महाविद्यालयाच्या आर्थिक सहकार्यातून केले.

श्री. डी. डी. कर्दपवार
विभाग प्रमुख, राज्यशास्त्र

शैक्षणिक योगदान

- * एफ.वाय.बी.ए. प्रवेश समिती व एफ.वाय.बी.ए. फार्म फीडिंग समिती - सदस्य.
- * टी.वाय.बी.ए. व एम.ए.भाग १ प्रवेश समिती - समन्वयक.
- * महाविद्यालयीन स्तरावरील ट्रेनिंग अँड प्लेसमेंट सेल समिती - सदस्य.
- * महाविद्यालयीन वर्गखोली व परिसर स्वच्छता समिती - सदस्य.
- * महाविद्यालयीन स्तरावरील वोटिंग अवेरनेस फोरमचा नोडल ऑफिसर म्हणून काम.
- * महाविद्यालयातील शिस्त कमिटी - सदस्य.
- * NAAC Criteria II समिती - सदस्य.
- * NAAC Documents Verification समिती - सदस्य.
- * Campus Rain Water Harvesting, Sanitation Drinking Water समिती सदस्य म्हणून काम.
- * शरभंग वार्षिक नियतकालिक समिती - सदस्य.
- * सुवर्ण महोत्सवानिमित्त आयोजित व्याख्यान मालेच्या प्रसिद्धी समिती - सदस्य
- * महाविद्यालयीन विद्यार्थी विकास विभाग सहाय्यक विद्यार्थी विकास अधिकारी म्हणून काम.
- * टी.वाय.बी.ए. राज्यशास्त्र मेंटोर म्हणून काम.
- * भूगोल विभागातर्फे आयोजित भूगोल सामान्य ज्ञान परीक्षेत पर्यवेक्षक म्हणून काम.
- * दि.२३ फेब्रुवारी २०२० रोजी महाविद्यालयीन स्तरावरील एस.वाय.बी.ए. सामान्य ज्ञान सराव परीक्षेत पर्यवेक्षक म्हणून काम.

- * महाविद्यालयीन 'बेस्ट स्टुडेंट २०१९-२०' निवड समिती सदस्य.
- * 'वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ' कार्यक्रमात प्रसिद्धी समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.२१ जून २०१९ रोजी 'आंतरराष्ट्रीय योग दिवस' निमित्त आयोजित योग शिबीरात सहभाग.
- * दि.२० ऑगस्ट २०१९ रोजी राजीव गांधी जयंतीचे आयोजन.
- * दि.१५ ऑक्टोबर २०१९ रोजी मराठी विभाग व ग्रंथालय विभागातर्फे आयोजित 'डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम जयंती' व वाचन प्रेरणा दिन' कार्यक्रमात 'वाचन प्रेरणा आणि डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम' या विषयावर मार्गदर्शन.
- * दि.१६ ऑक्टोबर २०१९ रोजी पंचायत समिती चोपडा व राज्यशास्त्र विभाग आयोजित 'मतदार जनजागृती अभियान' कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि.१८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष मा.डॉ.दादासाहेब सुरेश जी.पाटील यांच्या ९५ व्या वाढदिवसानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात निमंत्रण समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.२६ नोव्हेंबर २०१९ रोजी 'संविधान दिवस' कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि.२८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी 'महात्मा फुले पुण्यतिथी' अभिवादन कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि.३१ नोव्हेंबर २०१९ रोजी महाराष्ट्र शासन मोटार परिवहन विभाग तसेच कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित 'महावाकेंथॉन २०१९' कार्यक्रमात स्टेज समिती सदस्य.

- * दि.१८ डिसेंबर २०१९ रोजी विद्यार्थी विकास विभागातर्फे 'जागतिक अल्पसंख्याक हक्क दिवसाचे' आयोजन करण्यात आलेले होते. या कार्यक्रमाचे सहसमन्वयक म्हणून काम.
- * दि.२९ डिसेंबर २०१९ रोजी कला,शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय राष्ट्रीय सेवा योजना तर्फे आयोजित हिवाळी श्रमसंस्कार शिबीरामध्ये 'राष्ट्रीय सेवा योजना व व्यक्तिमत्व विकास' या विषयावर मार्गदर्शन.
- * दि.२९ ते ३१ जानेवारी २०२० रोजी क. ब. चौ. उ. म. वि. जळगाव विद्यार्थी विकास विभाग व कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'श्रम-संस्कार व व्यक्तिमत्व नेतृत्व गुण विकास कार्यशाळा' आयोजित करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे सहसमन्वयक.
- * दि.१० ते १४ जानेवारी २०२० या दरम्यान महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धेचे समिती सदस्य.
- * 'वार्षिक कलामहोत्सव'(२०१९-२०)शिस्त समिती सदस्य.
- * 'वार्षिक कलामहोत्सव' अल्पोपहार समिती सदस्य.
- * दि. १२ जानेवारी २०२० रोजी स्वामी विवेकानंद जयंती निमित्त युवक दिन कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि. २५ जानेवारी २०२० रोजी राष्ट्रीय मतदार दिवसानिमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि.२८ जानेवारी २०२० रोजी राष्ट्रीय मतदार जागृतीवर आधारित वक्तृत्व स्पर्धा व पोस्टर स्पर्धेचे आयोजन.
- * दि.२६ जानेवारी २०२० ते दि. १० फेब्रुवारी २०२० या कालावधीत महाविद्यालयीन स्तरावर लोकशाही पंधरवडा कार्यक्रमाचे आयोजन.
- * दि.१२ फेब्रुवारी २०१९ रोजी आयोजित वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ प्रसिद्धी समिती सदस्य.
- * दि.१७ फेब्रुवारी २०२० रोजी 'नागरिकत्व सुधारणा कायदा', 'राष्ट्रीय नागरिक नोंदणी' व 'राष्ट्रीय लोकसंख्या नोंदणी' या विषयांवर चर्चासत्राचे आयोजन.
- * दि.१९ फेब्रुवारी २०२० रोजी इतिहास विभाग आयोजित शिवजयंती उत्सवानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात निमंत्रण समिती प्रमुख म्हणून काम.
- * दि.२७ व २८ फेब्रुवारी २०२० रोजी महाविद्यायातील ट्रेनिंग अँड प्लेसमेंट सेल समितीतर्फे आयोजित नोकरी मेळाव्यात नोंदणी समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.२९ फेब्रुवारी २०१९ रोजी कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा येथे वाणिज्य विभागा तर्फे आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या स्टेज समिती सदस्य म्हणून काम.

प्रशासकीय कामगिरी

- * दि.२१ आक्टोंबर २०१९ रोजी विधानसभा निवडणूक

कार्यक्रमात केंद्राध्यक्ष म्हणून काम.

- * क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगावतर्फे नियुक्त प्रथम वर्ष लोकप्रशासन जनरल विषयाच्या वस्तुनिष्ठ प्राश्निक समितीमध्ये सदस्य म्हणून काम.
- * दि.३१ नोव्हेंबर २०१९ रोजी महाराष्ट्र शासन मोटार राज्य वाहतूक विभाग तसेच कला,शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित 'महावाकेथॉन २०१९' कार्यक्रमात सहभाग व रस्ता सुरक्षा' या विषयावर जनजागृती.

चर्चासत्र/परिषद/कार्यशाळा/संशोधन कामगिरी

- * दि.२७ जून २०१९ रोजी क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव विद्यार्थी विकास विभागातर्फे आयोजित विद्यार्थी परिषद निवडणूक कार्यशाळेत' सक्रीय सहभाग.
- * दि.१४ डिसेंबर २०१९ रोजी कला महाविद्यालय, बामखेडा जि.नंदुरबार तर्फे आयोजित टी.वाय.बी.ए. राज्यशास्त्र अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्याशाळेत सक्रीय सहभाग.
- * दि.१० ते ११ जानेवारी २०२० रोजी शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर राज्यशास्त्र विभाग आणि शिवाजी विद्यापीठ राज्यशास्त्र संघटना, कोल्हापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित दोन दिवशीय राष्ट्रीय परिषदेत सहभाग व 'जागतिकीकरण आणि भारतीय राज्य व्यवस्था' या विषयावर शोधनिबंध प्रकाशित.
- * दि.२३ फेब्रुवारी २०२० रोजी पंकज कला महाविद्यालय, चोपडा व क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित आयोजित एक दिवशीय राष्ट्रीय परिषदेत सहभाग व 'भारतीय लोकशाही आणि प्रसार माध्यमे' या विषयावर शोधनिबंध प्रकाशित.
- * दि.०४ फेब्रुवारी २०२० रोजी झुलाल भिलाजीराव पाटील महाविद्यालय, धुळे येथे आयोजित 'विद्यापीठस्तरीय नियतकालिक अंक संपादक मंडळाच्या कार्याशाळेत' सक्रीय सहभाग.
- * दि.२९ फेब्रुवारी २०२० रोजी कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा येथे वाणिज्य विभाग तर्फे आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभाग व 'जागतिक शांतता आणि मानवाधिकार' या विषयावर शोधनिबंध सादर.

सामाजिक योगदान

- * दि.०३ डिसेंबर २०१९ रोजी हैद्राबाद येथील डॉ.प्रियंका रेड्डी बलात्कार प्रकरणी पोलीस स्टेशन ये निवेदन देण्यासाठी आयोजित 'जन आक्रोश मोर्चात' सहभाग.
- * दि.११ फेब्रुवारी २०२० रोजी हिंगणघाट व सिल्लोड जळीत प्रकरणातील गुन्हेगारांना तात्काळ शिक्षा द्यावी. या मागणीसाठी पोलीस स्टेशन व तहसील कार्यालय ये निवेदन देण्यासाठी आयोजित मोर्चेत सहभाग.

डॉ. आर. आर. पाटील

मानसशास्त्र विभाग व मानसमित्र समुपदेशन केंद्र प्रमुख

मुख्य समन्वयक म्हणून काम केले :

- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी-पालक समितीतमुख्य समन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * दि ३० नोव्हेंबर २०१९ रोजी मोटार परिवहन विभाग महाराष्ट्र शासन आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने रस्ता सुरक्षा व जनजागृती अभियानसाठी आयोजित महावाकेथॉन उपक्रमासाठी प्रमुख समन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * दि.०४ डिसेंबर २०१९ रोजी डॉ.प्रियंका रेड्डी या भिगीनीवर झालेल्या अमानुष हत्याच्याराचा निषेध म्हणून जन आक्रोश रॅलीचे आयोजन प्रमुख समन्वयक म्हणून काम पाहिले.

सहसमन्वयक म्हणून काम केले :

- * २०१९- २० या शैक्षणिक वर्षासाठी सामान्य ज्ञान परीक्षा समितीवर सहसमन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * दि.२१ नोव्हेंबर २०१९ पासून आदरणीय डॉ. शैलेश वाघ यांच्या केक फ्री कॅम्पस - ग्रीन कॅम्पस या संकल्पनेतून महाविद्यालयातील शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी, विद्यार्थी यांचे वाढदिवस वृक्षारोपण करून साजरा करण्यात आले यासाठी सहसमन्वयक म्हणून काम पाहिले.

साधन व्यक्ती म्हणून मार्गदर्शन केले.

- * दि.२७ ऑगस्ट २०१९ रोजी पंकज कला महाविद्यालय, चोपडा येथे रॅगिंग प्रतिबंधक समुपदेशन या विषयावर व्याख्यान दिले.
- * २९ ते ३१ जानेवारी २०२० रोजी कवित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ विद्यार्थी कल्याण विभाग आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय विद्यार्थी विकास विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित श्रमसंस्कार व्यक्तिमत्व नेतृत्व विकास कार्यशाळेत "सकारात्मक दृष्टीकोनातून व्यक्तिमत्व विकास" या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

राष्ट्रीय परिषेदेत सहभाग

- * दि. २३ फेब्रुवारी २०२० कवित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव आणि पंकज कलाव विज्ञान महाविद्यालय, चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने Media Society या विषयावर आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते या कार्यशाळेत मी Role of Media in Society या विषयावर शोधनिबंध सादर व प्रकाशित केला.
- * दि. २९ फेब्रुवारी २०२० कवित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर

महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या संयुक्त विद्यमाने Evolving Trends in Accounting, Auditing, Taxation, Management and Social Science या विषयावर आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय परिषद Role of Positive Psychology in Human life या विषयावर शोधनिबंध सादर व प्रकाशित केला.

कार्यशाळेत सहभाग :

- * दि. २१ ऑगस्ट रोजी २०१९ स्वामी विवेकानंद अध्ययन आणि संशोधन केंद्र कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव आणि भारतीय विचार मंच, जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्रांमध्ये सहभाग नोंदविला.
- * २६ व २७ डिसेंबर २०१९ रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे माहिती स्रोत केंद्र आणि व्ही एस नाईक महाविद्यालय रावेर यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित प्रभावी अध्ययन व अध्यापन यासाठी ई- सामग्री विकास कार्यशाळाया विषयावर आयोजित दोन दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला .
- * दि. १० ते १३ जानेवारी २०२० रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव व धनाजी नाना महाविद्यालय फौजपूर याद्वारे आयोजित तुतीय वर्ष मासनशास्त्रया विषयाच्या अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला.
- * दि. ०१ फेब्रुवारी २०२० रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव व एस.जे.एम.एस. कला महाविद्यालय खापर यांच्या संयुक्त विद्यमाने स्वयंम कार्यशाळेचे एक दिवशीय आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला.

विभागात विविध कार्यक्रमांचे आयोजन केले.

- * दि.२० ऑगस्ट २०१९ रोजी मानसमित्र मंडळ उद्घाटन कार्यक्रमाचे आयोजन केले.
- * दि.०५ सप्टेंबर २०१९ रोजी मानसशास्त्र विभाग व मानसमित्र समुपदेशन केंद्रा तर्फे शिक्षक दिन कार्यक्रमाचे आयोजन केले.
- * दि.१९ ते २१ सप्टेंबर २०१९ रोजी मानसशास्त्र विभाग व मानसमित्र समुपदेशन केंद्रा तर्फे तीन दिवशीय सूत्र संचालन कार्यशाळेचे आयोजन केले.
- * दि.०९ ऑक्टोबर २०१९ रोजी मानसशास्त्र विभाग व मानसमित्र समुपदेशन केंद्रा तर्फे नवरात्री उत्साह निमित्त 'स्त्री

शक्तीचा जागर' या कार्यक्रमाचे आयोजन केले.

- * दि. १० ऑक्टोबर २०१९ रोजी मानसशास्त्र विभाग व मानसमित्र समूपदेशन केंद्रा तर्फे १० ऑक्टोबर जागतीक मानसीक आरोग्य दिन निमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन केले.

विविध समितीत सदस्यम्हणून काम केले

- * NAAC-Internal Quality Assurance Committee सदस्य म्हणून कामकाज पाहिले.
- * NAAC - Flex Board Committee सदस्य म्हणून कामकाज पाहिले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात कला शाखेच्या प्रमव द्वितीयवर्षाच्या प्रवेश समितीवर सदस्य म्हणून कामकाज पाहिले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षासाठी महाविद्यालयीन स्तरावरील शिस्त कमिटीत समितीवर सदस्य म्हणून कामकाज पाहिले.
- * गेल्या तीन वर्षा पासून (२०१७-१८, २०१८-२०१९, २०१९-२०) जॉब प्लेसमेंट कमिटीत सदस्य म्हणून कामकाज पाहिले.
- * गेल्या दोन वर्षा पासून (२०१८-२०१९, २०१९-२०) बेस्ट कॉलेज अॅवार्ड कमिटीत सदस्य म्हणून कामकाज पाहिले.
- * गेल्या दोन वर्षा पासून (२०१८-२०१९, २०१९-२०) बेस्ट कॉलेज स्टुडेंट अॅवार्ड कमिटीत सदस्य म्हणून कामकाज पाहिले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी-पालक समितीवर कला शाखेचा समन्वयक म्हणून काम पाहिले. दि.२० सप्टेंबर २०१९ दादासाहेब दिगंबर शंकर पाटील कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, एंडोल येथे आयोजित विद्यापीठ स्तरीय पोस्टर्स स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयचा संघ व्यवस्थापक म्हणून काम पाहिले.
- * दि.०९ जानेवारी २०२० रोजी संस्थेच्या सुवर्णमहोत्सवी वर्ष निमित्ताने आयोजित महामैरैथॉन २०२० च्या बक्षीस वितरण समितीतसदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्ष निमित्ताने आयोजित

महाक्रिडा उत्सव मध्ये उपविजेता ठरलेल्या वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या क्रिकेट व व्हॉलिबॉल संघात सहभाग नोंदविला.

- * दि. १० ते १३ जानेवारी संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्ष निमित्ताने आयोजित महाकलात्सोव साठी नेमलेल्या स्टेज समितीवर व आनंद मेळावा समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * दि.२६ जानेवारी २०२० रोजी भूगोल विभागा कडून आयोजित सामान्य ज्ञान स्पर्धेत कनिष्ठ पर्यवेक्षक म्हणून काम पाहिले.
- * दि.२७ जानेवारी २०२० रोजी महिला तक्रार निवारण समिती तर्फे आयोजित लौगिक शिक्षण कार्यकाळा आयोजन समितीत काम केले.
- * १० फेब्रुवारी २०२० रोजी आयोजित वार्षिक पारितोषिक वितरण समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * १९ फेब्रुवारी २०२० रोजी इतिहास विभागाच्या वतीने आयोजित शिवजन्मोत्सव आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * २९ ते ३१ जानेवारी २०२० रोजी कवित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ विद्यार्थी कल्याण विभाग आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय विद्यार्थी विकास विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित श्रमसंस्कार व्यक्तिमत्व नेतृत्व विकास कार्यशाळेच्या आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * प्रम वर्ष व द्वितीय वर्ष कला शाखेच्या विद्यार्थ्यांना माहिती संप्रेषण तंत्राच्या आधारे अध्यापन केले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षाच्या प्रथम सत्रात विद्यापीठ स्तरीय परीक्षेसाठी कनिष्ठ पर्यवेक्षक म्हणून काम पाहिले तसेच प्रथम वर्ष कला शाखेच्या उत्तरपत्रिका मूल्यमापनाचे काम पाहिले.
- * महाविद्यालयाच्या वाणिज्य विभागात द्वारे आयोजित राष्ट्रीय परिषदेच्या आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.

ए. एच. साळुंखे

सहाय्यक प्राध्यापक, वाणिज्य व व्यवस्थापन विभाग

- * NAAC - Internal Quality Assurance Committee सहसमन्वयक म्हणून कामकाज पाहिले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षासाठी महाविद्यालयीन स्तरावरील शिस्त कमिटीत समितीवर सदस्य म्हणून

- कामकाज पाहिले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षी जॉब प्लेसमेंट कमिटीत सदस्य म्हणून कामकाज पाहिले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षाच्या बेस्ट कॉलेज अॅवार्ड

- * कमिटीत सदस्य म्हणून कामकाज पहिले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षाच्या बेस्ट कॉलेज स्टुडंट अॅवार्ड कमिटीत सदस्य म्हणून कामकाज पहिले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी-पालक समितीत वाणिज्य व व्यवस्थापन शाखेचा समन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * महाविद्यालयातील Dead Stock Verification समिती सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * दि. २१ ऑगस्ट रोजी २०१९ स्वामी विवेकानंद अध्ययन आणि संशोधन केंद्र कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव आणि भारतीय विचार मंच, जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्रा मध्ये सहभाग नोंदविला.
- * दि. ०५ सप्टेंबर २०१९ रोजी वाणिज्य व व्यवसाय विभागात शिक्षक दिन कार्यक्रमाचे आयोजन केले.
- * दि. १९ ते २१ सप्टेंबर २०१९ रोजी मानसशास्त्र विभाग व मानसमित्र समुपदेशन केंद्रातर्फे आयोजित तीन दिवशीय सूत्र संचालन कार्यशाळेचे सदस्य म्हणून कार्य केले.
- * दि ३० नोव्हेंबर २०१९ रोजी मोटार परिवहन विभाग महाराष्ट्र शासन आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने रस्ता सुरक्षा व जनजागृती अभियानसाठी आयोजित महावाकेथॉन उपक्रमासाठी सहसमन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * दि. ०४ डिसेंबर २०१९ रोजी डॉ. प्रियंका रेड्डी या भिगीनीवर झालेल्या अमानुष हत्याच्याराचा निषेध म्हणून जन आक्रोश रॅलीचे आयोजन सहसमन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * २६ व २७ डिसेंबर २०१९ रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे माहिती स्रोत केंद्र आणि व्ही एस नाईक महाविद्यालय रावेर यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित प्रभावी अध्ययन व अध्यापन यासाठी ई- सामग्री विकास कार्यशाळाया विषयावर आयोजित दोन दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला .
- * दि. १० ते १३ जानेवारी संस्थेच्या सुवर्णमहोत्सवी वर्ष निमित्ताने आयोजित महाकलात्सोव साठी नेमलेल्या स्टेज समितीवर व आनंद मेळावा समिती सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * दि. २६ जानेवारी २०२० रोजी भूगोल विभागा कडून आयोजित सामान्य ज्ञानस्पर्धेत कनिष्ठ पर्यवेक्षक म्हणून काम पाहिले.
- * दि. २७ जानेवारी २०२० रोजी महिला तक्रार निवारण समिती तर्फे आयोजित लौगिक शिक्षण कार्यकाळा आयोजन समितीत काम केले.
- * प्रथम वर्ष, द्वितीय वर्ष, तृतीय वर्ष वाणिज्य शाखेच्या विद्यार्थ्यांना माहिती संप्रेषण तंत्राच्या आधारे अध्यापन केले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षाच्या प्रथम सत्रात विद्यापीठ स्तरीय परीक्षेसाठी कनिष्ठ पर्यवेक्षक म्हणून काम पाहिले तसेच प्रथम वर्ष वाणिज्य शाखेच्या उत्तरपत्रिका मूल्यमापनाचे काम पाहिले.
- * दिनांक ७ फेब्रुवारी २०२० रोजी वाणिज्य विभागातर्फे आयोजित केंद्रीय अर्थसंकल्प २०२० चर्चासत्राचे आयोजन सदस्य म्हणून काम बघितले.
- * दिनांक १५ फेब्रुवारी २०२० रोजी व्यवस्थापन शाखेतील विद्यार्थ्यांच्या पालक सभेच्या आयोजन समिती सदस्य म्हणून काम बघितले.
- * दिनांक १८ फेब्रुवारी २०२० रोजी वाणिज्य व व्यवसाय शाखेतील विद्यार्थ्यांसाठी सीए राजेंद्र डांगी पुणे यांचे करियर गायडन्स या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन केले.
- * दि. ०१ फेब्रुवारी २०२० रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव व एस.जे.एम.एस. कला महाविद्यालय खापर यांच्या संयुक्त विद्यमाने स्वयंम कार्यशाळेचे एक दिवशीय आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला.
- * १० फेब्रुवारी २०२० रोजी आयोजित वार्षिक पारितोषिक वितरण समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * १९ फेब्रुवारी २०२० रोजी इतिहास विभागाच्या वतीने आयोजित शिवजन्मोत्सव आयोजन समितीवर सहसमन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * दि. २९ फेब्रुवारी २०२० कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या संयुक्त विद्यमाने Evolving Trends in Accounting, Auditing, Taxation, Management and Social Science या विषयावर आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेत Overview of Government schemes for rural development या विषयावर शोधनिबंध सादर व प्रकाशित केला.
- * दिनांक २९ फेब्रुवारी २०२० रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या संयुक्त विद्यमाने Evolving Trends in Accounting, Auditing, Taxation, Management and Social Science या विषयावर आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेचे समन्वयक म्हणून काम बघितले.
- * व्यवस्थापन शाखेच्या BCA द्वितीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी विकास दुध फेडरेशन जळगाव व जिल्हा उद्योग केंद्र जळगाव येथे Industrial tour चे आयोजन केले.

- * दिनांक ५ डिसेंबर रोजी कै. आकासाहेब शरदचंद्रिका सुरेश पाटील यांच्या स्मृतिदिना निमित्त रक्तदान शिबिराचे आयोजन समितीचे सदस्य म्हणून काम बघितले.
- * दिनांक २३ जानेवारी २०२० रोजी वाणिज्य व व्यवस्थापन शाखेतील तृतीय वर्षाच्या विद्यार्थ्यांसाठी भविष्यातील रोजगाराच्या उपलब्ध संधी या विषयावर डॉ.

हर्षल साळुंखे पुणे यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन केले.

- * दिनांक २८ जानेवारी २०२० रोजी वाणिज्य व व्यवस्थापन शाखेतील विद्यार्थ्यांसाठी Career in Commerce या विषयावर सौ. अनुजा राहुल निकम जळगाव यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन केले.

श्री. एम. बी. पाटील

सहाय्यक प्राध्यापक, भूगोल विभाग

२०१९-२० या शैक्षणिक वर्षातील वैयक्तिक योगदान खालील प्रमाणे

- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात कलाशाखेच्या प्रथम व द्वितीय वर्षाच्या प्रवेश समितीवर सदस्य म्हणून कामकाज पाहिले.
- * २९ जुलै २०१९ रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव व अण्णासाहेब आर. डी. देवरे कला व शास्त्र महाविद्यालयया द्वारे आयोजित द्वितीय वर्ष सामान्य नकाशाशास्त्र या विषयाच्या अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला.
- * शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ व २०१८-१९ साठी नेमलेल्या बेस्ट कॉलेज अवार्ड कमिटी वर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * २१ ऑगस्ट २०१९ रोजी स्वामी विवेकानंद अध्ययन आणि संशोधन केंद्र कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव आणि भारतीय विचार मंच जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्रां मध्ये सहभाग नोंदविला.
- * प्रथम वर्ष व द्वितीय वर्ष कलाशाखेच्या विद्यार्थ्यांना माहिती संप्रेषण तंत्राच्या आधारे अध्यापन केले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी-पालक समिती वर कलाशाखेचा समन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षासाठी प्रथम वर्ष कला या वर्गाच्या विद्यार्थींचे-पालक म्हणून काम पाहिले.
- * १५ ऑक्टोबर २०१९ रोजी पी.एच.डी.कामकाजाच्या सहा महिन्यांचा पहिला प्रगती अहवाल विद्यापीठात सादर केला.
- * द्वितीय वर्ष कला शाखेच्या विद्यापीठस्तरीय प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी विषय तज्ञ म्हणून काम पाहिले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षाच्या प्रथम सत्रात विद्यापीठस्तरीय परीक्षेसाठी कनिष्ठ पर्यवेक्षक म्हणून काम पाहिले, तसेच प्रथम वर्ष कला शाखेच्या उत्तरपत्रिका

मूल्यमापनाचे काम पाहिले.

- * २६ डिसेंबर २०१९ रोजी महाविद्यालयाच्या प्रांगणावर आयोजित सूर्यग्रहण दर्शन पर्वणीचे या कार्यक्रमाचे सहसमन्वयक म्हणून काम पाहिले आणि महात्मा गांधी माध्यमिक विद्यालय येथे “सूर्यग्रहण एक खगोलशास्त्रीय घटना” या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- * २६ व २७ डिसेंबर २०१९ रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे माहिती स्रोत केंद्र आणि व्ही.एस.नाईक महाविद्यालय रावेर यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित प्रभावी अध्ययन व अध्यापन यासाठी ई- सामग्री विकास कार्यशाळा या विषयावर आयोजित दोन दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला.
- * ३० नोव्हेंबर २०१९ रोजी मोटार परिवहन विभाग, महाराष्ट्र शासन आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने रस्ता सुरक्षा व जनजागृती अभियान साठी आयोजित महावाकेंथॉन उपक्रमासाठी समन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्ष निमित्ताने आयोजित महाकलात्सोवसाठी नेमलेल्या स्टेज समिती वर प्रमुख म्हणून काम पाहिले.
- * संस्थेच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्ष निमित्ताने आयोजित महाक्रिडा उत्सव मध्ये उपविजेता ठरलेल्या वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या क्रिकेट व व्हॉलिबॉल संघात सहभाग नोंदविला.
- * १० जानेवारी २०२० रोजी भारतीय सdur संवेदन संस्था, भारतीय अवकाश संशोधन संस्था, अंतराळ विभाग (भारत सरकार) आणि महात्मा गांधी शिक्षण मंडळाचे, कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाचे भूगोलशास्त्र विभाग (दुरुस्थ शिक्षण कार्यक्रम केंद्र) यांच्या संयुक्त विद्यमाने “अंतरिक्ष भू स्थानिक तकनीक : एक परिचय” या विषयावर ऑनलाईन एक दिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेत सहभाग नोंदविला. या

- राष्ट्रीय कार्यशाळेचे सहसमन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * १४ जानेवारी २०२० “भूगोल दिनानिमित्त आयोजित विविध कार्यक्रमासाठी सहसमन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * २९ ते ३१ जानेवारी २०२० रोजी कवित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ विद्यार्थी कल्याण विभाग आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय विद्यार्थी विकास विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित “श्रमसंस्कार व्यक्तिमत्व नेतृत्व विकास” या कार्यशाळेच्या आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * १० फेब्रुवारी २०२० रोजी आयोजित वार्षिक पारितोषिक वितरण समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * १९ फेब्रुवारी २०२० रोजी इतिहास विभागाच्या वतीने आयोजित “शिवजन्मोत्सव” आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * महाविद्यालयाच्या वाणिज्य विभागा द्वारे आयोजित राष्ट्रीय परिषदेच्या आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * भूगोल शास्त्र विभागातील डॉ. शैलेश वाघ यांच्या “केक फ्री कॅम्पस-ग्रीन कॅम्पस” या संकल्पनेतून महाविद्यालयातील

- शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी, विद्यार्थी यांचे वाढदिवस वृक्षारोपण करून साजरा करण्यात आले, या उपक्रमासाठी सहसमन्वयक म्हणून काम पाहिले.
- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या संयुक्त विद्यमाने "Evolving Trends in Accounting, Auditing, Taxation, Management and Social Science" याविषयावर आयोजित एकदिवसीय राष्ट्रीय कार्यशाळेत "Impact of Urbanization on Land Resource and Land Use Pattern in Chopda City of Maharashtra State" या विषयावर डॉ. शैलेश वाघ यांच्या मार्गदर्शनाखाली शोधनिबंध सादर व प्रकाशित केला.
- * शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० यासाठी २० व २१ फेब्रुवारी या दोन दिवसांसाठी भूगोल शास्त्र विभागाची मध्यप्रदेश मधील बाग, मांडवगड व महेश्वर येथे आयोजित करण्यात आलेल्या शैक्षणिक सहलीसाठी सहाय्यक म्हणून काम पाहिले.
- * विभागाच्या वतीने आयोजित विविध कार्यक्रम व उपक्रमांसाठी दिलेली जबाबदारी यशस्वीरीत्या पार पडली.

श्रीमती एस.बी. पाटील इतिहास विभाग प्रमुख

महाविद्यालयीन कामगिरी-

- १) १ ओगस्ट २०१९ लोकशाहीर आण्णाभाऊ साठे जयंती व लोकमान्य टिळक पुण्यतिथी साजरा करण्यात आली.
- २) ५ सप्टेंबर २०१९ शिक्षक दिवस डॉ.सर्वपल्ली राधाकृष्णन व मा.ना.सो अक्कासाहेब शरदचंद्रिका सुरेश पाटील यांच्या प्रतिमेला माल्यार्पण करून साजरा करण्यात आला.
- ३) २ ऑक्टोबर २०१९ महात्मा गांधींच्या १५० व्या जयंती निमित्ताने महात्मा गांधींच्या जीवनावर आधारित पोस्टर स्पर्धा, निबंध स्पर्धा तसेच रांगोळी स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. तसेच गांधी जयंतीचे अवचीत्य साधून इतिहास विभागाकडून स्वातंत्र्याचे सुवर्णपान अंतर्गत गांधींच्या जीवनावर आधारित भितीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.
- ४) ११ ऑक्टोबर २०१९ राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज पुण्यतिथी साजरा करण्यात आली. याप्रसंगी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी प्रत्यक्ष कृतियुक्त सहभाग घेत महाविद्यालयाचा परिसर स्वच्छ केला. तसेच स्वातंत्र्याचे सुवर्णपान अंतर्गत

- तुकडोजी जीवनावर आधारित भितीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.
- ५) ३० डिसेंबर २०१९ रोजी विद्यापीठस्तरीय घेण्यात येणाऱ्या अविष्कार' स्पर्धेमध्ये इतिहास विभागातील ४ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.
- ६) २० डिसेंबर २०१९ संत गाडगेबाबा पुण्यतिथी प्रसंगी स्वातंत्र्याचे सुवर्णपान अंतर्गत गाडगेबाबांच्या जीवनावर आधारित भितीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.
- ७) ३ जानेवारी २०२० सावित्रीबाई फुले जयंती साजरा करण्यात आली. तसेच सावित्रीबाईंच्या जीवनावर आधारित भितीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.
- ८) १२ जानेवारी २०२० स्वामी विवेकानंद व राजमाता जिजाऊ जयंती निमित्ताने भितीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.
- ९) ५ फेब्रुवारी २०२० महाविद्यालयात घेण्यात आलेल्या भितीपत्रक प्रदर्शन कार्यक्रमात इतिहास विभागातील अनेक विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला.
- १०) १९ फेब्रुवारी २०२० छत्रपती शिवाजी महाराजांची जयंती

साजरा करण्यात आली. त्यात प्रमुख वक्ते म्हणून मा. श्री मंगेश पी. बाविस्कर यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. त्यांनी शिवाजी महाराजांच्या जन्मापासून या संपूर्ण चित्रमय इतिहास पीपीटीद्वारे पुरावे सादर करून जीवंत प्रसंग उभे केले. तसेच शिवरायांच्या जीवनावर आधारित भितीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले.

महाविद्यालयीन समिती सदस्य म्हणून कामगिरी

- १) जुन २०१९ Admission Committee समिती सदस्य म्हणून काम.
- २) महाविद्यालयातील शिस्त समिती सदस्य म्हणून काम.
- ३) महाविद्यालयातील mentormentees FYBA रोल नंबर ५१-१०० समिती सदस्य म्हणून काम.
- ४) महाविद्यालयातील विद्यार्थी विकास विभागाकडून आयोजित मेडिकल चेकअप' समिती सदस्य म्हणून काम.
- ५) महाविद्यालयात युवती सभा आयोजित स्वयं सिद्धा अभियान समिती सदस्य म्हणून काम.
- ६) महाविद्यालयीन Training and Placement Cell समिती सदस्य म्हणून काम.
- ७) ९ जानेवारी २०२० मॅरिथॉन स्पर्धेत समिती सदस्य म्हणून काम.
- ८) १० ते १३ जानेवारी महाविद्यालयात होणाऱ्या महाकालोत्सव कार्यक्रमात प्रमाणपत्र लिखाण समिती सदस्य म्हणून काम.
- ९) १६ ते २० जानेवारी युवारंग स्पर्धेत महिला अधिकारी म्हणून सहभाग.
- १०) २७ जाने २०२० लैंगिक शिक्षण काळाची गरज कार्यक्रमात सहभाग.
- ११) ११ जानेवारी २०२० वरिष्ठ महाविद्यालयात घेण्यात येणाऱ्या राज्यस्तरीय वकृत्व स्पर्धेत समिती सदस्य म्हणून काम.
- १२) २९,३०,३१ जानेवारी २०२० विद्यार्थी विकास कार्यशाळेत' समिती सदस्य म्हणून काम.
- १३) ११ फेब्रुवारी २०२० युवती सभा अंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या व्यक्तिमत्व विकास कार्यशाळेत'समिती सदस्य म्हणून काम.

सामाजिक कामगिरी

- १) ३० नोव्हेंबर २०१९ रस्ते वाहतूक सुरक्षा अभियान अंतर्गत Rally आयोजनात सहभाग.
- २) ४ डिसेंबर २०१९ डॉ प्रियंका रेड्डी हैद्राबाद हत्याकांड प्रकरण संदर्भात तहसील कार्यालयावर निषेध मोर्चाचे आयोजन करण्यात आले त्यात सहभाग.
- ३) डिसेंबर २०१९ NSS कॅम्प मध्ये सहभाग.
- ४) १ जानेवारी २०२० पंकज महाविद्यालय चोपडा आयोजित

सत्रासेन या ठिकाणी NSS कॅम्प मध्ये जातमुक्त भारत' या विषयावर व्याख्यान.

- ५) ११ फेब्रुवारी २०२० हिंगणघाट येथील प्रा. अंकिता यांच्यावर झालेल्या अमानुष हल्ल्याचा निषेध म्हणून तहसील कार्यालयावर मोर्चाचे आयोजनात सहभाग.
- ६) ३० जाने ते २९ फेब्रुवारी या १ महिन्याच्या कालावधीसाठी महाविद्यालयातील सकाळी ७ च्या आधी येणाऱ्या मुलीसाठी सकाळी ७.०० ते ७.३० या वेळेत योग प्रशिक्षण शिबिराचे आयोजन.

क्रीडा विषयक कामगिरी

- १) ४ जानेवारी २०२० महाविद्यालयात घेण्यात आलेल्या श्रो बॉल स्पर्धेत सहभाग.
- २) ९ जानेवारी २०२० रोजी महाविद्यालयात घेण्यात आलेल्या मॅरिथॉन स्पर्धेत सहभाग.

चर्चासत्र /कार्यशाळा/परिषद

- १) २६ व २७ डिसेंबर २०१९ कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव आयोजित प्रभावी अध्ययन व अध्यापनासाठी ई-सामग्रीचा विकास कार्यशाळेत सहभाग.
- २) १४ डिसेंबर २०१९ ग्रामविकास संस संचालित कला महाविद्यालय बामखेडे ता. शहादा याठिकाणी विद्यापीठ स्तरीय तृतीय वर्ष कला अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळेत' सहभाग.
- ३) ७ व ८ फेब्रुवारी २०२० पुणे आणि डांग सेवा मंडळ संचालित कला महाविद्यालय अभोने ता.कळवण ये संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीचा राजकीय अभ्यास या विषयावर राज्य स्तरीय कार्यशाळेत पेपर सादर केला.
- ४) २३ फेब्रुवारी २०२० रोजी पंकज महाविद्यालय चोपडा ये स्वातंत्र चळवळीतील वृत्तपत्रांचे योगदान'या विषयावर राष्ट्रीय चर्चासत्रात पेपर सादर.
- ५) २९ फेब्रुवारी २०२० महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचालित कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा याठिकाणी छत्रपती शिवाजी महाराजांचे व्यवसपन कौशल्य- एक अभ्यास' या विषयावर राष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभाग.

Mr. B. S. Halape
Vice Principal (Jr. College)

- 18 June 2019 : Attended a meeting for XI Admission process at Babanbhau Baheti College, Jalgaon.
- Appointed as a Chief Conductor for HSC Exam July 2019.
- 11 July 2019 Attended Chief Conductor's meeting at Maharashtra State Board of Sec. and Higher Sec. Education Divisional Board Nashik.
- 16 July 2019 Invited as a Chief Guest at Vivekananda Vidyalyaya, Chopda on the occasion of 'Gurupurnima'
- 2nd Sept. 2019 Worked as a Co-ordinator of Maha Ganeshotsav 2020 committee.
- 14 Sept 2019 Attended Headmaster's Meeting at Pratap College, Amalner.
- 20 Sept. 2019 Delivered a lecture on 'Anchoring Skill' organised by Manasmitra Samupdeshan Kendra and Psychology Dept. of our college.
- 29 Sept. 2019 Attended Election Training Programme.
- 2 Oct 2019 Attended Election Training Programme.
- 21 Oct 2019 Worked as a Presiding officer for 12 Bhusawal (SC) Assembly constituency / forming part of 4 Raver parliamentary constituency.
- Attended a meeting organised by Maharashtra State Bureau of Textbook production and curriculum review, Pune 4 from 24 Nov. 2019 to 26 Nov. 2019.
- 14 Dec. 2019 Invited as a Judge for Karmveer Appasaheb Shankarrao Chindu Bedase State level Inter Junior College, Debate Competition organised by Sakri Taluka Education Society Sakri Dist. Dhule.
- 28 Jan. 2020 Delivered a lecture on 'Preparation of English' at C. B. Nikubh Jr. College Ghodgaon, Tal. Chopda.

श्री. एन. बी. शिरसाठ
ज्यु. विभाग मराठी

- * सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षाचा प्रारंभ १५ जून महिन्यात झाला. जूनच्या महिन्यात इ. १०वी पास विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशा बाबत प्राध्यपकांच्या बैठकीत खेड्यापाड्यातील गावांना भेट देऊन इ. ११वी कला वर्गात प्रवेशासाठी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- * महाविद्यालयात वर्षभरात जे शैक्षणिक उपक्रम राबविले जातात त्यात अहवाल लेखन काम केले. निबंध स्पर्धा, वादविवाद स्पर्धा, हस्ताक्षर या विषयी मार्गदर्शन केले.
- * शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० हे आपल्या महाविद्यालयाचे सुवर्ण महोत्सवी असल्याने ज्या विविध स्पर्धा घेण्यात आल्या त्यात हस्ताक्षर स्पर्धा या कार्यक्रमाची प्रमुख म्हणून जबाबदारी पारपाडली त्यात प्राथमिक, माध्यमिक, ज्युनिअर कॉलेज, वरिष्ठ महाविद्यालय, डी मार्फसी, बी फार्मसी, डी.एड. पॉलिटेक्नीक विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.
- * 'बेटी बचाओ बेटी पढाओ' या कार्यक्रमाचे माझ्या सह प्रा. आर. ई. लांडगे, पी. व्ही. पाटील, निवृत्ती पाटील या सर्व प्राध्यापकांनी सहभाग घेतला.
- * शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० या वर्षातील पर्यावरण शिक्षण व पर्यावरण जल सुरक्षा या ११वी, १२वी कला, विज्ञान व वाणिज्य वर्गातील विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन व प्रमुख म्हणून काम केले.
- * या वर्षी एस. एन. आर्ट्स, डी. जे. एम. कॉमर्स व बी. एन. एस. सायन्स कॉलेज, संगमनेर - D.S.T. Inspire Camp 2019 आपल्या महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. कनिष्ठ महाविद्यालयातील समन्वयक म्हणून काम केले. या आठ विद्यार्थ्यांनी नोंदविला त्यापैकी २ विद्यार्थ्यांनी भाग घेतला
- * २६ जानेवारी २०१९ संविधान दिना निमित्त कांजीपूरा ता. चोपडा येथे प्राथमिक शाळेत संविधान दिनाचे महत्त्व प्रमुख वक्ता म्हणून भाषण केले.
- * आदिवासी दिवस या विषयावर पंकज महाविद्यालय येथे प्रमुख वक्ता म्हणून व्याख्यान केले.
- * शैक्षणिक वर्ष २०१९ इ. १२वी बोर्ड वार्षिक परीक्षा उपकेंद्र संचालक म्हणून नेमणूक झाली व परीक्षा सुरळीत पारपाडली.
- * याच शैक्षणिक वर्षात मराठी विषयाचे बोर्डात नियामक म्हणून काम पाहिले.

श्री. एस. टी. शिंदे

ज्यु. कॉलेज अर्थशास्त्र मराठी

- * शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ मध्ये इ. ११वी (कला) वर्गासाठी विद्यार्थी प्रवेश वाढीसाठी मे, जून व जुलै या महिन्यात खेडोपाडी जाऊन विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष भेटी दिल्या तसेच प्रवेश समितीचे प्रमुख म्हणून काम पाहिले.
- * इ. ११वी व १२वी (कला व वाणिज्य) वर्गासाठीच्या परिक्षा समितीचे प्रमुख म्हणून काम केले. तेव्हा चाचणी, सहमाही परीक्षा पूर्वपरिक्षा व वार्षिक परीक्षा यांचे नियोजित वेळापत्रक तयार करून परीक्षा पार पाडल्यात.
- * नाशिक विभागीय मंडळामार्फत आयोजित पुनर्रचीत अभ्यासक्रमासाठी तज्ञ मागदर्शक म्हणून अर्थशास्त्र या विषयासाठी नियुक्ती झाली.
- * नाशिक विभागीय मंडळातर्फे इ. १२वी बोर्ड परिक्षेसाठी नियामक म्हणून नियुक्ती व पेपर नियमनाचे काम केले.
- * इ. १२वी च्या विद्यार्थ्यांच्या जादा तासिका घेऊन अभ्यासक्रम पूर्ण करून बोर्ड स्वरूपानुसार परिक्षेसाठी वेळोवेळी मार्गदर्शन व चर्चा करण्यात आली.
- * इ. ११वी व १२वी च्या विद्यार्थ्यांना 'पर्यावरण शास्त्र' या विषयासंदर्भात सविस्तर मार्गदर्शन करून प्रकल्प, अहवाल व सेमीनार तयार करून घेतले.
- * कॉलेजच्या विविध कार्यक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग घेऊन विविध समितीच्या मध्ये काम केले त्यात स्नेहसम्मेलनात शिस्त समिती सदस्य व रिफ्रेशमेंट वाटप समितीत काम केले. तसेच बक्षिस वितरण कार्यक्रमाच्या निमंत्रण समिती सदस्य म्हणून काम केले. तसेच मॅरिथॉनसाठीच्या रिफ्रेशमेंट समितीत सदस्य म्हणून काम केले.

श्री. आर. ई. लांडगे

जीवशास्त्र विभाग, कनिष्ठ महाविद्यालय

१. इ. ११वी व १२वी विज्ञान वर्गाच्या प्रवेश प्रक्रिया समितीत सक्रीय सहभाग.
२. इ. ११वी व १२वी विज्ञान वर्गाच्या 'हजेरी समिती' चे प्रमुख म्हणून सक्रीय सहभाग.
३. सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षाच्या 'शरभंग' या मासिकाच्या संपादक मंडळ सदस्य म्हणून सक्रीय सहभाग.
४. दि. २० जुलै २०१९ रोजी सुवर्ण महोत्सवा निमित्त मा. श्री. इंद्रजित देशमुख यांचे नवभारताच्या निर्मितीसाठी युवकांचे योगदान या व्याख्यानाच्या निमंत्रण पत्रिका लेखन समितीत सक्रीय सहभाग.
५. दि. ३१ ऑगस्ट २०१९ रोजी ११वी विज्ञान वर्गाच्या विद्यार्थ्यांसाठी जीवशास्त्र विषयाचे अभ्यास मंडळ सदस्य मा.प्रा.डॉ.पी.एस.लोहार यांचा सत्कार समारंभात प्रमुख अतिथी डॉ. पी.एस.लोहार यांचा सविस्तर परिचय करून दिला.
६. दि. ६ सप्टेंबर २०१९ रोजी झालेल्या श्रीमती कांताबाई जैन स्मृती प्रित्यर्थ राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धा वाकोद, ता. जामनेर, जि. जळगाव येथे स्पर्धक चि. अक्षय जयसिंग पाटील या सोबत मार्गदर्शक शिक्षक म्हणून सहभाग.
७. दि. २१ सप्टेंबर २०१९ रोजी शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ भुसावळ तर्फे स्व. बाबासाहेब के. नारखेडे स्मृती दिनानिमित्त आयोजित राज्यस्तरीय वक्तृत्व व उत्स्फूर्त वक्तृत्व भाग्येश राजेंद्र सोनवणे व कुणाल प्रभाकर सोनवणे यांनी द्वितीय क्रमांक मिळवला त्यांच्या सोबत मार्गदर्शक शिक्षक म्हणून सहभाग.
८. दि. २७ सप्टेंबर २०१९ रोजी जळगाव येथील गोदावरी कॉलेज ऑफ इंजिनिअरींग येथे इ. ११वी व १२वी वर्गाच्या जीवशास्त्र विषयाच्या नविन सुधारीत "Question Paper Pattern" प्रशिक्षणात सक्रीय सहभाग.
९. महाविद्यालयाच्या नॅक निमित्त तयार केलेल्या 'ग्रिन ऑडीट' या समितीत सक्रीय सहभाग घेऊन महाविद्यालयातील सर्व झाडांची नावे व त्यांची आकडेवारी केली.
१०. तसेच नॅक निमित्त महाविद्यालयातील सर्व विभागातील कॉम्प्युटरवर विभागाचे नाव व कॉम्प्युटर चा क्रमांक यांची लेखी नोंद केली.
११. दि. ६ जानेवारी २०२० पासून सुवर्ण महोत्सव कार्यक्रमाच्या निमंत्रण पत्रिका लेखन समितीत सक्रीय सहभाग.
१२. दि. ९ जानेवारी २०२० रोजी संपन्न झालेल्या 'चोपडा रन' या मॅरिथॉन स्पर्धेतील विजेते खेळाडूचे प्रमाणपत्र लेखनात सक्रीय सहभाग.

१३. सुवर्ण महोत्सवा निमित्त विविध क्रीडा स्पर्धा संपन्न झाल्या त्यातील विजेत्या 'टिम' व त्यातील स्पर्धकांचे प्रमाणपत्र लेखन समितीत सक्रीय सहभाग.
१४. सुवर्ण महोत्सव व स्नेहसंमेलन यातील विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम व विविध स्पर्धा संपन्न झाल्या त्यात प्रमाणपत्र लेखन समितीत सक्रीय सहभाग. दि. १३ जानेवारी २०२० व १४ जानेवारी २०२०.
१५. दि. १० फेब्रुवारी २०२० रोजी झालेल्या महाविद्यालयाचा वार्षिक पारितोषिक वितरण कार्यक्रमातील विजेत्या व प्रथम आलेल्या विद्यार्थ्यांचे प्रमाणपत्रांचे लेखन केले.
१६. एच.एस.सी. बोर्ड जीवशास्त्र विषयाच्या प्रात्यक्षिक

परिक्षेसाठी अंतर्गत परिक्षक व डी. आर. बी. माध्यमिक व उच्च माध्यमिक आश्रमशाळा, सत्रासेन, ता. चोपडा येथे बहिस्थ परिक्षक म्हणून काम केले.

१७. दि. २१ जानेवारी २०२० रोजी ११वी च्या पर्यावरण व जलसुरक्षा या विषयाच्या सुधारित मुल्यमापन योजने बाबतच्या प्रशिक्षणासाठी अॅड. एस.ए.बाहेती कॉलेज, जळगाव येथे सक्रीय सहभाग.
१८. दि. २९ फेब्रुवारी २०२० रोजी वाणिज्य विभागतर्फे संपन्न झालेल्या राष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभागी प्राध्यपक व विद्यार्थी यांचे प्रमाणपत्र लेखन समितीत सक्रीय सहभाग.

सौ. व्ही. जी. सोनवणे

सहाय्यक प्राध्यापिका, मराठी विभाग

१) महाविद्यालयीन कामगिरी:

- * एफ.वाय.बी.ए प्रवेश समिती सदस्य
- * वादविवाद व वक्तृत्व मंडळ- सदस्य
- * २१ जून २०१९ आंतरराष्ट्रीय योग दिवस' निमित्त आयोजित योग शिबीरात सहभाग.
- * दि.१० ते १४ जानेवारी २०२० या दरम्यान महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धा समिती सदस्य, हास्य काव्य स्पर्धेचे समिती सदस्य व निबंध स्पर्धा समिती प्रमुख म्हणून काम.
- * महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ, चोपडा आयोजित महागणेशोत्सव २०१९' कार्यक्रमात सूत्रसंचालन समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.०१ ऑगस्ट २०१९ रोजी लोकमान्य टिळक पुण्यतिथी व अण्णाभाऊ साठे जयंती कार्यक्रमात सहभाग.
- * दि.०७ ऑगस्ट २०१९ रोजी पावसाळी कविता वाचन स्पर्धेत सहभाग.
- * दि.१४ सप्टेंबर २०१९ रोजी वार्षिक नियतकालिक प्रकाशन समारंभात सहभाग.
- * दि.२१ सप्टेंबर २०१९ रोजी मानसमित्र केंद्रातर्फे आयोजित कार्यशाळेत व्यक्तिमत्व विकास या विषयावर मार्गदर्शन.
- * दि.०२ ऑक्टोबर २०१९ रोजी महात्मा गांधीजी यांच्या जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त रांगोळी, पोस्टर व निबंध स्पर्धा कार्यक्रमात उपस्थिती.
- * दि.०३ जानेवारी २०२० रोजी क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले

यांच्या जीवनावर मार्गदर्शन केले.

- * दि.०३ जानेवारी २०२० रोजी क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले जयंतीनिमित्त माऊली बहुउद्देशीय महिला मंडळ लासूर येथे प्रमुख व्याख्याते म्हणून उपस्थिती व सावित्रीबाई फुले महान युगप्रवर्तक या विषयावर मार्गदर्शन केले.
- * वार्षिक स्नेहसंमेलनात शेला पागोटे समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.२८ नोव्हेंबर २०१९ रोजी आकाशवाणीच्या युवा कट्टा कार्यक्रमात सहभाग.
- * दि.१६ जानेवारी २०२० रोजी सारी डे कार्यक्रमात सहभाग.
- * दि. १२ सप्टेंबर २०१९ रोजी मा. लक्ष्मण चौधरी यांचे स्पर्धा परीक्षे विषयी व्याख्यानप्रसंगी उपस्थिती.
- * दि. १४ सप्टेंबर २०१९ रोजी एकदिवसीय संभाषण कौशल्य कार्यशाळेत मा. देवदत्त गोखले यांच्या व्याख्यानप्रसंगी उपस्थिती.
- * दि.०२ ऑक्टो.२०१८ रोजी महात्मा गांधी अभ्यास व संशोधन केंद्रातर्फे निबंध स्पर्धा, गांधी जयंती आणि 'महात्मा गांधी विचार संस्कार परीक्षेप्रसंगी सहभाग.
- * दि.१२ फेब्रुवारी २०२० रोजी शब्द-संपदा स्पर्धेचे आयोजन.
- * दि.१९ फेब्रुवारी २०२० रोजी इतिहास विभाग आयोजित छत्रपती शिवजयंती प्रसंगी निमंत्रण समिती सदस्य म्हणून काम.
- * दि.२७ फेब्रुवारी २०२० रोजी जागतिक मराठी राजभाषा दिनानिमित्त कविवर्य कुसुमाग्रज जन्मदिवस, काव्यलेखन स्पर्धा आणि भिक्तीपत्रक स्पर्धेचे आयोजन.

२) सामाजिक कामगिरी:

- * दि.३१ नोव्हेंबर २०१९ रोजी महाराष्ट्र शासन मोटार राज्य वाहतूक विभाग तसेच कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित महावाकेंथॉन २०१९ कार्यक्रमात सहभाग व रस्ता सुरक्षा या विषयावर जनजागृती.
- * हैद्राबाद येथील डॉ.प्रियांका रेड्डी बलात्कार प्रकरणी पोलीस स्टेशन येथे निवेदन देण्यासाठी आयोजित जन आक्रोश मोर्चात सहभाग.

३) चर्चासत्र/परिषद/कार्यशाळा/संशोधन प्रकल्प:

- * दि.०४ सप्टेंबर २०१९ रोजी कला, शास्त्र व वाणिज्य

महाविद्यालय, शिरपूर व क.ब.चौ.उमवि, जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित विद्यापीठस्तरीय चर्चासत्रात सहभाग आणि वर्तमानपत्रांचे स्वरूप, संकल्पना व इतिहास' या विषयावर शोधनिबंध सादर.

४) क्रीडाविषयक कामगिरी:

- * दि.०९ जानेवारी २०२० रोजी सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित तालुकास्तरीय खुल्या मॅथॉन स्पर्धेत सहभाग.
- * दि.०४ जानेवारी २०२० रोजी सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित थ्रोबॉल स्पर्धेत सहभाग व प्रथम क्रमांक प्राप्त.

श्री. एम. बी. पावरा भूगोलशास्त्र विभाग

- * F.Y.B.A. च्या प्रवेश समिति सदस्य म्हणून कामकाज केले.
- * महाविद्यालय तर्फे हैद्राबाद येथील निर्भया अन्याया विरुद्ध जनआक्रोश मोर्चामध्ये सहभाग घेतला.
- * महावाकेंथॉन रस्ते सुरक्षितता अभियान रॅली मध्ये सहभाग घेतला.
- * स्नेह संमेलन कार्यक्रमात शिस्त समीति, स्टेज समीति व विविध स्पर्धेत सहभाग नोंदवला.
- * १६ सप्टेंबर ओझोन दिनानिमित्त "ओझोन महत्व व क्षय" या मार्गदर्शन पर कार्यक्रमात सहभाग घेतला.
- * १४ जानेवारी भूगोल दिनानिमित्त भौगोलिक सामान्यज्ञान

परीक्षा २०२० व विविध उपक्रमांमध्ये सहभाग घेतला.

- * १९ फेब्रुवारी २०२० छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती कार्यक्रम समिती सदस्य म्हणून सहभाग घेतला.
- * NAAC च्या विविध कामात सहभाग घेतला
- * भूगोलशास्त्र विभागाद्वारे आयोजित शैक्षणिक सहल २०१९-२० मध्ये सहभाग घेतला.
- * २७ सप्टेंबर २०१९ - पर्यटन दिन कार्यक्रम समिती सदस्य म्हणून सहभाग घेतला.
- * एम.ए.(भूगोल) विषयांच्या विद्यार्थ्यांचे mentor mentees समिती सदस्य म्हणून काम केले.

श्री. एम. टी. पावरा भूगोलशास्त्र विभाग

- * F.Y.B.A. च्या प्रवेश समिति सदस्य म्हणून कामकाज केले. व F.Y.B.A. विद्यार्थ्यांचे mentormentees समिति सदस्य म्हणून काम केले. महाविद्यालय तर्फे हैद्राबाद येथील निर्भया अन्याया विरुद्ध जनआक्रोश मोर्चा मध्ये सहभाग घेतला.
- * महावाकेंथॉन रस्ते सुरक्षितता अभियान रॅली मध्ये सहभाग घेतला.
- * स्नेह संमेलन कार्यक्रमात शिस्त समिति व स्टेज समिति व विविध कामात सहभाग नोंदवला.
- * १६ सप्टेंबर ओझोन दिनानिमित्त ओझोन महत्व व क्षय या

मार्गदर्शनपर कार्यक्रमात सहभाग घेतला.

- * १९ फेब्रुवारी २०२० छत्रपती शिवाजी महाराजांची जयंती कार्यक्रम समिती सदस्य म्हणून सहभाग घेतला.
- * NAAC च्या विविध कामात सहभाग घेतला
- * १४ जानेवारी भूगोल दिनानिमित्त भौगोलिक सामान्यज्ञान परीक्षा २०२० व विविध उपक्रमांमध्ये सहभाग घेतला.
- * भूगोलशास्त्र विभागाद्वारे आयोजित शैक्षणिक सहल २०१९-२० मध्ये सहभाग घेतला.
- * २७ सप्टेंबर २०१९ - पर्यटन दिन कार्यक्रम समिती सदस्य म्हणून सहभाग घेतला.

सौ. एस. एन. पाटील भूगोलशास्त्र विभाग

- * F.Y.B.A. च्या प्रवेश समिती सदस्य म्हणून काम केले.
- * महाविद्यालय तर्फे हैदराबाद येील निर्भया अन्याया विरुद्ध जनआक्रोश मोर्चामध्ये सहभाग घेतला.
- * महावाकेंथॉन रस्ते सुरक्षितता अभियान रॅली मध्ये सहभाग घेतला.
- * १६ सप्टेंबर ओझोन दिनानिमित्त ओझोन महत्व व क्षय या मार्गदर्शनपर कार्यक्रमात सहभाग घेतला.
- * १४ जानेवारी भूगोल दिनानिमित्त भौगोलिक सामान्यज्ञान परीक्षा २०२० व विविध उपक्रमांमध्ये सहभाग घेतला.
- * क.ब.चौ. उमवि व कला महाविद्यालय बामखेडा द्वारा आयोजित तृतीय वर्ग कला वर्गाच्या अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळेत सक्रिय सहभाग घेतला.
- * भूगोलशास्त्र विभागाद्वारे आयोगीत शैक्षणिक सहल २०१९-२० मध्ये सहभाग घेतला.
- * २७ सप्टेंबर २०१९ - पर्यटन दिन या निमित्त P.P.T. च्या माध्यमातून पर्यटनाचे महत्व व नोकरीची संधी या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- * १९ फेब्रुवारी २०२० छत्रपती शिवाजी महाराजांची जयंती

- कार्यक्रम समिती सदस्य म्हणून सहभाग घेतला.
- * S.Y.B.A. (भूगोल) विषयांच्या विद्यार्थ्यांचे mentormentees समिती सदस्य म्हणून काम केले.
- * महाविद्यालयात युवती सभा आयोजित स्वयंसिद्धा अभियान समिती सदस्य म्हणून काम केले.
- * २७ जानेवारी २०२० लैंगिक शिक्षण काळाची गरज या कार्यक्रमात सहभाग नोंदविला.
- * १९ फेब्रुवारी २०२० हिंगणघाट येथील प्रा. अंकिता यांच्यावर झालेल्या अमानूष हत्याचा निषेध म्हणून तहसील कार्यालयावर मोर्चाचे आयोजनात सहभाग घेतला.
- * NAAC च्या विविध कामात सहभाग घेतला.
- * २९ फेब्रुवारी २०२० डॉ.एस.ए.वाघ यांच्या मार्गदर्शनाखाली Evolving Trends in Accounting, Auditing, Taxation, Management and Social Science या एक दिवसीय कार्यशाळेत Demography Pattern in Chopda Tehsil of Jalgaon District in Maharashtra या विषयावर शोधनिबंधाचे प्रकाशन केले.

श्री. व्ही. बी. पाटील राज्यशास्त्र विभाग

- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात कला शाखेच्या प्रथम, द्वितीय व ए.एम. वर्षाच्या प्रवेश समितीवर सदस्य म्हणून कामकाज केले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात कला शाखेच्या प्रथम वर्षाच्या On-line feeding समितीवर सदस्य म्हणून कामकाज केले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षासाठी महाविद्यालयीन स्तरावरील शिस्त कमिटीत समितीवर सदस्य म्हणून कामकाज पाहिले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी-पालक समितीत सदस्य म्हणून काम पाहिले
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षाच्या प्रथम सत्रात विद्यापीठ स्तरीय परीक्षेसाठी कनिष्ठ पर्यवेक्षक म्हणून काम पाहिले तसेच प्रथम वर्ष कला शाखेच्या उत्तरपत्रिका मूल्यमापनाचे काम पाहिले.
- * दि. २० ऑगस्ट २०१९ रोजी राजीव गांधी जयंती निमित्ताने कार्यक्रम सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * दि. १९ ते २१ सप्टेंबर २०१९ रोजी तीन दिवसीय सूत्र संचालन कार्यशाळेचे आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * दि. ०९ ऑक्टोबर २०१९ रोजी नवत्री निमित्त स्त्री शक्तीचा जागर मानसशास्त्र विभागाच्या वतीने कार्यक्रमाचे आयोजित करण्यात आलेले होते. यात आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * दि. २६ नोव्हेंबर २०१९ रोजी संविधान दिना निमित्ताने कार्यक्रम आयोजक म्हणून काम केले.
- * दि. ३० नोव्हेंबर २०१९ रोजी परिवहन विभाग महाराष्ट्र शासन आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा यांच्या संयुक्त विद्यमाने रस्ता सुरक्षा व जनजागृती अभियानसाठी आयोजित महावाकेंथॉन उपक्रमासाठी सदस्य म्हणून काम केले.

- * दि. २८ डिसेंबर २०१९ रोजी महात्मा फुले पुण्यतिथी निमित्ताने कार्यक्रम सदस्य म्हणून काम केले.
- * दि.१२ जानेवारी २०२० रोजी स्वामी विवेकानंद जयंती निमित्त युवक दिन कार्यक्रम आयोजनात सदस्य म्हणून काम केले.
- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव व कला महाविद्यालय बामखेडा व्दारा आयोजित तृतीय वर्ष कला वर्गाच्या अभ्यासक्रम पुनर्रचना कार्यशाळेत सक्रीय सहभाग घेतला.
- * महाविद्यालया मार्फत आयोजित हैद्राबाद येथील प्रियंकारेड्डी अन्याया विरुद्ध जनआक्रोष मोर्चा मध्ये आयोजन सदस्य म्हणून काम केले.
- * दि.२५ जानेवारी २०२० रोजी राष्ट्रीय मतदार दिवसा निमित्त पोस्टर स्पर्धेत सदस्य म्हणून काम पहिले.
- * दि.२६ जानेवारी २०२० रोजी भूगोल विभागा कडून आयोजित सामान्य ज्ञान स्पर्धेत कनिष्ठ पर्यवेक्षक म्हणून काम पहिले.
- * दि.२७ जानेवारी २०२० रोजी महिला तक्रार निवारण समिती तर्फे आयोजित लौंगिक शिक्षण कार्यकाळा आयोजन समितीत काम केले.
- * २९ ते ३१ जानेवारी २०२० रोजी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ विद्यार्थी कल्याण विभाग आणि कला शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय विद्यार्थी विकास विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित श्रमसंस्कार व्यक्तिमत्व नेतृत्व विकास कार्यशाळेच्या आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * प्रथम वर्ष व द्वितीय वर्ष कला शाखेच्या विद्यार्थ्यांना माहिती संप्रेषण तंत्राच्या आधारे अध्यापन केले.
- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षाच्या प्रथम सत्रात विद्यापीठ स्तरीय परीक्षेसाठी कनिष्ठ पर्यवेक्षक म्हणून काम पाहिले तसेच प्रथम वर्ष कला शाखेच्या उत्तरपत्रिका मूल्यमापनाचे काम पाहिले.
- * दि.१७ फेब्रुवारी २०२० NPR, NRC, CAA या वर महाविद्यालयीन स्तरावर चर्चा सत्राचे सदस्य व NPR या विषयावर मार्गदर्शन केले.
- * दि.१९ फेब्रुवारी २०२० रोजी इतिहास विभागाच्या वतीने आयोजित शिवजन्मोत्सव आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * NAAC Committee सदस्य म्हणून कामकाज पहिले. विभागातील डॉ. शैलेश वाघ यांच्या केक फ्री कॅम्पस-ग्रीन कॅम्पस या संकल्पनेतून महाविद्यालयातील शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी, विद्यार्थी यांचे वाढदिवस वृक्षारोपण करून साजरा करण्यात आले यासाठी सदस्य म्हणून काम केले.
- * दि.४ मार्च २०२० रोजी शैक्षणिक सहलीचे मांडवगड ये आयोजन केले.

श्री. एस. व्ही. बाविस्कर अर्थशास्त्र विभाग

- * २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षात कला शाखेच्या ११वी व १२वी वर्षाच्या प्रवेश समितीवर सदस्य म्हणून कामकाज पाहिले.
- * ४ जुलै २०१९ रोजी कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या वतीने वृक्ष रोपण कार्यक्रम वृक्ष लागवड करून साजरा केला.
- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव २०१९ अंतर्गत होणाऱ्या परीक्षेच्या CP समितीवरील Graduate wizas (GW) चे काम बघितले.
- * कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव २०१९ अंतर्गत होणाऱ्या परीक्षेच्या पेपर तपासणीचे काम केले .
- * २८ जानेवारी २०२० F.Y.B.A या वर्गाचे P.P.T वर आधारित तासिका घेतली.
- * १ फेब्रुवारी २०२० रोजी Live Budget अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यात आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून काम पाहिले.
- * १८ फेब्रुवारी २०२० रोजी S.Y.B.A, T.Y.B.A, M.A. च्या विद्यार्थ्यांशी भारतीय अर्थवस्थेवरील मंदीवर गटचर्चा केली.
- * ६ मार्च २०२० रोजी F.Y.B.A. च्या विद्यार्थ्यांना होणाऱ्या SEM-II परीक्षे संदर्भात मार्गदर्शन केले.

श्रीमती पी. ए. पुत्रासे
अर्थशास्त्र विभाग

महाविद्यालयीन कामगिरी

- १) १० सप्टेंबर २०१९ रोजी संशोधन अर्शात्र यावर S.Y.B.A. च्या विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले
- २) ९ सप्टेंबर २०१९ रोजी मानासमित्र समुपदेशन केंद्रा तर्फे नवरात्री उत्सव निमित्त स्त्री शक्तीचा जागर या कार्यक्रमात सहभाग.
- ३) ३ जानेवारी २०२० सावित्रीबाई फुले जयंती साजरा करण्यात आली. तसेच सावित्रीबाईच्या जीवनावर आधारित भिक्तीपत्रक प्रकाशित करण्यात आले. या कार्यक्रमा मध्ये सहभागी.
- ४) १९ फेब्रुवारी २०२० छत्रपती शिवाजी महाराजांची जयंती साजरा करण्यात आली. त्यात प्रमुख वक्ते म्हणून मा. श्री मंगेश पी. बाविस्कर यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. त्यांनी शिवाजी महाराजांच्या जन्मापासून या संपूर्ण चित्रमय इतिहास पीपीटीद्वारे पुरावे सादर करून जिवंत प्रसंग उभे केले. या कार्यक्रमात सहभाग.
- ५) NAAC - विभागाच्या फाईली तयार करण्यामध्ये सहभाग.

महाविद्यालयीन समिती सदस्य म्हणून कामगिरी

- १) महाविद्यालयातील 'Mentor Mentees M-I' रोल नंबर १-३३ समिती सदस्य म्हणून काम.
- २) महाविद्यालयातील विद्यार्थी विकास विभागाकडून आयोजित मेडिकल चेकअप समिती सदस्य म्हणून काम.
- ३) महाविद्यालयात युवती सभा आयोजित स्वयं सिद्धा अभियान समिती सदस्य म्हणून काम.
- ४) १६ ते २० जानेवारी युवारंग स्पर्धेत महिला अधिकारी म्हणून सहभाग.
- ५) २७ जाने २०२० लैंगिक शिक्षण काळाची गरज कार्यक्रमात सहभाग.

- ६) २९,३०,३१ जानेवारी २०२० विद्यार्थी विकास कार्यशाळेत समिती सदस्य म्हणून काम.
- ७) ११ फेब्रुवारी २०२० युवती सभा अंतर्गत घेण्यात येणाऱ्या व्यक्तिमत्व विकास कार्यशाळेत समिती सदस्य म्हणून काम.

सामाजिक कामगिरी

- १) ३० नोव्हेंबर २०१९ रस्ते वाहतूक सुरक्षा अभियान अंतर्गत Rally आयोजनात सहभाग.
- २) ४ ऑक्टोबर २०१९ चुंचाळे गावातील शेतकऱ्यांचे आर्थिक व सामाजिक सर्वेक्षण या विभागीय कार्यक्रमात सहभाग
- ३) ३ फेब्रुवारी २०२० रोटरी मोहोत्सव चोपडा येथील व्यापाऱ्यांचे सर्वेक्षण या कार्यक्रमात सहभाग
- ४) ४ डिसेंबर २०१९ डॉ. प्रियंका रेड्डी हैद्राबाद हत्याकांड प्रकरण संदर्भात तहसील कार्यालयावर निषेध मोर्चाचे आयोजन करण्यात आले त्यात सहभाग.
- ५) डिसेंबर २०१९ NSS कॅम्प मध्ये सहभाग.
- ६) ११ फेब्रुवारी २०२० हिंगणघाट येथील प्रा.अंकिता यांच्यावर झालेल्या अमानुष हल्ल्याचा निषेध म्हणून तहसील कार्यालयावर मोर्द्याचे आयोजनात सहभाग.

चर्चासत्र

- १) फेब्रुवारी २०२० रोजी विद्यार्थ्यांना बजेटचे थेट प्रक्षेपण या कार्यक्रमात सहभाग.
- २) फेब्रुवारी २०२० रोजी बजेटवर महाचर्चा या कार्यक्रमात सहभाग
- ३) १९ फेब्रुवारी २०२० महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचालित कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा याठिकाणी छत्रपती शिवाजी महाराजांचे व्यवस्थापन कौशल्य एक अभ्यास या विषयावर राष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभाग.

डॉ. जी. जे. पाटील
अर्थशास्त्र विभाग

महाविद्यालयीन कामगिरी

- १) १० सप्टेंबर २०१९ रोजी संशोधन अर्थशास्त्र यावर M.A. च्या विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.
- २) ९ सप्टेंबर २०१९ रोजी मानासमित्र समुपदेशन केंद्रा तर्फे नवरात्री उत्सव निमित्त स्त्री शक्तीचा जागर या कार्यक्रमात

सहभाग.

- ३) ३ जानेवारी २०२० सावित्रीबाई फुले जयंती साजरा करण्यात आली. तसेच सावित्रीबाईच्या जीवनावर आधारित भिक्ती-पत्रक प्रकाशित करण्यात आले.या कार्यक्रामामध्ये सहभागी.
- ४) ९ जानेवारी रोजी संस्थेच्या सुवर्णमहोत्सव निमित्ताने

- आयोजित क्रिकेट स्पर्धेत प्रत्यक्ष सहभाग.
- ५) १२ जानेवारी रोजी संस्थेच्या सुवर्णमहोत्सव निमित्ताने आयोजित हॉलीबॉल स्पर्धेत प्रत्यक्ष सहभाग.
 - ६) १९ फेब्रुवारी २०२० छत्रपती शिवाजी महाराजांची जयंती साजरी करण्यात आलेल्या कार्यक्रमात फेटा समिती सदस्य म्हणून काम पाहिले.
 - ७) १९ फेब्रुवारी २०२० छत्रपती शिवाजी महाराजांची जयंती साजरा करण्यात आली. त्यात प्रमुख वक्ते म्हणून मा. श्री मंगेश पी. बाविस्कर यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. त्यांनी शिवाजी महाराजांच्या जन्मापासून या संपूर्ण चित्रमय इतिहास पीपीटी द्वारे पुरावे सादर करून जीवंत प्रसंग उभे केले. या कार्यक्रमात सहभाग.
 - ८) NAAC -विभागाच्या फाईली तयार करण्यामध्ये सहभाग.
 - ९) शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० विद्यापीठस्तरीय F.Y.B.A., F.Y.B.Com या वर्गाचे पेपर तपासणी म्हणून सहभाग.

महाविद्यालयीन समिती सदस्य म्हणून कामगिरी

- १) महाविद्यालयातील 'Mentor Mentees' F.Y.B.A. - I रोल नंबर ४५१-५०० म्हणून काम पाहिले.
- २) F.Y.B.A., M.A. च्या विद्यार्थ्यांचे आरोग्याची फाईल तयार करून विद्यापीठात प्राचार्यांच्या सूचनांचे पालन करून विद्यापीठात प्रत्यक्ष पोहचवली.
- ३) व्यक्तिमत्व विकास व नेतृत्व विकास कार्यशाळेतील विद्यार्थ्यांची फाईल तयार करून विद्यापीठात प्राचार्यांच्या सूचनांचे पालन करून विद्यापीठात प्रत्यक्ष पोहचवली.
- ४) १० ते १३ जानेवारी महाकलाउत्सव दरम्यान शिस्त समिती म्हणून काम पाहिले.
- ५) १३ जानेवारी २०२० रोजी सुवर्णमहोत्सव निमित्ताने आयोजित आनंद मेळावा समितीत सहभाग.
- ६) २७ जानेवारी २०२० लैंगिक शिक्षण काळाची गरज कार्यक्रमात सहभाग.

- ७) २९,३०,३१ जानेवारी २०२० व्यक्तिमत्व विकास व नेतृत्व विकास कार्यशाळेत भोजन व निवास समिती सदस्य म्हणून काम.
- ८) ५ फेब्रुवारी २०२० रोजी अर्थशास्त्राच्या पदवी आणि पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांना मध्यप्रदेशातील मांडवगड व महेश्वर या एतिहासिक ठिकाणी शैक्षणिक सहलीत प्रत्यक्ष सहभाग.
- ९) बजेट वर महाचर्चेच्या कार्यक्रमाचा अहवाल तयार करण्यात मदत केली.

सामाजिक कामगिरी

- १) ३० नोव्हेंबर २०१९ रस्ते वाहतूक सुरक्षा अभियान अंतर्गत Rally आयोजनात सहभाग.
- २) ४ ऑक्टोबर २०१९ चुंचाळे गावातील शेतकऱ्यांचे आर्थिक व सामाजिक सर्वेक्षण या विभागीय अभ्यास सहली सहभाग.
- ३) ३ फेब्रुवारी २०२० रोटरी महोत्सव चोपडा येथील व्यापाऱ्यांचे आर्कि सर्वेक्षण यात सहभाग
- ४) ४ डिसेंबर २०१९ डॉ. प्रियंका रेड्डी हैद्राबाद हत्याकांड प्रकरण संदर्भात तहसील कार्यालयावर निषेध मोर्चाचे आयोजन करण्यात आले त्यात सहभाग.
- ५) ११ फेब्रुवारी २०२० हिंगणघाट येथील प्रा. अंकिता यांच्यावर झालेल्या अमानुष हल्ल्याचा निषेध म्हणून तहसील कार्यालयावर मोर्द्याचे आयोजनात सहभाग.

चर्चासत्र

- १) १ फेब्रुवारी २०२० रोजी विद्यार्थ्यांना बजेटचे थेट प्रक्षेपण या कार्यक्रमात सहभाग
- २) ७ फेब्रुवारी २०२० रोजी बजेटवर महाचर्चा या कार्यक्रमात सहभाग.
- ३) १९ फेब्रुवारी २०२० महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचालित कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय चोपडा या ठिकाणी छत्रपती शिवाजी महाराजांचे व्यवसपन कौशल्य- एक आभ्यास या विषयावर राष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभाग

महाविद्यालयाचा संक्षिप्त अहवाल २०१९-२०२०
विद्यार्थी संख्या

अ) पदव्युत्तर विभाग	
१. एम.ए. भाग १	
मराठी	३९.००
इंग्रजी	३६.००
अर्थशास्त्र	३३.००
भूगोल	१२.००
राज्यशास्त्र	४५.००
२. एम.ए. भाग २	
मराठी	००.००
इंग्रजी	००.००
अर्थशास्त्र	००.००
भूगोल	१३.००
राज्यशास्त्र	००.००
३. एम.एस्सी. भाग १	
Org. Chem.	२०.००
Physics	१०.००
Electronics	०६.००
Computer Sci.	१०.००
Microbiology	१४.००
Zoology	०८.००
४. एम.एस्सी. भाग २	
Org. Chem.	३०.००
Physics	०७.००
Electronics	००.००
Computer Sci.	०४.००
Microbiology	१३.००
Zoology	११.००
५. एम.एम.एस. - फर्स्ट	
एम.एम.एस. - सेकंड	००.००
६. एम.कॉम. - फर्स्ट	
एम.कॉम. - सेकंड	७२.००
इ. विनाअनुदानित अभ्यासक्रम	
बायोटेक्नॉलॉजी	०७.००
मायक्रोबायॉलॉजी	१०.००
कॉम्प्युटर सायन्स	३२.००
एफवायबीबीए	२३.००
एसवायबीबीए	१२.००
टीवायबीबीए	१४.००
एफवायबीसीए	९६.००
एसवायबीसीए	६८.००
टीवायबीसीए	४२.००

ब) वरिष्ठ महाविद्यालय पदवी विभाग	
१. कला	९६०.००
२. वाणिज्य व व्यवस्थापन	६६४.००
३. विज्ञान	७६५.००
क) कनिष्ठ महाविद्यालय	
१. कला	४४९.००
२. वाणिज्य	२१४.००
३. विज्ञान	४७९.००
४. विज्ञान (विनाअनुदानित)	५४२.००
५. वाणिज्य (विनाअनुदानित)	२८८.००
ड) किमान कौशल्य	
इलेक्ट्रॉनिक्स टेक्नॉलॉजी	३०.००
इलेक्ट्रीकल टेक्नॉलॉजी	२६.००
अकॉर्टींग अँड ऑफीस	२४.००
ई) सेल्फ फायनान्स COC कोर्स (विद्यापीठ मान्यता)	
१. सर्टिफिकेट कोर्स इन ई कॉमर्स	- ५४
२. सर्टिफिकेट कोर्स इन टॅक्सेसन (Commerce)	- २५
३. सर्टिफिकेट कोर्स फक्शनल इंग्रजी	- ०००
४. डिप्लोमा अँडव्हान्स डिप्लोमा कोर्स इन इंग्लीश	- ०००
५. अँडव्हान्स डिप्लोमा कोर्स इन फक्शनल इंग्लीश	- -
फ) यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक	
चोपडा अभ्यास केंद्र ५३१६ ए	
आर्ट्स	
एफ.वाय.बी.ए.	५४९.००
एस.वाय.बी.ए.	४७३.००
टी.वाय.बी.ए.	४२८.००
कॉमर्स	
एफ.वाय.बी.कॉम.	३०७.००
एस.वाय.बी.कॉम.	१८९.००
टी.वाय.बी.कॉम.	१००.००
पूर्व तयारी	
	३५.००

महाविद्यालयाचा संक्षिप्त अहवाल २०१९-२०२०**कार्यरत कर्मचारी वर्ग :**

प्राध्यापक वरिष्ठ महाविद्यालय	-	३८
प्राध्यापक कनिष्ठ महाविद्यालय	-	२४
पूर्णवेळ शिक्षक / निदेशक किमान कौशल्य विभाग	-	४
शिक्षकेतर कर्मचारी	-	३४
शिक्षकेतर कर्मचारी किमान कौशल्य विभाग	-	१
विना अनुदानित विभाग (प्राध्यापक वर्ग वरिष्ठ)	-	६०
विना अनुदानित विभाग (प्राध्यापक वर्ग कनिष्ठ)	-	१६
विना अनुदानित विभाग (शिक्षकेतर कर्मचारी)	-	२२

कला, शास्त्र आणि वाणिज्य फेब्रुवारी / मार्च २०१९ बोर्ड परीक्षेत
गुणाक्रम प्रथम तीन विद्यार्थी

१२वी विज्ञान - (९६.६७%)

गुणानुक्रम	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
प्रथम	पाटील दुर्वेश नरेश	५९३/६५०	९१.२३
द्वितीय	गाडीलोहार जयेश बापु	५८४/६५०	८९.८५
तृतीय	पाटील गौरव संजय	५७९/६५०	८९.०८

१२वी वाणिज्य - (९५.०८%)

गुणानुक्रम	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
प्रथम	अग्रवाल खुशी रविंद्र	५९४/६५०	९१.३८
द्वितीय	अग्रवाल पालक मनोज	५८२/६५०	८९.५४
तृतीय	गुजराथी राधा अनिल	५६०/६५०	८६.१५

१२वी कला - (७४.१३%)

गुणानुक्रम	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
प्रथम	पाटील अक्षय रविंद्र	५२०/६५०	८०.००
द्वितीय	ठाकरे गायत्री सुनिल	४८५/६५०	७४.६२
तृतीय	बोरसे कविता बाबुलाल	४८४/६५०	७४.४६

१२वी कला, शास्त्र व वाणिज्य फेब्रुवारी / मार्च - २०१९ बोर्ड परीक्षा निकाल एका दृष्टीपथात

शाखा	परीक्षेत बसलेले एकुण विद्यार्थी	एकुण पास विद्यार्थी	नापास विद्यार्थी	पास टक्केवारी
विज्ञान	५११	४९४	१७	९६.६७%
वाणिज्य	२४४	२३२	१२	९५.०८%
कला	२५८	१९२	६६	७४.१३%
कनिष्ठ महाविद्यालयाचा एकुण	०००	०००	०००	००.००%

कला, शास्त्र आणि वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा जि.जळगाव
विशेष प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थी
इ.१२ वी कला शाखा

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी	अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
१६	पाटील अक्षय रविंद्र	५२०/६५०	८०.००	१३	पाटील सोमेश्वर खुमन	४१८/६५०	६४.३१
७	ठाकरे गायत्री सुनिल	४८५/६५०	७४.६२	२५	पाटील योगिता प्रदिप	४१७/६५०	६४.१५
२४	बोरसे कविता बाबुलाल	४८४/६५०	७४.४६	११	बाविस्कर धृवकेश रामचंद्र	४१५/६५०	६३.८५
१७	पाटील यशोदा गोकुळ	४७९/६५०	७३.६९	३४	पाटील पुनम हिरामण	४१५/६५०	६३.८५
३२	कोळी पवन वसंत	४७७/६५०	७३.३८	५	जोशी ज्ञानेश्वर अरूण	४१३/६५०	६३.५४
१८	मराठे भुषण यशवंत	४७१/६५०	७२.४६	३३	पाटील सपना संजय	४१३/६५०	६३.५४
२९	बारेला सिमा रणदास	४६२/६५०	७१.०८	४३	गोसावी जितेंद्र जयराम	४१३/६५०	६३.५४
२८	पाटील अमोल संतोष	४५६/६५०	७०.१५	४४	पाटील ज्योती आत्माराम	४१३/६५०	६३.५४
३	पाटील कोमल संजय	४५५/६५०	७०.००	१	नन्नवरे अनिकेत बाबुलाल	४११/६५०	६३.२३
२०	पाटील रविना गुलाब	४४६/६५०	६८.६२	३९	बाविस्कर प्रथमेश पंढरीनाथ	४०७/६५०	६२.६२
२३	पाटील कामिनी रामसिंग	४४५/६५०	६८.४६	३८	'हाजन को'ल प्रकाश	४०४/६५०	६२.१५
१०	जाधव राजदीप विजय	४४४/६५०	६८.३१	४	अहिरे पुन' विनायक	४०३/६५०	६२.००
३७	धनगर ज्ञानेश्वरी सुधाकर	४४२/६५०	६८.००	६	पाटील छाया क्रिष्णा	४०२/६५०	६१.८५
८	पाटील शुभ्रता बापुराव	४३६/६५०	६७.०८	२१	धनगर दिनेश अनिल	४०२/६५०	६१.८५
३०	खैरनार मोहिनी प्रविण	४३४/६५०	६६.७७	३५	कोळी विजयसिंग रामसिंग	४०२/६५०	६१.८५
३६	पावरा विनेश खाजा	४३२/६५०	६६.४६	२२	माळी अश्विनी छोटु	३९९/६५०	६१.३८
३१	कोळी मोहन राजेंद्र	४३४/६५०	६६.३१	१४	पाटील यश अनिल	३९७/६५०	६१.०८
१५	पाटील यशवंत किरण	४२७/६५०	६५.६९	२६	कोळी संगिता सुरेश	३९४/६५०	६०.६२
४०	काढरे त्रिशिला भाईदास	४२७/६५०	६५.६९	१९	कोळी सचिन गोकुळ	३९२/६५०	६०.३१
९	बारी चंचल अनिल	४२६/६५०	६५.५४	२	चौधरी गौरी दिपक	३९०/६५०	६०.००
२७	माळी सुरेखा सुभाष	४२४/६५०	६५.२३	४१	पाटील वर्षा अशोक	३९०/६५०	६०.००
१२	पवार नंदिनी शालीग्राम	४२३/६५०	६५.०८	४२	पाटील जयश्री भगवान	३९०/६५०	६०.००

कला, शास्त्र आणि वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा जि.जळगाव
विशेष प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थी
इ.१२ वी वाणिज्य शाखा

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी	अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
१	अग्रवाल खुशी रविंद्र	५९४/६५०	९१.३८	२९	पाटील विद्या रोहीदास	४७९/६५०	७२.४६
२	अग्रवाल पालक मनोज	५८२/६५०	८९.५४	३०	पाटील निलीमा अशोक	४७०/६५०	७२.३१
३	गुजराथी राधा अनिल	५६०/६५०	८६.१५	३१	महाजन देवेंद्र मनोहर	४६६/६५०	७१.६९
४	पाटील चेतना छोटु	५६०/६५०	८६.१५	३२	पवार योगेश राजेश	४६४/६५०	७१.३८
५	बारी कोमल संजय	५४४/६५०	८३.६९	३३	चौधरी मनिषा सुधाकर	४५९/६५०	७०.६२
६	पाटील राज हिरालाल	५४०/६५०	८३.०८	३४	महाजन महेश भिमराव	४५९/६५०	७०.६२
७	धनगर रामकृष्ण संजय	५३८/६५०	८२.७७	३५	धोबी ममता विकास	४५९/६५०	७०.६२
८	सांखला साक्षी सुरेश	५३१/६५०	८१.६९	३६	कासार सोनाली सुनिल	४५८/६५०	७०.४६
९	कोळी सुवर्णा एकनाथ	५३०/६५०	८१.५४	३७	पाटील पवन दिनेश	४५८/६५०	७०.४६
१०	दिक्षीत संध्या किशोर	५२३/६५०	८०.४६	३८	न्हावी कविता गोरख	४५८/६५०	७०.४६
११	सैदाणे हर्षली शांताराम	५२३/६५०	८०.४६	३९	पाटील काजल अनिल	४५७/६५०	७०.३१
१२	पाटील विजय विलास	५१४/६५०	७९.०८	४०	जैन कोमल विनोद	४५६/६५०	७०.१५
१३	गुजराथी हेमांग सुनिल	५१३/६५०	७८.९२	४१	राणे रोहित राजु	४५६/६५०	७०.१५
१४	वसाणे वेदांती मोहन	५१२/६५०	७८.७७	४२	पाटील भावना रमेश	४५६/६५०	७०.१५
१५	पाटील श्रध्दा छोटु	५०९/६५०	७८.३१	४३	खाटीक अफताब अब्दुल	४५४/६५०	६९.८५
१६	पाटील शितल संजय	५०७/६५०	७८.००	४४	घारू कामिनी मनोज	४५२/६५०	६९.५४
१७	पाटील योगिनी दिपक	५०६/६५०	७७.८५	४५	चौधरी निलेश रणछोड	४४७/६५०	६८.७७
१८	आडवल कोमल चंद्रशेखर	५०६/६५०	७७.८५	४६	महाजन निकीता वासुदेव	४४७/६५०	६८.७७
१९	पवार शुभम संजय	५०३/६५०	७७.३८	४७	बडगुजर दिपाली संजय	४४५/६५०	६८.४६
२०	सोनवणे गायत्री विनोद	५००/६५०	७६.९२	४८	पालीवाल भक्ती प्रविण	४४५/६५०	६८.४५
२१	चौधरी मयुरी हिरालाल	४९७/६५०	७६.४६	४९	बिरारी धनश्री गणेश	४४४/६५०	६८.३१
२२	शहा पुनम किरण	४९७/६५०	७६.४६	५०	पाटील कल्याणी अविनाश	४४४/६५०	६८.३१
२३	धनगर गायत्री दिलीप	४९३/६५०	७५.८५	५१	पाटील अंजली नंदलाल	४४०/६५०	६७.६९
२४	तांबट रक्षा कैलास	४९०/६५०	७५.३८	५२	पाटील वर्षा भानुदास	४३९/६५०	६७.५४
२५	गुजराथी भाविका योगेश	४८६/६५०	७४.७७	५३	पाटील दर्शना रविंद्र	४३९/६५०	६७.५४
२६	पाटील स्वाती भिकन	४८६/६५०	७४.७७	५४	पाटील प्रतिक्षा संभाजी	४३९/६५०	६७.५४
२७	कुमावत नेहा महेशकुमार	४८५/६५०	७४.६२	५५	बाविस्कर मेघा भगवान	४३७/६५०	६७.२३
२८	साळुंखे नंदीनी दिलीप	४८१/६५०	७४.००	५६	पवार कल्पेश तुकाराम	४३७/६५०	६७.२३

कला, शास्त्र आणि वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा जि.जळगाव
विशेष प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थी
इ.१२ वी विज्ञान शाखा

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी	अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
१	पाटील दुर्वेश नरेश	५९३/६५०	९१.२३	२९	पाटील मानसी किरण	५१६/६५०	७९.३८
२	गाडीलोहार जयेश बापु	५८४/६५०	८९.८५	३०	पाटील श्रेयस रविंद्र	५१६/६५०	७९.३८
३	पाटील गौरव संजय	५७९/६५०	८९.०८	३१	पाटील पवन जगदीश	५१४/६५०	७९.०८
४	पाटील जिवनदीप मंगल	५६९/६५०	८७.५४	३२	जैन रितिका उमेश	५१२/६५०	७८.७७
५	पाटील नरेंद्र राजु	५६३/६५०	८६.६२	३३	पाटील निवृत्ती प्रविण	५११/६५०	७८.६२
६	चौधरी जयेश ईश्वर	५६०/६५०	८६.१५	३४	पाटील कृष्णा अविनाश	५११/६५०	७८.६२
७	शिंपी आदिती अनिल	५५४/६५०	८५.२३	३५	बाविस्कर पियुष हुकुम	५१०/६५०	७८.४६
८	चौधरी आयुष संजीव	५४९/६५०	८४.४६	३६	पाटील युक्ता शरदराव	५१०/६५०	७८.४६
९	जैन सेजल संदीप	५४१/६५०	८३.२३	३७	पाटील गायत्री हिम्मत	५०९/६५०	७८.३१
१०	चौधरी पियुष वासुदेव	५३८/६५०	८२.७७	३८	पाटील धिरज मंगल	५०७/६५०	७८.००
११	पाटील साहिल अविनाश	५३५/६५०	८२.३१	३९	पाटील दिपाली दिलीप	५०६/६५०	७७.८५
१२	पाटील अभिजीत आनंदराव	५३४/६५०	८२.१५	४०	बाविस्कर भरत शंकर	५०४/६५०	७७.५४
१३	पाटील चैतन्य सुनिल	५३४/६५०	८२.१५	४१	चौधरी तृष्णा सुनिल	५०२/६५०	७७.२३
१४	पाटील जिवराज विनोद	५३२/६५०	८१.८५	४२	पाटील भुषण मधु	५०२/६५०	७७.२३
१५	महाजन नेहा रोहीदास	५३१/६५०	८१.६९	४३	महाजन स्वाती दिनकर	५०२/६५०	७७.२३
१६	शहा भक्ती सुहास	५२९/६५०	८१.३८	४४	सपकाळे हर्षल संजय	४९९/६५०	७६.७७
१७	पाटील मयुर जितेंद्र	५२८/६५०	८१.२३	४५	चौधरी ईश्वर संतोष	४९७/६५०	७६.४६
१८	माळी प्रियंका धर्मेन्द्र	५२७/६५०	८१.०८	४६	पाटील हर्षदा प्रमोद	४९७/६५०	७६.४६
१९	पाटील दिग्विजय गोपाल	५२७/६५०	८१.०३	४७	जगताप विशाल रितेश	४९२/६५०	७५.६९
२०	बडगुजर निखील महेंद्र	५२४/६५०	८०.६२	४८	पाटील तेजस सोपान	४९१/६५०	७५.५४
२१	पाटील भावेश सुनिल	५२४/६५०	८०.६२	४९	महाजन निरज नितीन	४९१/६५०	७५.५४
२२	देशमुख मानसी दिनेश	५२३/६५०	८०.४६	५०	सोनवणे जागृती संजीव	४९१/६५०	७५.५४
२३	मोरे भुपेंद्र गुलाब	५२२/६५०	८०.३१	५१	बडगुजर ऋषिकेश नितीन	४९०/६५०	७५.३८
२४	पाटील हर्षल लखीचंद	५२२/६५०	८०.३१	५२	पाटील कल्याणी जयवंत	४८९/६५०	७५.२३
२५	कोळी अक्षय विनोद	५२०/६५०	८०.००	५३	ठाकरे मयुर राजेंद्र	४८८/६५०	७५.०८
२६	पाटील श्रेया प्रमोद	५२०/६५०	८०.००	५४	महाजन मयुरी पांडुरंग	४८८/६५०	७५.०८
२७	पाटील प्रांजली राजेंद्र	५१७/६५०	७९.५४	५५	बिरारी कबीर नितीन	४८४/६५०	७४.४६
२८	चौधरी अक्षय जितेंद्र	५१६/६५०	७९.३८	५६	पाटील भुषण साहेबराव	४८३/६५०	७४.३१

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
५७	माळी नेहा रामचंद्र	४८२/६५०	७४.१५
५८	कुमावत रामकृष्ण ज्ञानेश्वर	४८०/६५०	७३.८५
५९	राजपुत हेमांगी सुरेंद्रसिंग	४८०/६५०	७३.८५
६०	पाटील तेजस जगन्नाथ	४७९/६५०	७३.६९
६१	सोनवणे वैभव दिपक	४७९/६५०	७३.६९
६२	पाटील ऐश्वर्या प्रमोद	४७८/६५०	७३.५४
६३	पालीवाल स्वप्नील संदीप	४७५/६५०	७३.०८
६४	पाटील अनिकेत सुनिल	४७४/६५०	७२.९२
६५	पाटील हर्षल कमलाकर	४७४/६५०	७२.९२
६६	माळी कुंदन शेखर	४७३/६५०	७२.७७
६७	लांडगे गार्गी राजेश	४७३/६५०	७२.७७
६८	जाधव हर्षदा कांतीलाल	४७१/६५०	७२.४६
६९	दंडवते अमित उदय	४७०/६५०	७२.३१
७०	ठाकरे भुवनेश राजेंद्र	४६८/६५०	७२.००
७१	पाटील विकास राजेंद्र	४६७/६५०	७१.८५
७२	महाजन सिध्दी प्रकाश	४६७/६५०	७१.८५
७३	सैदाणे पुजा हरी	४६७/६५०	७१.८५
७४	सोनार सृष्टी महेंद्र	४६७/६५०	७१.८५
७५	महाजन संकेत यशवंत	४६६/६५०	७१.६९
७६	साठे नितेश धनंजय	४६६/६५०	७१.६९
७७	पाटील जयेश ज्ञानेश्वर	४०६/६५०	७१.६९
७८	चव्हाण भुषण संजय	४६६/६५०	७१.६९
७९	पाटील गणेश भगवान	४६४/६५०	७१.३८
८०	पाटील हरीष रामचंद्र	४६४/६५०	७१.३८
८१	साळुंखे दिव्या लिलाधर	४६४/६५०	७१.३८
८२	पाटील धनश्री अशोक	४६४/६५०	७१.३८
८३	महाजन धनश्री योगराज	४६४/६५०	७१.३८
८४	सोनवणे रेवती संदीप	४६४/६५०	७१.३८
८५	जाधव अक्षय संजय	४६३/६५०	७१.२३
८६	सनेर समृद्धी कांतीलाल	४६३/६५०	७१.२३

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
८७	चोपडे श्रेयस सिताराम	४६२/६५०	७१.०८
८८	पाटील अक्षय छगन	४६२/६५०	७१.०८
८९	पाटील योगिता राजेंद्र	४६२/६५०	७१.०८
९०	काझी झिशन अहमद विजाहातअली	४६०/६५०	७०.७७
९१	पवार चैताली महेश	४६०/६५०	७०.७७
९२	सोनवणे निकीता नरेंद्र	४६०/६५०	७०.७७
९३	पाटील प्रशांत किशोर	४६०/६५०	७०.७७
९४	सिसोदे शुभम योगेश	४६०/६५०	७०.७७
९५	महाजन स्वाती अरूण	४६०/६५०	७०.७७
९६	महाजन प्रशांत अशोक	४५९/६५०	७०.६२
९७	महाजन वैष्णवी प्रभाकर	४५८/६५०	७०.४६
९८	झवर जागृती क्रिष्णकांत	४५८/६५०	७०.४६
९९	माळी रोहीत जितेंद्र	४५८/६५०	७०.४६
१००	पाटील अश्विनी सुनिल	४५७/६५०	७०.३१
१०१	पाटील तेजल सुभाष	४५५/६५०	७०.००
१०२	पाटील सपना अधिकार	४५५/६५०	७०.००
१०३	भावसार यश जितेंद्र	४५५/६५०	७०.००
१०४	पाटील उर्वश चंद्रकांत	४५५/६५०	७०.००
१०५	जैस्वाल नेहा ईश्वर	४५४/६५०	६९.८५
१०६	पाटील जयेश प्रविण	४५४/६५०	६९.८५
१०७	ठाकरे देवयानी सतिष	४५४/६५०	६९.८५
१०८	कुलकर्णी मानसी किशोर	४५३/६५०	६९.६९
१०९	पाटील मयुरी रंगराव	४५२/६५०	६९.५४
११०	बोरसे सागरीका प्रशांत	४५१/६५०	६९.३८
१११	याज्ञिक योगिता विश्वानाथ	४५१/६५०	६९.३८
११२	पाटील रोहीत प्रविण	४५१/६५०	६९.३८
११३	बडगुजर सात्विक राजेंद्र	४५१/६५०	६९.३८
११४	शिरसाळे तथागत भास्कर	४५१/६५०	६९.३८
११५	बंदीछोड ऋषिकेश दत्तात्रय	४५०/६५०	६९.२३
११६	चौधरी पियुषा रामदास	४४९/६५०	६९.०८

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
११७	पाटील दिपाली रविद्रसिंग	४४९/६५०	६९.०८
११८	पाटील प्रमोद छोटु	४४९/६५०	६९.०८
११९	सोनवणे प्रियंका गोपीचंद	४४९/६५०	६९.०८
१२०	महाजन तेजस निवृत्ती	४४८/६५०	६८.९२
१२१	पाटील अश्विनी हनुमंत	४४८/६५०	६८.९२
१२२	चौधरी श्वेता प्रदिप	४४७/६५०	६८.७७
१२३	वाघ तेजस शैलेश	४४७/६५०	६८.७७
१२४	पाटील रोहीत सुधाकर	४४६/६५०	६८.६२
१२५	पाटील प्रांजल राजेंद्र	४४५/६५०	६८.४६
१२६	सोनवणे पुनम संजय	४४५/६५०	६८.४६
१२७	पाटील हर्षल रामचंद्र	४४५/६५०	६८.४६
१२८	चौधरी रेणुका सोपन	४४४/६५०	६८.३१
१२९	पाटील अबोली अनंत	४४४/६५०	६८.३१
१३०	सुतार उमेश गुरूदास	४४४/६५०	६८.३१
१३१	पाटील हर्षल संजय	४४३/६५०	६८.१५
१३२	धनगर गणेश पंढरीनाथ	४४२/६५०	६८.००
१३३	सैदाणे ममता सुरेश	४४२/६५०	६८.००
१३४	पाटील प्रेरणा भाऊसाहेब	४४२/६५०	६८.००
१३५	पाटील तेजस किरण	४४०/६५०	६७.६९
१३६	पाटील सुमित संदीप	४४०/६५०	६७.६९
१३७	बारी तेजल चंद्रकांत	४४०/६५०	६७.६९
१३८	पाटील धनश्री अनिल	४४०/६५०	६७.६९
१३९	भालोदकर सानिका किशोर	४३९/६५०	६७.५४
१४०	पाटील वैभव कैलास	४३८/६५०	६७.३८
१४१	जाधव गायत्री सुर्यकांत	४३८/६५०	६७.३८
१४२	पाटील कोमल ईश्वर	४३७/६५०	६७.२३
१४३	शेटे भुषण सुनिल	४३७/६५०	६७.२३
१४४	पाटील ऐश्वर्या प्रमोद	४३६/६५०	६७.०८
१४५	बारी ललित मधुकर	४३६/६५०	६७.०८
१४६	चौधरी हेमंत सुधीर	४३४/६५०	६६.७७

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
१४७	ठाकरे अमोल जितेंद्र	४३४/६५०	६६.७७
१४८	महाजन निखील ज्ञानेश्वर	४३३/६५०	६६.६२
१४९	चौधरी नितीशा विलास	४३२/६५०	६६.४६
१५०	पाटील गौरव विलास	४३२/६५०	६६.४६
१५१	पिंजारी रेहान अमिन	४३१/६५०	६६.३१
१५२	सांगोरे संस्कृती नंदकिशोर	४३०/६५०	६६.१५
१५३	साळी लतिका राजेंद्र	४३०/६५०	६६.१५
१५४	गिरासे अमृता गोरखसिंग	४३०/६५०	६६.१५
१५५	सोनवणे सौरभ चावदस	४३०/६५०	६६.१५
१५६	बाविस्कर भाग्यश्री मुरलीधर	४२९/६५०	६६.००
१५७	पाटील मयुरी अरविंद	४२९/६५०	६६.००
१५८	चौधरी जयश्री प्रकाश	४२८/६५०	६५.८५
१५९	पाटील दिपराज विश्वास	४२८/६५०	६५.८५
१६०	पाटील तुषार कांतीलाल	४२८/६५०	६५.८५
१६१	पाटील रोहन सुभाष	४२७/६५०	६५.६९
१६२	पाटील उत्कर्षा मनोहर	४२७/६५०	६५.६९
१६३	महाजन प्रांजली गोपाल	४२७/६५०	६५.६९
१६४	पाटील नुतन भगवान	४२६/६५०	६५.५४
१६५	महाजन गौरव संतोष	४२५/६५०	६५.३८
१६६	विसावे सोनल संजय	४२५/६५०	६५.३८
१६७	चौधरी नेहा नामदेव	४२४/६५०	६५.२३
१६८	पाटील यश सुदर्शन	४२४/६५०	६५.२३
१६९	चौधरी दिपक रामचंद्र	४२३/६५०	६५.०८
१७०	खैरनार हर्षदा राकेश	४२३/६५०	६५.०८
१७१	बाविस्कर मिताली रविद्रनाथ	४२३/६५०	६५.०८
१७२	पाटील रितेश जिवन	४२२/६५०	६४.९२
१७३	पाटील ऋषिकेश नारायण	४२२/६५०	६४.९२
१७४	बाविस्कर सुमित शशिकांत	४२२/६५०	६४.९२
१७५	पठार दिव्याणी महेंद्र	४२२/६५०	६४.९२
१७६	महाजन वैष्णवी जगदीश	४२१/६५०	६४.७७

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
१७७	सोनवणे हेमांगी संजय	४२१/६५०	६४.७७
१७८	कोळी दिव्या विजय	४२०/६५०	६४.६२
१७९	महाजन विनीता केशव	४२०/६५०	६४.६२
१८०	भालेराव निरंजन गोपाल	४२०/६५०	६४.६२
१८१	पाटील उमेश धनराज	४२०/६५०	६४.६२
१८२	पाटील निशा भुपेश्वर	४१९/६५०	६४.४६
१८३	राजगुरू शुभम शाम	४१९/६५०	६४.४६
१८४	निकम हर्षल रघुनाथ	४१९/६५०	६४.४६
१८५	पाटील दर्शन नंदलाल	४१९/६५०	६४.४६
१८६	चौधरी हर्षदा राजेंद्र	४१८/६५०	६४.३१
१८७	पवार हिमांगी मनोहर	४१८/६५०	६४.३१
१८८	वाघ प्रतिकशा गरबड	४१८/६५०	६४.३१
१८९	बनकर आशिष ओंकार	४१८/६५०	६४.३१
१९०	पाटील उर्वशी विकास	४१७/६५०	६४.१५
१९१	पाटील राहुल रविंद्र	४१७/६५०	६४.१५
१९२	गुजर विनल अरूण	४१६/६५०	६४.००
१९३	महाजन ललित छगन	४१६/६५०	६४.००
१९४	पाटील मयुर अरूण	४१६/६५०	६४.००
१९५	महाजन श्रावणी राजेंद्र	४१५/६५०	६३.८५
१९६	पाटील उर्वशी कैलास	४१४/६५०	६३.६९
१९७	महाजन अशितोष पुरूषोत्तम	४१४/६५०	६३.६९
१९८	पाटील रोशनी प्रविण	४१४/६५०	६३.६९
१९९	पाटील लक्ष्मी ज्ञानेश्वर	४१४/६५०	६३.६९
२००	सोनवणे निधी राजेंद्र	४१४/६५०	६३.६९
२०१	कन्हैये तेजस जितेंद्र	४१४/६५०	६३.६९
२०२	धनगर दर्शना पुरूषोत्तम	४१३/६५०	६३.५४
२०३	शिंपी प्रतिक कैलास	४१३/६५०	६३.५४
२०४	बोरसे निकीता संतोष	४१३/६५०	६३.५४
२०५	सोनवणे जयश्री संदीप	४१३/६५०	६३.५४
२०६	जैन रितेश अचल	४१३/६५०	६३.५४

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
२०७	पाटील स्नेहल दिलीप	४१२/६५०	६३.३८
२०८	चव्हाण रोहीनी सुनिल	४१२/६५०	६३.३८
२०९	सोनवणे पल्लवी प्रभाकर	४१२/६५०	६३.३८
२१०	पाटील राजश्री श्रीराम	४१२/६५०	६३.३८
२११	शेटे गायत्री शांताराम	४११/६५०	६३.२३
२१२	पाटील रुचिका सुरेश	४११/६५०	६३.२३
२१३	पाटल मोनिका राजेंद्र	४११/६५०	६३.२३
२१४	पाटील मनिषा विलास	४११/६५०	६३.२३
२१५	पाटील वैष्णवी विजय	४११/६५०	६३.२३
२१६	सैदाणे सुदर्शन रमेश	४११/६५०	६३.२३
२१७	पाटील जयेश हिम्मत	४१०/६५०	६३.०८
२१८	धनगर श्रध्दा बापु	४१०/६५०	६३.०८
२१९	पाटील सौरभ मनोज	४१०/६५०	६३.०८
२२०	पाटील रितेश अनिल	४०९/६५०	६२.९२
२२१	पाटील धिरज संतोष	४०९/६५०	६२.९२
२२२	बारी अनिकेत संदीप	४०९/६५०	६२.९२
२२३	पालीवाल हरीओम हरीष	४०८/६५०	६२.७७
२२४	सोनवणे गौरव ललितकुमार	४०८/६५०	६२.७७
२२५	देशमुख मोहम्मद नावेद जहिर	४०७/६५०	६२.६२
२२६	पाटील पायल दिपक	४०६/६५०	६२.४६
२२७	पाटील स्नेहा मिलींद	४०६/६५०	६२.४६
२२८	पाटील यश अरूण	४०५/६५०	६२.३१
२२९	पाटील विजय संजय	३९८/६५०	६२.२३
२३०	सनेर हर्षदा कल्याण	४०४/६५०	६२.१५
२३१	चौधरी प्रांजल प्रशांत	४०३/६५०	६२.००
२३२	सोनवणे अपुर्वा संजय	४०३/६५०	६२.००
२३३	जाधव भावेश प्रल्हाद	४०३/६५०	६२.००
२३४	पाटील खुशबु साहेबराव	४०३/६५०	६२.००
२३५	पाटील हितेश विलास	४०२/६५०	६१.८५
२३६	पाटील यशोदीप योगेंद्र	४०२/६५०	६१.८५

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
२३७	विसावे मनिषा सतिष	४०१/६५०	६१.६९
२३८	कदम पियुष अशोक	४०१/६५०	६१.६९
२३९	सोनार भाग्यश्री सुधाकर	४००/६५०	६१.५४
२४०	सोनवणे हितेश अनिल	४००/६५०	६१.५४
२४१	पाटील रेवती भोलेनाथ	३९९/६५०	६१.३८
२४२	पाटील निलेश वल्लभ	३९९/६५०	६१.३८
२४३	पाटील सचिन वासुदेव	३९९/६५०	६१.३८
२४४	धनगर मोहन गोपाल	३९९/६५०	६१.३८
२४५	महाजन प्रशांत विश्वास	३९८/६५०	६१.२३
२४६	पाटील तिलेश गणेश	३९८/६५०	६१.२३
२४७	पाटील माधुरी रविंद्र	३९८/६५०	६१.२३
२४८	वाघ अंजली हिरालाल	३९८/६५०	६१.२३
२४९	सोनवणे वैष्णवी प्रकाश	३९८/६५०	६१.२३
२५०	चौधरी प्रणिता परमेश्वर	३९७/६५०	६१.०८
२५१	गाडीलोहार रेणुका जिवनदास	३९७/६५०	६१.०८
२५२	सोनी शुभम संजय	३९७/६५०	६१.०८
२५३	पाटील सोमनाथ रोहीदास	३९७/६५०	६१.०८
२५४	पाटील सौरभ अनिल	३९७/६५०	६१.०८
२५५	बाविस्कर वैष्णवी माणिकचंद	३९७/६५०	६१.०८
२५६	सोनवणे मानसी भरत	३९६/६५०	६०.९२
२५७	धनगर अश्विनी सोपान	३९६/६५०	६०.९२
२५८	धनगर अश्विनी सुरेश	३९६/६५०	६०.९२
२५९	आखाडे कुणाल बाळु	३९६/६५०	६०.९२
२६०	पाटील कल्याणी किशोर	३९६/६५०	६०.९२
२६१	पाटील प्रियंका जितेंद्र	३९६/६५०	६०.९२
२६२	धनगर जागृती गोट्ट	३९५/६५०	६०.७७
२६३	पाटील विरेश सतिश	३९५/६५०	६०.७७
२६४	जैन प्रथम आशिष	३९५/६५०	६०.७७
२६५	चव्हाण कल्पेश मोतीलाल	३९५/६५०	६०.७७
२६६	देशमुख मोहीत माणिकराव	३९५/६५०	६०.७७
२६७	पाटील दर्शना संजय	३९५/६५०	६०.७७
२६८	पवार टिना सुनिल	३९४/६५०	६०.६२

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	मिळालेले गुण	टक्केवारी
२६९	पाटील रोहीत संजय	३९४/६५०	६०.६२
२७०	महाजन योगिता बापु	३९४/६५०	६०.६२
२७१	सोनवणे सोहन हरेश्वर	३९४/६५०	६०.६२
२७२	वाघ पुजा ज्ञानेश्वर	३९३/६५०	६०.४६
२७३	पाटील दिपाली गर्जेद्र	३९३/६५०	६०.४६
२७४	पाटील अनिकेत विनोद	३९३/६५०	६०.४६
२७५	पाटील जागृती कैलास	३९३/६५०	६०.४६
२७६	पाटील साक्षी राजेंद्र	३९३/६५०	६०.४६
२७७	पाटील प्रणव राजेंद्र	३९२/६५०	६०.३१
२७८	पाटील शंतनु बबन	३९२/६५०	६०.३१
२७९	कोळी मयुरी ज्ञानेश्वर	३९२/६५०	६०.३१
२८०	बडगुजर सुजय कैलास	३९२/६५०	६०.३१
२८१	सोनवणे मयुरी सुधीर	३९१/६५०	६०.१५
२८२	चौधरी रोहीत नरेंद्र	३९०/६५०	६०.००
२८३	पिसोळकर अभिजीत धनंजय	३९०/६५०	६०.००
२८४	पाटील पुनम संभाजी	३९०/६५०	६०.००
२८५	बिसवास पारस प्रदिप	३९०/६५०	६०.००
२८६	पाटील तेजस्विनी शामकांत	३९०/६५०	६०.००
२८७	पाटील तनया नितीन	३९०/६५०	६०.००
२८८	पाटील शुभम फुलचंद	३९०/६५०	६०.००
२८९	सनेर जयेश चंद्रकांत	३९०/६५०	६०.००
२९०	बिन्हाडे देवेंद्र आधार	३९०/६५०	६०.००
२९१	कुंभार देवेंद्र सखाराम	३९०/६५०	६०.००
२९२	पाटील मेघा सुरेश	३९०/६५०	६०.००
२९३	देशमुख हर्षदा कोमलसिंग	३९०/६५०	६०.००
२९४	सोनवणे हर्षल गोपाल	३९०/६५०	६०.००
२९५	सुर्यवंशी अवंतिका रविंद्र	३९०/६५०	६०.००
२९६	पाटील रिध्दी विजयकुमार	३९०/६५०	६०.००
२९७	महाजन दिक्षा किशोर	३९०/६५०	६०.००
२९८	पाटील हर्षा परमेश्वर	३९०/६५०	६०.००
२९९	पाटील मयुरी रविंद्र	३९०/६५०	६०.००
३००	सोनवणे विजय प्रविण	३९०/६५०	६०.००

पदवी व पदव्युत्तर गुणवंत विद्यार्थी

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	सीजीपीए
बी.ए. – मराठी		
१.	महाजन जयश्री साहेबराव	८.९२
२.	पाटील सुषमा रविंद्र	८.७५
३.	शिंपी दिपाली रविंद्र	८.८३
बी.ए. – इंग्रजी		
१.	विसावे मनिषा अशोक	९.००
२.	देवराज दामिनी धनराज	८.९६
३.	पाटील माधुरी नंदलाल	८.८८
बी.ए. – भूगोल		
१.	पाटील कविता अंबादास	९.२९
२.	पाटील शुभांगी ज्ञानेश्वर	९.१७
३.	पाटील माधुरी गजेंद्र	८.९२
बी.ए. – अर्थशास्त्र		
१.	पाटील ममता पदमाकर	९.४६
२.	पाटील शारदा एकनाथ	९.३८
३.	कुमावत पुनम अशोक	९.२५
बी.ए. – राज्यशास्त्र		
१.	भालेराव पियुष सुधाकर	९.२५
२.	चौधरी प्रियंका संजय	९.२१
३.	शिरसाळे मयुरी आनंदा	९.१७
बी.ए. – हिंदी		
१.	जैन प्रणिता आकाश	८.३३
२.	महाजन सुजाता मनोहर	८.१७
३.	रल हितेश रामदास	६.५०
बी.कॉम.		
१.	जाधव प्रियंका निबांजी	५.७६
२.	चौधरी प्रियदर्शनी जी.	५.७५
३.	पाटील अमित गुरूदास	५.७१
बी.एस्सी – केमेस्ट्री		
१.	पाटील दिपाली आनंदराव	५.८८
२.	मगरे पुजा नवल	५.८४
३.	पाटील मनोज गणेश	५.७५

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	सीजीपीए
बी.एस्सी – गणित		
१.	राजोड श्रद्धा दत्तात्रय	५.९७
२.	पाटील राजश्री भुषण	५.९४
३.	पालीवाल आयुष अजय	५.९१
बी.एस्सी – फिजीक्स		
१.	पवार मनिषा पाडूरंग	५.८८
२.	पाटील प्राजली ज्ञानेश्वर	५.८४
३.	विसावे पल्लवी कैलास	५.६१
बी.एस्सी – इलेक्ट्रॉनिक्स		
१.	पारधी संजय शांताराम	५.२२
२.	केळकर शुभांगी सुरेश	५.१९
३.	ठाकरे रूषाली शामकांत	५.१७
बी.एस्सी – मायक्रो बायोलॉजी		
१.	बडगुजर सोनल मंगल	५.९१
बी.एस्सी – झूलॉजी		
१.	माळी नुतन रामचंद्र	५.७८
२.	धनगर एकता विठ्ठल	५.५६
३.	चौधरी रूपाली कैलास	५.२५
बी.एस्सी – बॉटनी		
१.	माळी देवेंद्र रामचंद्र	५.५६
बी.एस्सी – बायोटैक्नॉलॉजी		
१.	चौधरी माधुरी विजय	५.५८
२.	माळी प्रियंका रमेश	५.५६
३.	पाटील नुतन ज्ञानेश्वर	५.१९
बी.एस्सी – कॉम्प्युटर सायन्स		
१.	अग्रवाल किर्ती पुरूषोत्तम	५.८४
२.	पाटील अश्विनी सुनिल	५.८१
३.	आसोदे भाग्यश्री एम.	५.६९
बीसीए		
१.	पाटील भाग्यश्री संजय	५.९३
२.	चौधरी पुनम ज्ञानेश्वर	५.९३
३.	माळी नम्रता सुरेश	५.८९

पदवी व पदव्युत्तर गुणवंत विद्यार्थी

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	सीजीपीए
बीबीए		
१.	पाटील उर्वशी प्रविण	५.७५
२.	पवार गायत्री राजेश	५.६४
३.	बिरारी अंकीता अनिल	५.५०
एम.ए. द्वितीय – इंग्रजी		
१.	पाटील माधुरी गणेश	८.५०
२.	ढभु अश्विनी अवदुत	८.१९
३.	ठाकरे जुली राजेंद्र	८.१३
एम.ए. द्वितीय – भूगोल		
१.	शिंदे सुषमा कैलास	९.२०
२.	सुर्यवंशी जयश्री रविंद्र	८.७०
३.	पाटील करिष्मा अनिल	८.०५
एम.ए. द्वितीय – मराठी		
१.	सावंत ललिता प्रदिप	८.२५
२.	शिंदे आरती राजेंद्र	८.९४
३.	पावरा पुनमचंद्र देवसिंग	८.८८
एम.ए. द्वितीय – राज्यशास्त्र		
१.	अगले उत्पलवर्ण जयप्रकाश	८.८१
२.	भादले मनिषा रामचंद्र	८.५६
३.	मोरे सोनिका मछाराम	८.५६
एम.ए. द्वितीय – अर्थशास्त्र		
१.	मुसळे प्रियंका राजेंद्र	९.००
२.	ब्राम्हणे मनिषा दिगंबर	८.९४
३.	पाटील हेमंत खुशल	८.८८
एम.ए.एस. द्वितीय – फिजीक्स		
१.	पावरा वंदना दौलत	८.९
२.	पाटील जयश्री ताराचंद्र	८.२०
एम.ए.एस. द्वितीय – केमेस्ट्री		
१.	भंदाणे हर्षल सुनिल	९.०९
२.	पाटील माधुरी सुनिल	८.८४
३.	बाविस्कर हरिष गणेश	८.७९

अ.नं	विद्यार्थ्यांचे नाव	सीजीपीए
एम.ए.एस. द्वितीय – इलेक्टॉनिक्स		
१.	शेख साजिद अलताफ	९.००
२.	पाटील निखील उल्हासराव	५.०८
एम.ए.एस. मायक्रोबायलॉजी		
१.	चौधरी वैशाली त्र्यंबक	५.१५
२.	पाटील पुजा प्रविण	४.६५
३.	बुवा निता मुकुंद	४.५०
एम.ए.एस. द्वितीय – झुलॉजी		
१.	पाटील मयुरी प्रविण	९.१०
२.	लबीना शेख मोहम्मद	८.४०
३.	पावरा मिना सायसिंग	८.३०
एम.ए.एस. कॉम्प्युटर सायन्स		
१.	पाटील रोशनी श्रीराम	८.६३
२.	महाजन माधुरी अशोक	८.६३
३.	पाटील प्रज्ञा दिलीप	८.५०
एम.कॉम.		
१.	सांकला स्नेहा सुरेश	९.०६
२.	निकम खुशबु सुनिल	९.००
३.	पाटील रेखा रविंद्र	८.८१

पदवी व पदव्युत्तर परीक्षेत विशेष प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थी

S.N.	Name of the Students	CGPA	Grade	S.N.	Name of the Students	CGPA	Grade
T.Y.B.A. Marathi				T.Y.B.A. Economics			
1	Mahajan Jayashri Sahebrav	8.92	A+	1	Patil Mamta Padmakar	9.46	A+
2	Patil Sushma Ravindra	8.75	A+	2	Patil Sharda Eknath	9.38	A+
3	Shimpi Dipali Ravindra	8.83	A+	3	Kumavat Punam Ashok	9.25	A+
4	Ishi Sonalee Kailas	8.54	A+	4	Mahale Divya Ramesh	9.13	A+
5	Paradhi Varsha Atmaram	7.83	A	5	Patil Jaishri Samadhan	9.04	A+
T.Y.B.A. English				6	Patil Mayuri Sahebarao	9.00	A+
1	Visawe Manisha Ashok	9.00	A+	7	Patil Mayuri Chhotulal	8.92	A+
2	Devraj Damini Dhanraj	8.96	A+	8	Patil Mamta Yograj	8.71	A+
3	Patil Madhuri Nandlal	8.88	A+	9	Patil Varsha Murlidhar	8.63	A+
4	Kavire Chhaya Laxman	8.67	A+	10	Patil Kajal Bharat	8.33	A
5	Bagule Shubhangi Dnyaneshwar	8.67	A+	11	Patil Devyani Balasaheb	8.33	A
6	Patil Bhagyashri Gulabrao	8.63	A+	12	Patil Jayesh Anil	8.29	A
7	Patil Kamini Nivrutti	8.58	A+	13	Chavan Bhagyashree Navnit	8.08	A
8	Dhangar Aniket Prakash	8.54	A+	14	Patil Jyotsana Ravindra	8.17	A
9	Koli Kuldip Machhindra	8.50	A+	15	Patil Suvrna Bhagwan	7.96	A
10	Patil Mamata Vijay	8.42	A	16	Salunkhe Mamta Eknath	7.5	A
11	Satpute Kajal Bhagwan	8.25	A	T.Y.B.A. Political Science			
12	Patil Jayashri Dnyaneshwar	8.04	A	1	Bhalerao Piyush Sudhakar	9.25	A+
13	Patil Mamta Bhaidas	7.96	A	2	Chaudhari Priyanka Sanjay	9.21	A+
14	Mahajan Bhushan Pundlik	7.71	A+	3	Shirsale Mayuri Aananda	9.17	A+
T.Y.B.A. Geography				4	Walhe Rahul Bhimrao	9.04	A+
1	Patil Kavita Ambadas	9.29	A+	5	Patil Tejaswini Anil	8.88	A+
2	Patil Shubhangi Dnyaneshwar	9.17	A+	6	Koli Manisha Hiranman	8.71	A+
3	Patil Madhuri Gajendra	8.92	A+	7	Tambat Ankita Gopal	8.67	A+
4	Baviskar Diksha Aadhar	8.92	A+	8	Patil Nikita Gopal	8.58	A+
5	Kirade Sapana Karamsing	8.83	A+	9	Pinjari Sameer Salim	8.75	A+
6	Patil Shashikala Subhash	8.75	A+	10	Patil Nitin Naval	8.67	A+
7	Chaudhari Madhuri Suresh	8.75	A+	11	Baviskar Dhanashri Chandrakant	8.54	A+
8	Patil Sanchita Tamraj	8.58	A+	12	Patil Priyanka Arjun	8.46	A
9	Neve Nikita Bhalchandra	8.46	A	13	Pawara Sahebrao Revsing	8.50	A+
10	Mali Nirasha Raghunath	8.42	A	14	Barela Kenabai Rajusing	8.38	A
11	Shimpi Tilottama Chandrakant	8.38	A	15	Salunkhe Rahul Manik	8.38	A
12	Pawara Anita Mohan	8.33	A	16	Dudve Monika Raju	8.46	A
13	Baviskar Yogita Sanjay	8.29	A	17	Bhat Yogesh Purushottam	8.29	A
14	Baviskar Dipali Kiran	8.25	A	18	Dhangar Sandip Aaba	8.38	A
15	Koli Aakash Gavarlal	8.04	A	19	Patil Komal Kishor	8.33	A
16	Sonawane Bhushan Kishor	7.71	A	20	Gavhane Pradip Anil	8.21	A

पदवी व पदव्युत्तर परीक्षेत विशेष प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थी

S.N.	Name of the Students	CGPA	Grade	S.N.	Name of the Students	CGPA	Grade
21	Mistari Yogita Ashok	7.71	A	28	Patil Ashvini Adhar	5.18	A
22	Bhat Mayur Pradip	8.08	A	29	Chaudhari Puja Anil	5.14	A
23	Patil Gaytri Nivrutti	8.08	A	30	Barela Parshuram Subhash	5.14	A
24	Dhangar Chetan Jijabrao	7.75	A	31	More Ashwini Dhudaku	5.11	A
25	Pawara Ramud Tukaram	7.75	A	32	Chaudhari Varsha Jagannath	5.11	A
26	Baviskar Milind Parmeshwar	7.83	A	33	Patil Roshan Shamkant	5.00	A
27	Shete Ashwini Sanjay	7.71	A	34	Chaudhari Vaishali Prakash	5.00	A
T.Y.B.A. Hindi				35	Janjalkara Rajashri D.	5.00	A
1	Jain Pranita Akash	8.53	A	36	Patil Ashwini Balkrushna	4.96	A
2	Mahajan Sujata Manohar	8.17	A	37	Gujarathi Siddhi Sunil	4.93	A
T.Y.B.Com.				38	Gujrathi Dhanashri Satish	4.93	A
1	Jadhav Priyanka Nimbaji	5.86	O	39	Kumbhar Kiran Lalchand	4.93	A
2	Chaudhari Priyadarshani G.	5.75	O	40	Patil Dipali Ram	4.89	A
3	Patil Amit Gurudas	5.71	O	41	Patil Yogita Rangarao	4.89	A
4	More Vishal Ramakant	5.61	O	42	Patil Priyanka Mahendra	4.86	A
5	Patil Punam Madhukar	5.68	O	43	Patil Mamata Pramod	4.86	A
6	Mahajan Rohini Sanjay	5.64	O	44	Mahajan Harshada Satish	4.86	A
7	Rajput Ghanashyam R.	5.61	O	45	Sonar Prasad Ganesh	4.86	A
8	Paliwal Divyani Jitendra	5.57	O	46	Sonawane Yogita Suresh	4.86	A
9	Patil Sujata Daulatrao	5.57	O	47	Sanghavi Prasham Sharad	4.82	A
10	Patil Rohini Baliram	5.57	O	48	Patil Megha Sambhaji	4.82	A
11	Gujarathi Hetal Vinayak	5.50	O	49	Patil Saurabh Girdhar	4.82	A
12	Thakare Lina Bhikaji	5.50	O	50	Patil Ashvini Naval	4.79	A
13	Gujarathi Sakshi Nitin	5.46	A	51	Patil Kavita Jijabrao	4.79	A
14	Joshi Ashvini Chandrakant	5.46	A	52	Baviskar Kiran Gopal	4.71	A
15	Shimpi Akash Rajendra	5.43	A	53	Mali Yashaswini Jitendra	4.68	A
16	Patil Ritesh Vijay	5.36	A	54	Joshi Tejaswini Prafulla	4.68	A
17	Mali Chetana Sanjay	5.32	A	55	Wagh Ravindra Shivdas	4.68	A
18	Solanke Prashant Vijay	5.32	A	56	Sonawane Rajeshri J.	4.68	A
19	Gujar Priya Ravindra	5.32	A	57	Patil Rohit Dattatray	4.64	A
20	Varule Nikita Somnath	5.29	A	58	Kanhaiye Shubham Himmat	4.64	A
21	Patil Bharat Suresh	5.25	A	59	Sharma Varsha Dipak	4.64	A
22	Chavhan Priya Madhukar	5.25	A	60	More Gayatri Mahandra	4.64	A
23	Sonawane Mrunal Prakash	5.25	A	61	Pawar Prajwal Rajendra	4.64	A
24	Chaudhari Tejashri B.	5.25	A	62	Nalande Sanika Jagadish	4.57	A
25	Mali Shital Somnath	5.25	A	63	Sutar Tushar Babulal	4.57	A
26	Fulpagare Mamata S.	5.21	A	64	Mahajan Pranali Bhaskar	4.57	A
27	Pankar Arti Sanjay	5.18	A	65	Sonawane Vasundhara Vilas	4.57	A

पदवी व पदव्युत्तर परीक्षेत विशेष प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थी

S.N.	Name of the Students	CGPA	Grade	S.N.	Name of the Students	CGPA	Grade
66	Patil Akshay Dnyaneshwar	4.57	A	8	Patil Jayesh Vijay	5.48	A
67	Patil Harashali Dipak	4.50	A	9	Khairnar Ashwini Bharat	5.45	A
68	Visave Kanchan Devidas	4.25	A	10	Patil Rushikesh Ravindra	5.30	A
69	Khatik Imran Akbar	4.00	A	11	Kadam Umesh Kishor	5.28	A
	T.Y.BBA			12	Patil Kavita Ashok	5.22	A
1	Patil Urvashi Pravin	5.75	O	13	Patil Dnyaneshwar Mangal	5.03	A
2	Pawar Gayatri Rajesh	5.64	O	14	Patil Swapnil Gunvant	5.17	A
3	Birari Ankita Anil	5.50	O	15	Chaudhari Suvarna Arun	5.73	A
4	Lad Rupali Pandurang	5.46	A	16	Shinde Aparna Panditrao	4.94	A
5	Jadhav Pooja Mahendrasing	5.21	A	17	Male Dipak Nana	5.08	A
6	Patil Urmila Rajendra	5.21	A	18	Patil Divya Vinod	4.98	A
7	Patil Komal Umesh	4.96	A	19	Bhadane Rupali Satish	5.00	A
8	Salvi Tejaswini Sunil	4.57	A	20	Patil Umesh Vijay	4.86	A
	T.Y.BCA			21	Patil Ganesh Sanjay	4.91	A
1	Mali Namrata Suresh	5.89	O	22	Patil Rahul Chhotu	4.91	A
2	Koli Sujata Balkrushna	5.68	O	23	Patil Mahesh Dnyaneshwar	4.77	A
3	Patil Harshadip Pratap	5.54	A	24	Patil Pratiksha Motilal	4.80	A
4	Gujar Krutika Sunil	5.43	A	25	Patil Anuradha Chhotu	4.78	A
5	Patil Rina Dnyeswar	5.36	A	26	Mahajan Rushikesh Sanjay	4.75	A
6	Chavan Rajeshwari Vijay	5.14	A	27	Patil Gayatri Suryakant	4.69	A
7	Koli Mayuri Subhash	5.11	A	28	Patil Deepali Chhotu	4.63	A
8	Mali Ajay Suresh	5.04	A	29	Patil Kajal Satish	4.33	A
9	Patil Sujata Sanjay	5.04	A	30	Joshi Mahesh Raghunath	4.45	A
10	Sonawane Nikhil M.	4.96	A		T.Y.B.Sc. - Mathematics		
11	Mahajan Kiran Rohidas	4.96	A	1	Rajod Shraddha Dattatraya	5.97	O
12	Mirza Tausifbeg Asifbeg	4.79	A	2	Patil Rajashri Bhushan	5.94	O
13	Patil Damini Ishwar	4.71	A	3	Paliwal Aayushi Ajay	5.91	O
14	Patil Lalit Somnath	4.71	A	4	Koli Priyanka Ramchandra	5.72	O
15	Mahajan Krishna Arun	4.68	A	5	Patil Rajshri Sunil	5.58	O
16	Patil Raosaheb Subhash	4.61	A	6	Koli Sapna Baliram	5.48	O
	T.Y.B.Sc. - Chemistry			7	Patil Vaishali Ratilal	5.44	A
1	Patil Dipali Anandrao	5.88	O	8	Patil Suchita Babu	5.31	O
2	Magare Pooja Naval	5.84	O	9	Patil Mayuri Prakash	5.23	A
3	Patil Manoj Ganesh	5.75	O	10	Patil Punam Ramesh	5.13	A
4	Baviskar Priya Jagdish	5.56	O	11	Patil Shraddha Sunil	5.08	A
5	Ahire Priti Tukaram	5.61	O	12	Chavan Sheetal Ramakant	4.98	A
6	Patil Neha Pradip	5.56	O	13	Patil Rajeshwari Gopal	4.75	A
7	Dhangar Ekta Vitthal	5.56	O				

पदवी व पदव्युत्तर परीक्षेत विशेष प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थी

S.N.	Name of the Students	CGPA	Grade	S.N.	Name of the Students	CGPA	Grade
T.Y.B.Sc. - Physics				T.Y.B.Sc. - Botany			
1	Pawar Manisha Pandurang	5.88	O	1	Mali Devendra Ramchandra	5.56	O
2	Patil Pranjali Dnyaneshwar	5.84	O	T.Y.B.Sc. - Biotechnology			
3	Visave Pallavi Kailas	5.61	O	1	Chaudhari Madhuri Vijay	5.58	O
4	Patil Mahesh Pralhadbhai	5.69	O	2	Mali Priyanka Ramesh	5.56	O
5	Paliwal Aayushi Vijaykumar	5.47	O	3	Patil Nutan Dnyaneshwar	5.19	A
6	Thakare Unnati Chandrakant	5.28	O	4	More Madhuri Sahebrao	5.19	A
7	Saiyad Mohammad Awwab Shahadaslam	5.38	A	5	Baviskar Charushila Ashok	4.58	A
8	Patil Damini Balu	5.19	A	B.Sc. - Computer Science			
9	Mahajan Yogeshri Dilip	5.19	A	1	Agrawal Kirtee Purushhottam	5.81	O
10	Suryawanshi Harshali Deepak	5.09	A	2	Patil Ashwini Sunil	5.84	O
11	Patil Gayatri Ramesh	5.08	A	3	Asodekar Bhagyashree M.	5.69	O
12	Sonawane Snehal Nandkishor	4.80	A	4	Deshmukh Mansi Umeshrao	5.69	O
13	Patil Sachin Lahu	4.69	A	5	Patil Dipak Adharbhai	5.61	O
14	Patil Darshana Sanjeev	4.45	B	6	Borse Shweta C.	5.56	O
T.Y.B.Sc. - Eletronics				7	Shimpi Komal Manoj	5.63	O
1	Pardhi Sanjay Shantaram	5.22	O	8	Sonawane Mayuri Sanjay	5.53	O
2	Thakare Vrushali Shamkant	5.27	A	9	Patil Ruchita Anil	5.53	O
3	Kalkar Shubhangi Suresh	5.19	A	10	Mahajan Roshani Nitin	5.53	O
4	Gurav Akshada Sunil	5.00	A	11	Sonawane Rinku Mahendra	5.41	O
5	Patil Swati Chhotu	4.78	A	12	Borse Paresh Dilip	5.41	O
6	Patil Chandan Hrudaynath	4.67	A	13	Patil Pankajkumar K.	5.28	O
7	Sonawane Shital Dhudku	4.77	A	14	Jain Sanket Suresh	5.47	O
T.Y.B.Sc. Microbiology				15	Mahajan Sadhana Rajendra	5.41	O
1	Badgujar Sonal Mangal	5.91	O	16	Patil Milind Nandkishor	5.25	A
T.Y.B.Sc. - Zoology				17	Bagal Varsha Vijendra	5.16	A
1	Mali Nutan Ramchandra	5.78	O	18	Saindane Vinita Sahebrao	5.16	A
2	Dhangar Ekta Vitthal	5.56	O	19	Sonawane Prajakta Bhagawan	4.88	A
3	Chaudhari Rupali Kailas	5.25	A	20	Patil Aashika Santosh	4.84	A
4	Patil Jayashree Chhotu	5.03	A	M.A. - English			
5	Agrawal Gayatri Kailas	4.75	A	1	Patil Madhuri Ganesh	8.50	A+
6	Patil Poonam Chhotulal	4.75	A	2	Dhabu Ashwini Avadhut	8.19	A
7	Baviskar Shweta Jagdish	4.69	A	3	Thakare Jueely Rajendra	8.13	A
8	Patil Namrata Arun	4.69	A	4	Patil Namrata Arun	7.88	A
9	Magare Sapna Devidas	4.59	A	5	Patil Mayuri Rajendra	7.75	A
10	Chaudhari Sonali Sunil	4.53	A	6	Barhate Chetana Milind	7.63	A
				M.A. - Geography			
				1	Shinde Sushama Kailas	9.20	A+

पदवी व पदव्युत्तर परीक्षेत विशेष प्राविण्यप्राप्त विद्यार्थी

S.N.	Name of the Students	CGPA	Grade	S.N.	Name of the Students	CGPA	Grade
2	Suryawanshi Jayshri Ravindra	8.70	A+	4	Patil Jyoti Tathu	8.63	A+
3	Patil Karshma Anil	8.05	A	5	Patil Rakesh Ravindra	8.74	A+
M.A. - Marathi				6	Sove Komal Rajendra	8.58	A+
1	Sawant Lalita Pradip	9.25	A+	7	Patil Samadhan Dipak	8.44	A
2	Shinde Arati Rajendra	8.94	A+	8	Patil Kiran Bansilal	8.67	A+
3	Pawara Punamchand Dewsing	8.88	A+	9	Patil Rina Kailas	8.60	A+
4	Tadavi Sandip Yunus	8.81	A+	10	Desale Harshal Rangrao	8.42	A
5	Mahajan Devyani Atmaram	8.75	A+	11	Pawara Sandip Majan	8.40	A
6	Tadavi Anjum Yunus	8.75	A+	12	Patil Amol Kesharsing	8.19	A
7	Dhangar Shubhangi Suresh	8.63	A+	M.Sc. - Electronics			
8	Pawara Khattarsing Ratan	8.63	A+	1	Shaikh Sajid Altaf	8.55	A+
9	Patil Sangita Dnyaneshwar	8.38	A	2	Patil Nikhil Ulhasrao	6.55	B+
10	Chaudhari Priyanka Bharat	8.19	A	M.Sc. - Microbiology			
11	Jadhav Mayuri Subhash	8.06	A	1	Chaudhari Vaishali Tryambak	5.15	A
M.A. - Political Science				2	Patil Puja Pravin	4.65	A
1	Agale Utpalvarna Jaiprakash	8.81	A+	3	Buwa Neeta Mukund	4.50	A
2	Bhadle Manisha Ramchandra	8.56	A+	M.Sc. - Zoology			
3	More Sonika Machharam	8.56	A+	1	Patil Mayuri Pravin	9.10	A+
4	Bhadale Hemlata Dipak	8.50	A+	2	Labina Shaikh Mohammad	8.40	A
5	Patil Komal Dilip	8.50	A+	3	Pawara Meena Saysing	8.30	A
6	Baviskar Anil Shivaji	8.25	A	4	Kulkarni Monika Hemant	8.25	A
7	Mali Bhagyashri Machhindra	7.94	A	5	Bari Prerana Tolaram	8.00	A
M.A. - Economic				6	Thakare Harshada Bhikan	7.90	A
1	Musale Priyanka Rajendra	9.00	A+	7	Paliwal Komal Umesh	7.70	A
2	Bramahne Manisha Digamber	8.94	A+	8	Pawara Motilal Narsing	7.80	A
3	Patil Hemant Khushal	8.88	A+	9	Pawara Sachin Sardar	7.60	A
4	Chaudhari Yogita Somnath	8.81	A+	M.Sc. - Computer Science			
5	Borse Gayatri Kailas	8.06	A	1	Mahajan Madhuri Ashok	8.63	A
6	Baviskar Sharda Ashok	7.94	A	2	Patil Roshani Shriram	8.63	A
7	Nikam Nisha Lahu	7.81	A	3	Patil Pradnya Dilip	8.50	A
8	Chaudhari Namrata Sudhakar	7.63	A	M.Com.			
9	Pawar Dipali Dnyaneshwar	7.55	A	1	Sankhala Sneha Suresh	9.06	A+
M.Sc. - Physics				2	Nikam Khushbu Sunil	9.00	A+
1	Pawara Vandana Daulat	8.9	A+	3	Patil Rekha Ravindra	8.81	A+
2	Patil Jayashree Trachand	8.20	A	4	Lohar Rupali Rajendra	8.56	A+
M.Sc. - Chemistry				5	Patil Priyanka Govinda	8.50	A+
1	Bhadane Harshal Sunil	9.09	A+	6	Chaudhari Pallavi Adhar	8.44	A
2	Patil Madhuri Sunil	8.84	A+	7	Patil Pooja Bhikan	8.38	A
3	Baviskar Harish Ganesh	8.71	A+	8	Saner Nita Suresh	8.31	A
				9	Paliwal Kalyani Sanjay	8.19	A

प्राध्यापक वृंद – (अनुदानित वरिष्ठ महाविद्यालय)

अ.क्रं.	प्राध्यापकांचे नांवे	पद	विषय
१	डॉ. ज्ञानेश्वर आसाराम सूर्यवंशी	प्राचार्य	इंग्रजी
२	प्रा. डॉ. अनंत लालचंद चौधरी	उपप्राचार्य	इलेक्ट्रॉनिक्स
३	डॉ. विश्वनाथ तुकाराम पाटील	सह. प्राध्यापक	भौतिकशास्त्र
४	श्री. मनोहर गुणवंत पाटील	सह. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
५	प्रा. डॉ. प्रकाश सुंदरलाल लोहार	प्राध्यापक	प्राणीशास्त्र
६	श्री. नरेंद्र शामराव कोल्हे	सह. प्राध्यापक	भूगोल
७	श्रीमती. माया तानाजी शिंदे	सह. प्राध्यापक	मराठी
८	डॉ. रमाकांत महादू बागुल	प्राध्यापक	वनस्पतीशास्त्र
९	डॉ. किशोर नथू सोनवणे	उपप्राचार्य	मराठी
१०	श्री. दिलीप पंडीत सपकाळे	सहा. प्राध्यापक	इंग्रजी
११	सौ. क्रांती संदेश क्षीरसागर	क्रीडा संचालिका	क्रीडा संचालिका
१२	डॉ. भरतकुमार मधुकर सपकाळ	सहा. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
१३	श्री. अनिल बाबुलाल सूर्यवंशी	सहा. प्राध्यापक	हिंदी
१४	डॉ. प्रकाश खुशाल लभाने	सहा. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
१५	श्री. विशाल पाडुंग हौसे	सहा. प्राध्यापक	अर्थशास्त्र
१६	डॉ. वैजनाथ रामचंद्र कांबळे	ग्रंथपाल	ग्रंथपाल
१७	डॉ. कुणाल दामोदर गायकवाड	सहा. प्राध्यापक	इलेक्ट्रॉनिक्स
१८	श्री. कन्हैयालाल सुभाष भावसार	सहा. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
१९	डॉ. संदीप रामराव पाटील	सहा. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
२०	डॉ. सौ. प्रीती महेश रावतोळे	सहा. प्राध्यापक	भौतिकशास्त्र
२१	श्री. चंद्रकांत रमाजी देवरे	सहा. प्राध्यापक	वाणिज्य
२२	श्री. लालचंद भावलाल पटले	सहा. प्राध्यापक	इलेक्ट्रॉनिक्स
२३	श्री. मधुचंद्र लक्ष्मण भूसारे	सहा. प्राध्यापक	मराठी
२४	डॉ. विष्णू रामराव हुसे	सहा. प्राध्यापक	भौतिकशास्त्र
२५	डॉ. हरीष गंभीर चौधरी	सहा. प्राध्यापक	गणित
२६	डॉ. शैलेशकुमार आबासाहेब वाघ	सहा. प्राध्यापक	भूगोल
२७	श्री. दिनानाथ सुधाकर पाटील	सहा. प्राध्यापक	इंग्रजी
२८	श्री. दत्तात्रय देवान्न कर्दपवार	सहा. प्राध्यापक	राज्यशास्त्र
२९	डॉ. मुकेश पंडीत भोळे	सहा. प्राध्यापक	इलेक्ट्रॉनिक्स
३०	डॉ. रेवानंद रामराव पाटील	सहा. प्राध्यापक	मानसशास्त्र
३१	श्री. मुकेश भाईदास पाटील	सहा. प्राध्यापक	भूगोल
३२	श्रीमती सुनिताबाई भगवान पाटील	सहा. प्राध्यापक	इतिहास
३३	श्री. मयुर अशोक पाटील	सहा. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
३४	श्री. योगेश नामदेव पाटील	सहा. प्राध्यापक	इंग्रजी
३५	श्री. अभिजीत हेमंत सांळुखे	सहा. प्राध्यापक	वाणिज्य
३६	डॉ. प्रदीप नागोराव सौदागर	सहा. प्राध्यापक	वनस्पतीशास्त्र
३७	डॉ. हनुमंत गोपाळराव सदाफुले	सहा. प्राध्यापक	प्राणिशास्त्र
३८	डॉ. जितेंद्र गोपीचंद पाटील	सहा. प्राध्यापक	वनस्पतीशास्त्र

प्राध्यापक वृंद - (अनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालय)

अ.क्रं.	शिक्षके कर्मचारी	पद	विषय
१	श्री. भगवान श्रावण हळपे	उपप्राचार्य	इंग्रजी
२	श्री. विजय यशवंत पाटील	पर्यवेक्षक	जिवशास्त्र
३	श्री. शशिकांत पुरूषोत्तम पाटील	ज्यु. व्याख्याता	भौतिकशास्त्र
४	श्री. पुरूषोत्तम सुन्या पाडवी	ज्यु. व्याख्याता	भूगोल
५	सौ. तबस्सुम सरदार पिंजारी	ज्यु. व्याख्याता	जिवशास्त्र
६	श्री. सुकदेव तुकाराम शिंदे	ज्यु. व्याख्याता	अर्थशास्त्र
७	श्री. नामदेव बळीराम शिरसाठ	ज्यु. व्याख्याता	मराठी
८	श्री. राजीव रमाकांत बडगुजर	ज्यु. व्याख्याता	रसायनशास्त्र
९	श्री. अशोक नथु बोर्से	ज्यु. व्याख्याता	गणित
१०	श्री. दिलीप आत्माराम तायडे	ज्यु. व्याख्याता	भौतिकशास्त्र
११	श्री. रविंद्र रामलाल पवार	ज्यु. व्याख्याता	जिवशास्त्र
१२	श्री. राजेश एकनाथ लांडगे	ज्यु. व्याख्याता	जिवशास्त्र
१३	श्रीमती. अनिता पुडलिक लांडगे	ज्यु. व्याख्याता	भूगोल
१४	सौ. शिरीन झिशन सैय्यद	ज्यु. व्याख्याता	गणित
१५	श्री. प्रशांत लक्ष्मणराव पाटील	ज्यु. व्याख्याता	अर्थशास्त्र
१६	श्री. अतुल रामराव पाटील	ज्यु. व्याख्याता	भौतिकशास्त्र
१७	श्रीमती. दिपाली संतोष पाटील	ज्यु. व्याख्याता	इंग्रजी
१८	श्री. समाधान रमेश पाटील	ज्यु. व्याख्याता	रसायनशास्त्र
१९	श्री. प्रमोद विजय पाटील	ज्यु. व्याख्याता	रसायनशास्त्र
२०	श्री. संदीप भास्कर पाटील	ज्यु. व्याख्याता	मराठी
२१	श्री. प्रमोद रामचंद्र पाटील	ज्यु. व्याख्याता	अर्थशास्त्र
२२	श्री. अमोल अजबराव पाटील	ज्यु. व्याख्याता	शा. शिक्षक
२३	श्री. दिपक देविदास करंकाळ	ज्यु. व्याख्याता	वाणिज्य

शिक्षकेतर कर्मचारी वृंद (अनुदानित)

अ.क्रं.	शिक्षकेतर कर्मचारी	पद
१	श्री. दिनेश मधुकर पाटील	प्रभारी प्रबंधक
२	श्री. प्रदीप लिंबा पाटील	लाय. क्लर्क
३	श्री. प्रताप गुलाबराव सनेर	कनिष्ठ लिपीक
४	श्री. संदीप सकुलाल बोरसे	लॅब असि.
५	श्री. संतोष ओंकार बारी	ज्यु. स्टेनो
६	श्री. भगवान शिवदास वानखेडे	कनिष्ठ लिपीक
७	श्री. विठ्ठल मिठाराम पाटील	कनिष्ठ लिपीक
८	श्री. संजय युवराज सोनवणे	कनिष्ठ लिपीक
९	श्री. दिनेश रमेश सोनवणे	लॅब असि.
१०	श्री. महेंद्र वालजी क्षिरसागर	लॅब असि.
११	श्रीमती. विशाखा विजय देसले	लॅब असि.
१२	श्री. मंगल महारू ठाकरे	लॅब अटेडंट
१३	श्री. प्रताप लोटन पाटील	लॅब अटेडंट
१४	श्री. सुरेश रामदास शिरसाठ	लॅब अटेडंट
१५	श्री. सुरेश चिमण वडार	लॅब अटेडंट
१६	श्री. जयवंतराव साहेबराव सनेर	लॅब अटेडंट
१७	श्रीमती. लता रणजितसिंग परदेशी	शिपाई
१८	श्री. भिका मालू चावरे	शिपाई
१९	श्री. रतिलाल अमृत पारधी	लॅब अटेडंट
२०	श्री. प्रभु द्वारका चावरे	शिपाई
२१	श्री. मच्छिंद्र गुलाब सोनवणे	शिपाई
२२	श्री. जगन हिंमत पाटील	लॅब अटेडंट
२३	श्री. किशोर रामदास निकम	लॅब अटेडंट
२४	श्री. अजय सुखानंद साळवी	शिपाई
२५	श्री. गगनदास भागवत ठाकरे	लॅब अटेडंट
२६	श्री. रविंद्र फुलचंद मांडोळे	शिपाई
२७	श्री. रविंद्र हिलाल पाटील	लॅब अटेडंट
२८	श्री. गोरख मुलतान राठोड	लॅब अटेडंट
२९	श्री. परेश जयवंतराव बेहेरे	लॅब अटेडंट
३०	श्री. शशिकांत सुभाष चौधरी	लॅब अटेडंट
३१	श्री. सुधाकर हिरामण बाविस्कर	लॅब अटेडंट
३२	श्री. धिरज शांताराम राठोड	लॅब अटेडंट
३३	श्री. प्रदीप भगवान बाविस्कर	लॅब अटेडंट
३४	श्री. भरत बळीराम भालेराव	शिपाई

प्राध्यापक वृंद (वरिष्ठ महाविद्यालय विनाअनुदानित)

अ.क्रं.	प्राध्यापकांचे नांवे	पद	विषय
१	श्री. दिपक भगवान पाटील	सहा. प्राध्यापक	अर्थशास्त्र
२	सौ. रजनी प्रदीप जैस्वाल	सहा. प्राध्यापक	कॉमर्स
३	श्रीमती आरती भाईदास पाटील	सहा. प्राध्यापक	संगणकशास्त्र
४	कु. वैशाली मच्छीद्रनाथ सोनगिरे	सहा. प्राध्यापक	मायक्रो
५	श्री. अजरोद्दीन जहीरोद्दीन शेख	सहा. प्राध्यापक	फिजीक्स
६	श्री. मितेष हेमंत भंडारी	सहा. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
७	श्री. भूषण भानुदास पवार	सहा. प्राध्यापक	राज्यशास्त्र
८	श्री. विशाल भानुदास पाटील	सहा. प्राध्यापक	राज्यशास्त्र
९	श्री. प्रविण इंदरचंद जैन	सहा. प्राध्यापक	कॉमर्स
१०	श्री. विवेक किशोर बागल	सहा. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
११	श्रीमती. पुनम उत्तमराव गाडगीळ	सहा. प्राध्यापक	इलेक्ट्रॉनिक्स
१२	कु. योगिता अनिल पाटील	सहा. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
१३	श्री. प्रतिक प्रकाश पाटील	सहा. प्राध्यापक	बायोटेक
१४	श्री वसीम काडू पटेल	सहा. प्राध्यापक	मायक्रो
१५	श्रीमती. सुवर्णा भिकन पवार	सहा. प्राध्यापक	प्राणिशास्त्र
१६	श्री. संजय पांडूरंग भादले	सहा. प्राध्यापक	प्राणिशास्त्र
१७	कु. शबनबी अलीफबेग मिर्झा	सहा. प्राध्यापक	मायक्रो
१८	कु. वैशाली चंद्रशेखर जोशी	सहा. प्राध्यापक	संगणकशास्त्र
१९	कु. योगिता पंडीतराव पाटील	सहा. प्राध्यापक	कॉमर्स
२०	श्रीमती. विद्या गुलाबराव सोनवणे	सहा. प्राध्यापक	मराठी
२१	श्री. अतिफ अहमद शेख	सहा. प्राध्यापक	गणित
२२	श्री. किशोर मुक्त्यारसिंग खंडागळे	सहा. प्राध्यापक	संगीत
२३	श्रीमती. माधुरी संजय पाटील	सहा. प्राध्यापक	वनस्पतीशास्त्र
२४	श्री. कुणाल नवनित सोनार	सहा. प्राध्यापक	कॉमर्स
२५	कु. किरण विजय शेलार	सहा. प्राध्यापक	कॉमर्स/मॅनेजमेंट
२६	श्री. मोतिराम बियानसिंग पावरा	सहा. प्राध्यापक	भूगोल
२७	श्री. गोपाल दिलीप वाघ	सहा. प्राध्यापक	फिजीक्स
२८	श्री. रूपेश संजय चव्हाण	सहा. प्राध्यापक	फिजीक्स
२९	श्री. जितेन सुरेश धोबी	सहा. प्राध्यापक	फिजीक्स
३०	सौ. आफरीन मुन्सफ सैय्यद	सहा. प्राध्यापक	प्राणिशास्त्र
३१	कु. पल्लवी प्रदीप कासार	सहा. प्राध्यापक	कॉमर्स/मॅनेजमेंट
३२	कु. रूपाली नरेंद्र सोनार	सहा. प्राध्यापक	प्राणिशास्त्र
३३	श्री. किरण विठ्ठल बडगुजर	सहा. प्राध्यापक	मायक्रो
३४	श्रीमती संगीता निंबा पाटील	सहा. प्राध्यापक	भूगोल
३५	कु. रोशनी श्रीराम पाटील	सहा. प्राध्यापक	संगणकशास्त्र
३६	कु. गायत्री विठ्ठल पाटील	सहा. प्राध्यापक	संगणकशास्त्र

प्राध्यापक वृंद (वरिष्ठ महाविद्यालय विनाअनुदानित)

अ.क्रं.	प्राध्यापकांचे नांवे	पद	विषय
३२	श्री. योगेंद्र दत्तात्रय चव्हाण	सहा. प्राध्यापक	मायक्रो
३३	कु. रोशनी सुभाष पालीवाल	सहा. प्राध्यापक	गणित
३४	कु. अश्विनी राजेंद्र पाटील	सहा. प्राध्यापक	गणित
३५	डॉ. नारायण चिंतामण पाटील	सहा. प्राध्यापक	अर्थशास्त्र
३६	डॉ. गोपाल जगन्नाथ पाटील	सहा. प्राध्यापक	मायक्रो
३७	कु. रूपाली राजेंद्र बोरसे	सहा. प्राध्यापक	गणित
३८	कु. नेहा योगेंद्र शर्मा	सहा. प्राध्यापक	गणित
३९	कु. शाहीन जीवनखान पठाण	सहा. प्राध्यापक	हिंदी
४०	कु. पुजा अशोक पुत्रासे	सहा. प्राध्यापक	अर्थशास्त्र
४१	कु. वैशाली चद्रकांत जोशी	सहा. प्राध्यापक	संगणकशास्त्र
४२	श्री. योगेश रामराव पाटील	सहा. प्राध्यापक	इलेक्ट्रॉनिक्स
४३	कु. प्रियंका मनोज अग्रवाल	सहा. प्राध्यापक	कॉमर्स/मॅनेजमेंट
४४	कु. तेजस्विनी प्रमोद सोनवणे	सहा. प्राध्यापक	कॉमर्स/मॅनेजमेंट
४५	कु. चारुशिला गंगाराम महाजन	सहा. प्राध्यापक	कॉमर्स/मॅनेजमेंट
४६	कु. पुनम दुर्गादास महाजन	सहा. प्राध्यापक	कॉमर्स/मॅनेजमेंट
४७	कु. स्नेहा संजयसिंग राजपूत	सहा. प्राध्यापक	इंग्रजी
४८	श्री. मनेश तुकाराम पावरा	सहा. प्राध्यापक	भूगोल
४९	श्री. नवाजोदीन शरीफोदीन शेख	सहा. प्राध्यापक	वनस्पतीशास्त्र
५०	श्री. प्रियंका शांताराम धनगर	सहा. प्राध्यापक	फिजीक्स
५१	कु. प्रियंका प्रविण पाटील	सहा. प्राध्यापक	वनस्पतीशास्त्र
५२	कु. मिना श्यायसिंग पावरा	सहा. प्राध्यापक	वनस्पतीशास्त्र
५३	कु. हेमलता जानकीराम पाटील	सहा. प्राध्यापक	प्राणिशास्त्र
५४	कु. मोनिका हेमंत कुलकर्णी	सहा. प्राध्यापक	बायोटेक
५५	कु. पल्लवी दिलीप पाटील	सहा. प्राध्यापक	इंग्रजी
५६	कु. योगिता अनिल पाटील	सहा. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
५७	कु. शुभांगी पांडूरंग कंखरे	सहा. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
५८	कु. सिमरन दिनेश जैन	सहा. प्राध्यापक	संगणकशास्त्र
५९	कु. कविता साहेबराव खैरनार	सहा. प्राध्यापक	इंग्रजी

प्राध्यापक वृंद (कनिष्ठ महाविद्यालय विनाअनुदानित)

अ.क्रं.	प्राध्यापकांचे नांवे	पद	विषय
१	सौ. राजश्री सुधीर निकम	ज्यु. प्राध्यापक	बायोलॉजी
२	सौ. उज्वला युवराज भट	ज्यु. प्राध्यापक	संस्कृत
३	श्री. अभिजीत रविंद्र पाटील	ज्यु. प्राध्यापक	भूगोल
४	कु. गायत्री विठ्ठल देशमुख	ज्यु. प्राध्यापक	कॉमर्स
५	सौ. उज्वला अतुल पाटील	ज्यु. प्राध्यापक	मानसशास्त्र
६	श्री. निवृत्ती भगवान पाटील	ज्यु. प्राध्यापक	मराठी
७	सौ. सुनंदा नारायण नन्नवरे	ज्यु. प्राध्यापक	हिंदी
८	श्री. विवेकानंद देवानंद शिंदे	ज्यु. प्राध्यापक	इंग्रजी
९	श्री. सौरभ सुशिल जैन	ज्यु. प्राध्यापक	गणित
१०	श्री. संजय वामन बाविस्कर	ज्यु. प्राध्यापक	अर्थशास्त्र
११	कु. सुवर्णा राजेंद्र बाविस्कर	ज्यु. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
१२	श्री. जयेश जिवन पाटील	ज्यु. प्राध्यापक	गणित
१३	श्री. भुषण जानकीराम पाटील	ज्यु. प्राध्यापक	रसायनशास्त्र
१४	श्री. वैभव रविंद्र मराठे	ज्यु. प्राध्यापक	फिजिक्स
१५	कु. सायली सुनिल जैन	ज्यु. प्राध्यापक	कॉमर्स
१६	श्री. अमित कैलास न्हायदे	ज्यु. प्राध्यापक	इंग्रजी
१७	श्री श्रुतम अजय अग्रवाल	ज्यु. प्राध्यापक	अर्थशास्त्र

शिक्षकेतर कर्मचारी वृंद (विनाअनुदानित)

कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय विनाअनुदानित शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची यादी २०१८-१९

अ.क्रं.	शिक्षकेतर कर्मचारी	पद
१	श्री. पांडुरंग गुलाबसिंग राजपूत	ज्यु. क्लर्क
२	श्रीमती. जागृती प्रकाश कदम	ज्यु. क्लर्क
३	श्री. निलेश वंजी सोनवणे	ज्यु. क्लर्क
४	श्रीमती. रेखा डिगंबर शिरसाठ	ज्यु. क्लर्क
५	श्री. विलास छगन माळी	स्टोर किपर
६	श्री. भूपेंद्र बापुराव पोळ	जिमखाना
७	श्री. अनिल नाना पाटील	अकाउंटंट
८	श्री. विशाल विश्वासराव बोरसे	ज्यु. क्लर्क
९	श्री दिपक रमेश पाटील	कॉम्प्युटर ऑपरेटर
१०	श्री. रोहन किशोर सोनवणे	लॅब असि.
११	श्री. रविंद्र विश्वास पाटील	शिपाई
१२	श्रीमती सुरेखा अरूण पाटील	शिपाई
१३	श्री. निलेश युवराज भाट	शिपाई
१४	श्री. विजय मनोहर शुक्ल	शिपाई
१५	श्री. हनुमंत माधवराव पाटील	शिपाई
१६	श्री. पंकज सुरेश पाटील	शिपाई
१७	श्रीमती सुनंदा भगीरथ शिरसाठ	शिपाई
१८	श्री. प्रशांत दिलीप कोष्टी	स्टोर किपर सहाय्यक
१९	श्री. पवन संजय सोनवणे	शिपाई
२०	श्री. योगेश संभाजी निकम	शिपाई
२१	सौ. किरण भिका चावरे	शिपाई
२२	श्री. अरूण माधवराव माळी	शिपाई
२३	श्री. प्रशांत सुभाष बोरसे	शिपाई
२४	श्री. कपील विश्वासराव कदम	शिपाई

महात्मा गांधी शिक्षण मंडळ संचालित
कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा
पारितोषिकांची यादी २०१९-२०२०

अ.क्र	पारितोषिक देणाऱ्याचे नाव	ठेव रूपये	पारितोषिकाचे नाव	कोणत्या वर्गासाठी	विद्यार्थ्यांचे नाव	गुण (CGPA)
१.	मा. दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील	११०००	मा.कै.ना.सौ.आक्कासो शरच्चंद्रिका सुरेश पाटील, माजी शिक्षण मंत्री - महाराष्ट्र राज्य	बी.एस्सी. परीक्षेत सर्वप्रथम B.Sc. First	राजोड श्रद्धा दत्तात्रय	५.९७
२.	मा.प्राचार्य श्री. एम.के. महाजन	५०००	कै. मैनाबाई बाबुलाल माळी स्मृती पुरस्कार	बी.एस्सी. परीक्षेत मुर्लीमधून सर्वप्रथम B.Sc. First Only Grils	राजोड श्रद्धा दत्तात्रय	५.९७
३.	मा.प्राचार्य श्री. एम.के. महाजन	५०००	कै.कृष्णा महादु माळी स्मृती पुरस्कार	१२ विज्ञान वर्गात प्रथम XII Sci. 1st	पाटील दुर्वेश नरेश	९१.२३
४.	मा.प्राचार्य डॉ.डी.डी. पाटील	२५०००	मा. दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील पारितोषिक	बी.एस्सी. सर्वप्रथम B.Sc. First	राजोड श्रद्धा दत्तात्रय	५.९७
५.	मा.प्राचार्य डॉ.डी.डी. पाटील	५०००	कै.दगडू भावडू पाटील स्मृती पुरस्कार	एमएचटी-सीईटी प्रथम MHT-CET 1st	गाडीलोहार जयेश बापु	९०.६०
६.	मा.प्राचार्य डॉ.डी.डी. पाटील	२५०००	कै.श्रीमती सिंधुताई मंसाराम पाटील, मंदाणेकर स्मृती पुरस्कार	एच.एस.सी. सर्वप्रथम XII 1st	अग्रवाल खुशी रविंद्र	५९४
७.	मा.प्राचार्य डॉ.डी.डी. पाटील	२५०००	कै.सौ.कोकोळाबाई पितांबर पाटील, निमगुळकर स्मृती पुरस्कार	बी.कॉम. सर्वप्रथम T.Y.B.Com. 1st	जाधव प्रियंका निंबाजी	५.७५
८.	मा.प्राचार्य डॉ.डी.डी. पाटील	५०००	कै.सुधाकर दगडू पाटील स्मृती पुरस्कार	बी.एस्सी. रसायनशास्त्र विषयात प्रथम B.Sc. Chemis 1st	पाटील दिपाली आनंदाराव	५.८८
९.	मा.प्राचार्य डॉ.डी.डी. पाटील	५०००	कै.धनुबाई दगडू पाटील स्मृती पुरस्कार	नीट मध्ये प्रथम NEET 1st	पाटील गौरव संजय	५४४
१०.	मा.प्राचार्य डॉ.डी.डी. पाटील	२५०००	कै.सुभद्राबाई रामभाऊ पाटील कोळपिंप्रीकर स्मृती पुरस्कार	बी.ए. सर्वप्रथम T.Y.B.A. 1st	पाटील ममता पदमाकर	९.४६
१०.	मा.प्राचार्य डॉ.डी.डी. पाटील	२५०००	कै.सुभद्राबाई रामभाऊ पाटील कोळपिंप्रीकर स्मृती पुरस्कार	बी.ए. सर्वप्रथम T.Y.B.A. 1st	पाटील ममता पदमाकर	९.४६
११.	मा.ताईसो. सौ.शैलजा अशोकराव पाटील	५००००	मा.दादासो डॉ. सुरेश जी. पाटील पारितोषिक	इ. १२वी कला/शास्त्र/ वाणिज्य शाखेत जास्त गुण मिळविणारा गरीब व होतकरू विद्यार्थ्यांस	गाडीलोहार जयेश बापु	८९.८४
१२.	मा.प्रा.एम.टी पाटील	५५००	कै.ज्ञानेश्वर तुकाराम पाटील	१२वी कला वर्गात मराठी विषया प्रथम XII Art Mar. Sub. 1st	पाटील अक्षय रविंद्र	८४

अ.क्र	पारितोषिक देणाऱ्याचे नाव	ठेव रूपये	पारितोषिकाचे नाव	कोणत्या वर्गासाठी	विद्यार्थ्यांचे नाव	गुण (CGPA)
१३.	मा.प्रा.एम.टी पाटील	५५००	कै.तुकाराम आनंदा पाटील स्मृती पुरस्कार	टी.वाय.बी.ए. मराठी विषयात प्रथम T.Y.B.A. Mar. Sub. 1st	महाजन जयश्री साहेबराव	८.९२
१४.	मा.डॉ.डी.जे. पाटील	३०००	सौ.लक्ष्मीबाई जगन्नाथ पाटील पुरस्कार	१२वी कला प्रथम XII Art 1st	पाटील अक्षय रविंद्र	८०.००
१५.	मा.डॉ.डी.जे. पाटील	२०००	श्री.जगन्नाथ जानकीराम पाटील पुरस्कार	१२वी कला वर्गात अर्थशास्त्र विषयात प्रथम XII Art Eco. Sub. 1st	कोळी पवन वसंत	८३
१६.	मा.प्रा.आर.बी. ठाकरे	२००००	कै.भिमराव केशवराव पाटील व श्रीमती लक्ष्मीबाई भिमराव पाटील स्मृती पुरस्कार	१२वी भूगोल विषयात प्रथम	माळी नेहा रामचंद्र(सायन्स) पाटील तेजस सोपान (सायन्स)	९२ ९२
१७.	श्री.व्ही.जी. पाटील	२५००	कै.गुलाबराव भिकारी पाटील स्मृती पुरस्कार	वकृत्व स्पर्धेत ज्युनिअर व सिनियर महाविद्यालयात सर्वप्रथम	सोनवणे भाग्येश राजेंद्र(ज्यु) अहिरे स्वरांगी वसंत	
१८.	श्री.व्ही.जी. पाटील		कै.सुमनबाई गुलाबराव पाटील पुरस्कार	१२वी विज्ञान वर्गात मुलींमध्ये सर्वप्रथम XII Sci. 1st	शिंपी आदीती अनिल	५५४
१९.	श्रीमती सुशिलाबाई विनायक निकम द्वारा श्री.व्ही.जी. पाटील	२१००	कै. विनायक रामचंद्र निकम स्मृती पुरस्कार	१२वी विज्ञान रसायनशास्त्र विषयात प्रथम XII Sci. Chemi. Sub. 1st	पाटील दुर्वेश नरेश	९३
२०.	मा.श्री.गोपालराव पंढारीनाथ गुजराथी	२०००	कै.सौ.रंजना कोठावाल स्मृती पुरस्कार	बी.एस्सी. फिजिक्स/ इलेक्ट्रॉनिक्स विषयात प्रथम B.Sc. Phy. Ele. 1st	पवार मनिषा पांडुरंग	५.८८
२१.	मा.प्रा.एस.जी. गुजराथी	१००००	मा.दादासाहेब डॉ.सुरेश जी. पाटील पारितोषिक	बी.एस्सी. इलेक्ट्रॉनिक्स विषयात प्रथम B.Sc. Ele. 1st	पारधी संजय शांताराम	५.२२
२२.	प्रा.डॉ.ए.एल. चौधरी	-	कै. लालचंद पितांबर चौधरी स्मृती पुरस्कार	बी.एस्सी. इलेक्ट्रॉनिक्स विषयात प्रथम B.Sc. Ele. 1st	पारधी संजय शांताराम	५.२२
२३.	प्रा.डॉ.ए.एल. चौधरी	-	कै.नबाबाई लालचंद चौधरी स्मृती पुरस्कार	१२वी विज्ञान वर्गात इलेक्ट्रॉनिक्स विषयात सर्वप्रथम XII Sci. Sub. Elec. 1st	पाटील दुर्वेश नरेश	१९७
२४.	प्रा.डॉ.ए.एल. चौधरी	-	कै.बालचंद पितांबर चौधरी स्मृती पुरस्कार	एम.एस्सी. इलेक्ट्रॉनिक्स मध्ये प्रथम येणाऱ्यास	शेख साजीद शेख अलताफ	८.५५
२५.	मा.श्री.व्ही.एम. पाटील	५०००	कै.किसन वामन पाटील स्मृती पुरस्कार	बी.एस्सी. रसायनशास्त्र विषयात प्रथम येणाऱ्यास B.Sc. Chemi 1st	पाटील दिपाली आनंदराव	५.८८
२६.	मा.श्री.एस.टी. पाटील	३०००	कै.वि.प्र. देशमुख स्मृती पुरस्कार	एस.वाय.बी.एस्सी. बायोटेक विषयात प्रथम S.Y.B.Sc. Biotech 1st	ईशा निकीता देविदास	८४.६६
२७.	मा.प्रा.डॉ.के.एस. सोनवणे	५१५१/२	कै.संतोष राघो सोनवणे स्मृती पुरस्कार	एफ.वाय.बी.एस्सी. वनस्पतीशास्त्र विषयात प्रथम F.Y.B.Sc. Bot. 1st	शिंपी चंचल शरद	८८.००

अ.क्र.	पारितोषिक देणाऱ्याचे नाव	ठेव रूपये	पारितोषिकाचे नाव	कोणत्या वर्गासाठी	विद्यार्थ्यांचे नाव	गुण (CGPA)
२८.	मा.प्रा.डॉ.के.एस. सोनवणे	५१५१/२	कै.संतोष राघो सोनवणे स्मृती पुरस्कार	१२वी विज्ञान जीवशास्त्र विषयात प्रथम XII Sci. Boi. 1st	पाटील गौरव संजय	९६.००
२९.	मा.प्रा.डी.बी. देशमुख	५०००	कै.निळकंठ काशिनाथ पाटील स्मृती पुरस्कार	टी.वाय.बीकॉम. वर्गात प्रथम T.Y.B.Com. 1st	जाधव प्रियंका निंबाजी	५.७५
३०.	मा.प्रा.डी.बी. देशमुख	१००००	मा.दादासाहेब डॉ. सुरेश जी. पाटील पारितोषिक	टी.वाय.बीकॉम. वर्गात अर्कोट विषयात प्रथम T.Y.B.Com. A/c Sub 1st	पाटील अमित गुरूदास	३८८
३१.	मा.आप्पासो, अॅड.व्ही.डी.जोशी	१०००	अॅड. देविदास विष्णू जोशी स्मृती पुरस्कार	टी.वाय.बीकॉम. वर्गात अर्कोट विषयात प्रथम T.Y.B.Com. 1st	जाधव प्रियंका निंबाजी	५.७५
३२.	मा.आप्पासो, अॅड.व्ही.डी.जोशी	१११११	बेस्ट स्टुडंट अवार्ड	बेस्ट स्टुडंट निवड झाल्याबद्दल	निकुंभ राहुल गोविंद	
३३.	मा.प्रा.एम.बी.हांडे	५०००	आयुष्यमती पार्वताबाई बापूराव हांडे स्मृती पुरस्कार	टी.वाय.बीकॉम परीक्षेत मुलींमध्ये प्रथम T.Y.B.Com. 1st From Girls	जाधव प्रियंका निंबाजी	५.७५
३४.	मा.प्रा.एम.बी.हांडे	५०००	माजी प्राचार्य भाऊसाहेब प्रा.डी.बी.देशमुख पुरस्कार	टी.वाय.बीकॉम मानवी संसाधन व्यवस्थापन (HRM) या विषयात प्रथम येणाऱ्या	चौधरी प्रियदर्शनी घनश्याम	१५८
३५.	मा.प्रा.एम.बी.हांडे	५०००	आयुष्यमती मैनाताई दत्तजी थुल स्मृती पुरस्कार	टी.वाय.बीकॉम परीक्षेत मुलांमध्ये सर्वप्रथम T.Y.B.Com. 1st	पाटील अमित गुरूदास	५.७१
३६.	मा.श्री.किसनलाल चुनिलाल जैन	५०००	कै. नरेंद्र किसनलाला जैन स्मृती पुरस्कार	टी.वाय.बीकॉम वर्गात अर्कोट विषयात प्रथम T.Y.B.Com. A/c Sub 1st	पाटील अमित गुरूदास	३३८
३७.	मा.श्री.शांतीलाल पन्नलाल चोरडीया	२५००	अॅड.राजकुमार पन्नलाल चोरडीया स्मृती पुरस्कार	एस.वाय.बीकॉम वर्गात बिझनेस लॉ विषयात प्रथम S.Y.B.Com. Busi. Law Sub. 1st	बाविस्कर ऐश्वर्या आनंदराव	१५१
३८.	मा.श्री.शांतीलाल पन्नलाल चोरडीया	२५००	कै.अॅड.राजकुमार पन्नलाल चोरडीया स्मृती पुरस्कार	१२वी कॉमर्स परीक्षेत एस.पी. विषयात प्रथम XII Com. SP Sub 1st	बारी कोमल संजय	८९
३९.	मा.प्रा.सौ.एस. पोतदार	५०००	भुगोलश्री पुरस्कार	टी.वाय.बी.ए. भूगोल विषयात प्रथम T.Y.B.A. Geo. Sub 1st	पाटील कविता अंबादास	९.२९
४०.	मा.श्री.किशोर उर्फ राजू रामदास निकम	५०००	कै.रामभाऊ शिवराम स्मृती पुरस्कार	T.Y.B.A. (Geography) सर्वप्रथम	पाटील कविता अंबादास	९.२९

अ.क्र	पारितोषिक देणाऱ्याचे नाव	ठेव रूपये	पारितोषिकाचे नाव	कोणत्या वर्गासाठी	विद्यार्थ्यांचे नाव	गुण (CGPA)
४१.	मा.श्रीमती अनुराधा अशोक जोशी	२५००	कै.प्रा.ए.के.जोशी स्मृती पुरस्कार	टी.वाय.बी.ए. मराठी विषयात प्रथम T.Y.B.A. Mar. Sub 1st	महाजन जयश्री साहेबराव	८.९२
४२.	मा.श्रीमती अनुराधा अशोक जोशी	२५००	कै.प्रा.ए.के.जोशी स्मृती पुरस्कार	एम.ए. मराठी प्रथम M.A. Mar. 1st	सावंत ललिता प्रदिप	९.२५
४३.	मा.श्री.दिलीप माणिकराव पाटील	-	मा.कै.ना.सौ.अक्कासो शरच्चंद्रिका सुरेश पाटील स्मृती पुरस्कार, माजी शिक्षण मंत्री महा. राज्य	टी.वाय.बी.ए. मराठी विषयात प्रथम T.Y.B.A. Mar. Sub. 1st	महाजन जयश्री साहेबराव	९.९२
४४.	मा.श्री.दिलीप माणिकराव पाटील	-	मा.कै.ना.सौ.अक्कासो शरच्चंद्रिका सुरेश पाटील स्मृती पुरस्कार, माजी शिक्षण मंत्री महा. राज्य	एम.ए. मराठी प्रथम M.A. Mar. Sub. 1st	सावंत ललिता प्रदिप	९.२५
४५.	श्रीमती कल्पना भरत पाटील द्वारा कै.डॉ.बी.पी. पाटील	५०००	कै. भोमा ओंकार पाटील स्मृती पुरस्कार	टी.वाय.बी.ए. इंग्रजी विषयात प्रथम T.Y.B.A. Eng. Sub. 1st	विसावे मनिषा अशोक	९.००
४६.	मा.प्रा.ए.आर.पाटील	२५००	कै.रामराव मोतीराम भोसले स्मृती पुरस्कार	टी.वाय.बी.ए. राज्यशास्त्र विषयात प्रथम T.Y.B.A. Pol. Sci. Sub.1st	भालेराव पियुष सुधाकर	९.२५
४७.	मा.प्रा.एल.एम. पाटील	५०००	कै.सुभद्राबाई मन्साराम पाटील स्मृती पुरस्कार	टी.वाय.बी.ए. अर्थशास्त्र विषयात प्रथम T.Y.B.A. Eco. Sub.1st	पाटील ममता पदमाकर	९.४६
४८.	मा.प्रा.डी.बी. पाटील	११५१	कै.दमोताबाई भाऊराव पाटील स्मृती पुरस्कार	टी.वाय.बी.ए. इतिहास विषयात प्रथम T.Y.B.A. His. Sub.1st	पाटील तेजस्विनी	
४९.	मा.प्रा.एस.के. पाटील	५०००	कै.काशिनाथ भिवजी पाटील स्मृती पुरस्कार	एम.ए. अर्थशास्त्रत प्रथम M.A. Eco.1st	मुसळे प्रियंका राजेंद्र	९.००
५०.	मा.श्री.गुलाबराव यशवंतराव बोरसे	१००१	कै.यशवंतराव दौलत बोरसे स्मृती पुरस्कार	१२वी विज्ञान वर्गात प्रथम XII Sci. 1st	पाटील दुर्वेश नरेश	९१.२३
५१.	मा.प्रा.सी.जी. सनेर	११११	कै.जिजाबराव आनंदराव सनेर स्मृती पुरस्कार	१२वी विज्ञान महाविद्यालयात प्रथम XII Sci. 1st from College	पाटील दुर्वेश नरेश	९१.२३
५२.	मा.प्रा.श्री.डी.ए.तायडे	५०००	कै.सौ.रुखमीणी आत्माराम तायडे स्मृती पुरस्कार	१२वी विज्ञान भौतिकशास्त्र विषयात प्रथम	पाटील गौरव संजय	९४
५३.	मा.अॅड.श्री.एस.डी. काबरे	५०००	कै.पुनम एस. काबरे स्मृती पुरस्कार	१२वी विज्ञान महाविद्यालयात मुलींमधून प्रथम XII Sci. Grils 1st	शिंपी आदीती अनिल	५५४

अ.क्र.	पारितोषिक देणाऱ्याचे नाव	ठेव रूपये	पारितोषिकाचे नाव	कोणत्या वर्गासाठी	विद्यार्थ्यांचे नाव	गुण (CGPA)
५४.	मा.प्रा.एस.एल.पाटील	११०००	गं.भा.गंगुबाई लक्ष्मण पाटील पुरस्कार	१२वी विज्ञान वर्गात मुलींमध्ये सर्वप्रथम XII Sci. 1st	शिंपी आदीती अनिल	५५४
५५.	मा.प्रा.एस.एल.पाटील	११०००	लक्ष्मण रामु पाटील यांच्या स्मरणार्थ	१२वी विज्ञान वर्गात मुलांमध्ये सर्वप्रथम XII Sci. 1st	पाटील दुर्वेश नरेश	९१.२३
५६.	मा.प्रा.जी.जी.पाटील	५०००	प्रा.सी.सी.पाटील यांच्या स्मरणार्थ	१२वी विज्ञान गणित विषयात प्रथम XII Sci. Math Sub 1st	गाडीलोहार जयेश बापु	९९
५७.	मा.प्रा.बी.एस. हळपे	२५००	कै.मुक्ताबाई श्रावण हळपे स्मृती प्रित्यर्थ श्रमगौरव पुरस्कार	एमएचटी-सीईटी प्रथम MHT-CET 1st	गाडीलोहार जयेश बापु	९९
५८.	मा.प्रा.बी.एस. हळपे	२५०१	कै.श्रावण सुकदेव हळपे स्मृती प्रित्यर्थ श्रमगौरव पुरस्कार	१२वी विज्ञान इंग्रजीत विषयात प्रथम XII Eng. Sub 1st	शहा भक्ती सुहास	८८.००
५९.	मा.प्रा.एम.जी. पाटील	७०००	कै.गुणवंत विठ्ठल पाटील स्मृती पुरस्कार	१२वी विज्ञान एमएचसीईटी (नीट) परीक्षेत रसायनशास्त्र विषयात प्रथम MHCET Chemi Sub. 1st	पाटील गौरव संजय	९९.०२
६०.	मा.प्रा.आर.एन. जैस्वाल	१२०००	आईवडीलांच्या नावे पुष्पानंद पुरस्कार	एमएच-पीईटी/नीट प्रथम व द्वितीय येणाऱ्या पण एमबीबीएस, बीडीएस ला प्रथम प्रवेश घेणाऱ्या फ्रेश विद्यार्थ्यांस	पाटील गौरव संजय पाटील मयुर जितेंद्र	
६१.	मा.श्री.प्रदीप पुना महाजन	१००००	कै.प्रा.पी.पी. महाजन स्मृती पुरस्कार	१२वी कॉमर्स परीक्षेत प्रथम XII Comm 1st	अग्रवाल खुशी रविंद्र	९१.३८
६२.	मा.प्रा.व्ही.एस.जैन	२५००	कै.सुमनलाल जीवलाल जैन स्मृती पुरस्कार	१२वी वाणिज्य प्रथम येणाऱ्या मुलींस XII Comm. Grils 1st	अग्रवाल खुशी रविंद्र	९१.३८
६३.	मा.प्रा.व्ही.एस.जैन	२५००	श्रीमती मोतनबाई सुमनलाल जैन पुरस्कार	१२वी वाणिज्य अकॉंट विषयात प्रथम येणाऱ्या मुलींस XII Comm. Grils 1st	पाटील चेतना छोटु	९८.००
६४.	मा.श्री.चारूदत्त मगनलाल बडगुजर	३०००	मगनलाल रामदास बडगुजर पुरस्कार	१२वी कला हिंदीत सर्वप्रथम XII Arts Sub. Hindi 1st	बारेला सिमा रणदास	९२.००
६५.	मा.श्री.अरूण सदाशिव कंखरे	१०००	मा.श्री.कै. सदाशिवराव गोधा धनगर	शरीर सौष्ठव स्पर्धा विजेत्यास Gym. Dept.	-	

कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा विविध समित्या २०१९ - २०२०

अ. क्र	कमिटीची नावे	प्राध्यापकांची नावे	पद
१.	IQAC Committee	डॉ. डी. ए. सूर्यवंशी	प्राचार्य
		प्रा. डॉ. ए. एल. चौधरी	उपप्राचार्य
		डॉ. व्ही. टी. पाटील	उपप्राचार्य
		श्री. एन. एस. कोल्हे	उपप्राचार्य
		डॉ. के. एन. सोनवणे	उपप्राचार्य
		श्री. डी. एस. पाटील	प्रमुख (नोडल ऑफिसर)
		डॉ. आर. एम. बागुल	
		श्री. ए. बी. सूर्यवंशी	
		श्री. डी. पी. सपकाळे	
		डॉ. बी. एम. सपकाळ	
		डॉ. एस. आर. पाटील	
		डॉ. सौ. पी. एम. रावतोळे	
		श्री. सी. आर. देवरे	
२.	Exam Committee	डॉ. आर. एम. बागुल	प्रमुख विज्ञान विभाग
		श्री. ए. बी. सूर्यवंशी	प्रमुख कला विभाग
		श्री. सी. आर. देवरे	प्रमुख वाणिज्य विभाग
		श्री. एम. एल. भूसारे	
		डॉ. एस. आर. पाटील	
		सौ. आर. पी. जैस्वाल	
३.	Time-Table Committee	डॉ. व्ही. आर. हुसे	प्रमुख
		श्री. व्ही. पी. हौसे	
		श्री. सी. आर. देवरे	
४.	Staff Academy Committee	डॉ. एच. जी. चौधरी	प्रमुख (स्टाफ सेक्रेटरी)
		सौ. के. एस. क्षीरसागर	
		श्री. डी. पी. सपकाळे	
५.	Placement Cell (Competitive Exam/ Carrier Guidance)	डॉ. के. डी. गायकवाड	प्रमुख
		डॉ. सौ. पी. एम. रावतोळे	
		डॉ. एच. जी. चौधरी	
६.	Environment/College Campus Development Committee / Green Audit Committee	श्री. एन. एस. कोल्हे	प्रमुख
		डॉ. एस. ए. वाघ	
		श्री. व्ही. पी. हौसे	
		श्री. एम. एच. भंडारी	
		श्री. एम. बी. पाटील	
७.	Magazine Committee	श्री. ए. बी. सूर्यवंशी	
		श्री. एम. एल. भूसारे	प्रमुख
		डॉ. एस. आर. पाटील	
		श्री. वाय. एस. पाटील	
		सौ. आर. पी. जैस्वाल	
		श्री. डी. डी. कर्दपवार	
८.	Library Committee	श्री. के. एस. भावसार	प्रमुख
		श्री. डी. एस. पाटील	
		श्री. डी. बी. पाटील	
		श्री. व्ही. डी. शिंदे	

कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा विविध समित्या २०१९ - २०२०

अ. क्र.	कमिटीची नावे	प्राध्यापकांची नावे	पद
९.	Elocution Committee	श्री. डी. एस. पाटील	प्रमुख
		श्री. एम. एल. भुसारे	
१०.	Language Association	श्री. ए. बी. सूर्यवंशी	प्रमुख
		श्री. एम. एल. भुसारे	
		श्री. डी. एस. पाटील	
११.	Gymkhana	श्री. एस. आर. पाटील	प्रमुख
		सौ. के. एस. क्षीरसागर	
		श्री. व्ही. डी. शिंदे	
		श्री. बी. बी. पोळ	
१२.	N.S.S. Committee	श्री. डी. पी. सपकाळे	प्रमुख
		डॉ. सौ. पी. एम. रावतोळे	
		श्री. पी. के. लभाने	
१३.	Yuvati Sabha	सौ. के. एस. क्षीरसागर	प्रमुख
		सौ. ए. बी. पाटील	
१४.	महिला अंतर्गत तक्रार निवारण समिती (Inter Complaint Committee)	सौ. माया शिंदे	प्रमुख
		डॉ. सौ. पी. एम. रावतोळे	
		श्री. एम. जी. पाटील	
		श्री. एस. ओ. बारी	
		सौ. व्ही. व्ही. देसले	
		श्री. एम. ए. पाटील	
		सौ. नेहा किशोर पाटील	
		कु. हर्षल जिभाऊ पाटील	
१५.	Research/Project/Seminar Committee	डॉ. के. डी. गायकवाड	प्रमुख
		डॉ. एस. ए. वाघ	
		डॉ. एस. आर. पाटील	
		डॉ. व्ही. आर. हुसे	
		डॉ. व्ही. आर. कांबळे	
१६.	Attendance Committee	श्री. एम. जी. पाटील	प्रमुख
		श्री. एन. एस. कोल्हे	
		सौ. आर. पी. जैस्वाल	
१७.	Commerce Association	श्री. सी. आर. देवरे	प्रमुख
		वाणिज्य विभाग सर्व सदस्य	
१८.	Science Association	श्री. एम. जी. पाटील	प्रमुख
		डॉ. व्ही. आर. हुसे	
१९.	Alumni Committee	प्रा. डॉ. पी. एस. लोहार	प्रमुख
		श्री. एन. एस. कोल्हे	
		श्री. एम. जी. पाटील	
		श्री. डी. पी. सपकाळे	
		श्री. पी. आय. जैन	
२०.	Medical Report Committee	सौ. आर. पी. जैस्वाल	प्रमुख
		सौ. ए. बी. पाटील	

कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा
विविध समित्या २०१९ - २०२०

अ. क्र	कमिटीची नावे	प्राध्यापकांची नावे	पद
२१.	Art Circle	डॉ. बी. एम. सपकाळ	प्रमुख
		श्री. ए. बी. सूर्यवंशी	
		श्री. व्ही. आर. कांबळे	
		श्री. एम. एल. भुसारे	
		श्री. के. एस. खंडाळे	
२२.	Student Welfare (Earn & Learn/ Best Student) Committee	श्री. व्ही. पी. हौसे	प्रमुख
		श्री. डी. डी. कर्दपवार	
		सौ. के. एस. क्षीरसागर	
		श्री. डी. जी. चौधरी	
		डॉ. आर. आर. पाटील	
२३.	Advertisement Committee	श्री. एस. बी. पाटील	प्रमुख
		श्री. के. एस. भावसार	
		श्री. पी. आर. पाटील	
		श्री. बी. बी. पवार	
२४.	Anti Ragging Committee	श्री. एन. एस. कोल्हे	प्रमुख
		डॉ. सौ. पी. एम. रावेतोळे	
		सौ. के. एस. क्षीरसागर	
२५.	दिन विशेष कमिटी	सौ. एस. बी. पाटील	प्रमुख
		डॉ. आर. आर. पाटील	
		श्री. व्ही. बी. पाटील	
		श्री. एन. बी. पाटील	
		श्री. एम. बी. पाटील	
		सौ. ए. बी. पाटील	
२६.	Feed Back Committee	श्री. एल. बी. पटले	प्रमुख
		श्री. पी. के. लभाने	
		श्री. एम. एल. भुसारे	
		श्री. पी. आय. जैन	
२७.	Construction Committee	श्री. एम. जी. पाटील	प्रमुख
		श्री. व्ही. टी. पाटील	
		श्री. ए. एन. बोरसे	
२८.	Website Designing	सौ. आर. पी. जैस्वाल	प्रमुख
		श्री. एल. बी. पटले	
२९.	शिस्त पालन समिती (सकाळ विभाग)	श्री. व्ही. पी. हौसे	प्रमुख
		सौ. के. एस. क्षीरसागर	
		श्री. ए. बी. सूर्यवंशी	
		डॉ. एस. ए. वाघ	
		डॉ. आर. आर. पाटील	
		श्री. एस. बी. पाटील	
		श्री. डी. एस. पाटील	
		श्री. एन. बी. पाटील	
		श्री. व्ही. बी. पाटील	
		श्री. व्ही. व्ही. बोरसे	

कला, शास्त्र व वाणिज्य महाविद्यालय, चोपडा
विविध समित्या २०१९ - २०२०

अ. क्र	कमिटीची नावे	प्राध्यापकांची नावे	पद
३०.	शिस्त पालन समिती (दुपार विभाग)	श्री. पी. के. लभाने	प्रमुख
		श्री. व्ही. आर. कांबळे	
		श्री. के. एस. भावसार	
		डॉ. व्ही. आर. हुसे	
		डॉ. एच. जी. चौधरी	
		डॉ. सौ. पी. एम. रावतोळे	
		श्री. एम. एच. भंडारी	
		श्री. एम. ए. पाटील	
३१.	अविष्कार कमिटी	डॉ. के. डी. गायकवाड	प्रमुख
		श्री. के. एस. भावसार	
		डॉ. व्ही. आर. भावसार	
		डॉ. व्ही. आर. हुसे	
		श्री. ए. बी. सूर्यवंशी	
		श्री. सी. आर. देवरे	
३२.	युवारंग कमिटी	डॉ. एच. जी. चौधरी	प्रमुख
		श्री. एम. एल. भूसारे	
		सौ. के. एस. क्षीरसागर	
		कु. व्ही. सी. जोशी	
		श्री. के. एम. खंडाळे	
३३.	उत्कृष्ट महाविद्यालय पुरस्कार प्रस्ताव कमिटी	श्री. सी. आर. देवरे	प्रमुख
		श्री. ए. बी. सूर्यवंशी	
		श्री. डी. पी. सपकाळे	
		श्री. सी. आर. देवरे	
		श्री. एल. बी. पटले	
		डॉ. एस. आर. पाटील	
३४.	पारितोषिक वितरण समिती	श्री. डी. पी. सपकाळे	प्रमुख
		डॉ. बी. एम. सपकाळ	
		सौ. के. एस. क्षीरसागर	
		डॉ. व्ही. आर. कांबळे	
३५.	परिसर व वर्गखोल्या स्वच्छता समिती	डॉ. व्ही. आर. कांबळे	प्रमुख
		श्री. डी. डी. कर्दपवार	
		डॉ. व्ही. आर. हुसे	
		श्री. एस. पी. पाटील	
		श्री. वाय. एन. पाटील	

चिरविश्रांती

स्मृती स्थळ

कै.मा.ना.सौ. अक्कासाहेब शरशंद्रिका सुरेश पाटील
शिक्षणमंत्री, महाराष्ट्र राज्य
जन्म दि. ५ नोव्हेंबर १९२८
मृत्यू दि. ५ डिसेंबर १९८२

कै.मा.ना.सौ. अक्कासाहेब शरशंद्रिका सुरेश पाटील
माजी शिक्षणमंत्री, महाराष्ट्र राज्य
॥ दिव्यत्वाची जेथे प्रचीती तेथे कर माझे जुळती ॥

क्रीडांगण